

d'uns coneixements i uns aprenentatges, i que justament per això qüestionen sovint la orientació i contingut que es dona als estudis.

L'orientació i contingut dels estudis és el que porta als joves a reflexionar sobre les possibilitats, com a punt de partida, uns cops i com objectiu d'altres, del BUP o de la FP. La reflexió ve a ser aquesta: la FP dona, en finalitzar els estudis, unes capacitats per desenvolupar determinats treballs, comparativament més especialitzats que els que poden desenvolupar els que venen de BUP. Malgrat això, i per segons quines feines, es valora més el BUP que la FP, encara que als provinents de BUP els calgui un aprenentatge complementari.

Surt doncs aquí el tema de la "valoració" social que es fa de les diferents opcions d'estudis mitjos, i que els joves no fan com a cosa pròpia, sino com a reflexe dels adults.

És important destacar aquest fet, perquè els estudiants comenten avantatges, inconvenients, preferències... indistintament d'uns i altres estudis amb independència dels que fagin ells, i els elements de valoració sorgeixen en referir-se a les indicacions i limitacions familiars p.e. "com a mínim fes BUP" , " Si no penses aprofitar, millor que passis a FP " etc.

En qualsevol cas, la tònica general podríem dir que és :

-Fer professional aquells que no volen estudiar massa anys, i pensen en incorporar-se al treball aviat, per les raons que sigui: necessitat, voler independitzar-se, preferir feines manuals...

- Estudiar BUP els qui pensen en accedir a estudis superiors, els més indecisos de "professionalització" i els qui estan pressionats familiarment a fer-ho.

A banda dels valors d'utilitat que els joves troben als estudis, es formulen algunes crítiques fonamentals a aspectes que també creuen que són funció dels estudis i que per contra ells no troben. Alguns d'aquests aspectes criticats són de plantejament i orientació del sistema educatiu i d'altres de caire més organitzatiu, tot i que van estretament lligats. Destaquem els més importants:

-La excessiva teorització que presideix els programes escolars.

Tant per un excés d'assignatures teòriques a les que no li veuen el sentit i la raó del seu estudi, com per el plantejament i mètode de treball de les que no ho són tant.

-La desconexió entre estudis i treball. Pensant sobretot en que un dels objectius dels estudis és la preparació per al treball, troben a faltar que aquests no tinguin un enfoc més "real", i proper al que es trobaran després en el seu lloc de treball.

-L'assimilació de l'etapa escolar a una fase d'acumulació de coneixements, i no a un període formatiu ampli. Es queixen de ser considerats més com a possibles "arxius de ciència" que com a persones.

7. DESGANA ENFRONT ELS ESTUDIS

La poca seguretat en la utilitat dels estudis, la perspectiva limitada d'incorporació al món laboral en finalitzar el període escolar, i la manca d'estímul, que a molts diferents nivells, pateixen els joves estudiants, són els principals motius explicats per justificar la desgana que molts tenen enfront dels estudis.

N'hi ha que argumenten que si els estudis fossin plantejats de forma més atractiva i els professors tinguessin una actitud més oberta i col.laboradora, malgrat la manca de perspectives laborals els nois i noies tindrien interès per seguir estudiant, i no és ni de bon tros així.

Conectant amb les crítiques que formulen el mètode i continguts educatius els joves creuen que l'educació ha variat tan sols en les formes -abans es pegava i ara no- mentres que la mentalitat de la gent en general, i dels joves en particular sí que ho ha fet i així l'ensenyament no està adaptat a les necessitats i concepcions de la joventut. Hi ha qui pensa que al capdavall "el carrer" ofereix també el millor que es troba en un centre d'ensenyament: la relació amb els companys de la mateixa mida amb qui pots coincidir i fer coses.

La pressió psicològica que comporta uns horaris amplis, un ritme fort d'estudi, l'exigència, les probes i exàmens seleccionadors..., sense el contrapès d'estímul adequats, que doni sentit a seguir estudiant, és motiu de moltes "desercions", a pesar que físicament els alumnes continuïn a les classes.

Els estudiants tenen una certa sensació d'unidimensionalitat, i sospitem que amb uns altres criteris i plantejaments de l'ensenyament, es podria evitar aquesta sensació, malgrat que l'exigència i el ritme d'estudis continuessin sent forts.

Quan estudiar ofereix la possibilitat d'eixamplar els camps de treball, però l'escassa oferta nega aquesta possibilitat, els joves viuen molt negativament aquesta situació i erruen sovint que no té sentit seguir estudiant, i el que cal és "viure la vida" i després fer allò que puguis, com a fi de comptes fas. Això passa més en els estaments on els nois/es estudien sobretot en funció de defensar-se més endavant les "garrofes" -

La perspectiva, comú a la majoria de joves, de passar en finalitzar els estudis a engreixar els rengles d'aturats o bé d'acceptar qualsevol feina i a qualsevol preu és sens dubte el factor extern al sistema educatiu més determinant en l'actitud dels joves enfront els estudis.

Es a més un element de preocupació totalment comú en estaments i escoles diferents, que té en tot cas algun element dulcificador per aquells on la família els hi pot cobrir a bastament les necessitats, però que malgrat això afecta en quant a possibilitats de professionalització, de triar la feina que a un li agrada, ... L'esperança també és comú a tots els àmbits: "que a nosaltres no ens toqui".

8. LES RELACIONS PERSONALS: ENTRE ALUMNES, I AMB ELS PROFESSORS

Sens dubte, els centres d'ensenyament mitjà són uns espais importants de relació entre joves. Cap grup de discussió ha deixat de fer la seva pròpia valoració sobre les relacions que s'estableixen i la incidència que aquestes tenen tant a nivell personal com col·lectiu.

Són variis els factors que influencien en que les dinàmiques de relació tinguin unes característiques o unes altres.

- La massificació és un element que estimula la relació entre els membres d'un mateix grup, però no deixa de ser també una causa potenciadora de rivalitats entre grups.

- Que el centre sigui "l'institut" o "l'escola de FP" del barri fa coincidir com a companys d'estudis aquells qui també són coneguts del barri, del casal, o potser antics companys d'EGG.

Sembla que en aquests casos es produeix un important acostament passant a ser sovint els amics amb els que s'organitzen sortides, activitats, ... Com a contrapunt d'aquest cas, en els centres que reben nois/es de diferents indrets de la ciutat, sovint els companys d'estudi no són els mateixos amics amb qui surten habitualment. Això no obstant, hi ha molta coincidència en que els companys de classe acaben sient amics en tots els casos.

La possibilitat de relació és descrita en general, com una de les coses més preuades que trobem els joves en aquest període escolar i dins l'àmbit de l'ensenyament, i en tot cas, tenir diferents òptiques de la relació personal és el que els fa discrepar: mesurant alguns de forma negativa l'existència de grups dins dels cursos i ressaltant altres que la pròpia dinàmica d'un grup tan nombrós com pot ser 40/50, o més persones ho fa necessari.

Com és evident l'afinitat de criteris i encara més que això, l'interés per unes mateixes coses agrupa els joves entorn d'algunes iniciatives, independentment del grup o curs de pertinença.

127

La relació amb els professors, que ja ha sortit en parlar del funcionament dels centres, és viscuda en general de forma negativa. Les distàncies entre alumnes i professors són molt grans, les funcions que han d'assumir els professors no són vistes de la mateixa manera si són ells o els alumnes qui les mesuren, les actituds defensives d'un i altre col·lectiu (nosaltres diríem que especialment els mestres) dominen les relacions i les limiten a l'àmbit "de feina" massa sovint.

En aquest tema hi ha dos aspectes simptomàtics que volem destacar: - L'opinió que tenen els alumnes d'escoles privades de que la relació personal és més freda, i despreocupada per part dels ensenyants de centres públics. Opinió que per al que a ells els hi pertoca confirmen els alumnes de centres públics. Sembla com si el major control a que de ben segur està sotmés el professorat dels centres privats revertís en una major atenció, si mes no acadèmica, vers l'alumnat.

- Per altra banda, la constatació en alguns instituts i escoles de formació professional públics, del canvi qualitatiu experimentat en la docència i concretat en la incorporació de professorat jove.

Els grups informadors que manifesten tenir bona relació amb els seus professors o amb alguns d'ells expressen a continuació gai rebé sempre que són professors joves.

IV PART

EL "PROJETE JOVE"

A LES ESCOLES

1. Les fronteres socials del SER JOVE a revisió

- En la primera part del treball hem rebutjat la identificació del concepte "joventut" a un grup demogràfic acotat per edats (en el cas present entre 15 i 24 anys inclosos). Proposem la revisió del concepte a partir de la noció de "transició". El que és específic del període juvenil no és un plec d'actituds, maneres de ser o formes peculiars de percepció de la realitat social; el que és específic del concepte "joventut" és la transició de la infància a la vida adulta, la inserció plena i autònoma a la vida ciutadana. Pel cap baix la frontera radica en les transformacions fisiològiques i psíquiques de la pubertat; per l'altre extrem radica en els canvis operats en l'adquisició dels rols i status socials encomenats en la nupcialitat i (sobretot) primera fecunditat.
- Aquesta precisió de tipus conceptual comporta una perspectiva diferent per a les Àrees de Joventut en els Municipis. Aquestes Àrees no s'han de definir tant des del punt de vista d'espais institucionals interventors i promociadors de la qualitat de vida d'un grup poblacional acotat per edats, sinó com espais institucionals

amb la missió específica d'establir polítiques per a la transició de la població juvenil a la vida adulta (millorament de la qualitat de l'ensenyament, establiment de nexes entre Escola i Treball, promoció de l'ocupació juvenil, dinamització cultural, foment de l'accés a l'habitatge propi, establir formes de participació col·lectiva ciutadana, etc).

- Conceptuar així les Àrees de joventut implica centrar i orientar el conjunt de l'Oferta en funció de les dificultats d'inserció professional i social de la joventut a meitat dels anys 80 (en plena crisi econòmica). En aquest sentit l'Oferta ha de tenir com a prioritari el desenvolupar programes en recolzament dels grups juvenils més afectats per la crisi.
- Davant dels problemes d'inserció laboral dels joves les institucions educatives expliciten les seves contradiccions. Una de les tendències que es dibuixen amb força és la fragmentació social i la via individual i aïllada per a l'enfrontament davant els problemes. Contra aquesta via pertoca a les Institucions la promoció de la vida ciutadana entesa col·lectivament.
- La relativització que fem de la joventut com a grup d'edats altera sensiblement el marc d'actuació teòric

que s'han fixat normalment les Àrees; obra indultablement dos espais nous: la població escolar de 10 a 14 anys i la població de 25 a 30 anys en vies d'inserció social i professional.

- La segona etapa de bàsica és un moment clau en el sentit que prefigura i determina els ventalls o opcions futures dels joves. La segona etapa de Bàsica és el punt d'intersecció entre les polítiques infantil i juvenil. Si no hi ha una política d'intersecció no hi ha política global sinó polítiques separades. En aquest sentit és del parer nostre que l'Àrea no es pot sustreure d'aquest àmbit d'actuació, i li pertoca arbitrar, juntament amb altres forces o institucions, programes de recolzament a la 2ª etapa de l'ensenyança primària (polítiques de suport i millora, orientació professional, seguiments, etc).
- La rectificació conceptual que proposem hipoteca també la consideració dels 25 anys com edat excluent. La inserció al món dels adults comporta tres nivells elementals: a) la inserció professional plena, b) la desvinculació de llaços respecte la família paterna, c) l'establiment d'espai familiar pròpi. Aquest procés, com hem vist, hi ha joves que el realitzen als 20 o 22 anys

mentre que alguns han de retardar aquest procés final més anllà dels 25 anys (p.e. molts joves universitaris, joves parats de primera o segons ocupació, etc.). En aquest sentit un dels temes a incorporar en el Projecte Jove creiem que ha de ser el de l'accés a l'habitatge.

- Enfocar l'Àrea de Joventut com a Àrea de Transició del puber a la vida adulta i mbricar aquesta Àrea amb tots els altres Departaments que en raó de la seva denominació tenen quelcom a veure en el procés de transició i amb els Instituts corresponents, per tal de definir una política global i integral.
- Aquest enfoc implica més a més la necessitat d'imbricar l'Àrea amb altres centres d'iniciativa privada o pública que executen programes d'inserció social del jove.

2. Els Centres d'Ensenyança com a espais

- En la primera part expressem l'aventatge que aporta l'Escola com a espai institucional d'intervenció i com a lloc d'expressió i trobada col·lectiva d'una fracció important de la joventut. Els programes no poden adquirir un grau de concreció plausible si no poden definir previament el territori on es duran a terme i la població que n'és objecte.

- Les escoles defineixen un lloc de confluència juvenil o de trobada. Al voltant de 112.000 estudiants d'ensenyament mitjà i 92.000 universitaris conflueixen diàriament a les Escoles. L'àmbit escolar és, doncs, el que aplega col·lectivament el nombre més alt de joves en espais institucionals definits i estructurats. El Municipi compta amb 337 punts de confluència d'adolescents (ensenyançes mitjes) i dos campus universitaris.
- Aquests punts de convergència diària són llocs idonis per al desenvolupament de polítiques de transició: espais institucionals, medis de socialització, presència d'agents de socialització, equipaments cultural i equipament esportiu. La optimització dels recursos físics i humans es converteix en principi bàsic.

3. La desescolarització avançada

- En la segona part del treball s'ha posat de manifest com a problema el fluxe d'alumnes que surten de la Bàsica (acabada o sense acabar) sense integrar-se a l'Escola Secundària. Aquest fluxe no està comptabilitzat per barris o zones urbanes; en termes generals són uns 4.000 per cada any a la Ciutat que es concentren preferentment (o gairebé exclusivament) en zones d'hàbitat urbà subintegrat. Aquest 14 o 15 per cent d'escolars

defineix un grup social d'adolescents que precisa una peculiar especial atenció. La detectació d'aquets casos només és possible a partir d'un coneixement directe dels barris i d'una participació directa amb les escoles primàries afectades pel problema. És per això que creiem oportú que des d'àmbits sectorials reduïts (barris i Districtes) es realitzi un seguiment dels casos a partir del personal expert radicat en la zona (assistent social, equip psicopedagògic, educadors de carrer) per tal d'establir programes específics (tallers ocupacionals, etc). En referència a aquest aspecte caldrà remetre's a l'estudi específic fet ad hoc des del projecte jove.

- La presència de "drop-outs" en els cursos de 7è i 8è de Bàsica no és accidental. També és indicador de que aquesta etapa de primària està marcada per una forta problemàtica (de tipus estructural, acadèmica i educacional). La política infantil s'ha abocat cap a aspectes d'oci (esplais) o educacionals (atenció pedagògica i renovació escolar), però gairebé sempre deixant al marge els últims cursos de primària, més mediatitzats per el currículum acadèmic. La política juvenil es prefigura sobre el jove de 15 anys o més. Creiem que manca un punt d'intersecció entre ambdues. No només un punt

d'intersecció sinó un veritable recolsament a aquets darrers cursos de primària, en els quals l'adolescent (mediatitzat familiarment) ha de prendre decisions dràstiques.

- Quantitat d'escoles ^{anuals} (no tenen previst cap programa d'orientació escolar i professional; algunes liquiden la qüestió a partir d'unes quantes xerrades (bàsicament de professionals liberals!), unes poques apliquen mecànicament testos per a diagnòsis professional. Poques vegades el professor tutor assumeix aquesta tasca directament i es converteix bàsicament en l'avaluador final de l'alumne. Precisament en la tasca del professor-tutor (sobretot en el darrer curs de primària) és on ens sembla que cal incidir. Caldria, doncs, estudiar des de T.M.E. la viabilitat d'un programa de suport i orientació als darrers cursos de primària possiblement centrat directament a la figura del professor-tutor. Amb això no donem a entendre l'establiment de "cursos" per a professors sinó la promoció d'encontres de mestres-tutors d'àmbits territorials definits (p.e. a nivell de Districtes) i centrats en l'escola pública. A un programa d'aquest tipus hi podrien concòrrer alhora altres institucions pedagògiques de la Ciutat.

4. L'escolarització diferenciada

- En la segona i tercera part del treball s'ha posat repetidament de manifest el fenomen de la diferenciació interna escolar. Diferenciació interna en la doble titulació a EGB, en el pas barrat de branques (FP-BUP), en la determinació de la cultura familiar del sots-tre estudiantil dels alumnes, en la mateixa distribució de centres escolars segons unitats urbanes i medis socials, i, en definitiva, en la doble xarxa escola pública-escola privada. Precisament aquest darrer aspecte hipoteca no poc la referència feta anteriorment respecte a la localització dels 337 punts de convergència juvenil en l'ensenyament mitjà. D'aquets 337 punts 288 pertanyen al sector privat; només 49 són de titularitat pública, dels quals 36 pertanyen a la Generalitat. D'aquí que una Oferta centrada només en centres pròpis sigui rebutjable per particularista; una Oferta centrada només en escoles de sector públic discrimina bona part de la joventut de les classes populars (sobretot de F.P.); una Oferta ampla prima les capes socials ja afavorides. Aquesta contradicció només superable a partir d'un desdoblament de l'Oferta, com més endavant comentarem.

5. L'Escola com a sistema d'inputs i outputs

- La població estudiantil no pot ser contemplada només des del punt de vista de l'escolarització, com a massa d'alumnes incardinats en una xarxa d'escoles. La població estudiantil ha d'ésser pensada també com a sistema: l'escola com a lloc d'entrada i sortida d'alumnat. Els inputs escolars precisen el tipus de jove d'entrada a l'escola en tota la seva diversitat social, i amb això hom retroba el tema de la disparitat social davant l'escola. El posicionament d'entrada a l'Escola ja ha estat marcat per l'Escola Primària, per l'àmbit familiar, pel medi urbà pròxim a l'alumne i per la pressió del grup d'iguals. D'aquí que les actituds i expectatives dels alumnes en entrar a l'Escola mitja ja siguin diferenciades: la FP I com a lloc d'estada provisional i imperativa (familiarment) sense posicionament previ de tipus professional; la FP I com a "escola per a un ofici"; l'especialitat de FP com a aspiració i/o promoció individual cap a la professió qualificada; el BUP com a sostre acadèmic per a treballs no manuals; el BUP com estada o parking diferenciat socialment; el BUP com a via de promoció universitària, etc.

- Cada curs entren nous alumnes als Centres educatius, però també cada any en surten: son els outputs de l'Escola. Aquí radica la qüestió central; el pas de l'Escola a la vida activa, el procés d'inserció professional del jove. En aquest punt conflueix la contradicció central comentada en la primera part; la relació entre Escola i Mercat de Treball, entre exigències acadèmiques i nous perfils professionals. D'altre costat, des de la posició de l'alumne apareix la contradicció feta explícita en la tercera part entre utilitat dels estudis i formació per a l'atur (mentalitat de parat), entre exigències de la vida acadèmica i necessitats de la vida quotidiana.

6. L'Escola com a lloc de socialització

- Entre el moment d'entrada a l'Escola i el moment de sortida transcorre un determinat temps; a voltes un temps molt breu (el cas d'actituds de rebuig radical a l'escola), a voltes molt llarg (escolarització universitària). Aquest temps l'Escola el defineix com a "temps d'instrucció", vé configurat per uns eixos vertebradors de la vida escolar: programació acadèmica de les disciplines en funció d'una titulació, organització trencada del temps escolar en funció de la disciplinarietat, ordenació acadèmica en ordre a l'avaluació de contin-

guts i a la selectivitat de grau, l'especialitat acadèmica com a tret bàsic i gairebé únic del perfil del professorat, accentuació de les mesures selectives en funció de la pressió dels cicles superiors, i identificació apriorística entre necessitats educatives i exigències acadèmiques.

- Aquests eixos vertebradors de la vida escolar acadèmica en la conjuntura econòmica i social dels 80 contribueixen poderosament a la formació d'un plec d'actituds dominants en l'escola: a) l'assumpció de l'escolarització com a realitat donada i externa alhora, l'assumpció de l'Escola com a norma; b) l'assoliment del cicle acabat (titolació) com a necessitat defensiva, com a aventatge afegida, en la concurrència al mercat de treball en vistes al procés de la subocupació; c) la instrumentalitat dels estudis reforçant-ne el seu utilitarisme; d) l'assumpció de l'escola com a lloc de competència i d'adequació a la "normalitat", competència que adquireix cotes altes en estudis selectius; e) Posicions de submissió o passivitat amb "acceptació no integrada" de les formes de vida escolar.
- Paral·lelament a aquest feix de posicions davant la realitat escolar els alumnes es veuen en la contradicció de lligar l'interés utilitarista de l'Escola i l'apre

mentatge dels continguts acadèmics amb la vida quotidiana, en la contradicció d'assumir una vida escolar d'esquenes o al marge de la seva pròpia vida.

7. Escola, Reforma i Canvi

- L'Estat precar de l'Escola a meitat dels 80, tal com s'ha palesat en la primera part fa que des de l'aparell de l'Estat es plantegi la necessitat de Reforma. A la Bàsica s'ha introduït l'estructura de cicles en vista a la racionalització pedagògica de la Primària; a la Universitat es viu l'aplicació de la Llei de Reforma Universitària; a l'Ensenyament Mitjà s'està estudiant la reforma estructural que unifica els dos primers cursos de mitja (tronc comú) iniciant algunes experiències pilot en alguns centres. Al costat d'aquesta necessitat de Reforma n'hi ha una segona: la reordenació acadèmica dels estudis en vista a la millora de la docència i en vista a la readequació de l'Escola a les noves necessitats de l'estructura del mercat de treball i a les noves tecnologies. En tercer lloc, una altra necessitat es centra en l'Oferta pública d'ensenyament mitjà, en millorar l'oferta en termes relatius cobrint zones clarament deficitàries (com s'ha vist en la segona part) i en la millora de la qualitat de l'ensenyament.

- Sobre aquestes tres direccions de necessitat de canvi i de reforma d'estructures ben poca cosa o gens li correspon al Municipi; aquestes vies pertoquen a l'Administració Central i Autonòmica. En aquest sentit està fora de lloc ocupar un espai d'aquesta reflexió judicant sobre aquestes qüestions. Una altre cosa és però, el paper que pot jugar el Municipi en la promoció de la vida escolar dels joves, per mitjà d'una oferta municipal que centri els objectius en la millora de la qualitat de vida dels joves estudiants en tres sentits: a) la informació, b) la dinamització cultural, cívica i esportiva, c) el pas de l'Escola a la Vida Activa.

8. Municipi i xarxa escolar

- En la segona part del treball s'ha analitzat l'estructura de l'escolarització dels joves barcelonins, tot fent-ne sobresurtir uns trets: a) la preeminència de l'escolarització privada per sobre de la pública en el nombre de centres (88% dels Centres de FP i 83% dels Centres de BUP); b) malgrat els Centres Públics tinguin una dimensió més gran que els privats, la proporció d'alumnes escolaritzats en la xarxa privada segueix predominant (74% d'alumnes de FP i 60% d'alumnes en Batxillerat i COU); c) El Municipi no té titulari-

tat en cap centre de BUP, en canvi la seva presència en el camp de la FP és més notable; d) la distribució de l'escolarització segons branca i sector correlaciona amb l'estructura urbana de la ciutat i amb la composició social familiar; les barriades pobres són les que expressen més dèficits en educació i les que acusen més directament els problemes d'inserció escolar dels alumnes i els d'inserció professional.

- Davant la no competència de l'Administració local en l'ensenyament mitjà, abocar l'oferta cap els Centres Propis (Formació Professional) de forma gairebé exclusiva (inclús ampliant la xarxa pròpia) implicaria dirigir bona part dels recursos escassos a un petit fragment de la població juvenil estudiant. Aquesta via cal veure-la, doncs, com a particularista.
- Abocar l'Oferta als estudiants (o Centres) de la xarxa pública obra certament el ventall o camp d'actuació i més a més es justifica es dos sentits: per l'elevada presència de fills de les classes populars en aquesta xarxa i per la necessitat de recursos i suports que precisa. No obstant apareixen dos problemes: d'entrada uns 74.000 adolescents queden exclosos de qualsevol nexa; en segon lloc, bona part d'aquets alumnes estan a la xarxa privada no en raó d'una elecció sinó degut

a la manca de places en l'Escola Pública (p.e. Escoles privades en barriades obreres, etc). Davant d'aquesta situació es pot fragmentar l'Oferta en tres setïts o direccions.

9. L'Escola com a punt d'informació

- Un dels aspectes més rellevants que ha proporcionat el treball de camp (enquesta i grups de discussió) és el baix nivell d'informació que té l'alumnat de l'Oferta Juvenil de la Ciutat i l'escassa orientació quan a la utilització de recursos per a la presa de decisions (p.e. orientació professional, vies per a la recerca de treball, etc.). D'altra banda, els punts d'informació ja existents queden molt lluny del conjunt de l'alumnat i només estan a l'abast d'un tipus molt determinat de jove (Oficina d'Informació de l'Àrea, Casals de joves, Associacions juvenils, Generalitat, STPAJ, etc.). Tenint en compte aquets fets creiem oportú que el Projecte Jove estudiï la viabilitat de crear un Servei d'Informació i Orientació Juvenil permanent i ambunant, Centre per Centre, que provisionalment en diem Kiosc juvenil. Apuntem només els trets bàsics de la proposta en el ben entès que li cal una elaboració i programació més profunda i discutida.

- El Kiosc juvenil té un disseny i un plantejament semblant al d'una Oficina d'Informació i Assessorament per a joves, però amb la variant de no està radicada en la mateixa Institució Municipal sinó que és ambulant, establint-se en les escoles (Ensenyament Mitjà, Facultats i Escoles Superiors, Escoles Universitàries, així com en Centres no-reglats d'interés) en períodes curts i cíclics.
- La raó fonamental de dissenyar aquestes oficines com a ambulants té la seva arrel en la consideració esmentada al llarg del treball de considerar el Centre Escolar com a "lloc o espai" de trobada de joves en període formatiu i en perspectives d'haver-se d'inserir al món del treball. En aquest sentit el "Kiosc" seria una oferta de l'Àrea dirigida a tots i cada un dels Centres Escolars independentment de la seva titularitat.
- L'aprofitament del Centre Escolar com a lloc de radicació o trobada juvenil no té perquè reduir l'àmbit del Kiosc a la població juvenil estudiant.
- La divisió del Municipi en 10 Districtes amb seu pròpia en cada ús d'ells és una partió que pot ser funcional a aquest projecte. Es tractaria de confeccionar 10 "kioscos", un per Districte, que tingués raó domici-

liar en l'Ajuntament de Districte i obert a consulta unes hores al vespre durant la setmana; alhora, durant els matins el "kiosc" s'establiria, com a taula ambulant, en els Centres Escolars del seu territori.

- Els objectius del "kiosc" -provisionalment- es poden pensar en quatre propostions: a) Subministrament de l'informació juvenil; b) Oferta de materials per a joves de caracter orientatiu; c) Oferta d'assessorament directe per part del responsable del "kiosc"; Establiment de nexes (per mitjà de la figura del responsable) des de l'Àrea amb els Ajuntaments de Districte, amb els Centres Docents i amb els professors.
- El perfil del responsable de "kiosc" hauria d'homologar-se al paper i funcions de l'animador cultural, en el benentès que la seva tasca no té un caire exclusivament divulgatiu (difusió d'informació) sinó d'assessorament i orientació així com d'estimulació de la participació. En aquest sentit la relació entre aquest animador i els professors dels Centres es considera clau.
- La proposta de "kiosc" per Districte varia força una de les preposicions del Pla de Dinamització Cultural de l'Àrea en referir-se a la conveniència de la presència de l'Animador Cultural en els Instituts. El text

diu el següent: "És difícil que els Instituts arribin a fer propostes per ells mateixos... Per això hem pensat en la possibilitat de posar un animador cultural -com a experiència pilot- a un dels Centres de Barcelona... l'animador treballaria durant tot el curs en el centre i faria propostes continuament, fomentant la creació de grups de treball". Ates els pocs centres públics existents creiem que l'animador del "kiosc" del Districte pot assumir perfectament la funció de desvetllar i dinamitzar el Centre sense estar-hi directament inserit. Més a més, ho comentem més endavant, creiem que la veritable dinamització de la vida dels Instituts passa necessàriament per la figura del professor més que la de l'animador vingut de fora. En tot cas la tasca de l'animador consistiria en desvetllar aquestes necessitats entre els mateixos professors.

- Un darrer aspecte a incloure a la proposta de funcions del "kiosc" rau en el recolzament del jove en el pas de l'Escola a la vida activa. Hem observat en el treball de camp una certa generalització de mentalitat d'aturat i futur subocupat que contrasta alhora amb un cert desconeixement de recursos i vies per a la inserció professional. En aquest sentit el "kiosc" hauria d'establir

nexes amb les Oficines de Col·locació, amb els plans de formació ocupacional i d'ocupació juvenil, i qui sap si també la promoció en els Centres Docents Públics de mecanismes pròpis de lluita contra d'atur (borses de treball pròpies, formació de cooperatives..).

10. El perfil de professor d'Escola Secundària a revisió

fet

- Al llarg del treball hem constants referències als problemes derivats de la vida acadèmica en els Centres Docents d'Ensenyament Mitjà (separació entre continguts docents i vida quotidiana, estructuració disciplinar del temps escolar, mediatització de la vida escolar per part dels programes docents i la superació de cicle, predomini de l'especialització en el perfil del professor, etc.). Per a l'Escola no existeix ni l'abans ni el després malgrat el tema central per al professorat gira entorn el baix nivell assolit pels alumnes en l'entrada de cicle i el poc nivell que assoliran per poder fer el pas a nivells més alts. Les exigències acadèmiques predominen sobre les necessitats culturals cíviques i laborals dels joves. Amb aquesta situació la vida dels Instituts promet ser molt esmorteïda.
- El desllorigador de la vida dels Instituts passa necessàriament pel professorat. No són els alumnes els que creen dinàmiques pròpies i consistents en el temps,

és la pràctica del professorat la que determina la vida d'un Centre. Alguns Centres de FP i BUP han demostrat certament aquest fet.

- Una part del professorat de mitja està anclat en postures defensives davant el problema exposat; una part ha realitzat experiències innovadores; una altra part fluctua entre els dos pols: per un costat ^{están} mediatitzats per la vida academicista del centre, per l'altre incorporen puntualment activitats dirigides a fer més complaent la vida escolar. Creiem que aquets professors estan mancats de recolzament exterior.
- Des de diverses Institucions (I.C.E.'s, Col·legi de Llicenciats, etc) es promocionen experiències i reciclatges per a professors. Des del Municipi caldria estudiar la manera de vincular-se als plans de millora del professorat conjuntament amb les altres Institucions.
- El reciclatge del professorat, pensem, no ha de ser específicament professional, és a dir, abocat només a la didàctica de les disciplines, sinó que ha d'incloure la discussió sobre el perfil educador del professor. En aquest sentit pensem que els únics animadors culturals dels Instituts han de ser els professors.

Lligant aquest aspecte amb l'apartat anterior, hem de dir que la incorporació d'animadors socioculturals als Instituts -a part del gravamen econòmic que pugu significar- ens sembla un afegitó discutible; possible ent una experiència com aquesta fora positiva en algú ndret especial per raons majors, però no pas com a pla a executar en molts Centres. En tot cas apareix com a més viable la promoció d'algun professor del Centre cap a la realització de tasques d'animació cultural, esportiva i social dels joves estudiants per a desvetllar una dinàmica pròpia i viva dintre els Instituts i entre Instituts. Alguns Centres ja disposen d'aquesta figura; possiblement es tractaria de revisar-la, recolzar-la, i potenciar-la en altres Centres.

- La promoció de professors amb funcions específiques de dinamització de la vida dels Centres hauria de tenir una contrapartida en la seva dedicació (rebaixa de docència?) i una formació específica o al menys recolzada. Tenint en compte, però, que aquets temes cauen ja ben fora de la actuació municipal, caldria que fos negociada i proposada conjuntament amb les Institucions competents.
- Més enllà de la discussió (i promoció, si fa el cas) de la figura del professor-animador o dinamitzador, hi ha una ampla tasca de recolzament del professorat, com es comenta en la pàgina anterior. A part dels programes de

reciclatge que es porten endavant a partir d'Institucions Educatives, l'Àrea podria promocionar encontres de professors de FP i BUP per a estimular el debat sobre qüestions educatives i juvenils. L'àmbit territorial podria ser el Districte, en tant que zona territorial més homogènia, amb el suport de l'Ajuntament del Districte amb els Centres Educatius.

- A part de la promoció d'aquets encontres, un altre àmbit d'actuació sobre el professorat de Mitja consisteix en el recolzament d'experiències innovadores mitjançant recursos econòmics i/o humans en Centres pròpys de FP o Centres Públics de FP i BUP (previ acord amb la Generalitat). Aquestes experiències d'innovació no haurien d'abastar exclusivament el camp docent (didàctica) sinó bàsicament temes com els de la dinamització cultural i esportiva, la participació dels estudiants, la constitució de borses de treball, etc.

10. La dinamització socio-cultural del Centres

- Els punts 8 i 9 d'aquestes derrereres pàgines aporten segurament elements per a la discussió i elaboració del Projecte Jove en tant que novetosos. En canvi el tema de la dinamització cultural en els Instituts ha estat un camp d'experimentació en els derrereres tres cursos.

Vistes les memòries d'actuacions realitzades en el marc ciutadà en general i en els Centres d'Ensenyament Mitjà en particular, cal convenir que ha estat una Oferta ampla, extensa i diversificada. Denota que els programes de dinamització cultural són dinàmics. Resten, però, molts interrogants sobre la seva articulació, i que haurien de merèixer un lloc dintre l'elaboració del Projecte Jove.

- Pel que fa als centres d'Ensenyança Mitja l'Oferta s'ha centrat en la promoció de Setmanes Culturals en els Centres Públics i en l'Oferta d'un paquet d'activitats al llarg del curs com a continuïtat de la Setmana. No voldriem ser críptics, però atenent al treball de camp ens sembla que els Instituts haurien de replantejar-se la orientació de les "setmanes culturals". Sense voler caure en el "terrorisme cultural" ens cal dir que sembla un contrasentit una "setmana cultural" realitzada precisament en un "centre cultural". Gairebé sembla més articulable el "paquet d'activitats" que no la "setmana cultural" en sí mateixa. Amb això no volem "dinamitzar" la dinamització, sinó tot el contrari: ens sembla que cal articular l'Oferta de dinamització en el conjunt de la vida escolar del Centre. Entre altres coses cal evitar que aquesta Oferta es converteixi en succedani de

la mala consciència del professorar dels Instituts; és a dir, que l'Oferta Cultural arribi a justificar en el fons una pràctica pedagògica d'esquenes a la realitat social, la vida quotidiana de l'alumnes i el seu entorn. (p.e. de què pot servir una Setmana Cultural en un Centre de FP on els alumnes durant tot el curs només han fet una visita a un centre fabril?)

- El centre de la qüestió estriba en l'articulació dels objectius acadèmics i els objectius socials de l'Escola Secundària: aquest és el gran debat que cal i que apuntem en l'apartat anterior. Una oferta cultural externa a un Centre Escolar sense articulació prèvia i posterior en la vida pròpia de l'Institut és vàlida com a activitat cultural però extraordinàriament pobre quan a dinamització.
- En aquest sentit ens sembla que des del programa de dinamització cultural s'haurien de reforçar aquets criteris i apuntar a que cada Centre Públic que s'ha acostat a l'Oferta dissenyés per a sí mateix el seu propi programa anual, mentre des de l'Àrea es donaria un suport pràctic (oferta de recursos humans) i un suport econòmic (subvencions per a les despeses derivades).

12. Universitat i Area de Joventut

- El programa de dinamització cultural explícita: "després de dos cursos d'experiències a l'ensenyament mitjà creiem que aquest any ha de ser el curs de consolidació i millorament i d'entrada al món de l'ensenyament superior". Entre l'estructura de l'ensenyament mitjà i la Universitat hi ha tanta distància que l'aplicació de programes d'actuació destinats a la Universitat han de ser -si han d'existir- totalment diferents. El perfil de l'alumnat i del professorat són tant distants entre ambdós Centres que l'aplicació viable en un d'ells no comporta la seva extensió.
- Al nostre parer, pensem que a curt termini la única intervenció viable, positiva i rentable és la que hem referit anteriorment respecte el "kiosc" i la figura de l'animador responsable. La presència del "kiosc" en les Facultats i Escoles superiors i Escoles Universitàries creiem que compliria un doble efecte: per un costat arribar a la població juvenil de més de 18 anys (malgrat sigui esbiaxada, tal com hem comentat en la segona part) i, en segon lloc, nodrir bona part de l'oferta cultural (cursos d'animadors, plans de vacances..). En qualsevol cas ens repetim en l'afirmació que una o-

ferta excessivament dirigida al jove estudiant universitari seria descompensatoria del jove aturat o treballador dels barris obrers de la Ciutat.

13. Cinc àmbits d'actuació

- En resum, doncs, localitzem cinc àmbits d'actuació on creiem que el Projecte Jove ha d'ensetar discussió per a l'elaboració de programes d'actuació tot definint els seus territoris d'implantació:
- Pla de suport especial a l'Escola Bàsica Pública en la seva 2ª etapa (principalment el darrer curs). Recolzament que té tres eixos: seguiment dels casos de deserció escolar avançada, pla d'orientació escolar i professional per als alumnes i suport especial a la persona del professor-tutor.
- "Kiosc" d'informació i orientació juvenil a nivell de Districte radicat en la seu pròpia obert al conjunt de la població juvenil però amb presència ambulants i periòdica en "tots" els Centres d'Ensenyança Secundària i en Centres específics no-reglats. En aquest "kiosc" la figura del responsable (animador) és clau en el paper en relació directa amb els estudiants, però també en relació als professors dels Centres, establint el nexa entre el Centre i l'Àrea.

- Pla de suport al professorat d'Ensenyament Mitjà, en coordinació amb altres Institucions Públiques i privades. Promoció de la figura del professor-animador cultural en el centre i d'encontres de professorat a nivell de Districte o nivell Municipal (àmbit preferent: Centres Públics).
- Programa de dinamització cultural sobre els Centres Públics d'Ensenyança Secundària, programa que podria estendre's a part específica dels Centres privats menys dotats de recursos humans i econòmics.
- Extensió del "kiosc" d'informació i orientació juvenil en els dos campus universitaris (Pedralbes i Bellaterra).

---- ooo 000 ooo ----

AJUNTAMENT DE BARCELONA

PROJECTE JOVE

AMBIT DE TREBALL

I ATUR

La segona part és un resum de les conclusions a les que ha arribat **Jorge González Aznar** després d'estudiar exhaustivament les polítiques municipals de foment de l'ocupació dels joves que realitzen els principals Ajuntaments d'Espanya i d'Europa Occidental. En aquesta part es presenta un ventall de possibilitats d'intervenció de l'Ajuntament en el seu conjunt, no sols des d'un àrea concreta. **Rosa Ma Alonso** ha ajudat a **Jorge González** en la compilació de tota aquesta informació.

La tercera part presenta l'actuació feta per l'Ajuntament de Barcelona aquests darrers dos anys, a través del Servei d'Ocupació Juvenil de l'Àrea de Joventut i Esports i gràcies als diners de l'INEM i de la Generalitat. El responsable del Servei, **Francesc Márquez**, ha coordinat la redacció d'aquest informe, que no és més que un breu resum d'un estudi en profunditat que el Servei està fent sobre les experiències d'aquests dos anys. Al final de l'informe, els responsables del Servei formulen algunes propostes de millora.

Finalment, com a cloenda de l'estudi, **Manuel Ludevid**, director d'aquest àmbit, fa algunes reflexions de conjunt i efectua algunes propostes.

* * *

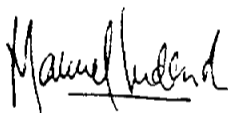
Hi ha aspectes del nostre treball que no estan encara acabats, pero que ho estaràn en breu. És el cas de l'anàlisi de les entrevistes en profunditat que s'estan analitzant en aquests moments: són 22 entrevistes a joves treballadors i joves aturats de Barcelona, a través de les quals volem analitzar les

dimensions no quantitatives de la realitat del treball dels joves i les vivències de treball que aquests joves tenen. En el plaç d'un mes o dosensem tenir llest aquest material.

Juntament amb això hi ha molt material que ha estat elaborat per a aquest Àmbit i que no ha pogut ser presentat en tota la seva extensió. Hom podria pensar en fer un llibre recollint tota aquesta informació i valoració valuosa.

En qualsevol cas, esperem que aquest primer material contribueixi a que l'Ajuntament de Barcelona en el seu conjunt, d'una forma articulada, abordi una política de foment de l'ocupació dels joves de la ciutat.

Vull agrair, finalment, l'extraordinari esforç fet per a tots els col.laboradors de l'Àmbit per a tenir els textos a punt al temps just. Vull agrair en particular l'esforç de Teresa Gelada i Cristina Navarro que han mecanografiat el text i diagramat els mapes en un temps rècord. A tots moltes gràcies.

Manuel Ludevid
Director de l'Àmbit de Treball
i Atur
Projecte Jove

I. LA JOVENTUT I EL TREBALL
A BARCELONA :
UNA ANALISI DEL PADRO
MUNICIPAL DEL 1981

Introducció

La base de qualsevol proposta d'actuació ha de ser el coneixement de les dades reals. En aquest cas, les dades que ens indiquin quina és la situació objectiva dels joves de Barcelona en relació amb el seu treball.

Per a això hem explotat les dades del Padró Municipal del 1981. Són dades que tenen, doncs, quatre anys d'endarreriment, però ens ha semblat que eren les més fiables.

Hem analitzat les següents variables del Padró:

- (a) El pes de la població juvenil sobre la població total.
- (b) La situació laboral dels joves: si està aturat, té feina o va a escola.
- (c) La condició socioeconòmica: és a dir, si treballa fixe o eventual, si fa un treball no remunerat, si és mestressa de casa o és empresari.
- (d) El grup professional: és a dir, la categoria o qualificació professional del jove.

En tots quatre casos s'ha partit de l'agrupació de les dades a partir dels deu districtes de la nova divisió administrativa de la ciutat.

Les dades fan referència a la franja d'edat compresa entre els 15 i els 24 anys, ambdós inclosos.

Deficiències observades

En l'anàlisi realitzada sobre les dades del cens, hem observat notables deficiències i incoherències.

Per exemple, en les tres preguntes analitzades (items 12, 13-14 i 15 del Padró referits respectivament a "situació laboral", "activitat de l'empresa/professió" i "condició socio-econòmica") apareixen dades diferents sobre la quantitat de joves que treballen i la quantitat de joves que estan en atur. Les explicacions a aquest fenomen poden ser diverses:

- (1) El nombre diferent de joves que no contesten una pregunta o l'altra.
- (2) El que, segons com sigui feta la pregunta, el jove contesti una cosa en una pregunta (exemple: estudiant) i un altra a un altra pregunta (treball eventual, de venedor, per exemple). La dedicació de molts joves a moltes coses a l'hora pot crear situacions de solapament.

Això significa que els resultats que presentem a continuació tenen més valor com a tendència (percentatges, pesos relatius dels grups) que com a xifres absolutes.

En qualsevol cas, per aquesta raó, farem sempre referència a quin item del Padró ens referim, sense barrejar mai dades provinents de varies preguntes.

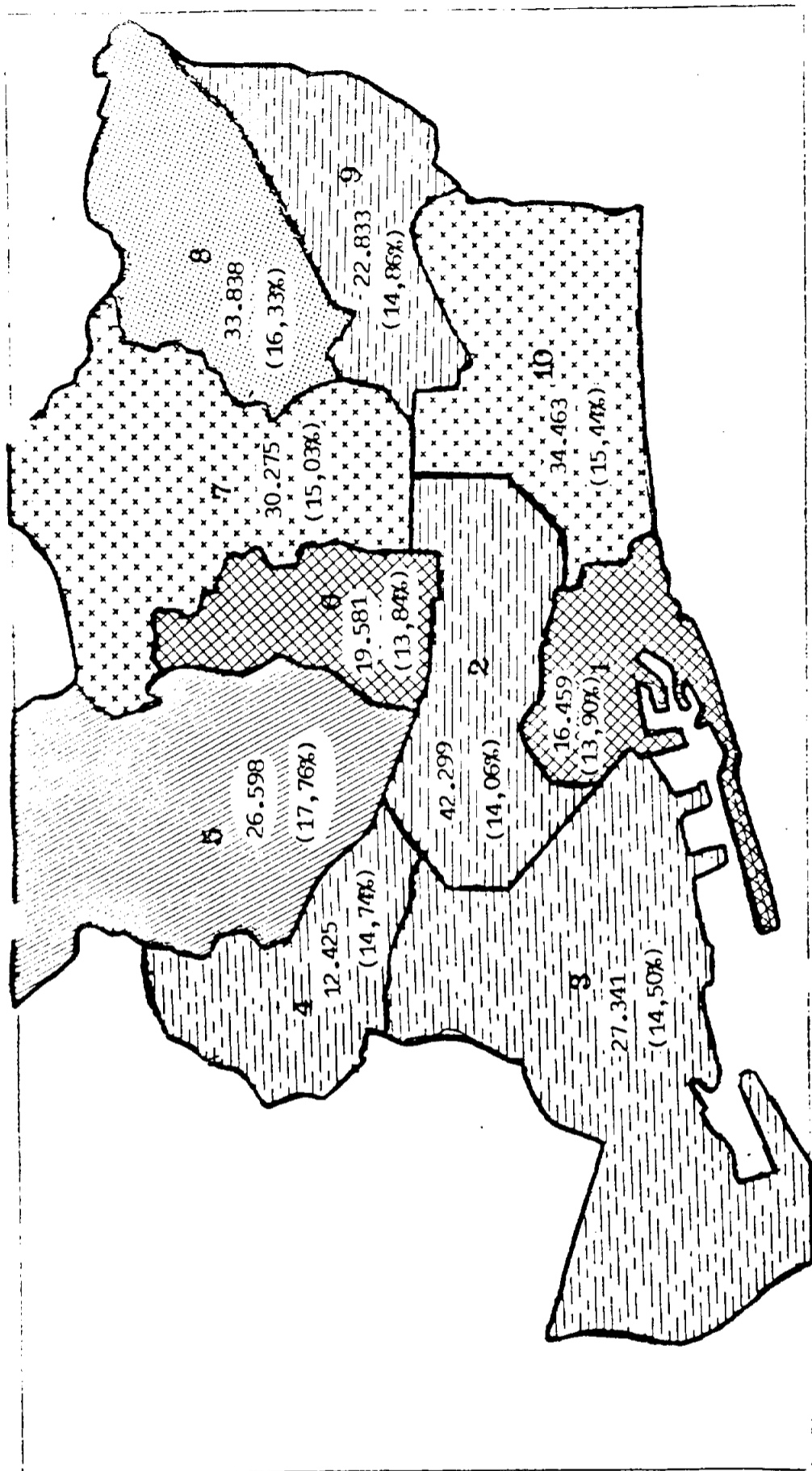
1. EL PES DE LA POBLACIO JOVE

On són els joves de Barcelona? Quin és el seu pes relatiu en el conjunt de la població de cada districte?

Les xifres absolutes (nombre de joves) i els percentatges sobre les poblacions totals de cada districte ens les ofereix el Quadre nº 1.

En ell podem observar que hi ha unes diferències no molt con-siderables entre els districtes. El districte amb més joves seria el de Sarrià-Sant Gervasi (17,76%) seguit dels Barris Nord (16,33%), St. Martí (15,44%) i Horta-Guinardó (15,03%).. En l'altre extrem, els districtes més vells serien els de Ciutat Vella (13,90%) i Gràcia (13,84%). En una posició intermitja quedarien la resta de districtes: Eixample (14,06%), Sants-Montjuic (14,59%), Les Corts (14,74%) i Sant Andreu (14,86%).

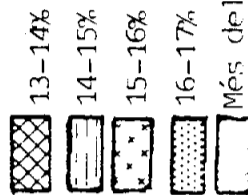
Els joves es concentren, com és natural, a les zones residencials de més recent creació de la ciutat, siguin aquestes de sectors socials benestants (Sarrià-Sant Gervasi) o essen-cialment obrers (Barris Nord, Sant Martí).

QUADRE nº 1. EL PES DE LA POBLACIO JUVENIL SOBRE LA POBLACIO DE CADA DISTRICTE (1981)

Joves entre 15 i 24 anys:

- xifres absolutes de joves al districte
 - percentatge sobre el total de població al districte

- 1 = Ciutat Vella
- 2 = Eixample
- 3 = Sants - Montjuic
- 4 = Les Corts
- 5 = Sarrià - Sant Gervasi
- 6 = Gràcia
- 7 = Horta - Guinardó
- 8 = Barris Nord
- 9 = Sant Andreu
- 10 = Sant Martí

2. L'ATUR, EL TREBALL I L'ESCOLA

a. L'atur juvenil

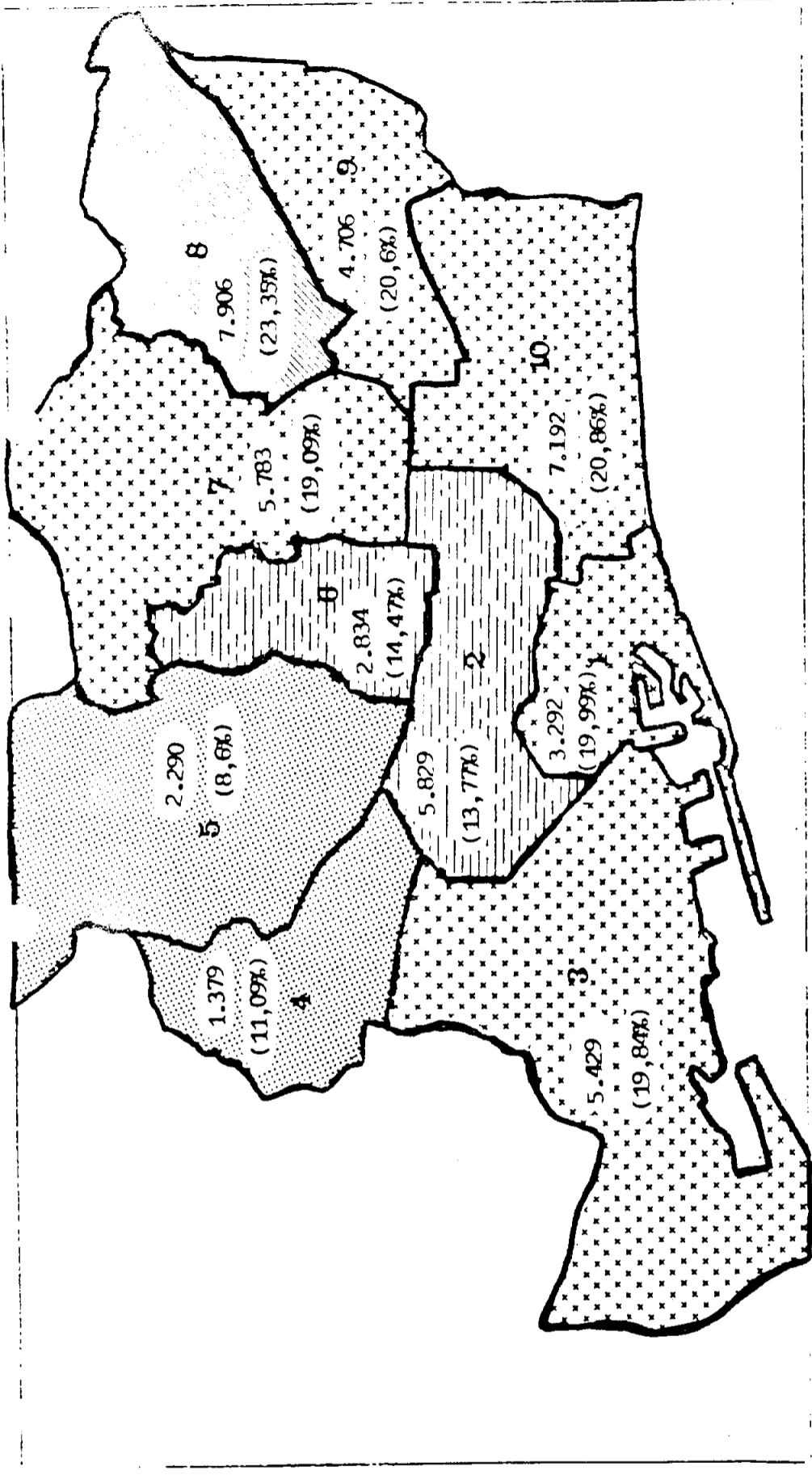
Per a evaluar l'atur juvenil total hem sumat dos conceptes que apareixen a les dades del Padró Municipal en l'apartat anomenat "situació laboral": el dels que busquen feina per primera vegada i el dels "aturats" (aquest darrer grup caldria anomenar-lo amb més precisió "aturats que ja han treballat abans"). Tots sumats són 46.640 joves, que representa el 17,5% del conjunt de joves de la ciutat i el 36,9% de la població juvenil activa (aquesta darrera xifra és la que es considera taxa d'atur). De cada tres joves de la ciutat que poden i volen treballar, un no pot fer-ho.

De fet, l'atur juvenil és superior a aquesta xifra. De fet molts dels joves que apareixen en l'apartat "escola" són aturats desanimats que estudien per manca d'alternatives de feina. El mateix podem dir de moltes de les noies que figuren a l'apartat "mestresses de la llar". El nombrós contingent de joves que fan el servei militar alleugereix de forma considerable, també, la xifra d'aturats que altrament fóra més alta.

Malgrat aquestes matisacions, el Quadre nº 2 ens indica a grans trets les tendències per districtes el 1981. Salta a la vista una extraordinària diferència entre les diverses zones geogràfiques de la ciutat. Hi ha districte que té tres vegades més joves aturats que un altre.

Podem distingir quatre grans zones:

- (1) Zona A: Sarrià-Sant Gervasi i les Corts. Zona de baix atur juvenil, que se situa entre el 8 i l'11 per cent. Correspon a les zones on habiten les classes més benestants.

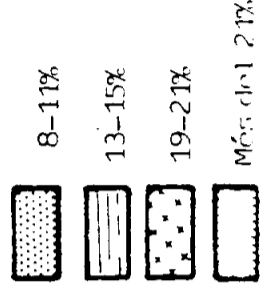

QUADRE n 2. L'ATUR JUVENIL TOTAL (1981)

Percentatge de joves aturats respecte al total de joves del districte.

(Inclou tots els aturats, tant els que cerquen primera ocupació com els que ja han treballat abans.

- 1 = Clutat Vella
- 2 = Elxample
- 3 = Sants - Montjuic
- 4 = Les Corts
- 5 = Sarrilà - Sant Gervasi
- 6 = Gràcia
- 7 = Horta - Guinardó
- 8 = Barris Nord
- 9 = Sant Andreu
- 10 = Sant Martí

- (2) Zona B: Eixample i Gràcia. Zona d'atur juvenil intermig (13-15%). Zona de residència de classes mitges i menestrals.
- (3) Zona C: Sant Martí, Sant Andreu, Ciutat Vella, Sants, Montjuic, Horta-Guinardó. Zona d'atur juvenil molt elevat, que se situa en torn al 20% de la població jove. Correspon a barris residencials de les classes obreres.
- (4) Zona D: Barris Nord. Màxim atur juvenil: més del 23%. Zona obrera d'immigració recent.

Hi ha doncs una correlació evident i clara entre nivells de renda i atur juvenil. La situació entre els districtes apareix molt polaritzada i molt diferenciada.

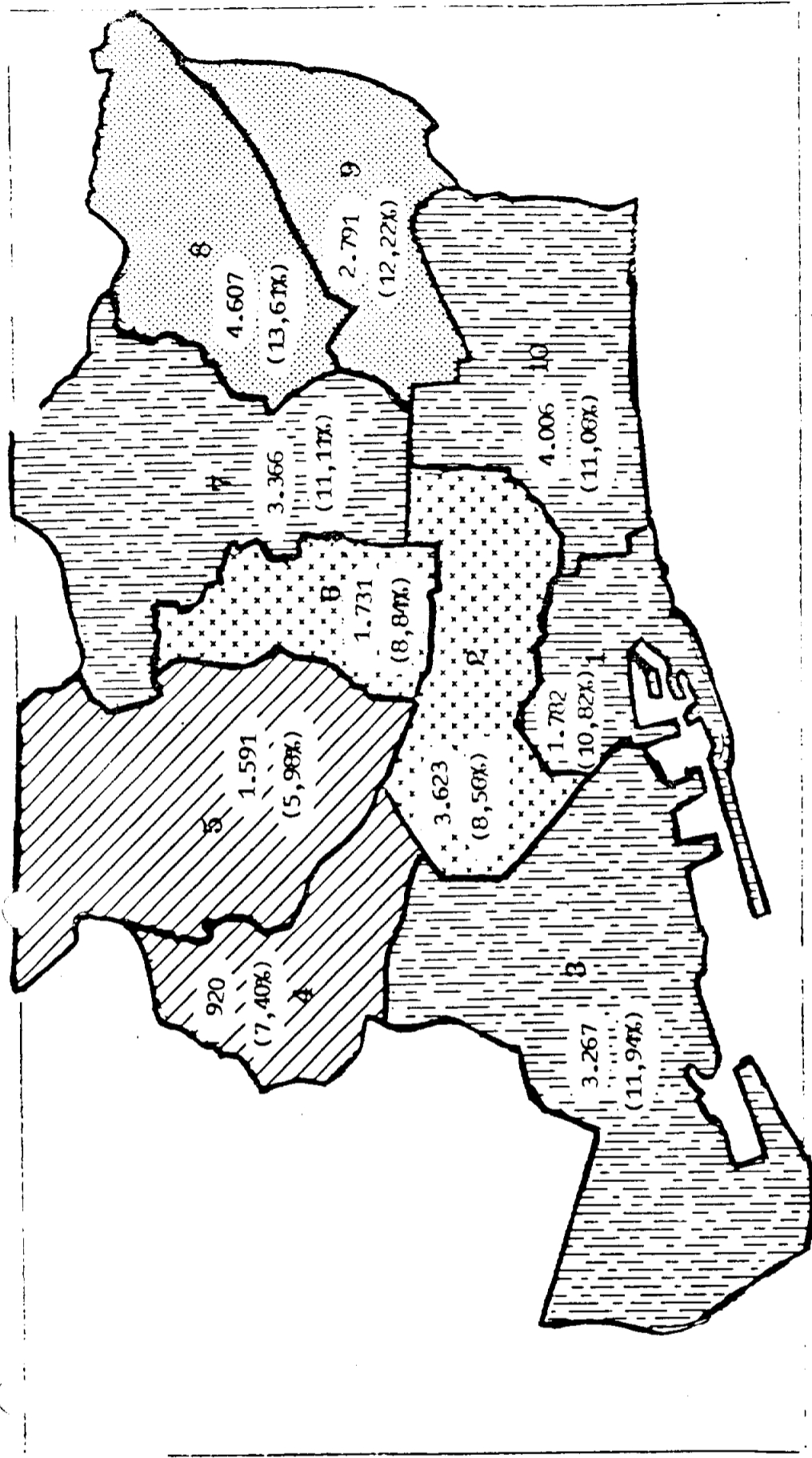
b. Els que busquen la primera feina

La majoria dels joves barcelonins que estan aturats busquen la primera feina. L'any 1981, 27.684 joves buscaven la seva primera feina, el que suposava el 59,3% del total d'aturats i el 10,4% del total de joves de la ciutat.

Això no obstant, el pes d'aquest subgrup d'aturats dins el conjunt de la població juvenil de cada districte ofereix un panorama diferent al de les xifres d'atur total. Les diferències entre els districtes són, en aquest cas, més petites: entre el districte amb més aturats joves que cerquen la primera feina (novament Barris Nord amb un 13,61% sobre el total de joves) i el que en té menys (novament Sarrià-Sant Gervasi, amb un 5,98%) hi ha una diferència menor que sobre les xifres de l'atur global. (Vegeu Quadre nº 3).

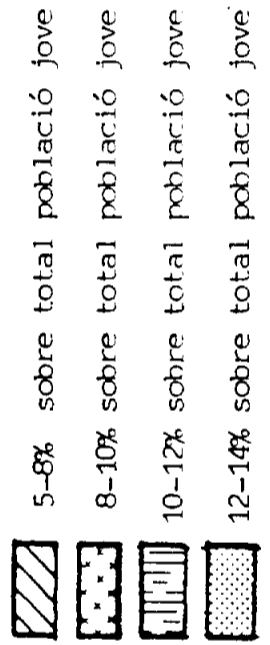
Aquest fenomen es deu a que en els barris rics de la ciutat (Sarrià-Sant Gervasi, Les Corts), l'atur dels joves és més un atur de recerca de la primera feina que en els barris més pobres (on l'atur dels que ja han treballat és més important). La relació entre els aturats que busquen primera ocupació amb respecte a l'atur total és la següent:

Relació joves que busquen primera feina respecte a l'atur juvenil total	
Districte	%
1. Ciutat Vella	54
2. Eixample	62
3. Sants-Montjuic	60
4. Les Corts	66
5. Sarrià-Sant Gervasi	69
6. Gràcia	61
7. Horta-Guinardó	58
8. Barris Nord	58
9. Sant Andreu	59
10. Sant Martí	55

QUADRE nº 3. JOVES QUE BUSQUEN LA PRIMERA FEINA (1981)

- Nombre de joves que busquen la primera feina
- Percentatge que suposa aquest grup sobre el total de població juvenil de cada districte.

- 1 = Clutat Vella
- 2 = Elxample
- 3 = Sants - Montjuic
- 4 = Les Corts
- 5 = Sarrià - Sant Gervasi
- 6 = Gràcia
- 7 = Horta - Guinardó
- 8 = Barris Nord
- 9 = Sant Andreu
- 10 = Sant Martí

Les raons per les que aquest atur és més significatiu als barris rics poden ésser de dues menes. En primer lloc, a aquests barris les famílies poden permetre's mantenir els joves estudiant i sense treballar més que no pas les famílies dels barris pobres que han de forçar els fills a treballar (o a intentar-ho) més joves. D'altra banda, aquí podem trobar-hi també un signe de la crisi que comença a afectar els estudis mitjos i superiors als que solen tenir accés les classes més adinerades. L'atur creixent dels joves recent licenciats pot ajudar a comprendre les altes xifres de joves que cerquen la primera feina a aquests barris.

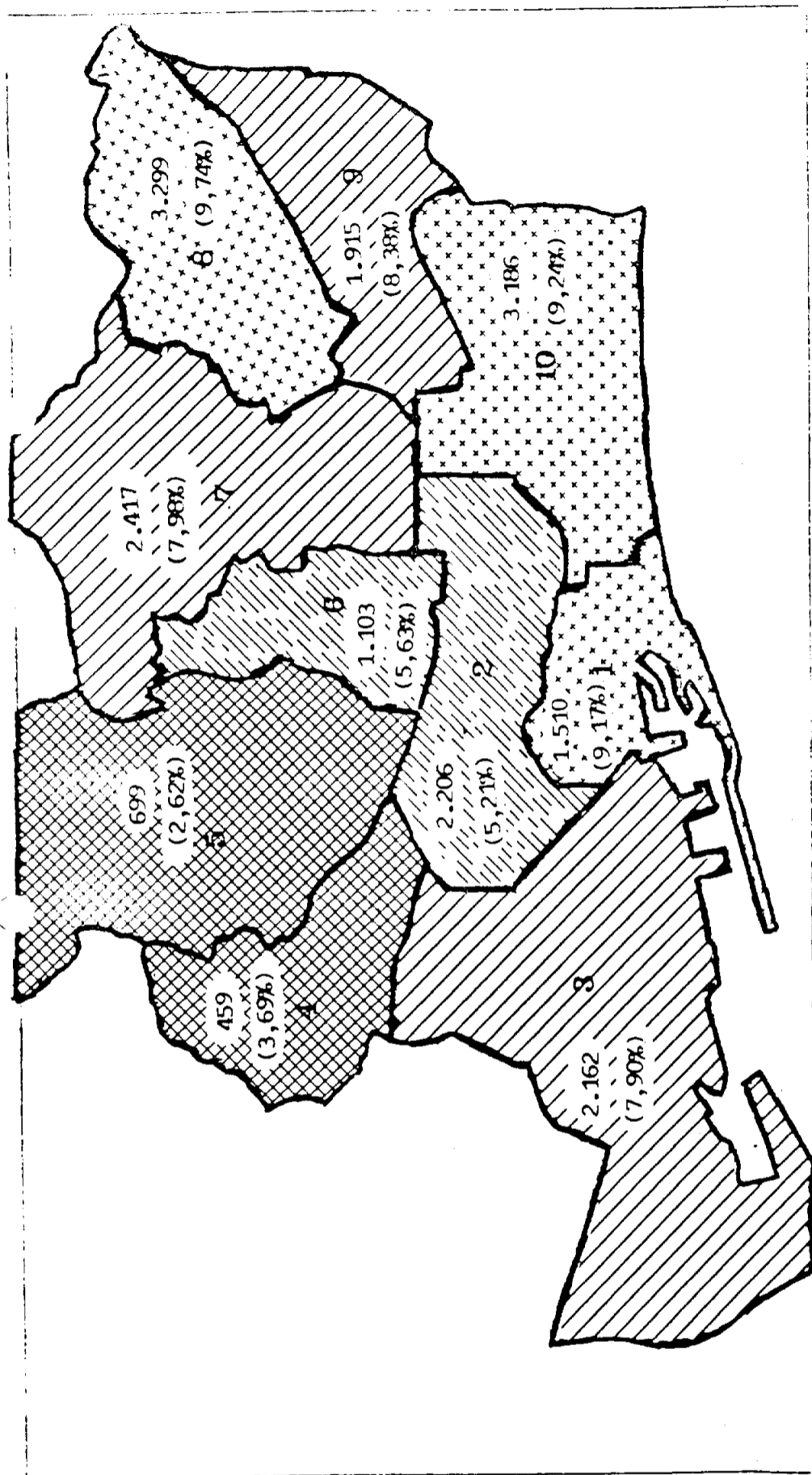
c. Els aturats que ja havien treballat abans

Les xifres del Quadre nº 4 ens reafirmen la tendència que acabem de descriure: el subgrup dels aturats que ja han treballat abans és pràcticament inexistent als districtes més rics de Barcelona, i es concentra als barris obrers i més pobres. L'any 1981, hi havia 18.956 joves en aquesta situació, el que representa el 40,7% del total de joves aturats, i el 7,1% del total de joves de la ciutat.

De fet d'altres recerques(*) posen de manifest que la diferència que hi ha entre aquest grup d'aturats joves que ja tenen experiència de treball i el grup de joves que treballen a l'economia submergida és cada dia més petita. Es a dir, que en l'itinerari professional de molts joves s'hi intercalen períodes de treball precari amb períodes d'atur d'una forma molt segmentada. Aquest fenomen és particularment visible als barris obrers i de nivells més baixos de renda. Els barris amb més aturats amb experiència de treball coincideixen amb els que tenen més economia submergida (vegeu Quadre nº 9).

En el mapa d'aquest tipus d'atur apareixen tres zones diferenciades (que es reproduiran en altres aspectes de la desigualtat ocupacional): la zona més pobre i més obrera (Barris Nord, Sant Martí, Ciutat Vella, Horta-Guinardó, Sant Andreu i Sants-Montjuïc), la zona de classes mitges (Eixample i Gràcia), i la zona més benestant (Sarrià - Sant Gervasi i Les Corts). Aquesta gradació de nivells de renda es tradueix també amb una gradació de situacions menys o més positives respecte a l'ocupació.

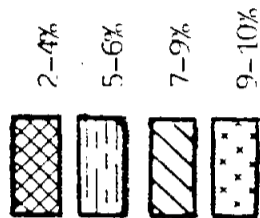
(*) "Els joves obrers i el seu treball" Estudi per a la UNESCO, a publicar el 1985, basat en entrevistes en profunditat a joves aturats i treballadors industrials de Cornellà, Barcelona i Igualada.

QUADRE nº 4. ATURATS JOVES QUE JA HAVIEN TREBALLAT ABANS (1981)

- Nombre d'aturats que ja havien treballat abans
- Percentatge que suposa aquest grup sobre el total de la població jove de cada districte.

- 1 = Clutat Vella
- 2 = Eixample
- 3 = Sants - Montjuic
- 4 = Les Corts
- 5 = Sarrià - Sant Gervasi
- 6 = Gràcia
- 7 = Horta - Guinardó
- 8 = Barris Nord
- 9 = Sant Andreu
- 10 = Sant Martí

d. Els joves que estudien

Hi ha un àmbit específic del Projecte Jove que tracta sobre els temes escolars. D'aquí, doncs, que no aprofundim molt sobre aquesta qüestió.

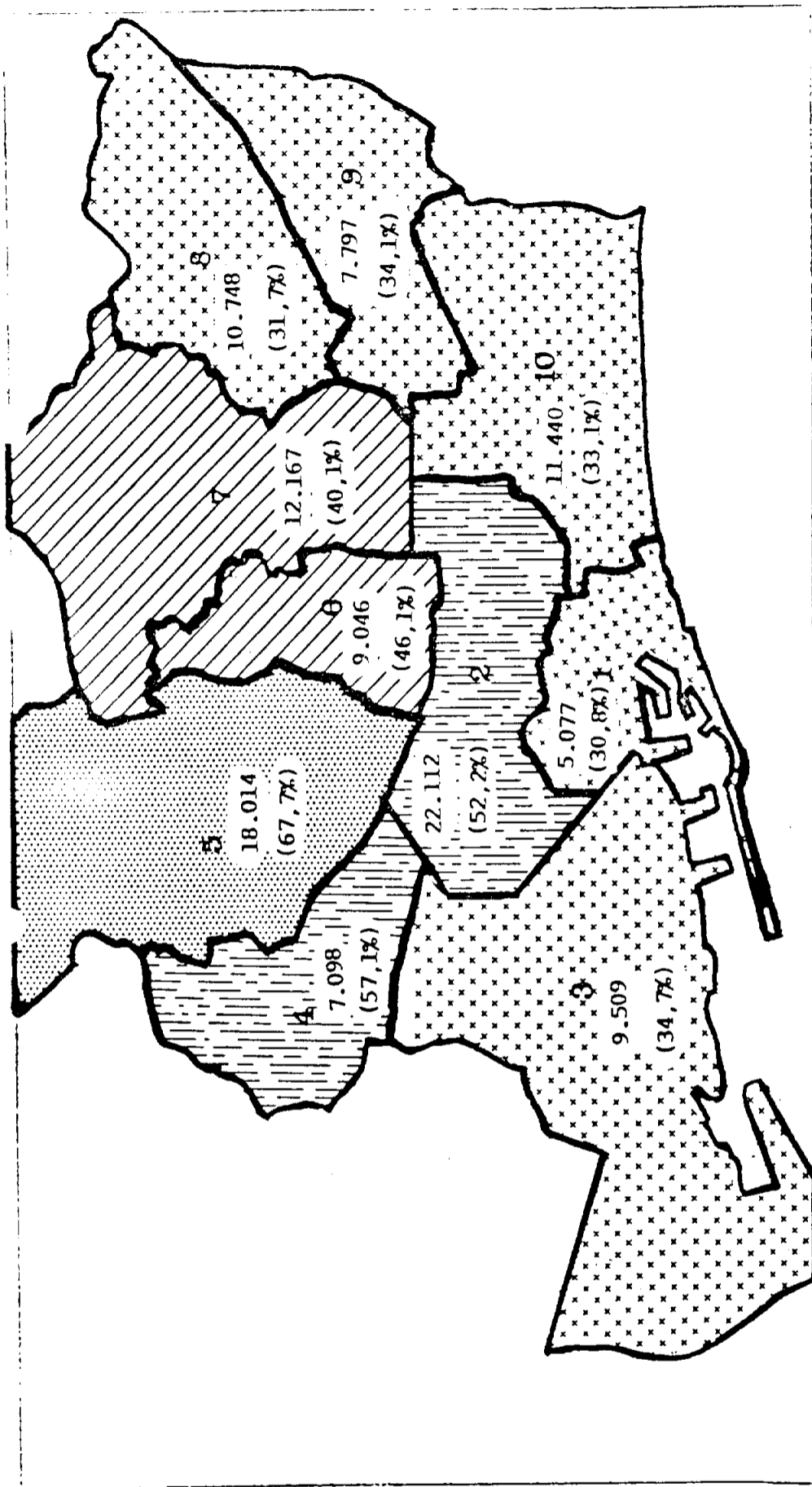
Diguem ací, tan sols, que el 1981 segons el padró un 42,4% dels joves de Barcelona entre 15 i 24 anys, es trobaven estudiant en un o altre nivell educatiu, com a activitat fonamental. En xifres absolutes, eren 113.008 joves.

Les diferències entre districtes són molt notables, com podem observar al Quadre nº 5. Des del 67,7% de joves del districte més benestant de la ciutat (Sarrià - Sant Gervasi) al 30,8% d'un dels més pobres (Ciutat Vella), hi ha una diferència de més de dos a u: per cada jove que estudia als Barris Nord n'hi ha (proporcionalment parlant) dos a Sarrià - Sant Gervasi. Es reproduïx aquí, també, la situació més deprimida dels barris del nord i de l'est de la ciutat: el semi-cercle que formen els Barris Nord, Sant Andreu, Sant Martí, Ciutat Vella i Sants-Montjuïc.

Aquestes diferències serien molt més acusades si desagreguessim en funció del nivell i tipus d'estudis realitzats. Una aproximació a aquesta realitat la tenim en la distribució de la qualificació laboral que es discuteix en els propers epígrafs: vegeu, per exemple, la distribució de les professions lliberals i els titulats superiors.

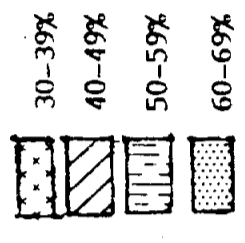
El districte que concentra, doncs, més estudiants és de Sarrià-Sant Gervasi. A continuació hi ha una segona zona:

Les Corts (57,1%) i l'Eixample (52,2%). En tercer lloc se situen Gràcia (46,1%) i Horta-Guinardó (40,1%). Finalment, hi ha els cinc districtes del nord-est ja esmentats amb percentatges del 30 al 34%.

QUADRE Nº5. ELS JOVES ESTUDIANTS (1981)

- Xifra absoluta del nombre de joves que estudien com a activitat fonamental.
- Percentatge que suposa aquest grup sobre el total de joves del districte.

- 1 = Clutat Vella
- 2 = Eixample
- 3 = Sants - Montjuic
- 4 = Les Corts
- 5 = Sarrià - Sant Gervasi
- 6 = Gràcia
- 7 = Horta - Guinardó
- 8 = Barris Nord
- 9 = Sant Andreu
- 10 = Sant Martí

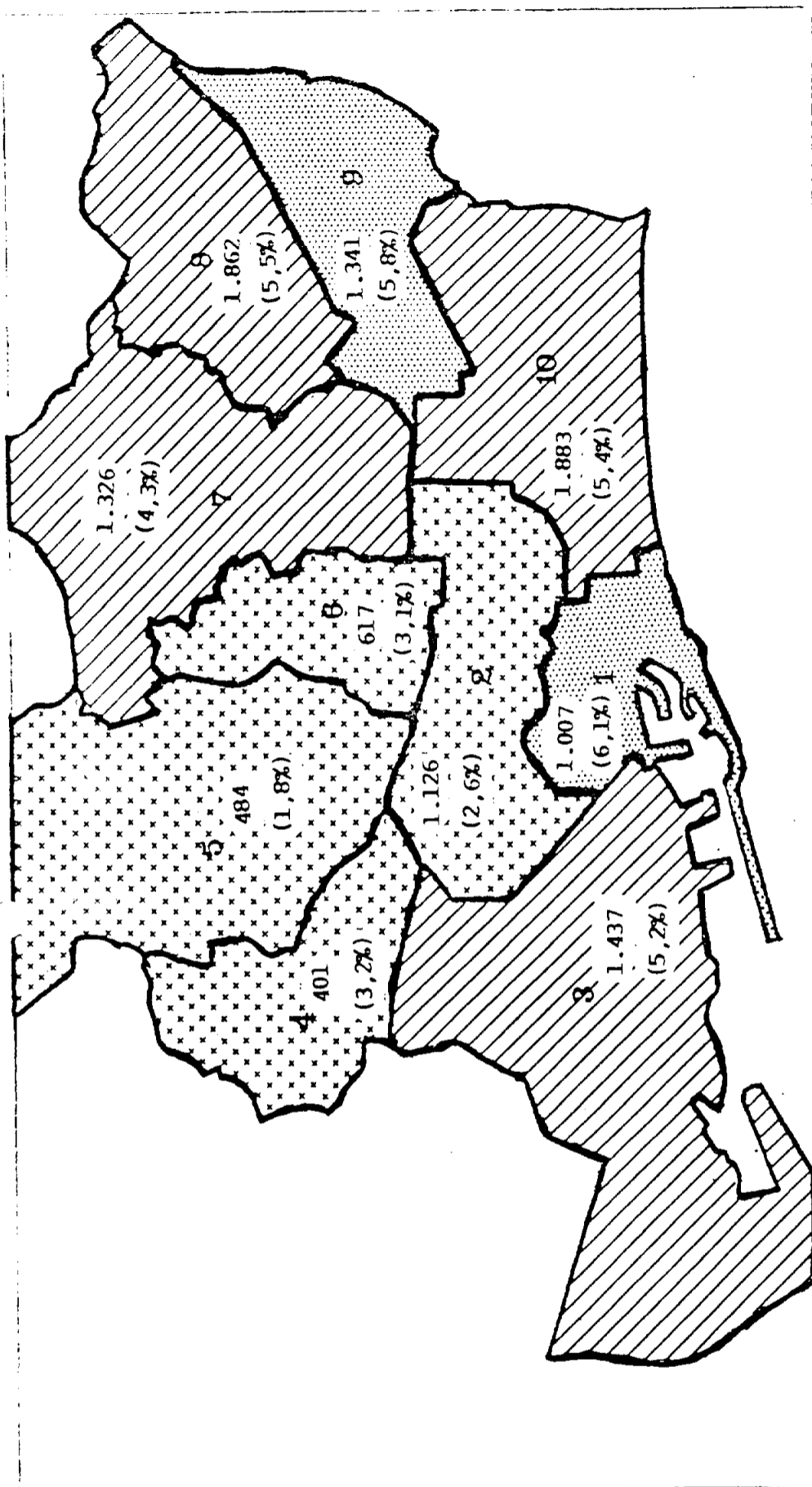
e. Les noies que s'estan a casa

Encara que quantitativament representa un percentatge petit del total de joves, és interessant estudiar comparativament el fenomen de les noies que diuen al Padró de 1981 que s'estan a casa fent de mestresses de la llar.

A tota la ciutat hi ha 11.484 noies que declaraven trovar-se en aquesta situació l'any 1981. Això suposa el 4,3% de tots els joves (nois i noies) de Barcelona entre 15 i 24 anys. Però si tenim en compte que només són noies, a tenor del percentatge de noies en el total de joves, caldria concloure que aquesta situació afectava en torn al 9% de les noies de la ciutat, el que és un percentatge gens despreciable.

També aquí les comparacions entre districtes ofereixen diferències considerables. Els barris més pobres solen coincidir amb els majors percentatges de noies que s'estan a casa fent feines domèstiques, el que pot entendre's, en part, com una forma més d'atur encobert. També pot influir-hi el menor nivell d'escolarització i qualificació professional entre les noies d'aquests districtes, el que, a l'hora que dificulta més la seva inserció al mercat de treball, facilita la difusió de les idees més conservadores sobre el paper de la dona en la feina domèstica.

Així, els districtes amb més alt percentatge de noies a casa seva són Ciutat Vella (6,1%) i Sant Andreu (5,8%). A l'altre extrem, se situen els districtes de nivell de renda més elevat: Sarrià-Sant Gervasi (1,8%), Eixample (2,6%), Gràcia (3,1%) i Les Corts (3,2%). Hi ha una zona intermitja on se situarien els districtes d'Horta-Guinardó (4,3%), Sants-Montjuïc (5,2%) i Barris Nord (5,5%).

QUADRE Nº 6. LES NOIES QUE S'ESTAN A CASA

- Nombre de noies que fan de "mestresses de la llar".
- Percentatge que suposa aquest grup sobre el total de joves (nois i noies) del sector.

- 1 = Ciutat Vella
- 2 = Eixample
- 3 = Sants - Montjuic
- 4 = Les Corts
- 5 = Sarrià - Sant Gervasi
- 6 = Gràcia
- 7 = Horta - Guinardó
- 8 = Barris Nord
- 9 = Sant Andreu
- 10 = Sant Martí

Del 1,5 al 3,5%

Del 3,5 al 5,5%

Més del 5,5%

f. Els que treballen

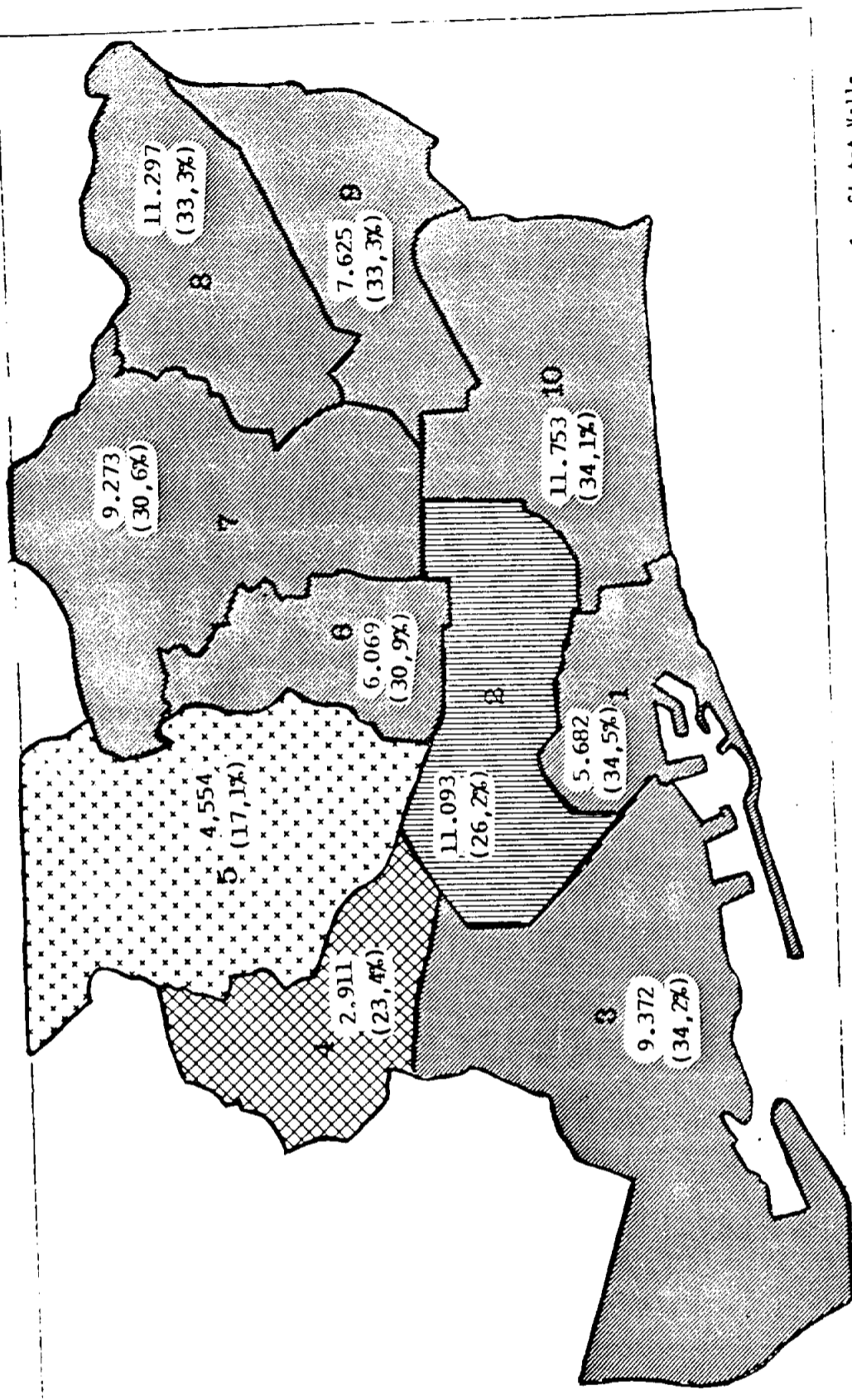
El darrer aspecte que hem analitzat de l'ítem "situació laboral" del Padró del 81, és el nombre de joves que declaren que treballen.

A nivell global de la ciutat, són 79.629, és a dir, el 29,9%. En d'altres paraules, un de cada tres joves de la ciutat treballa en una cosa o altra, d'una o altra manera, com a activitat fonamental.

El major percentatge dels que treballen es concentra als districtes de renda més baixa, com a conseqüència alhora de la menor escolarització i de la major necessitat de les famílies de comptar aviat amb els ingressos del treball dels joves.

Les xifres queden reflexades en el Quadre nº 7, en una gradació que va des del 17,1% de joves que treballen a Sarrià-Sant Gervasi fins al 34,5% de joves que treballen a Ciutat Vella.

Respecte a la població activa juvenil, els joves que treballen representen el 63,1%. És a dir, de cada tres joves de la ciutat que poden i volen treballar, només dos poden fer-ho.

QUADRE Nº 7. ELS JOVES QUE TREBALLEN (1981)

- Nombre de joves que treballen al districte
- Percentatge que aquest grup representa respecte al conjunt de joves del districte

	Menys del 20% dels joves del districte	1 = Ciutat Vella
	20-25%	2 = Eixample
	25-30%	3 = Sants - Montjuic
	30-35%	4 = Les Corts
		5 = Sarrià - Sant Gervasi
		6 = Gràcia
		7 = Horta - Guinardó
		8 = Barris Nord
		9 = Sant Andreu
		10 = Sant Martí

g. La taxa d'activitat

La població activa juvenil era, l'any 1981, de 126.269 persones (suma dels aturats i dels que treballen).

La població inactiva juvenil (nois que fan la mili, noies que s'estan a casa i estudiants) era de 139.843 persones.

Això vol dir que la taxa d'activitat dels joves de la ciutat era l'any 1981 del 47,4%.

2. L'ESTABILITAT EN EL TREBALL

Per a avaluar la situació de l'estabilitat del treball dels joves, hem analitzat les dades del Padró Municipal relatives a la "condició socio-econòmica". A partir d'aquí hem pogut estudiar quatre situacions diferents pel que fa als joves que treballen per altri:

- (1) Els que tenen un treball fixe.
- (2) Els que tenen un treball eventual.
- (3) Els que es dediquen a "d'altres activitats", i que nosaltres classifiquem com a joves treballant a l'economia submergida.
- (4) Els que realitzen un treball no remunerat.

La precisió dels límits de cada grup no és molt gran. Per exemple, sembla clar que el nombre de joves que treballen a l'economia submergida no es limita al grup "altres activitats". A ben segur que forces dels joves que estan als altres grups, treballen sense contracte ni assegurança de la Seguretat Social. En futurs Padrons potser caldria fer la pregunta més precisa: Tens contracte laboral? De quina mena? Estàs cobert per la Seguretat Social?

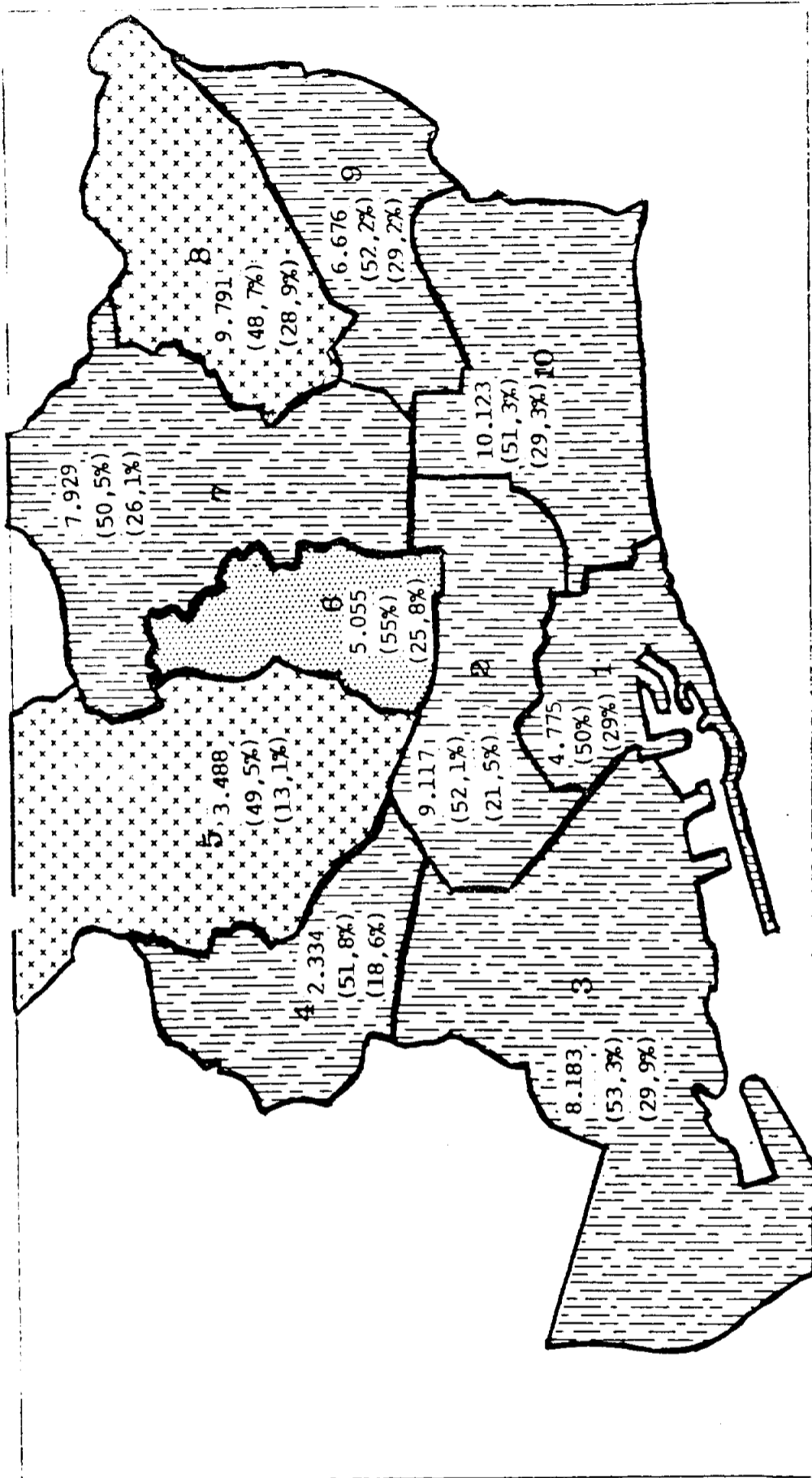
Malgrat aquestes matisacions, les dades que segueixen poden tenir un cert interès.

a. Els que tenen treball fixe

67.471 joves barcelonins declaraven el 1981 que tenien un treball fixe, el que suposava el 51,3% del conjunt de joves que treballaven per altri a la ciutat. En altres paraules, de cada dos joves barcelonins que treballaven per altri, només un tenia un treball fixe.

El concepte de "treball fixe", com ja hem dit, és ambigu pel que fa a la possible identificació amb treball "amb contracte fixe i amb cobertura de la Seguretat Social". Hom pot suposar, a partir de l'observació directa, que una part d'aquests que declaren tenir "treball fixe" ho afirmen no en termes de contracte sinó en termes de treball estable (en relació amb el treball de temporada o eventual). Això voldria dir que alguns dels que pertanyen a aquest grup podrien ésser classificats al grup de l'economia submergida.

Feta aquesta matisació, diguem que, com pot veure's al Quadre nº 8, les diferències entre districtes són, en aquest aspecte, petites. A la majoria de districtes, aproximadament la meitat dels joves que declaren treballar per altri afirmen que tenen treball fixe. Els menors percentatges corresponen a districtes tan diferents com Barris Nord (48,7%) i Sarrià-Sant Gervasi (49,5%) i el més gran correspon a Gràcia (55%). Les diferències, això no obstant, són poc significatives.

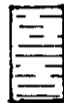

QUADRE Nº 8 ELS JOVES QUE TENEN TREBALL FIXE (1981)

- Nombre de joves que tenen treball fixe
- Percentatge d'aquest grup sobre el total de joves que treballen per altri al districte.
- Percentatge d'aquest grup sobre el total de joves del districte.

45-49% sobre els joves que treballen al districte.

50-54% sobre els joves que treballen al districte.

55% ó mes " "

- 1 = Clutat Vella
- 2 = Eixample
- 3 = Sants - Montjuic
- 4 = Les Corts
- 5 = Sarrilà - Sant Gervasi
- 6 = Gràcia
- 7 = Horta - Guinardó
- 8 = Barris Nord
- 9 = Sant Andreu
- 10 = Sant Martí

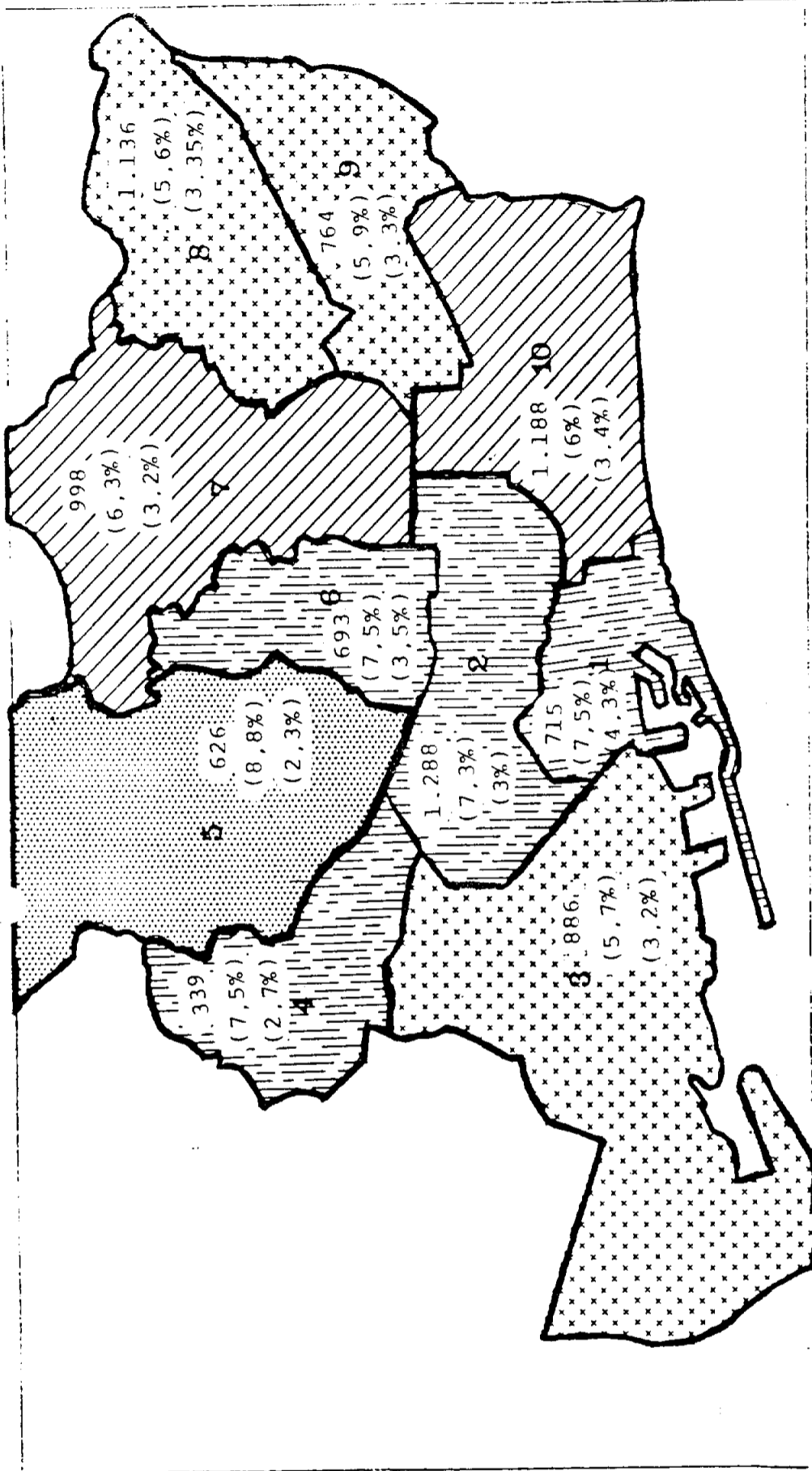
b. Els que tenen treball eventual

Els que declaraven que tenien un treball eventual eren 8.633 joves, és a dir, el 6,5% del conjunt de joves treballant per un altre.

Aquí seria interessant de saber, també, si aquest treball va o no acompanyat d'un contracte de treball eventual. Y, així mateix, si l'eventualitat s'entén com a treball d'unes hores al dia o d'una durada determinada (unes setmanes, uns mesos, uns dies). No ho sabem i fóra bo esbrinar-ho als propers Padrons municipals.

Al Quadre nº 9 podem observar les diferències per districtes. En ell podem veure que, encara que les diferències no són molt importants, hi ha una certa tendència a que el major nombre de joves que treballen de forma eventual correspongui als barris més benestants (Sarrià-Sant Gervasi) 8,8%) i que als barris més pobres n'hi hauria menys (Barri Nord, 5,6%). No obstant hi ha excepcions a aquesta tendència com seria l'alt nivell del districte de Ciutat Vella (7,5%).

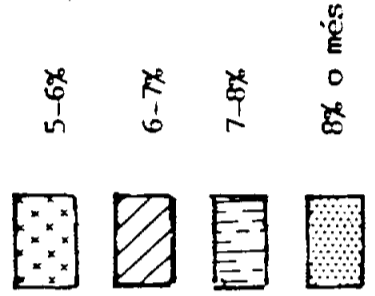
Hi hauria dues possibles interpretacions a aquesta tendència, que caldria discutir. La primera, que el treball eventual es concentra més en aquelles zones amb més alt nivell d'escolarització: això seria lògic, doncs el treball eventual s'adaptaria millor a les possibilitats dels joves estudiants en les seves hores (setmanes o mesos) lliures. La segona interpretació seria que el treball eventual seria l'alternativa al treball fixe inexistent per part dels barris més rics, mentre que l'economia submergida (clarament sense contracte ni Seguretat Social) seria l'alternativa al treball fixe inexistent per part dels barris més pobres. Caldria aprofundir en la discussió d'ambdues hipòtesis.

QUADRE Nº 9. ELS JOVES QUE TENEN TREBALL EVENTUAL (1981)

- Nombre de joves que tenen treball eventual
- Percentatge d'aquest grup sobre el total de joves que treballen per altri al districte.
- Percentatge d'aquest grup sobre el total de joves del districte.

- 1 = Clutat Vella
- 2 = Eixample
- 3 = Sants - Montjuic
- 4 = Les Corts
- 5 = Sarrià - Sant Gervasi
- 6 = Gràcia
- 7 = Horta - Guinardó
- 8 = Barris Nord
- 9 = Sant Andreu
- 10 = Sant Martí

c. Els que treballen a l'economia submergida

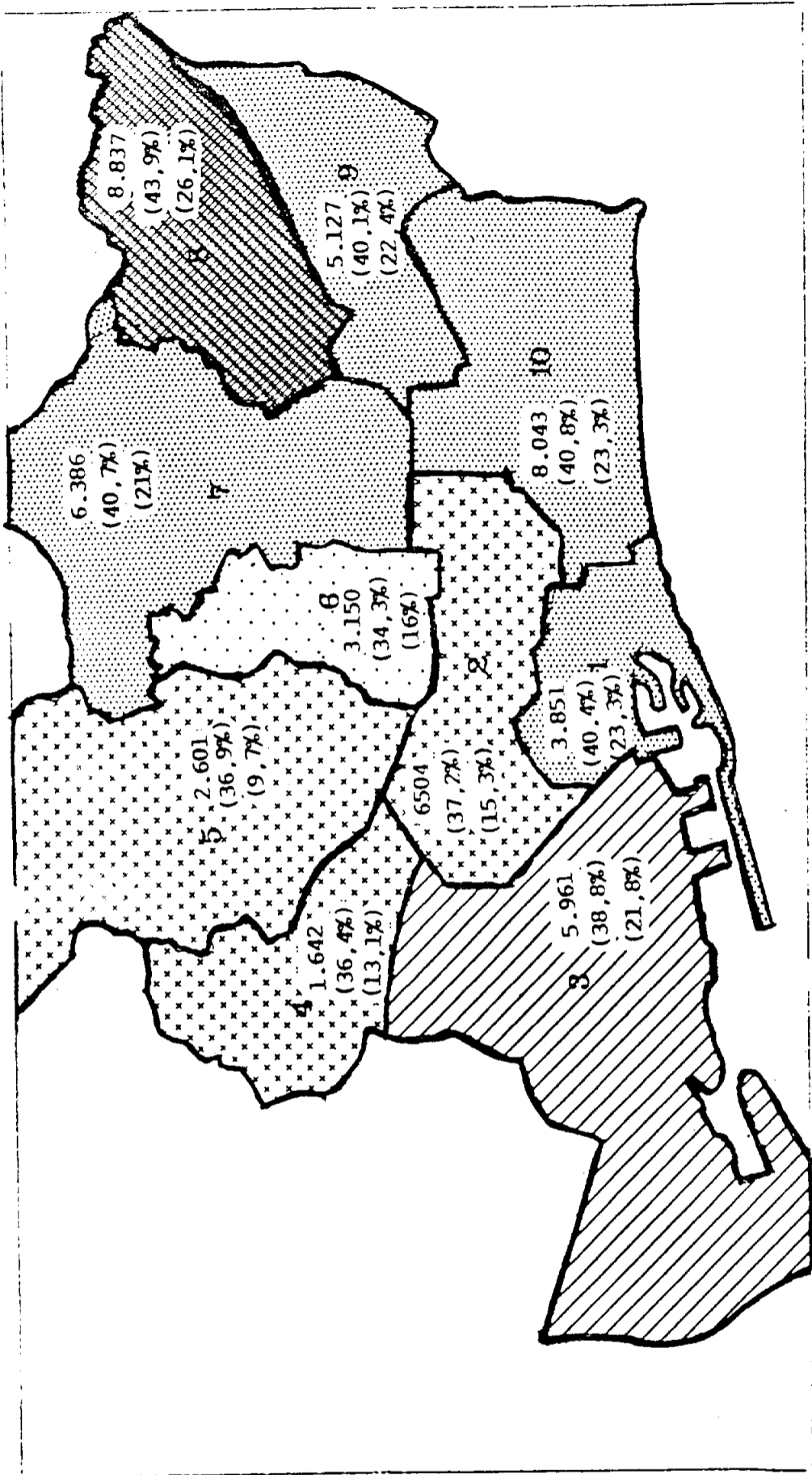
Hem considerat que tots aquells que responen que treballen a "d'altres activitats" ho fan a l'anomenada economia submergida, és a dir, que treballen en treballs precaris sense contracte ni assegurança. Probablement, com hem discutit reiteradament, en són més dels que estan en globats a aquest grup. Però és una primera dada orientativa.

Declaraven pertànyer a aquest grup el 1981 uns 52.102 joves, que representaven el 39,6% dels joves treballant per altri a la ciutat. De cada deu joves treballant per un al tre, almenys quatre ho feien a l'economia negra.

La comparació per districtes la tenim al Quadre nº 10, on podem observar, malgrat que les diferències són petites, una major concentració d'economia submergida als districtes de menor nivell de renda (Barris Nord 43,9% en front del 34,3% de Gràcia). Aquesta tendència abonaria, en principi, la hipòtesi abans esmentada de que és a aquests barris on l'economia negra apareix en major mesura com alternativa al treball fixe inexistent.

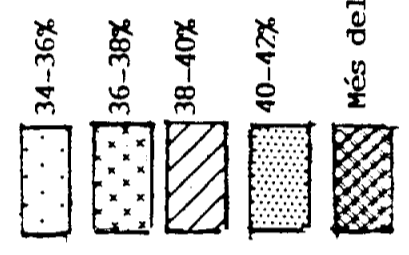
d. Els que fan un treball no remunerat

Un 2,3% dels joves que l'any 1981 treballaven par altri, declaraven fer un treball no remunerat: 3.130 persones a tota la ciutat.

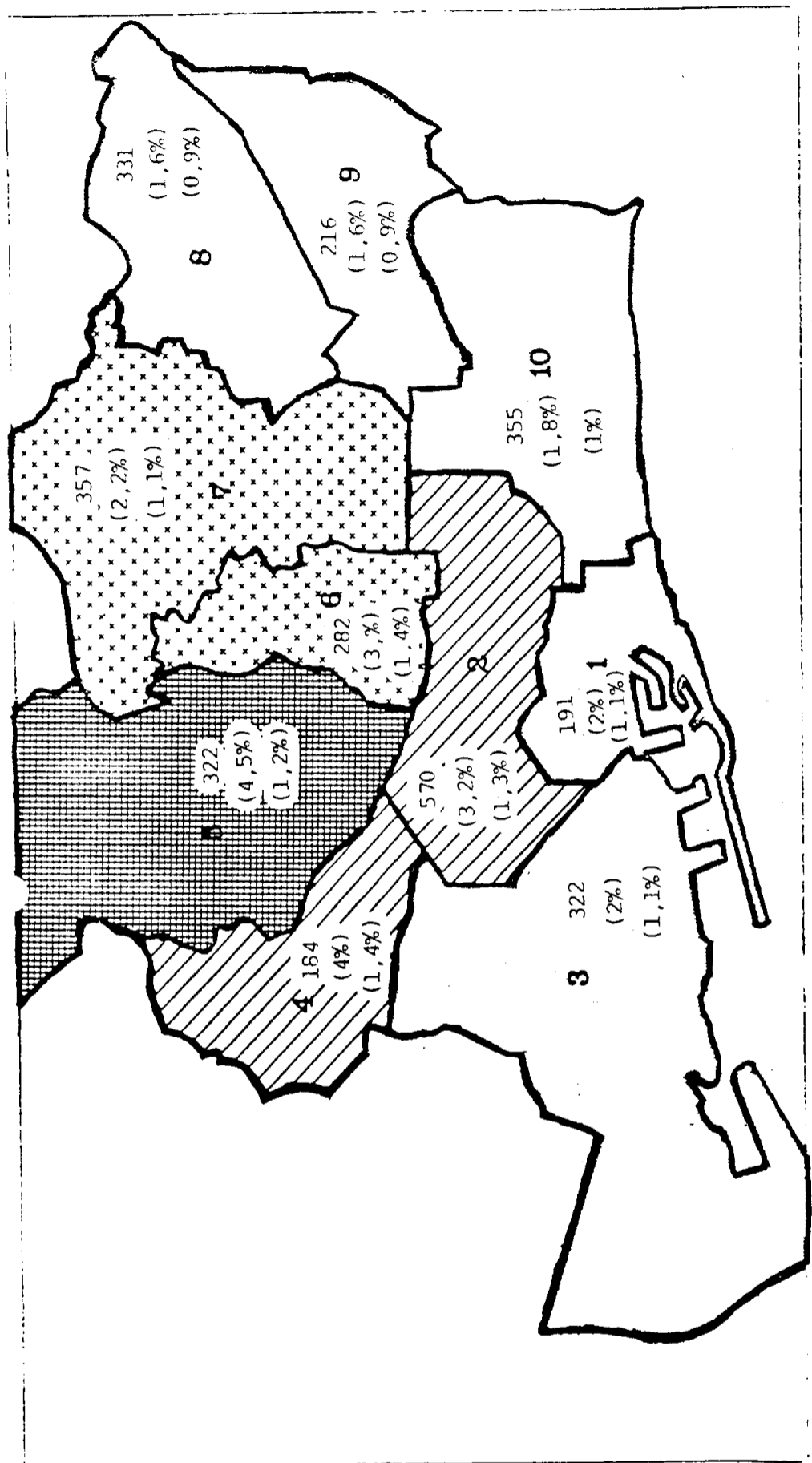
QUADRE Nº 10 ELS JOVES QUE TREBALLEN A L'ECONOMIA SUBMERGIDA (1981)
 ("Altres activitats")

- Nombre de joves que treballen a l'economia submergida
- Percentatge d'aquest grup sobre el total de joves que treballen per altri al districte.
- Percentatge d'aquest grup sobre el total de joves del districte.

- 1 = Ciutat Vella
- 2 = Eixample
- 3 = Sants - Montjuic
- 4 = Les Corts
- 5 = Sarrilà - Sant Gervasi
- 6 = Gràcia
- 7 = Horta - Guinardó
- 8 = Barris Nord
- 9 = Sant Andreu
- 10 = Sant Martí

La major concentració d'aquest tipus de situació de treball sembla donar-se als districtes de renda més alta, el que podria explicar-se per la major concentració en aquests districtes de joves d'alta qualificació recent llicenciats que podrien concentrar una part important d'aquest tipus de feina (passants d'advocat, metges en pràctiques, etc.)

QUADRE Nº 11 ELS JOVES QUE REALITZEN UN TREBALL NO REMUNERAT (1981)

- Nombre de joves que treballen a l'economia submergida.
 - Percentatge d'aquest grup sobre el total de joves que treballen per altri al districte.
 - Percentatge d'aquest grup sobre el total de joves del districte.
1-2%	sobre el total de
2-3%	que treballen
3-4%	per altri al
4-5%	districte.
- 1 = Ciutat Vella
 - 2 = Eixample
 - 3 = Sants - Montjuic
 - 4 = Les Corts
 - 5 = Sarrilà - Sant Gervasi
 - 6 = Gràcia
 - 7 = Horta - Guinardó
 - 8 = Barris Nord
 - 9 = Sant Andreu
 - 10 = Sant Martí

4. LA QUALIFICACIÓ

Un quart problema que ens permet abordar el Padró de 1981 és el de la distribució a la ciutat de les diferents qualificacions professionals dels joves que treballen. Quina feina fan els joves d'acord amb la qualificació? Com es distribueixen els diferents tipus de feina per districte? Aquestes són les preguntes que pretenem respondre.

Aquest és un aspecte que té particular importància per a l'acció municipal de foment de l'ocupació juvenil: el coneixement del perfil professional dels joves de cada districte pot ajudar a dissenyar programes específics i diferents a cada districte.

En aquest apartat, els problemes de mètode són notables. Es tractava d'una pregunta oberta del Padró: la que feia referència al "grup professional". Els tècnics del Centre d'Estadística Municipal han mirat d'agrupar l'enorme munió de conceptes en una tipologia coherent. El resultat no és sempre satisfactori, com tindrem ocasió de precisar en cada cas. Però es prou revelador dels grans trets del problema.

Nosaltres, en base a les dades del Padró, hem establert les següents categories professionals:

a. Els obrers:

- a.1. Els treballadors dels serveis
- a.2. Els obrers de la indústria
- a.3. Els obrers de la construcció
- a.4. Els obrers dels transports

b. Els administratius

- c. Els tècnics i els quadres intermitjos
 - c.1. Els titulats superiors
 - c.2. Els titulats mitjos
 - c.3. Els altres titulats
 - c.4. Els quadres intermitjos

- d. Els propietaris i els alts càrrecs d'empresa i de l'Administració Pública

- e. Els autònoms i semi-autònoms
 - e.1. Els professionals lliberals
 - e.2. Els venedors
 - e.3. Els religiosos, artistes i agents de les forces de seguretat

Veiem com es distribueix cada una d'aquestes categories professionals a la nostra ciutat.

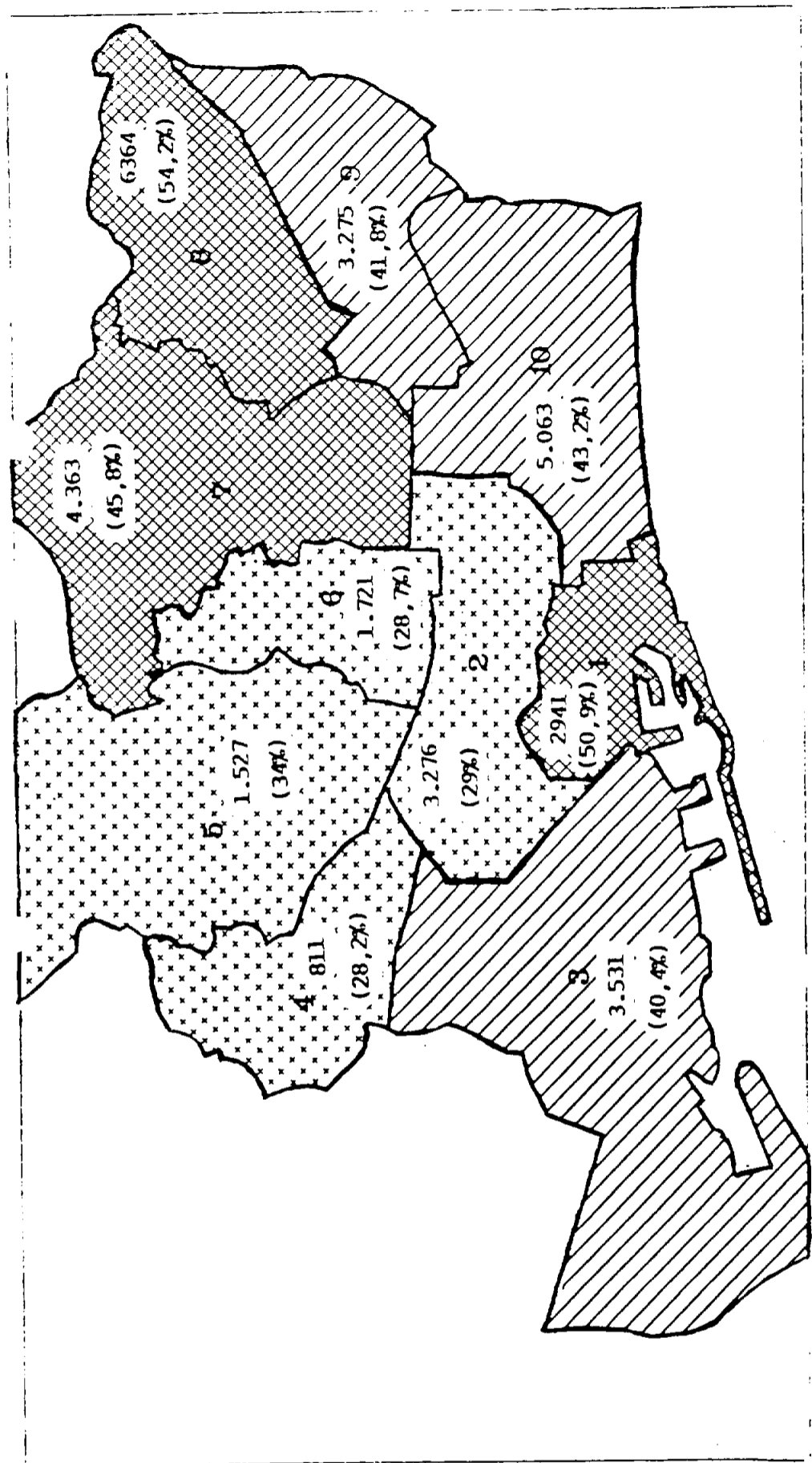
a. Els obrers

El 1981 hi havia a Barcelona 32.872 joves que deien treballar d'obriers, el que suposava el 41,1% dels joves que treballaven, d'una o altra manera, a la ciutat. Cal entendre aquí com a treball d'obrer tota feina per altri, a la indústria o als serveis, de tipus productiu directe i sense responsabilitat de comandament. Es a dir tota feina productiva que no sigui administrativa, tècnica o de comandament. Es el que habitualment s'ha entès a Espanya com a obrers qualificats i obrers no qualificats.

Al Quadre nº 12 observem la seva distribució pels districtes de la ciutat. La Barcelona obrera té tres zones força diferenciades:

- 1) Una zona d'alta concentració obrera correspon als districtes Barris Nord (54,2% dels joves que treballen del districte), Ciutat Vella (50,9%) i Horta-Guinardó (45,8%).
- 2) Una zona de concentració obrera intermitja: Sant Martí (43,2%), Sant Andreu (41,8%) i Sants-Montjuïc (40,1%).
- 3) Una zona de baixa concentració obrera: Sarrià-Sant Gervasi (34%), Eixample (29%), Gràcia (28,7%) i Les Corts (28,2%).

Els obrers es concentren, doncs, sobretot a la Barcelona Vella i als barris de nova construcció d'origen més immigrant i de més baixa renda.

QUADRE Nº 12 ELS JOVES OBRERS A BARCELONA (1981)

- Nombre total de joves obrers per districte
 - Percentatge que representen els joves obrers dins del conjunt de joves que treballa del districte.

1 = Clutat Vella	25-35% del total de joves que treballen al districte	[Cross-hatch pattern]
2 = Eixample	35-45%	[Diagonal lines pattern]
3 = Sants - Montjuic	45-55%	[Cross-hatch pattern]
4 = Les Corts	"	[Diagonal lines pattern]
5 = Sarrilà - Sant Gervasi	"	[Cross-hatch pattern]
6 = Gràcia		
7 = Horta - Guinardó		
8 = Barris Nord		
9 = Sant Andreu		
10 = Sant Martí		

La situació dels diferents tipus d'obrers, això no obstant, és força diferent. Vegem-ho:

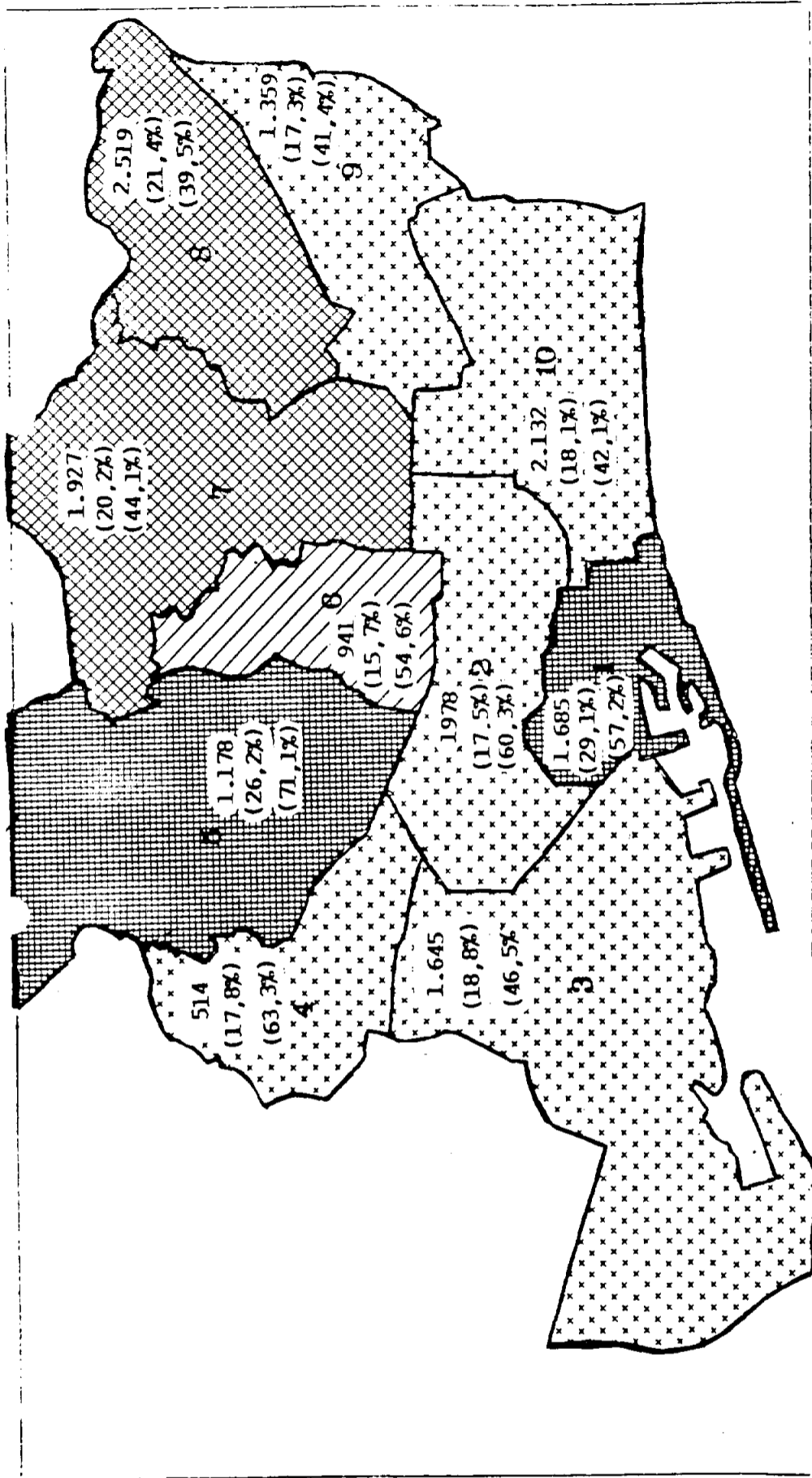
a.1. Els treballadors dels serveis

Incloem aquí el que els tècnics del C.E.M. anomenen "obrers del comerç". I ho fem així perquè sota aquest epígraf no s'hi inclouen només els treballadors del comerç sinó també molts altres dedicats a altres serveis: des d'un auxiliar de clínica a un ascensorista d'hotel, des d'un barman fins a una guia de turisme, des d'una planxadora a una perruquera. El nom de treballadors dels serveis ens sembla que els cobreix a tots.

Els treballadors dels serveis eren 15.878 l'any 1981, el que suposava el 48,2% del conjunt de obrers joves i el 19,8% dels joves que treballaven a la ciutat. En d'altres paraules, de cada dos obrers joves un treballava als serveis, i de cada cinc joves barcelonins que treballaven un ho feia com a treballador dels serveis. El que representa un pes extraordinari en l'activitat laboral dels joves.

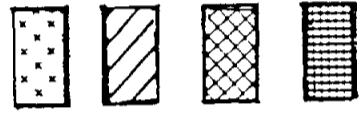
Per districtes, els dos districtes dels treballadors de serveis per excel·lència són Ciutat Vella (29,1% del total de joves que treballen) i Sarrià-Sant Gervasi (26,2%). Els segueixen Horta-Guinardó (20,2%) i Barris Nord (21,4%). El districte amb menys treballadors de serveis és Gràcia amb un 15,7%.

Aclarim que es tracta de joves que viuen al districte, no que hi treballen.

QUADRE Nº 13 ELS JOVES TREBALLADORS DELS SERVEIS (1981)

- Nombre de joves treballadors dels serveis
- Percentatge d'aquest grup sobre el total de joves que treballen del districte
- Percentatge d'aquest grup sobre el total de joves obrers del districte.

- Menys del 17% dels joves que treballen al districte) = Sants - Montjuic
- 17-20% " " " " " "
- 20-23% " " " " " "
- Més del 23% " " " " " "

- 1 = Ciutat Vella
- 2 = Eixample
- Sants - Montjuic
- 4 = Les Corts
- 5 = Sarrià - Sant Gervasi
- 6 = Gràcia
- 7 = Horta - Guinardó
- 8 = Barris Nord
- 9 = Sant Andreu
- 10 = Sant Martí

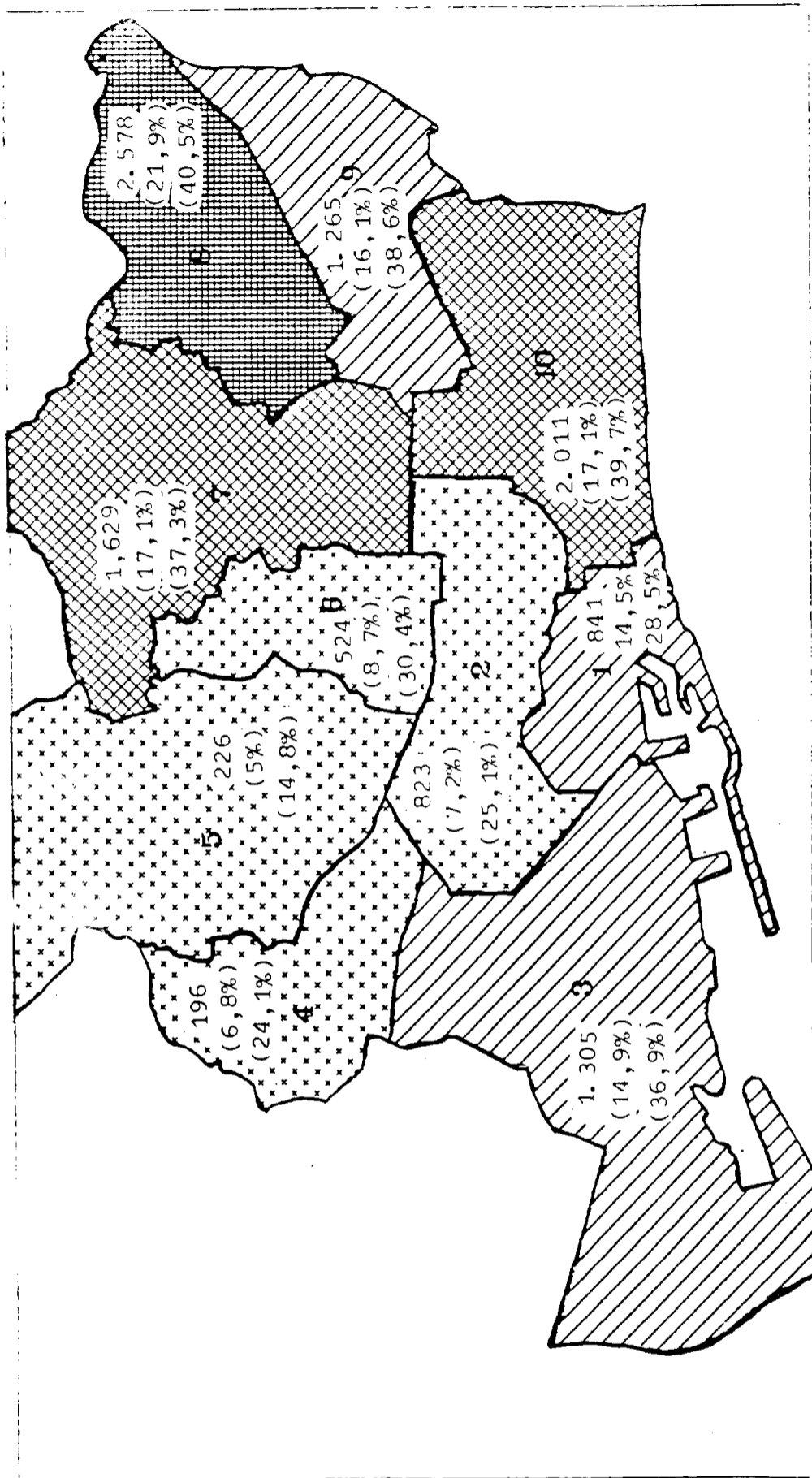
En aquest cas no pot establir-se una correlació entre nivell de renda i tipus d'activitat professional en quan al percentatge sobre el total de joves que treballen. Sí podem dir, no obstant, que els districtes més benestants solen tenir una proporció més elevada de treballadors de serveis en relació al conjunt de joves obrers: un 71% dels joves obrers de Sarrià-Sant Gervasi ho són dels serveis en front d'un 39,5% dels Barris Nord. En aquest aspecte Ciutat Vella constitueix una notable excepció: malgrat ésser un districte de baixa renda, el 57,2% dels joves obrers ho són als serveis.

a.2. Els obrers de la indústria

Un de cada tres joves obrers de Barcelona és un obrer industrial. Els joves obrers industrials eren 11.398 l'any 1981, el que suposava el 34,6% del conjunt de joves obrers i el 14,2% del conjunt de joves que treballaven a la ciutat.

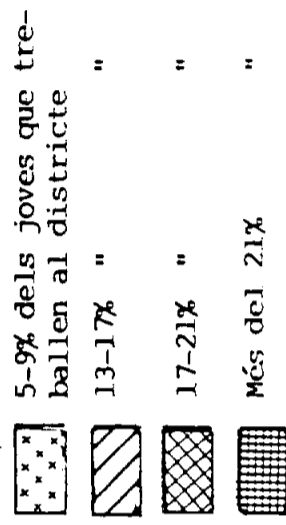
La distribució per districtes ve expressada en el Quadre nº 14, on podem veure, novament, una clara correlació entre nivells de renda i ocupació professional. Els joves obrers de la indústria es concentren sobretot en els districtes de més baixa renda i més recent creació (i, per tant, amb més alta concentració de població immigrant).

El districte d'obriers industrials per excel·lència és Barris Nord: un 21,9% de tots els joves que treballen ho fan com obrers de la indústria, i aquests representen el 40,5% del total de joves obrers. De ca-

QUADRE Nº 14 ELS JOVES OBRERS DE LA INDÚSTRIA (1981)

- Nombre de joves obrers de la indústria
- Percentatge que representa aquest grup sobre el total de joves que treballen del districte
- Percentatge que representa aquest grup sobre el total de joves obrers del districte.

- 1 = Ciutat Vella
- 2 = Eixample
- 3 = Sants - Montjuic
- 4 = Les Corts
- 5 = Sarrià - Sant Gervasi
- 6 = Gràcia
- 7 = Horta - Guinardó
- 8 = Barris Nord
- 9 = Sant Andreu
- 10 = Sant Martí

Hi ha cinc vegades més obrers de la construcció a Barris Nord (8%) que a Sarría-Sant Gervasi (1,6%). Entre aquests dos extrems, la distribució segueix en bona mesura la gradació que s'establí en el cas

La distribució per districtes ens l'ofereix el quadre nº 15. En ell podem veure que la polarització és, en aquest cas, més gran encara que en el cas dels joves treballadors de la indústria.

Els joves que treballaven a la construcció com a obrers l'any 1981 a Barcelona eren 3.799, el que suposava l'11,5% dels joves obrers i el 4,7% de tots els joves que treballaven a la ciutat.

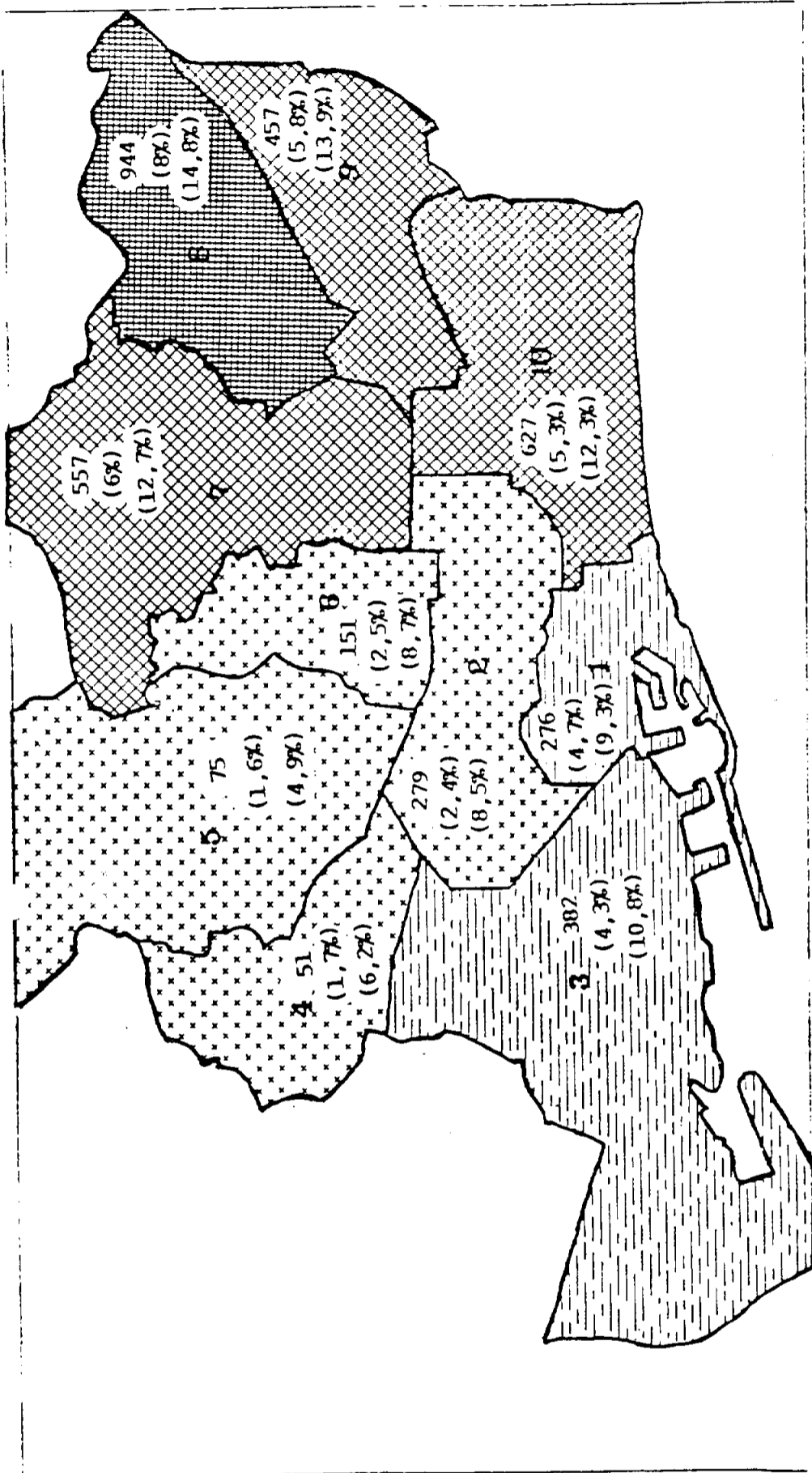
a.3. Els obrers de la construcció

ben evident. Proporcionalment parlant, als Barris Nord hi ha quatre vegades més joves obrers industrials que a Sarría-Sant Gervasi. La polarització, és, en aquest cas, Les Corts (6,8%) i Sarría-Sant Gervasi (5%).

se situen els quatre districtes del quadrant sud-occidental de la ciutat: Gràcia (8,72), Eixample (7,2%), (14,9%) i Ciutat Vella (14,5%). A molta distància (16,1%). Menys concentració hi ha a Sants-Montjuïc (17,1%), Sant Martí (17,1%) i Sant Andreu

Segueixen a continuació els districtes d'Horta-Guàrdar i Sant Andreu (17,1%), Sant Martí (17,1%) i Sant Andreu (17,1%). Menys concentració hi ha a Sants-Montjuïc (16,1%). A molta distància (14,9%) i Ciutat Vella (14,5%).

da cinc joves que treballen en aquest districte, un és un obrer industrial.

QUADRE Nº 15. ELS JOVES OBRERS DE LA CONSTRUCCIÓ (1981)

- Nombre de joves obrers de la construcció
- Percentatge que representa aquest grup sobre el total de joves que treballen del districte.
- Percentatge que representa aquest grup sobre el total dels joves obrers del districte.

- 1 = Ciutat Vella
- 2 = Elxample
- 3 = Sants - Montjuic
- 4 = Les Corts
- 5 = Sarrià - Sant Gervasi
- 6 = Gràcia
- 7 = Horta - Guinardó
- 8 = Barris Nord
- 9 = Sant Andreu
- 10 = Sant Martí

Percentatge	Descripció
1 - 3%	1 - 3% dels joves que treballen al districte
3 - 5%	"
5 - 7%	"
Més del 7%	"

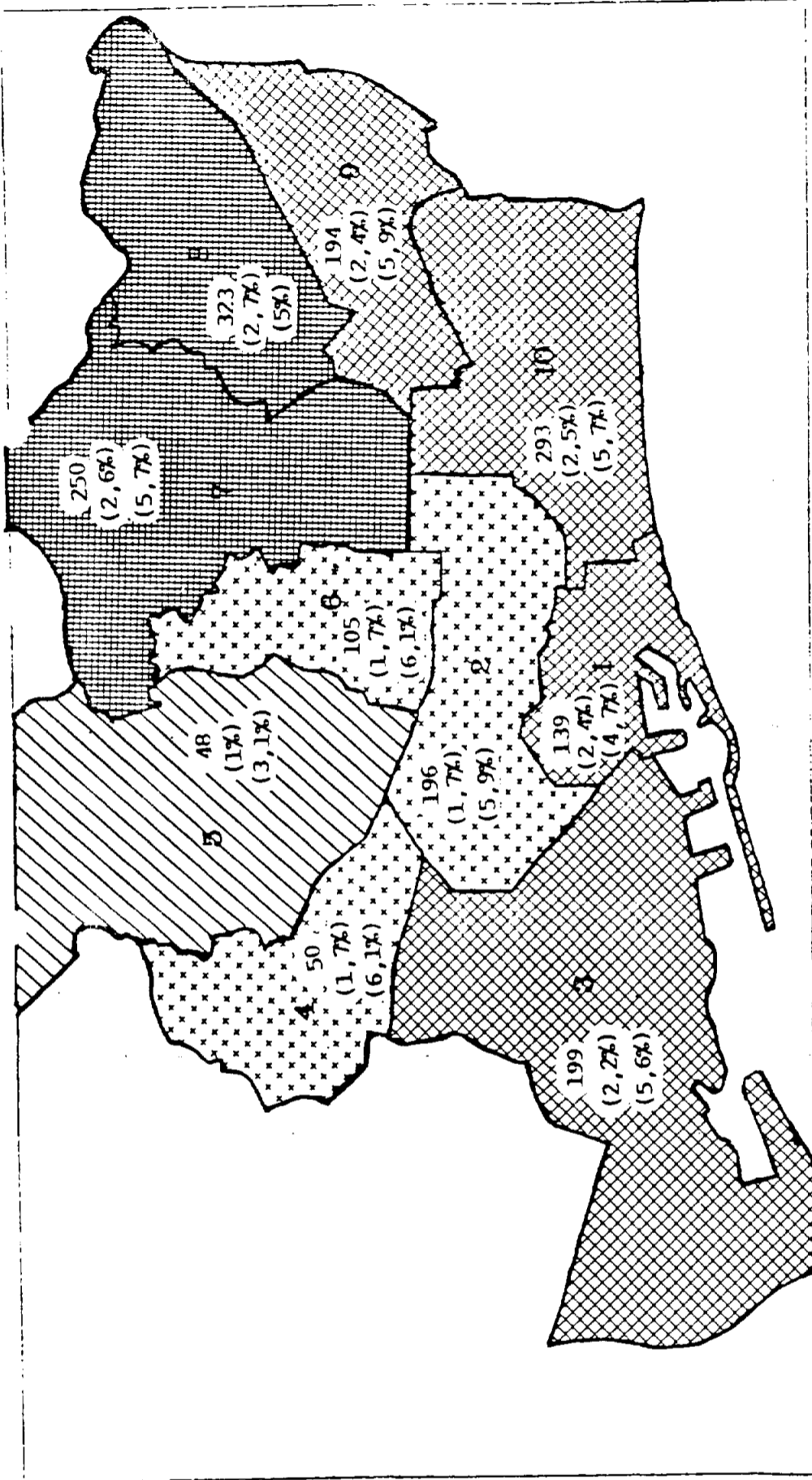
anterior amb els obrers industrials: als quatre districtes del nord de la ciutat el percentatge és superior al 5,3% (Horta-Guinardó 6%, Barris Nord 8%, Sant Andreu 5,8%, Sant Martí 5,3%) mentre que al quadrant sud-occidental és inferior al 2,5% (Gràcia 2,5%, Eixample 2,4%, Les Corts 1,7%, Sarrià-Sant Gervasi 1,7%). Com en el cas anterior, Ciutat Vella (4,7%) i Sants-Montjuïc (4,3%) mantenen una posició intermitja.

a.4. Els obrers del transport

Mil set-cents noranta set (1797) joves treballaven com a obrers del transport l'any 1981. Això suposava el 5,4% del conjunt de joves obrers i un 2,2% del total de joves que treballaven a Barcelona.

La distribució ens la mostra el Quadre nº 16, on observem una polarització menor que en els casos dels obrers de la indústria i de la construcció.

Les línies de la distribució segueixen a grans trets les dels dos grups anteriors. Des dels dos districtes de major concentració (Barris Nord 2,7%, Horta-Guinardó 2,6%) fins al de menor: Sarrià-Sant Gervasi (1%), hi ha una reproducció semblant de les diverses zones de la ciutat.

QUADRE Nº 16 ELS JOVES OBRERS DEL TRANSPORT (1981)

- Nombre de joves obrers del transport
- Percentatge que representa aquest grup sobre el total de joves que treballen del districte.
- Percentatge que representa aquest grup sobre el total de joves obrers del districte.

- 1 = Ciutat Vella
- 2 = Eixample
- 3 = Sants - Montjuic
- 4 = Les Corts
- 5 = Sarrilà - Sant Gervasi
- 6 = Gràcia
- 7 = Horta - Guinardó
- 8 = Barris Nord
- 9 = Sant Andreu
- 10 = Sant Martí

- 1-1,5% dels joves que treballen al districte
- 1,5-2% "
- 2-2,5% "
- Més del 2,5% "

b. Els administratius

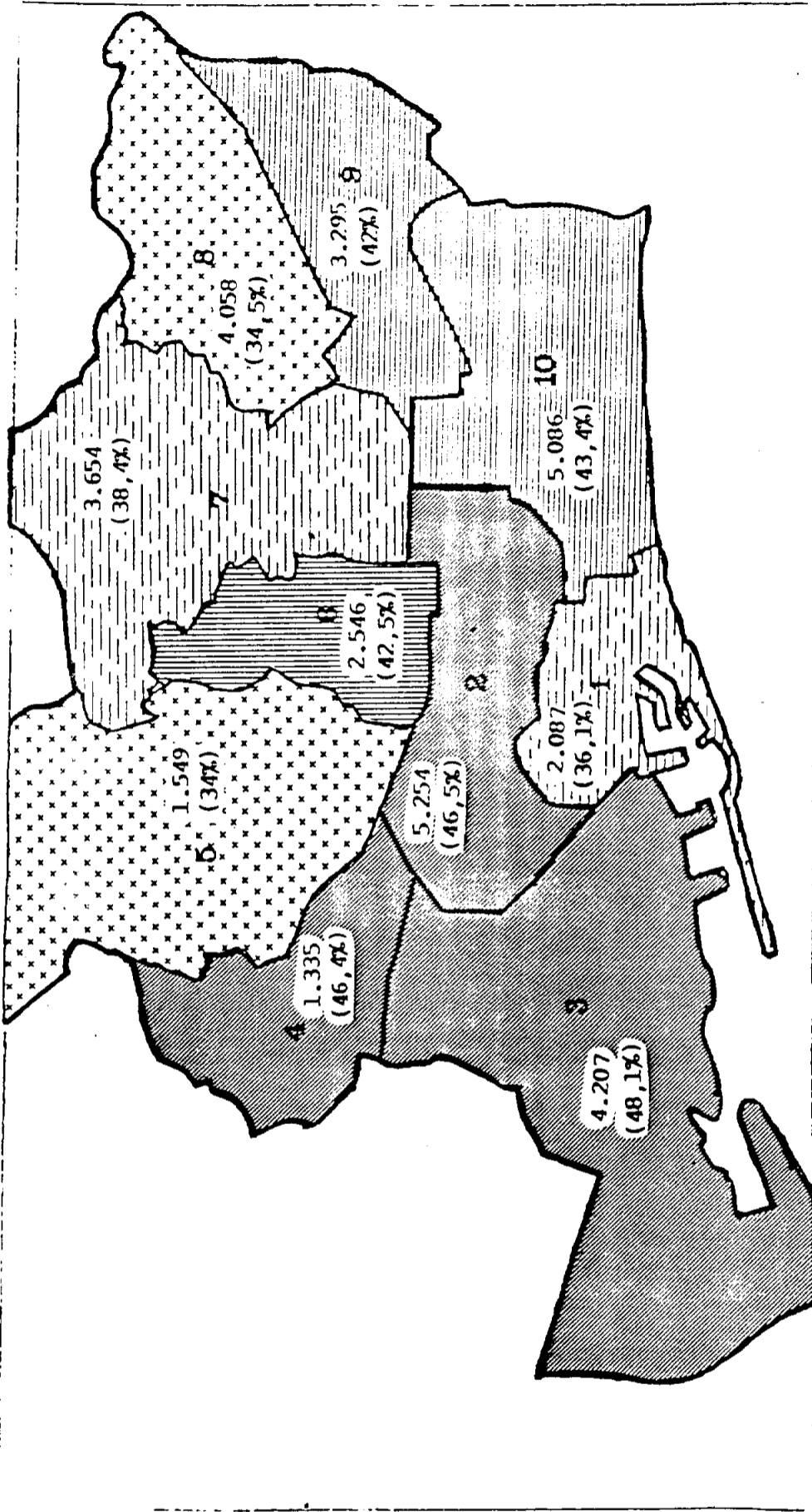
L'any 1981 hi havia a Barcelona un nombre de joves que treballava com administratiu pràcticament igual que el de total de joves obrers dels serveis i la indústria: 33.071 persones, que representaven el 41,3% de la totalitat dels joves que treballaven. Entre obrers i administratius totalitzaven, doncs, el 82,4% d'aquest conjunt de joves amb feina.

En la definició de treball administratiu hi ha gran quantitat de subgrups professionals que, en alguna ocasió, es confonen amb algunes categories dels "treballadors dels serveis". Això no obstant el llistat de categories que ens ofereix el Centre d'Estadística Municipal permet fer-se una idea força ajustada del pes d'aquest grup professional.

La distribució per districtes d'aquest importantíssim grup de joves amb feina presenta, com podem observar al Quadre nº 17, un panorama molt diferent del que oferien els joves obrers.

El districte dels administratius per excel·lència és el de Sants-Montjuïc: 4.207 joves treballen en aquest tipus de feina, el que representa el 48,1% dels joves que treballen del districte. Un de cada dos joves amb feina de Sant-Montjuïc és un (o una) administratiu (o administrativa). Amb percentatges semblants trobem l'Eixample (46,5%) i Les Corts (46,4%). Són tres districtes amb una àmplia presència de capes mitges i de nivell de renda intermig.

Els districtes amb menor concentració d'administratius són dos districtes molt diferents: Sarrià-Sant Gervasi

QUADRE Nº 17 ELS JOVES ADMINISTRATIUS (1981)

- Nombre de joves administratius al districte
 - Percentatge que suposa aquest grup en el conjunt de joves que treballa del districte.

- 1 = Ciutat Vella
- 2 = Eixample
- 3 = Sants - Montjuic
- 4 = Les Corts
- 5 = Sarrà - Sant Gervasi
- 6 = Gràcia
- 7 = Horta - Guinardó
- 8 = Barris Nord
- 9 = Sant Andreu
- 10 = Sant Martí

30-35% del conjunt de joves que treballa del districte.
 35-40% "
 40-45% "
 Més del 45% "

(34%) i Barris Nord (34,5%). En el primer cas aquesta menor concentració es deu, entre d'altres raons, a una major qualificació del treball dels joves, com veurem més endavant (alts percentatges de tècnics i professions liberals, per exemple). En el segon cas, la situació es la contrària i la concentració es cap a baix: els joves són, sobretot, obrers (54,2% d'obers, en front a 34,5% d'administratius).

Entre aquestes dues zones extremes n'hi ha dues més. Una que és de concentració mitja alta (Sant Martí, Gràcia i Sant Andreu) i una altra que és de concentració mitja baixa (Horta-Guinardó, Ciutat Vella).

c. Els tècnics i els quadres intermitjos

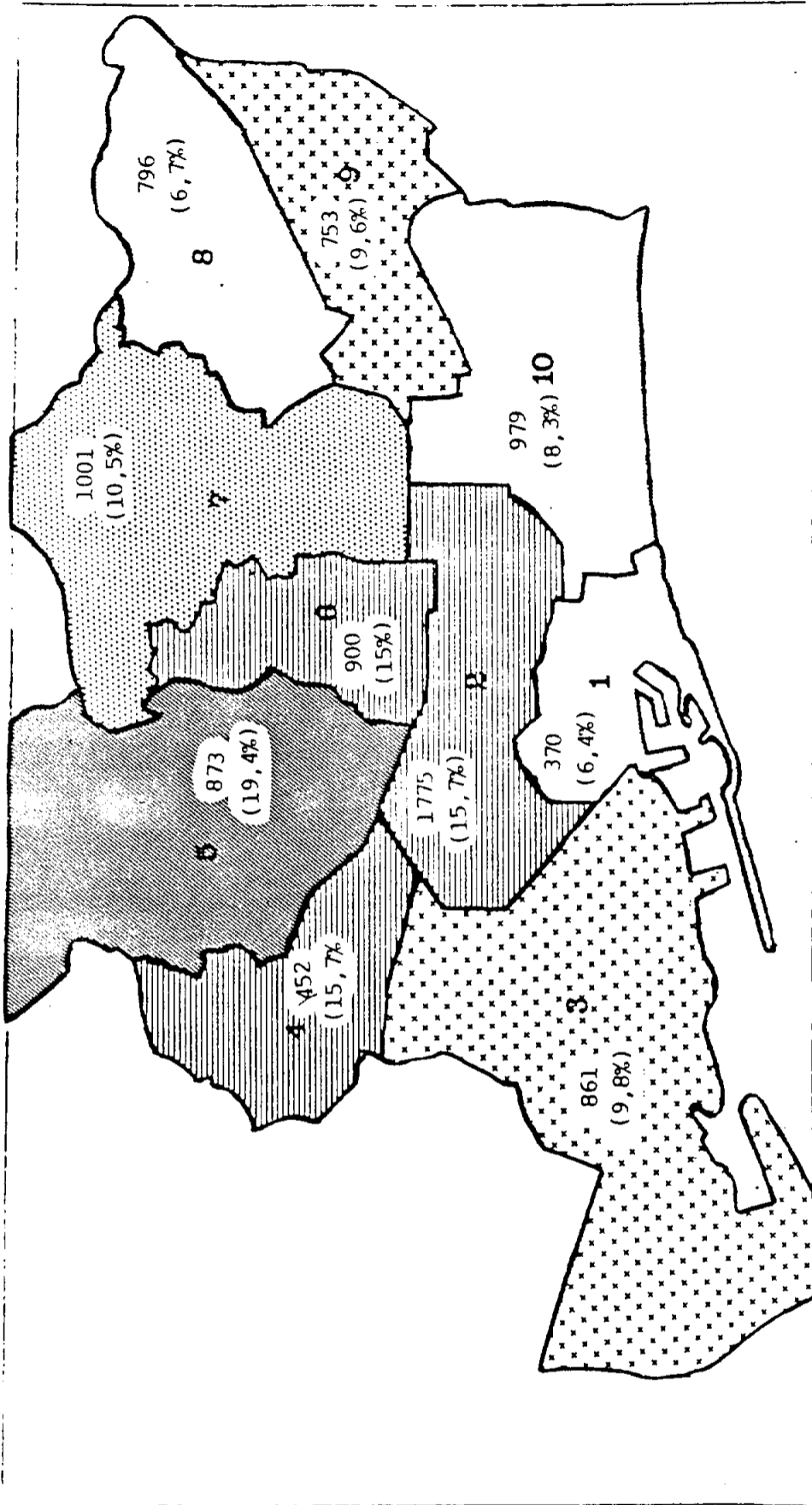
Per tècnics i quadres intermitjos cal entendre aproximadament el que s'entenia per aquest concepte a l'hora de fer eleccions al Sindicat Vertical. Allò que aleshores se'n deia "tècnics" és aproximadament el que volem dir. Es tracta, doncs, de titulats mitjos i superiors gairebé sempre dintre de l'empresa, assalariats, i amb tasques de tipus tècnic o de responsabilitat organitzativa al nivell inferior.

L'any 1981 hi havia 8.760 joves treballant com a tècnics i quadres intermitjos a Barcelona, el que suposava un 10,9% del conjunt dels joves amb feina.

En aquest concepte hi incloem el que el Padró anomena "titulats superiors", "titulats mitjos", "altres titulats" i "quadres intermitjos".

La distribució d'aquest grup professional segons els districtes queda reflexada al Quadre nº 18. La polarització és considerable. A Sarrià-Sant Gervasi (19,4%) hi ha tres vegades més tècnics i quadres que a Ciutat Vella (6,4%).

Torna a reproduir-se aquí la línia divisòria que separa els quatre districtes de la zona sud occidental de la ciutat de la resta. Les diferències són molt notables. Mentre que en aquesta zona (Sarrià- Sant Gervasi, Les Corts, Eixample, Gràcia) els percentatges superen en tots els casos el 15%, el districte de major concentració de tècnics i quadres de la resta de la ciutat (Horta-Guinardó) no arriba més que al 10,5%. Sants-Montjuic (9,8%) i Sant Andreu (9,6%) creen una tercera zona. Sant Martí (8,3%) segueix en importància. Força separats, estan, al

QUADRE Nº 18. ELS JOVES TÈCNICS I QUADRES INTERMITJOS (1981)

- Nombre de joves tècnics i quadres intermitjos al districte
- Percentatge que representa aquest grup entre el conjunt de joves que treballen del districte

Districte	Nombre de joves tècnics i quadres intermitjos	Percentatge del conjunt de joves que treballen al districte
1	370	6,4%
2	900	15%
3	861	9,8%
4	452	15,7%
5	873	19,4%
6	1775	15,7%
7	1001	10,5%
8	796	6,7%
9	753	9,6%
10	979	8,3%

- 1 = Clutat Vella
- 2 = l'Exemple
- 3 = Sants - Montjuïc
- 4 = Les Corts
- 5 = Sarrià - Sant Gervasi
- 6 = Gràcia
- 7 = Horta - Guinardó
- 8 = Barris Nord
- 9 = Sant Andreu
- 10 = Sant Martí

al final, Ciutat Vella (6,4%) i Barris Nord.

La correlació nivell de renda / estructura ocupacional és totalment clara en aquest grup.

c.1. Els titulats superiors

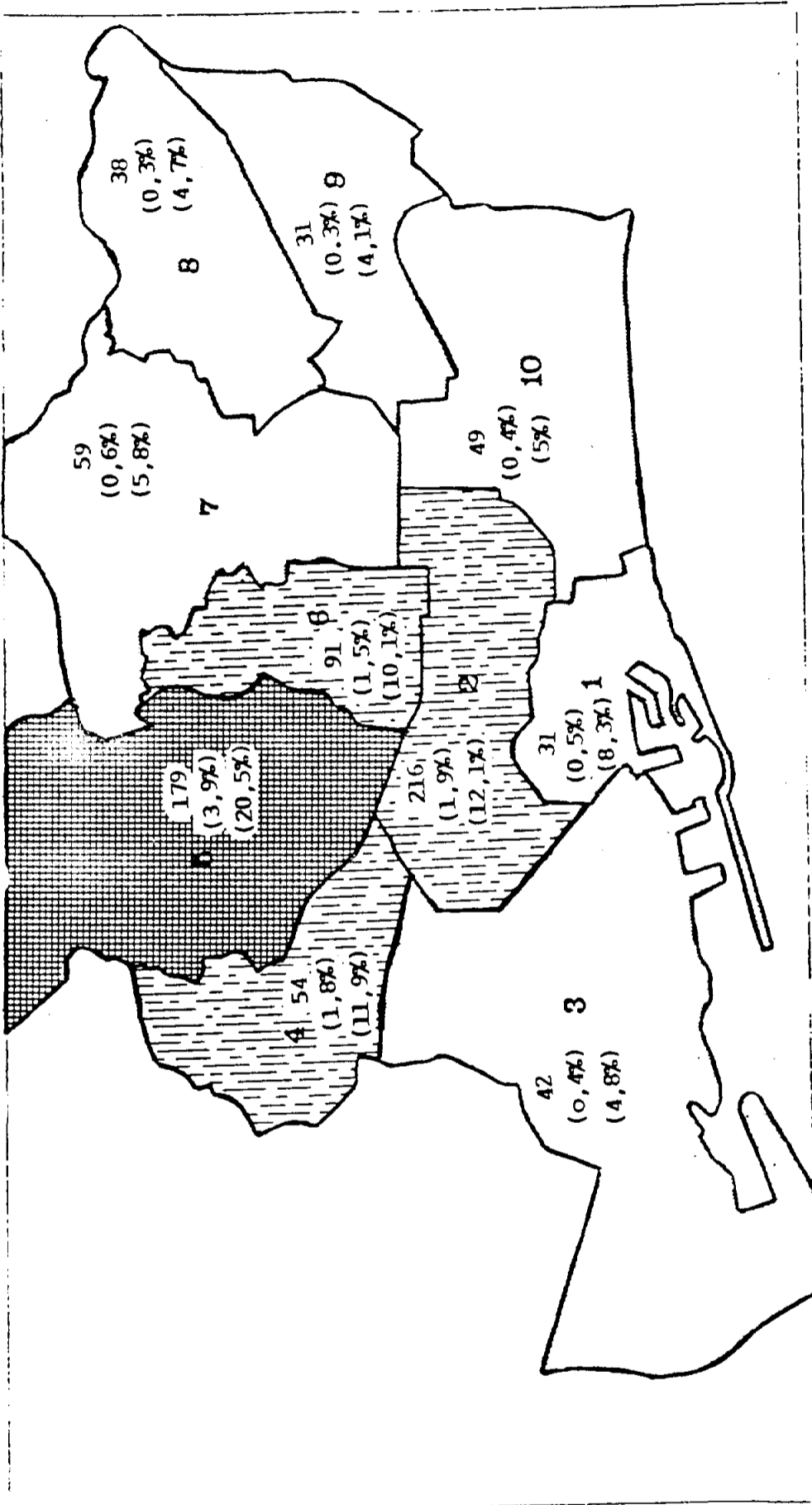
Les diferències que acabem d'assenyalar s'accentuen en desagregar el grup de tècnics i quadres per nivells i concentrar-nos en el nivell superior.

L'any 1981, eren 790 els joves que declaraven treballar com a titulats superiors, el que representava el 9% del conjunt de joves tècnics i quadres, i el 0,9% del total de joves amb feina.

La polarització entre districtes, com podem analitzar en el Quadre nº 19, és encara més gran que en el cas anterior. A Sarrià-Sant Gervasi (3,9%) hi ha tretze vegades més joves titulats superiors que als Barris Nord (0'3%) o Sant Andreu (0'3%).

Torna a reproduir-se la ja assenyalada línia divisòria de la ciutat entre els quatre districtes sud-occidentals i la resta. Als primers els percentatges de titulats superiors excedeix l'1,5%. A la resta de la ciutat arriba com a màxim al 0,6% (Horta-Guinardó).

Les xifres parlen per elles mateixes.

QUADRE Nº 19. ELS JOVES TITULATS SUPERIORS (1981)

- Nombre de joves titulats superiors al districte
- Percentatge d'aquest grup respecte al conjunt de joves que treballen del districte.
- Percentatge d'aquest grup respecte al conjunt de joves tècnics i quadres intermitjos del districte.

□	Menys de 1'1% respecte al conjunt dels joves que treballen del districte.	1 = Ciutat Vella
▨	1 - 2%	2 = Eixample
▩	Més del 2%	3 = Sants - Montjuïc
		4 = Les Corts
		5 = Sarrilà - Sant Gervasi
		6 = Gràcia
		7 = Horta - Guinardó
		8 = Barris Nord
		9 = Sant Andreu
		10 = Sant Martí

c.2. Els titulats mitjos

La polarització minva considerablement en abordar l'estat dels titulats mitjos.

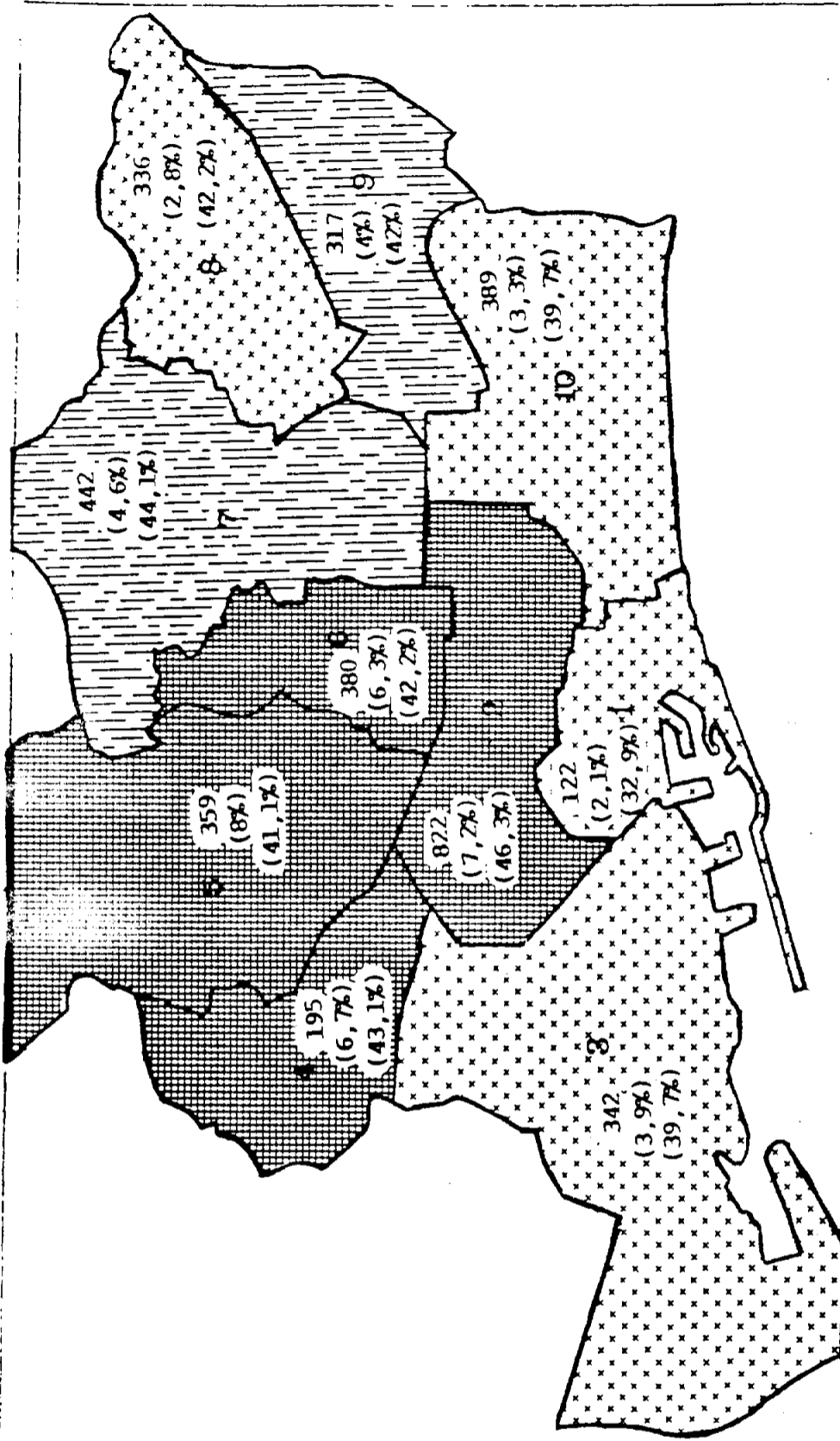
L'any 1981 eren 3.704 els joves que afirmaven treballar com a titulats mitjos, el que representava el 42% del conjunt de tècnics i quadres i el 4,6% del conjunt de joves amb feina.

La relació entre el districte amb més concentració de titulats mitjos, Sarrià-Sant Gervasi (8%), i el districte amb una concentració més petita, Ciutat Vella (2,12%), és en aquest cas d'1 a 4: hi ha quatre vegades més titulats mitjos al primer que al segon. (Vegeu quadre nº 20)

Torna a reproduir-se aquí la ja assenyalada divisió de la ciutat. Als quatre districtes sudoccidentals el percentatge de titulats mitjos supera el 6,3%, mentre que a la resta de la ciutat arriba, com a màxim al 4,6%. En aquesta "segona part" de la ciutat destaquen pel major nombre de titulats mitjos, Horta-Guinardó (4,6%), Sant Andreu (4%) i Sants-Montjuïc (3,9%).

c.3. Els "altres titulats"

Dins l'epígraf "altres titulats" s'hi inclouen una sèrie força heterogènia de categories professionals que requereixen algun tipus de titulació encara que aquesta no estigui homologada en l'ensenyança "reglada" dins els epígrafs de "títol superior" (exemple,

QUADRE Nº 20 ELS JOVES TITULATS MITJOS (1981)

- Nombre de joves titulats mitjos al districte.
- Percentatge d'aquest grup respecte al conjunt de joves que treballen del districte.
- Percentatge d'aquest grup respecte al conjunt de joves tècnics i quadres intermitjos del districte

- 1 = Clutat Vella
- 2 = Eixample
- 3 = Sants - Montjuïc
- 4 = Les Corts
- 5 = Sarrià - Sant Gervasi
- 6 = Gràcia
- 7 = Horta - Guinardó
- 8 = Barris Nord
- 9 = Sant Andreu
- 10 = Sant Martí

 2-4% del conjunt de joves que treballen del districte.

 4-6%

 6-8%

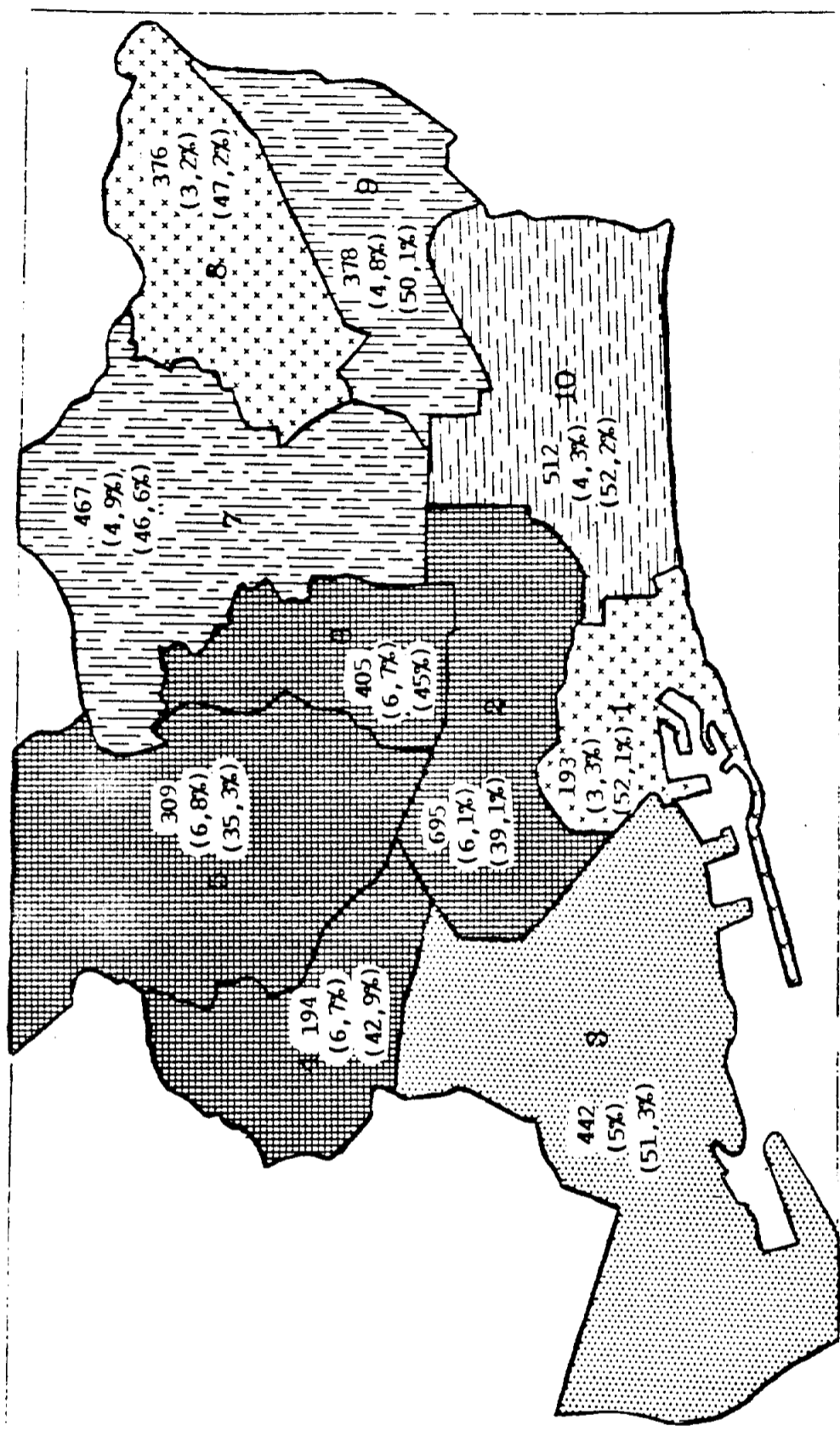
enginyer) o de "títol mig" (exemple, pèrit industrial o aparellador). Aquí s'hi inclouen des de delineants a professors d'ensenyança mitja (tot i que la majoria d'aquests haurien d'haver estat inclosos en els dos epígrafs anteriors), des d'un auxiliar de farmàcia a un periodista reporter, des d'un pilot de la marina mercant a un òptic. L'heterogeneïtat d'aquest grup li resta significació.

Afegim que la majoria dels títols podrien ésser qualificats de tipus "mig" o "elemental".

Hi havia 3.971 joves que el 1981 declaraven treballar en feines incloses en aquest grup. Això suposava el 45,3% del grup de tècnics i quadres joves, i el 4,9% del conjunt de joves amb feina.

Al Quadre nº 21 podem observar la distribució geogràfica d'aquests titulats a la ciutat. Podem veure que en aquest tercer subgrup la polarització ha disminuït encara més i que no hi ha tantes diferències entre districtes com en els dos precedents. Entre el districte que concentra més joves d'aquesta qualificació (Sarrià-Sant Gervasi amb un 6,8%) i el que en concentra menys (Barris Nord amb un 3,2%) hi ha una diferència, només, d'1 a 2. Per cada jove titulat d'aquest barri, n'hi ha dos a l'altre.

Les diferències entre la resta de districtes són, també, menors. Els quatre districtes de la zona sudoccidental tenen percentatges entre el 6 i el 7%. Sants-Montjuïc del 5%. Horta-Guinardó, Sant Andreu i Sant Martí es mouen entre el 4 i el 5%. I, com en d'altres

QUADRE NO 21 ELS ALTRES TITULATS (1981)

- Nombre de joves "altres titulats" al districte
- Percentatge d'aquest grup respecte al conjunt de joves que treballen del districte
- Percentatge d'aquest grup respecte al conjunt de joves tècnics i quadres intermitjos del districte.

Legend	Percentage	Districts
[Cross-hatch]	3-4% del conjunt de joves que treballen del districte.	1 = Ciutat Vella
[Diagonal lines]	4-5%	2 = Eixample
[Dotted]	5-6%	3 = Sants - Montjuic
[Vertical lines]	6-7%	4 = Les Corts
[Horizontal lines]	"	5 = Sarrilà - Sant Gervasi
[Diagonal lines (other)]	"	6 = Gràcia
[Cross-hatch (other)]	"	7 = Horta - Guinardó
[Dotted (other)]	"	8 = Barris Nord
[Vertical lines (other)]	"	9 = Sant Andreu
[Horizontal lines (other)]	"	10 = Sant Martí

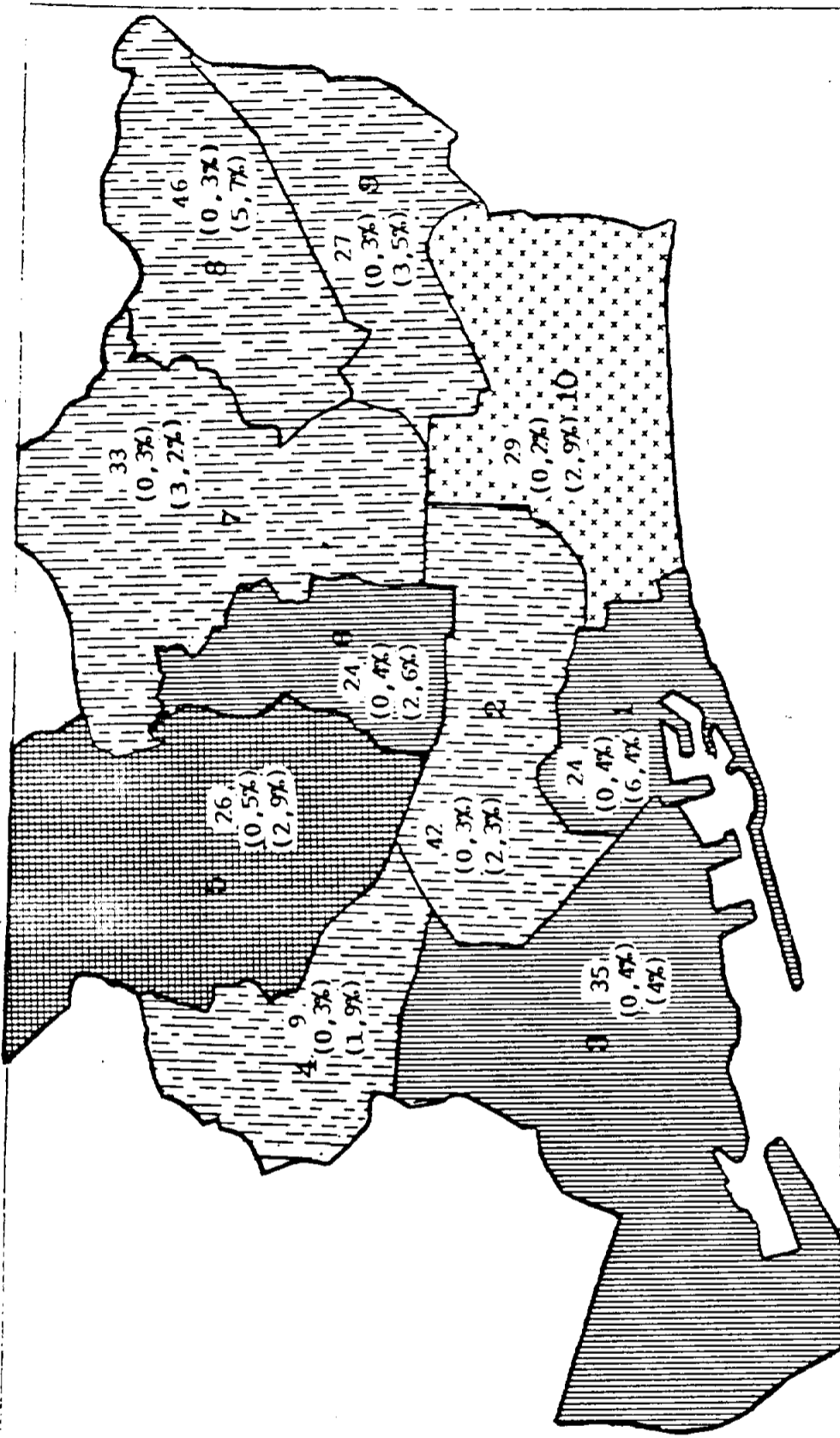
casos, Ciutat Vella (3,3%) i Barris Nord (3,2%) es troben entre els districtes amb menys qualificació laboral.

d. Els quadres intermitjos

El quart subgrup considerat es defineix en funció de la responsabilitat organitzativa dins l'empresa. Aquesta responsabilitat és intermitja, és a dir, no es ni l'obrер responsable d'una línia de muntatge ni el director d'un àrea funcional de l'empresa. El quadre intermig, tal com el consideren els tècnics que han classificat les dades del Padró, va des del contramestre o cap de taller fins al cap de venda al detall o al cap d'estació de tren, des del cap de serveis postals fins a un cap de cuina. Pot ser que, en alguns casos, aquest grup es confongui amb alguns dels tres anteriors, en estar definit en base a la responsabilitat a l'empresa en comptes d'estar-ho en base a la titulació.

Segons les dades del Padró del 1981, 295 joves exercien feines d'aquesta mena, és a dir, el 3,3% del conjunt de tècnics i quadres, i el 0,3% del conjunt de joves amb feina.

La distribució per districtes presenta petites diferències. Això pot ésser degut a que el desenvolupament d'una responsabilitat com a quadre intermig no implica necessàriament titulació acadèmica. Els diferencials més elevats es presenten en grups ocupacionals que requereixen importants inversions educatives. Aquesta distribució pot observar-se al Quadre nº 21. Els percentatges oscilen entre el 0,5% i el 0,2%.

QUADRE Nº 22 ELS JOVES QUADRES INTERMITJOS (1981)

- Nombre de joves quadres intermitjos al districte
- Percentatge d'aquest grup respecte al conjunt de joves que treballen del districte
- Percentatge d'aquest grup respecte al conjunt de joves tècnics i quadres intermitjos del districte

1 = Ciutat Vella

2 = Eixample

3 = Sants - Montjuic

4 = Les Corts

5 = Sarrilà - Sant Gervasi

6 = Gràcia

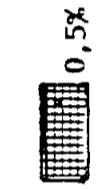
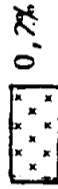
7 = Horta - Guinardó

8 = Barris Nord

9 = Sant Andreu

10 = Sant Martí

0,7% del conjunt de joves que treballen del districte.

e. Els propietaris i els alts càrrecs d'empresa i de l'Administració Pública

Sota aquesta denominació hem aplegat els dos primers epígrafs de les dades oferides pel Centre d'Estadística Municipal: els que responen a les denominacions "directors administratius" i "directors comercials".

Llegint la llista de categories i subgrups professionals que s'inclouen sota les dues denominacions hem comprovat que no responen al títol. A l'interior de cadascuna d'elles hi ha una gran quantitat de categories que podem agrupar entre tres grans blocs:

- (1) Els propietaris o empresaris, gairebé sempre d'empreses de serveis (comerços, bars, hotels).
- (2) Els alts càrrecs d'empreses: directors comercials, directors de producció, directors administratius, directors de recerca, directors generals.
- (3) Els alts càrrecs de l'Administració Pública, especialment de l'aparell judicial (fiscals, jutges, magistrats), però també a d'altres instàncies. Aquí s'hi inclourien també els càrrecs polítics electes: diputats i senadors.

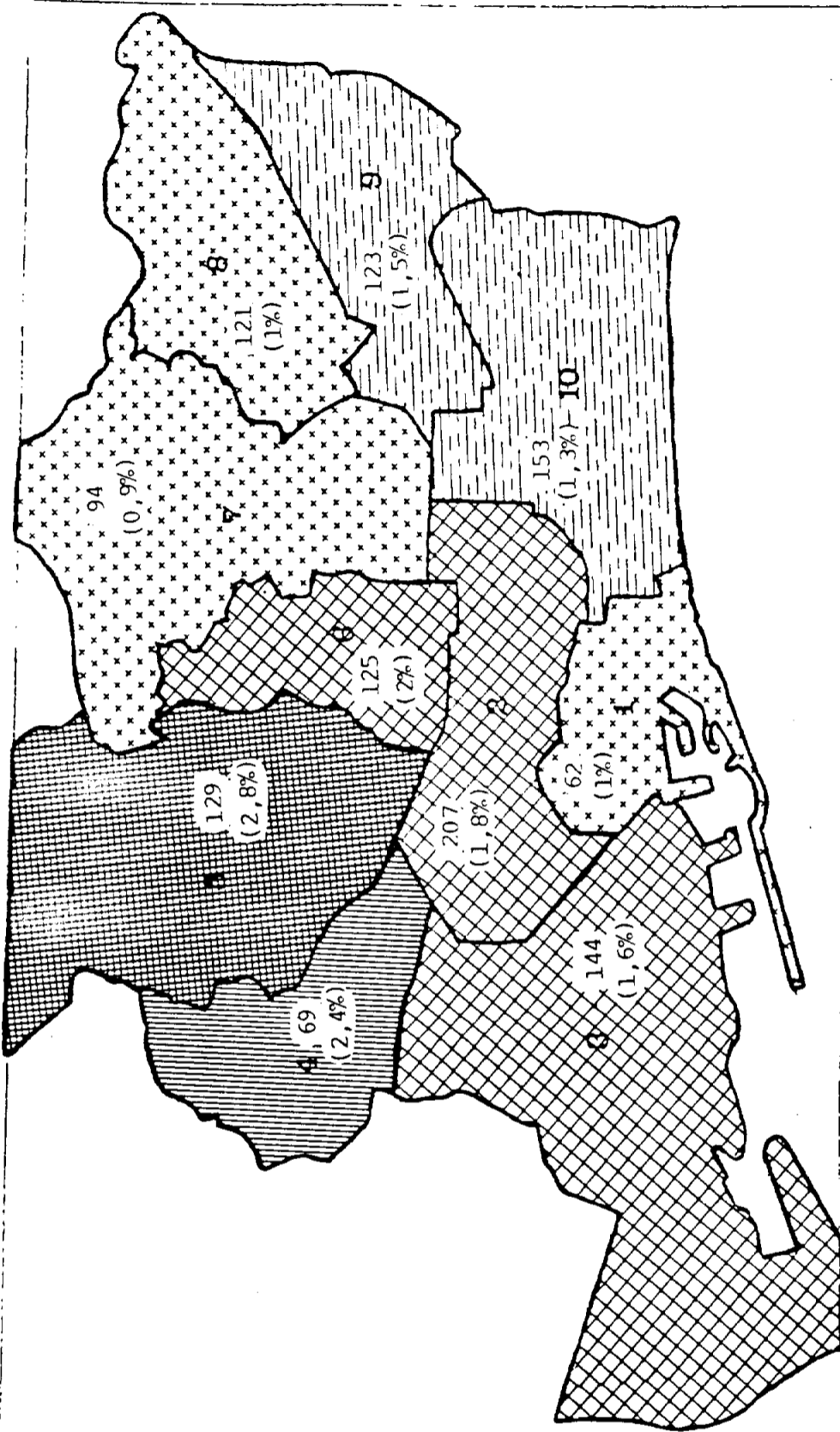
L'aiguabarreig entre les dues variables (1 i 2 del Padró) és tan notable, que hem preferit presentar plegades les dades sota aquest epígraf genèric, que creiem defineix a gairebé tots, categories incloses.

1.227 joves entre 15 i 24 anys declaraven l'any 1981 que la seva feina podia incloure's en aquest grup. Aquest nom

bre suposa l'1,5% del total de joves que treballaven a Barcelona en aquell moment.

La distribució geogràfica d'aquest estrat ocupacional pot observar-se al Quadre nº 23. Les diferències entre districtes no són extraordinàriament grans: des del 2,8% de Sarrià-Sant Gervasi al 0,9% d'Horta-Guinardó, la relació es d'1 a 3. La distribució segueix "grosso modo" els desnivells de renda de la ciutat.

El fet de que les diferències no siguin més grans en aquest estrat pot explicar-se si suposem (com hi ha indicis per suposar) que els joves inclosos en aquest grup són més petits propietaris de bars o comerços que no pas alts càrrecs de l'empresa o l'Administració. En aquest darrer cas sol ser necessària una antigüetat important en el lloc de treball, que el jove no sol tenir. Si aquesta hipòtesi és vàlida, es pot comprendre millor la distribució d'aquests joves propietaris per la ciutat: per a montar un bar o una botiga de roba no cal un nivell important d'estudis o de qualificació acadèmico-tècnica. Si el cas fos el contrari (alts càrrecs) a ben segur que la diferència entre districtes seria molt més gran.

QUADRE Nº 23 ELS JOVES PROPIETARIS I ALTS CÀRRECS D'EMPRESA I DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

- Nombre de joves propietaris i alts càrrechs d'empresa i de l'Administració Pública al districte

- Percentatge d'aquest grup respecte al conjunt de joves que treballa del districte.

1% o menys, respecte al conjunt de joves que treballa del districte.

1%-1,5%

1,5-2%

2-2,5%

Més de 2,5%

1 = Clutat Vella

2 = Eixample

3 = Sants - Montjuïc

4 = Les Corts

5 = Sarrià - Sant Gervasi

6 = Gràcia

7 = Horta - Guinardó

8 = Barris Nord

9 = Sant Andreu

10 = Sant Martí

f. Els autònoms i els semi-autònoms

Hem inclòs en aquest apartat tres tipus de categoria professional força diferents:

- (1) Les professions lliberals
- (2) Els venedors
- (3) Els religiosos, artistes i agents de les forces de seguretat.

Excepció feta dels agents de les forces de seguretat (la raó per la qual s'han inclòs amb els religiosos i els artistes se'ns escapen francament), tots tres grups tenen com a característica comú un grau més o menys gran d'autonomia professional. Aquesta pot ser gairebé total en algunes professions lliberals i parcials en alguns venedors a comissió que treballen per algunes empreses.

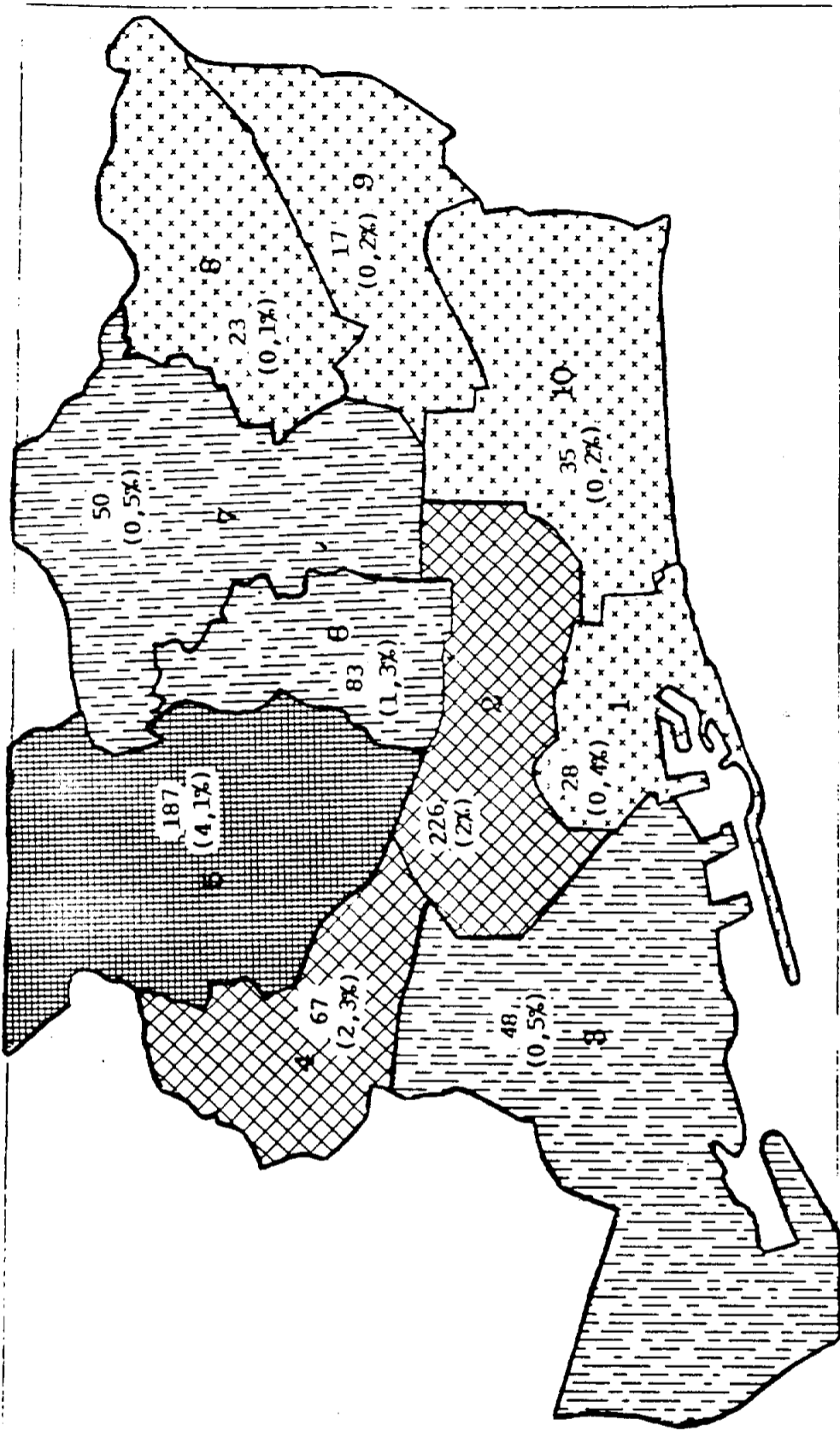
El 1981 hi havia un total de 4.415 joves treballant en feines englobades en aquest grup. Això suposava el 5,5% del total de joves que treballaven a Barcelona en aquell moment.

Vegem ara cada un d'aquests grups.

f.1. Les professions lliberals

Al Padró de 1981 hi havia 764 joves que declaraven realitzar un treball de professió lliberal (metge, arquitecte, advocat, veterinari, etc.). Això suposava el 17,3% dels joves autònoms o semi-autònoms, i el 0'9% del total de joves barcelonins que treballaven en aquell moment.

El Quadre nº 24 ens mostra la distribució geogràfi-

QUADRE Nº 24. ELS JOVES PROFESSIONALS LLIBERALS (1981)

- Nombre de joves professionals al districte
- Percentatge d'aquest grup respecte al conjunt de joves que treballen del districte

Tipus de barri	Barri
Merjys del 0,5% del conjunt de joves que treballen del districte.	1 = Clutat Vella
0,5-1,5%	2 = Elxample
1,5-2,5%	3 = Sants - Montjuic
Més de 2,5%	4 = Les Corts
	5 = Sarrilà - Sant Gervasi
	6 = Gràcia
	7 = Horta - Guinardó
	8 = Barris Nord
	9 = Sant Andreu
	10 = Sant Martí

ca dels joves professionals lliberals. Cap altra desagregació ens mostra més obertament la desigualtat de l'estructura ocupacional a Barcelona: a Sarrrià-Sant Gervasi hi ha quaranta vegades més professionals lliberals que als Barris Nord. En el primer cas signifiquen el 4,1% dels joves que treballen i en el segon tan sols el 0,1%.

En aquest cas la concentració s'opera en un sol districte: el 5è. El segueixen a una distància important Les Corts (2,3%) i l'Eixample (2%). Gràcia té una posició intermitja (1,3%). A la resta de districtes no s'arriba al 0'5%.

Els requisits acadèmics i d'estudis d'aquesta qualificació (estudis universitaris superiors gairebé sempre) actua com a contundent discriminador social.

f.2. Els venedors

Aquí ens trobem amb un altre grup enormement heterogeni, sota l'aparença d'homogeneïtat. Sota aquest rètol s'hi ha inclòs professions tan diferents com un agent de canvi i borsa i un venedor de diaris, com un corredor de comerç i un venedor ambulant. Es a dir, que mentre alguns dels membres d'aquest grup podrien ésser classificats gairebé entre les professions lliberals, els altres podrien classificar-se com a "empleats autònoms del sector serveis sense qualificació". D'aquí, doncs, que les xifres que segueixen hagin de prendre's amb la natural reserva.

2.623 joves declaraven l'any 1981 que treballaven en alguna modalitat de feina inclosa en aquest epígraf.

Aquest grup suposava el 59,4% dels joves autònoms o semi-autònoms i el 3,2% del total de joves amb feina de la ciutat.

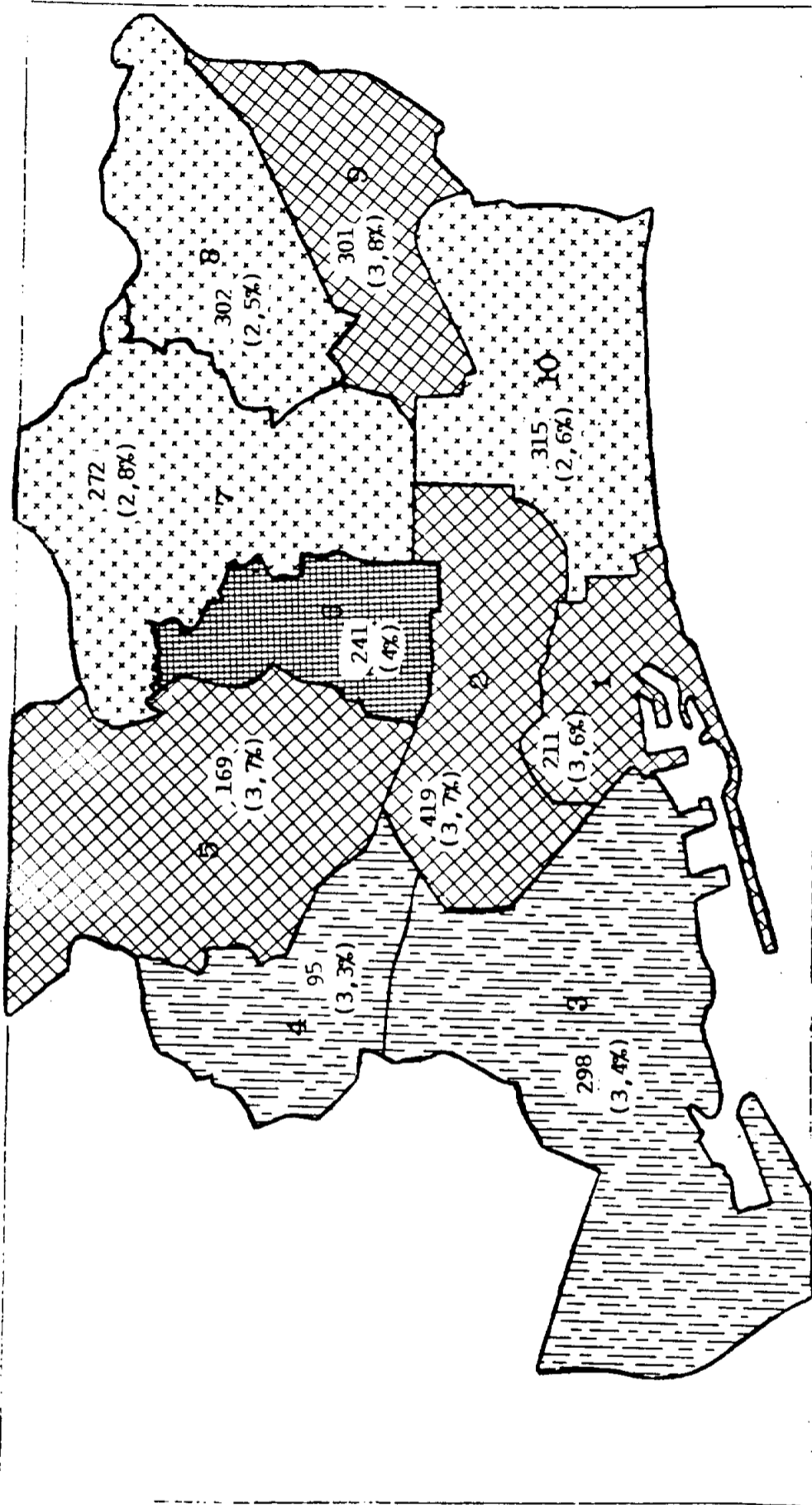
Segons podem observar al Quadre nº 25, el districte de Gràcia (4%) és el que concentra un nombre major de venedors, seguit d'aprop per Sant Andreu (3,8%), Sarrià-Sant Gervasi (3,7%) i l'Eixample (3,7%). Les diferències són petites, doncs el districte amb menys concentració de venedors (Barris Nord) té un percentatge del 2,5%.

A la vista d'aquesta petita diferència i del tipus de barris que concentren més venedors, cal pensar que el gros dels joves que integren aquest grup són joves del segon tipus, és a dir, empleats autònoms dels serveis sense qualificació.

f.3. Els religiosos, els artistes i els agents de les forces de seguretat

El criteri més inexplicable de classificació és aquest darrer. Aquest grup respon teòricament al que el Padró anomena "artesanía familiar". Analitzant les professions que s'hi apleguen observem que no tenen res a veure amb l'artesanía familiar i que es tracta de professions de tres menes:

- (1) Religiosos: sacerdots, bisbes, missioners.
- (2) Artistes: actors, futbolistes, pallassos, toreros.
- (3) Agents de les forces de seguretat: policies, oficials de presons, guardes jurats.

QUADRE Nº 25 ELS JOVES VENEDORS (1981)

- Nombre de joves venedors al districte
 - Percentatge d'aquest grup en relació amb al conjunt de joves que treballen del districte.

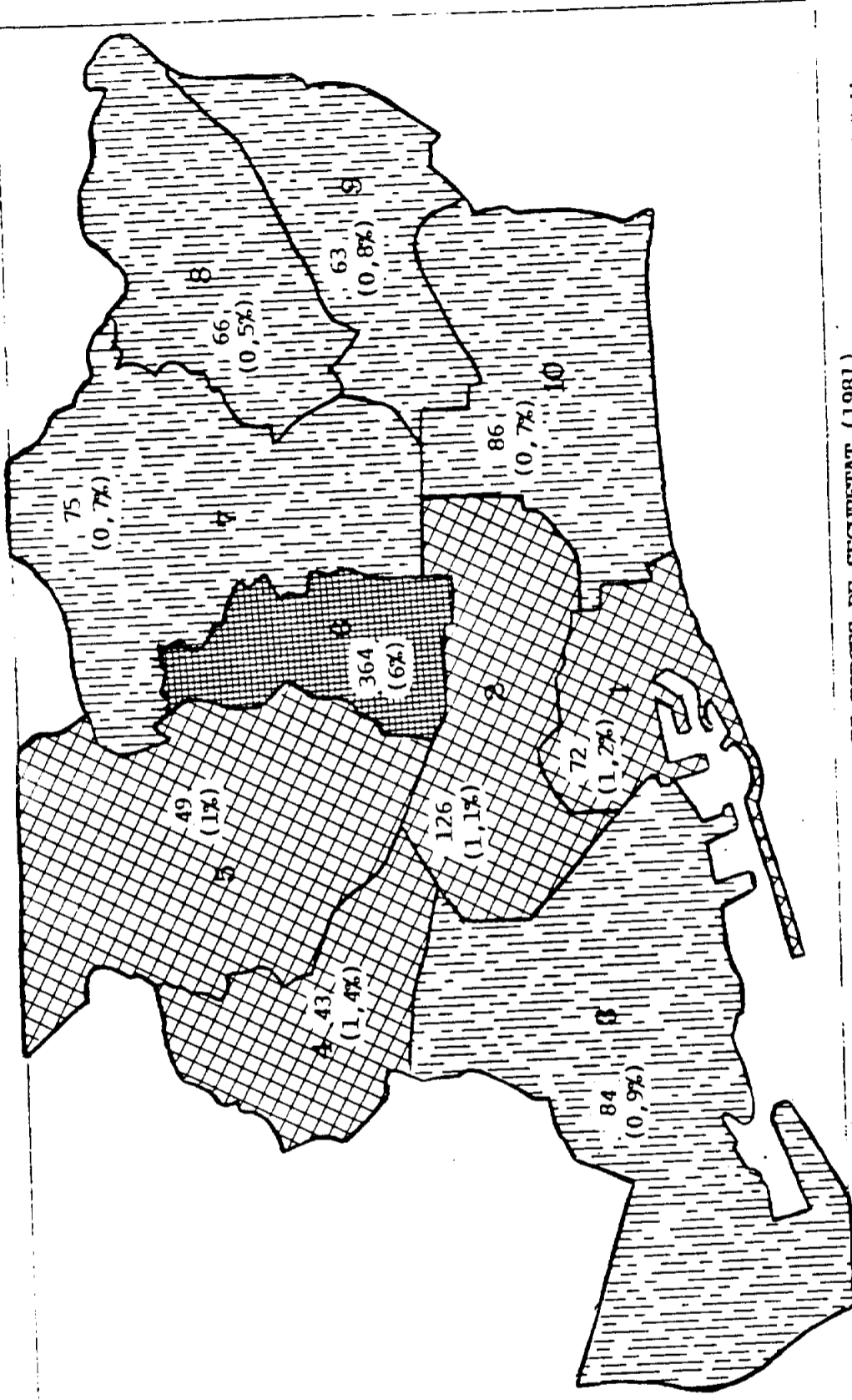
Legenda	del conjunt de joves que treballen al sector	del conjunt de joves que treballen al sector
	2,5-3%	1 = Ciutat Vella
	3%-3,5%	2 = Eixample
	3,5%-4%	3 = Sants - Montjuic
	4% o més	4 = Les Corts
		5 = Sarrilà - Sant Gervasi
		6 = Gràcia
		7 = Horta - Guinardó
		8 = Barris Nord
		9 = Sant Andreu
		10 = Sant Martí

Podríem acceptar, amb un esforç d'imaginació, l'as similació dels dos primers conceptes. Les analogies amb el darrer són, no obstant, nul·les.

De manera que les dades que segueixen només poden tenir interès si tenim en compte que per accedir a certs tipus de feina a les forces de seguretat i a les institucions religioses es requereix una edat mínima que alguns joves no tenen. Això abonaria la idea que el grup dominant aquí seria el d'artistes. Això no obstant, aquest fet posa en evidència la urgència de revisar els criteris de classificació professional dels analistes municipals

El nombre de joves censats en aquest grup era l'any 1981, de 1.028 persones, el que suposava el 23,2% de tots els joves autònoms o semi-autònoms, i el 1,2% del conjunt de joves amb feina.

La distribució geogràfica és al Quadre nº 26. El districte artista-religiós-polícia per excel·lència seria Gràcia amb un 6%. Els percentatges de la resta de districtes seria molt menor.

QUADRE Nº 26 ELS JOVES RELIGIOSOS, ARTISTES I AGENTS DE LES FORCES DE SEURETAT (1981)

- Nombre de joves religiosos, artistes, agents de les forces de seguretat
- Percentatge d'aquest grup respecte al conjunt de joves que treballen del districte

- 1 = Ciutat Vella
- 2 = Eixample
- 3 = Sants - Montjuïc
- 4 = Les Corts
- 5 = Sarrià - Sant Gervasi
- 6 = Gràcia
- 7 = Horta - Guinardó
- 8 = Barris Nord
- 9 = Sant Andreu
- 10 = Sant Martí

Menys de 1'1% del joves que treballen del districte	1 - 2%	Més del 2%
"	"	"
"	"	"

CONCLUSIONS

D'aquesta primera anàlisi de la realitat del treball dels joves a Barcelona podem treure'n les següents conclusions:

I. Atur

1. Un de cada tres joves que l'any 1981 podien i volien treballar, no podia fer-ho. L'atur afectava 46.640 joves, és a dir, el 36,9% de la població activa juvenil, i el 17,5% del conjunt de joves de la ciutat. Gairebé pot dir-se que de cada 5 joves barcelonins, un era un aturat.
2. D'aquests aturats, més de la meitat (el 59,3%) eren aturats que buscaven feina per primera vegada. La resta (40,7%) eren aturats amb experiència prèvia de treball.
3. La polarització de l'atur juvenil per districtes és considerable. Hi ha districtes (Barris Nord: 23,3% d'aturats sobre la població juvenil total) que té tres vegades més aturats que un altre (Sarrià- Sant Gervasi: 8,6% d'aturats sobre la població juvenil total). Aquesta polarització és més acusada en el cas de l'atur dels joves que ja havien treballat abans i ho és menys en el cas de l'atur dels joves que busquen feina per primera vegada. L'atur dels districtes més pobres es un atur sobretot de joves amb experiència de treball, mentre que el dels districtes rics ho és sobretot de joves que busquen feina per primera vegada.
4. L'atur real és superior a aquestes xifres. Una quantitat important d'aquest 42,4% de joves de la ciutat que estudien són, de fet, aturats enmascarats que no son compta-

bilitzats com a tals i que perllonguen els seus estudis més enllà del seu desig davant la manca de treball. Igualment és notable aquest 9% aproximat de noies que declaren que fan de mestresses de casa, el que és un altre contingent d'aturats de fet no considerats en l'apartat d'atur. Així com els estudiants es concentren sobretot als districtes rics de la ciutat, les noies que declaren estar-se a casa es concentren sobre tot als districtes més pobres.

II. Estabilitat en el treball

5. Dins del grup de joves que treballaven per altri l'any 1981, sols la meitat declaraven tenir un treball fixe (el 51,3%) El 6,5% declarava tenir un treball eventual, el 39,6% declarava dedicar-se a d'altres activitats (que nosaltres hem considerat economia submergida) i el 2,3% declarava realitzar un treball no remunerat. És ben clar que l'economia submergida excedeix a la pràctica aquest 40%, doncs és pensable que una part dels que declaren tenir un treball fixe no tinguin contracte laboral ni Seguretat Social, doncs la pregunta s'ha fet aquí més en termes temporals que de contractació. És pensable, doncs, que més de la meitat dels joves de Barcelona que treballen per altri ho facin a l'economia submergida.
6. Així com entre els joves que declaraven tenir treball fixe no es marcaven grans diferències entre districtes, sí s'observen diferències en els grups de treball eventual i treball submergit. Sembla que, el treball eventual es concentra més als districtes rics i el treball submergit als districtes pobres. La major població juvenil estudiant dels districtes més benestants pot haver afavorit el desenvolupament del treball eventual.

III. Qualificació

7. Entre els joves que treballaven l'any 1981, el 41% eren obrers, el 41,3% administratius, el 10,8% tècnics i quadres intermitjos, l'1,5% propietaris i alts càrregs d'empresa i de l'Administració i el 5,4% eren autònoms o semi-autònoms. Dins el grup d'obriers, el nombre més gran de joves treballava als serveis (19,9% del total de joves treballadors) i a la indústria (14,2%) seguit per la construcció (4,7%) i els transports.
8. La Barcelona jove és una ciutat de l'administració i dels serveis. Si sumem els administratius (41,2%), els treballadors dels serveis (19,9%) i els venedors (3,3%), obtenim que dos de cada tres joves que treballen es dediquen a aquestes activitats (64,5%).
9. L'anàlisi de la qualificació per districtes permet observar una extraordinària polarització a la ciutat de Barcelona. A la vista de l'estructura de la ciutat podem establir divisions territorials de classe amb força precisió. Aquesta polarització és més evident en el cas d'aquelles professions (per exemple, professions lliberals) que exigeixen majors inversions educatives. El perfil professional de cada districte és força diferent, podent dir que hi ha tres Barcelones: una Barcelona obrera, una Barcelona dels administratius, i una Barcelona dels tècnics i dels quadres.

II. POLITIQUES MUNICIPALS DE
FOMENT DE L'OCUPACIO
JUVENIL A ESPANYA I A
EUROPA OCCIDENTAL

PRESENTACIÓ

Aquesta segona part presenta les conclusions de l'estudi de Jorge González Aznar sobre les polítiques municipals de lluita contra l'atur i de foment de l'ocupació dels joves que desenvolupen els principals Ajuntaments d'Espanya i d'Europa Occidental.

Jorge González Aznar treballa des de fa més d'un any en aquest tema, recollint informació i valoracions. Ha estat assistit en la feina de compilació per Rosa Maria Alonso.

El present informe ha estat estructurat en vuit capítols en funció de les diverses línies d'ajuda desenvolupades pels Ajuntaments. Ha estat redactat en forma de tesis per a facilitar la seva discussió.

1. ACTUACIONS D'ASSISTÈNCIA I/O BENEFICIÈNCIA

1. La política tradicional de les col·lectivitats locals -Ajuntaments, especialment- ha consistit en arbitrar un ventall de recursos adreçats especialment als sectors més afectats per l'atur, en els que podien concòrrer d'altres factors que accentuessin el seu caràcter de marginalitat.
2. Adhuc abans de l'adveniment de la recessió i, en especial, a les ciutats industrials, es detectava l'existència de determinades "bosses d'atur" constituïdes fonamentalment per joves inadaptats, nuclis d'ex-delinquents i ex-presos, minusvàlids físics i mentals, mares solteres i minories ètniques (gitanos, per exemple).
3. La generalització de l'atur ha incidit particularment en aquests grups específics, accentuant les dificultats de la seva inserció en el mercat de treball i provocant el desenvolupament d'un dels fenòmens de major gravetat i conseqüències: l'atur de llarga durada.
4. La resposta inicial dels poders locals -l'augment dels seus pressupostos de beneficiència/ o assistència social- ha trobat ràpidament un sostre de tot ordre (financers, tècnics, organitzatius) que han conduït a una revisió dels criteris i continguts tradicionals d'aquestes polítiques, plantejant així mateix una reorientació de les funcions i formació dels treballadors socials (assistents i educadors de carrer).
5. La identificació, caracterització i prospecció de tendències respecte a aquests sectors marginats constitueix una primera constatació de les experiències existents. El tra

dicional "cens de pobresa" ha estat reactualitzat, posat al dia, articulat amb les dades obtingudes del padró, enriquit per les informacions directes dels treballadors socials afectats als barris. Aquest cens constitueix un instrument que permet abarcar la complexitat sociològica, cultural i professional dels nuclis "durs" de l'atur; permet una política coherent i articulada i incita als organismes municipals (Àrees de Serveis Socials i Joventut, especialment) a una previsió i programació de les seves actuacions.

6. Enfront dels criteris tradicionals d'"ingressar" dins d'institucions tancades a determinats col·lectius juvenils (delinqüents, drogadictes, minusvàlids), i degut també als desorbitats costs que representen les dites institucions (especialment considerades en la relació cost/individu), les polítiques municipals vers aquests col·lectius s'orienten preferentment cap a la posta en marxa de mecanismes i sistemes que permetin la seva prevenció o tractament a prop dels llocs d'origen (familiar, geogràfic, culturals) dels interessats. Això ha suposat l'augment dels efectius de determinades categories de treballadors socials (educadors de carrer, per exemple), així com l'apertura de centres d'acollida, informació i activitats para-escolars i/o para-professionals: els "tallers" i els "pre-tallers" especialment. L'orientació d'aquests centres juvenils, adreçats fonamentalment al segment adolescent, és la d'apropar (encara que sigui mínimament) els citats col·lectius a les pràctiques manuals i a la concepció del treball.
7. Enfront de les carències del sistema educatiu, i especialment adreçat als sectors més adults, els poders públics han articulat diversos sistemes i experiències de "formació" a través de les que habitualment s'anomenen "Escoles

d'adults" (Ensenyament Permanent d'Adults), respecte a les que els municipis posseeixen generalment determinades competències i obligacions. L'escassetat dels recursos a l'abast, l'heterogeneïtat dels nivells, sistemes i criteris, així com el caràcter fonamentalment acadèmic de l'ensenyament impartit ("cultura general"), han limitat fortament l'eficàcia d'aquest sistema, les potencialitats del qual estan per desenvolupar.

8. Al mateix temps, una gran majoria de municipis mantenen una gran part de les actuacions tradicionals (de "beques menjador" per a fills d'aturats especialment necessitats, pagament d'aliments bàsics, exenció o rebaixa d'algunes taxes municipals (neteja i recollida d'escombraries, generalment) i accés gratuït a instal·lacions culturals municipals (museus, per exemple). Algunes modalitats existents, més escasses, són el caràcter gratuït dels transports municipals, o la concessió de préstecs en metàl·lic.

9. L'amplitud del problema, l'escassetat de recursos i el desbordament del personal especialitzat, han conduït a nombrosos Ajuntaments al desenvolupament de dos línies d'actuació que tenen, com a comú denominador, el caràcter globalitzador de les seves finalitats:
 - a) L'elaboració de plans "integrals" en els que el conjunt d'instruments, serveis i recursos municipals s'inserten i s'articulen entre si: des d'Urbanisme i Obres Públiques fins a Ensenyament, Joventut, Serveis Socials, Esports i Cultura, amb la implantació de "programes" d'actuació (anuals o plurianuals, coordinats en molts casos amb els altres nivells de l'Administració).

b) La posta en marxa d'actuacions "comunitàries" -en el millor dels casos insertades en programes semblants als citats anteriorment- en la que es persegueix l'objectiu de fer assumir per la població la responsabilitat de dirigir i protagonitzar el desenvolupament integral del seu territori i activitats. Associacions de Veïns, organitzacions de tota mena, centres educatius públics, entitats sense finalitat de lucre es coordinen i articulen amb els serveis municipals. El desenvolupament del voluntariat constitueix una línia d'actuació, en gran part dels casos, d'aquest tipus d'actuacions.

2. ACTUACIONS QUE GENEREN DIRECTAMENT OCUPACIÓ

10. La creació directa d'ocupació constitueix un dels eixos fonamentals de l'actuació municipal respecte a l'atur i és la resposta immediata a les situacions generades just després de que comencessin a aparèixer les conseqüències de la recessió econòmica.
11. L'ampliació de les plantilles municipals és una experiència absolutament generalitzada, sobretot si hom té en compte el paral·lelisme que existeix entre l'augment de l'atur i l'increment de la responsabilitat i complexitat de les funcions desenvolupades pels Ajuntaments.
12. El procés desenvolupat durant els darrers anys de "descentralització" ha estat acompanyat en general per un augment de plantilles, donat que, en general, aquest procés ha implicat a la vegada l'assumpció de responsabilitats que o no s'exercien o no havien estat transferides per les Administracions de nivell superior i, al

mateix temps, les dificultats de "desconcentrar" les plantilles i els funcionaris municipals existents.

13. La posta en marxa per part dels Ajuntament de nous serveis, més enllà de les seves obligacions mínimes legals o de les seves competències reglamentàries (cultura, esport, consum, mitjà ambient) ha suposat certament la necessitat d'articular el nou personal -generalment tècnic i especialitat- per a implementar aquestes polítiques.
14. En una gran part dels casos, la descentralització i derivació cap a municipis de responsabilitats i funcions d'altres nivells de l'Administració no ha anat acompanyada de la corresponent dotació pressupostària. Aquesta contradicció, juntament amb els dèficits tradicionals de les hisendes locals -agreujats per la repercussió en els impostos locals de la crisi econòmica- ha portat a nombrosos Ajuntaments a prop del col.lapse financer, particularment a aquells que havien practicat més alegrement una política d'ampliació de plantilles.
15. Un altre efecte pervers d'aquesta situació el constitueix el fet de que l'augment desorbitat de les despeses de personal ha limitat d'una manera substancial les possibilitats d'inversió dels Ajuntaments en infraestructures, amb les repercussions que això suposa no ja sobre les possibilitats de relançament de l'activitat econòmica i de les empreses locals, sinó com a hipoteca del futur d'aquests municipis.
16. La constatació d'aquests efectes perversos de polítiques contra l'atur basada fonamentalment en la creació d'ocupació directament adreçat a les seves activitats i serveis, ha conduït a molts Ajuntaments a l'a-

profitament de les possibilitats oferides per les noves modalitats de contractació, establertes per via legislativa a nivell nacional i, en un gran nombre d'ocasions, adreçades a grups específics, a joves aturats en particular.

17. Entre les modalitats de contractació utilitzades generalment, destaquen aquelles que permeten associar les possibilitats d'ocupació amb la inserció professional de joves que no posseeixen cap tipus d'experiència laboral. Els contractes de formació i pràctiques constitueixen un dels eixos de les experiències gairebé universals dels municipis, subvencionats indiferentment per uns o altres nivells de l'Administració.
18. La multiplicitat i varietat de serveis i activitats municipals -especialment en ciutats mitjanes i grans- permet als Ajuntaments realitzar una oferta de pràctiques i de formació pràcticament exhaustiva. Activitats econòmiques, administratives, educatives, esportives i culturals, professions i oficis molt diversos i tot tipus de categories i una àmplia gama de titulacions, obren vies múltiples i paral·leles per a respondre a l'heterogeneïtat que caracteritza l'atur juvenil.
19. La realització d'un inventari de recursos municipals, l'anàlisi exhaustiva de les tendències i previsions de personal especialitzat, i la programació de polítiques de personal que tinguin en compte aquests factors, han suposat en molts municipis la implementació d'experiències de formació/pràctiques no sols beneficioses per al propi Ajuntament, sinó àdhuc per a la revitalització econòmica de determinades activitats (artesanía, per exemple) en perill de desaparició.

20. L'existència de plantilles nombroses i heterogènies, la multiplicitat de serveis i el caràcter discontinu d'alguns d'ells, permet en molts casos articular polítiques d'ocupació directa que utilitzen a fons les possibilitats de contractació temporal, a temps parcial i els contractes de relleu. Les dificultats tradicionalment existents degudes al caràcter de funcionaris que la llei assigna al personal de l'Administració Local tendeixen, encara que lentament, a disminuir, especialment per l'ús de les possibilitats de les diferents formes de gestió (fundacions, amb o sense personalitat jurídica, empreses municipals, concessions) que combinen l'autonomia funcional amb el caràcter laboral de les plantilles.
21. Encara que les experiències d'aquesta mena són relativament escasses -en gran mesura per les traves imposades en molts casos per associacions i sindicats de funcionaris- alguns Ajuntaments tendeixen a utilitzar mecanismes tals com l'avançament de l'edat de jubilació, la jubilació anticipada i l'anomenat "lloc de treball compartit" (dos persones "comparteixen" el mateix lloc de treball) per a crear noves oportunitats a joves aturats.
22. Existeixen també -encara que escasses com les anteriors- polítiques municipals que sistemàticament eliminen les hores extra de caràcter estructural per a crear nous llocs de treball i, àdhuc, la reducció de la jornada laboral, mesures totes dues que, articulades amb les corresponents aplicacions salarials i l'ús de modalitats de contractació mencionats anteriorment, permeten l'accés a altres joves aturats.
23. Una de les experiències més esteses és l'aplicació per part de les col·lectivitats locals de plans específics

per a la creació d'ocupació -implementats i finançats per l'Administració Central- amb les possibilitats, necessitats i modalitats mencionades més amunt. Es tracta, sobretot, d'ocupacions de caràcter temporal, amb compaginació del treball i la formació, on els municipis es beneficien de determinades subvencions per al pagament dels salaris i/o exencions dels costos de Seguretat Social.

24. La finalitat d'aquests plans consisteix, en la majoria dels casos, en beneficiar a col·lectius especialment desfavorits i/o marginats, que no tenen cap cobertura ni en tant que aturats ni com a joves. Aquests objectius, d'inserció social fonamentalment, impliquen una selecció del personal on els factors socials primen decisivament sobre la capacitació professional i les possibilitats reals de futura inserció professional.
25. Les modalitats dels plans específics de creació d'ocupació juvenil són múltiples. En gran part dels casos s'articulen amb les activitats pròpies dels municipis -vegeu obres públiques- i constitueixen, de fet, subvencions públiques per a reforçar els recursos financers municipals. Aquesta modalitat va acompanyada en ocasions per l'exigència de que el municipi contribueixi amb un determinat percentatge als costos dels projectes finançats -generalment amb els materials- el que afavoreix encara més el caràcter substitutori dels citats plans respecte a les actuacions normalitzades de l'Ajuntament, o, pel contrari, inclinen a alguns municipis a la realització d'obres o activitats sense altre criteri que la utilització intensiva de mà d'obra.

26. En d'altres ocasions -de manera creixent- les Administracions generadores dels plans i a càrrec de les quals corre la financiació, exigeixen que les activitats implementades tinguin caràcter de serveis de nova creació o que suposin algun tipus d'innovació. Molts Ajuntaments orienten en aquest cas els seus projectes cap a serveis voluntaris, amb certa repercussió sobre la qualitat de vida de la població. En d'altres casos, es posen en marxa projectes que tendeixen a l'aprofitament de recursos ociosos, amb una clara finalitat de contribuir al desenvolupament econòmic local i a la creació de llocs de treball estables.
27. Com a resultat d'algunes de les línies d'actuació anteriorment enunciades de política assistencial, i molt particularment aquelles que fan referència a projectes "integrals" i/o d'acció comunitària, molts Ajuntaments articulen els programes específics de creació d'ocupació, amb o sense formació explícita, amb actuacions adreçades cap a determinats col·lectius (gitanos, delinqüents, mares solteres) o a determinats territoris del municipi (suburbis, "illes" de barraques).
28. Algunes de les experiències més articulades que combinen els fons públics, anomenats tradicionalment "comunitaris", amb el desenvolupament integral de nuclis de població han estat aquells que han implementat projectes d'"autoconstrucció", sigui de vivendes, sigui d'horts familiars o, àdhuc, de petites zones destinades a ús artesanal/industrial/comercial (habilitació de sòl, edificació de naus industrials, rehabilitació d'edificis per a ús econòmic o cultural).
29. Encara que, en general, l'origen de les mesures és d'àmbit nacional, determinades experiències municipals tendeixen a ajudar, fomentar i subvencionar la creació d'o-

ocupació per part del sector privat i/o el "tercer sector" (economia social). Algunes experiències estableixen que les subvencions o exoneracions d'imposts estatals són arbitrades, condicionades i gestionades a nivell local. Alguns municipis articulen les dites mesures amb altres de pròpies, buscant generalment l'especificitat de les dites mesures per aprofitar així el major coneixement de la realitat concreta i la major agilitat dels municipis, per augmentar la rapidesa i l'eficiència dels recursos establerts. El principi generalitzat d'aquestes polítiques és el foment de la contractació de joves, generalment de manera temporal, en aprenentatge, formació o pràctiques.

3. ACTUACIONS QUE GENEREN INDIRECTAMENT OCUPACIÓ

30. Hi ha una presa de consciència creixent de que els Ajuntaments constitueixen -per llur naturalesa i per llurs activitats- un agent econòmic particularment important, tan individualment considerat en el municipi concret, com en l'àmbit general, vista la incidència del col·lectiu de municipis d'una regió o país.
31. Apart de la faceta -anteriorment explorada- de l'Ajuntament com una de les primeres empreses locals en quant a plantilla -numèrica i qualitativament- els municipis desenvolupen una sèrie de funcions, serveis i activitats que incideixen en l'ocupació local i, a vegades, molt decisivament.
32. L'ordenació del sòl i la seva diferent utilització, el planejament, les actuacions urbanístiques, condicionen molt l'activitat present i/o futura de les empreses locals. El Pla General d'Urbanisme és, per definició, la

programació a mig i llarg termini de l'activitat econòmica de la ciutat i, en conseqüència, l'impacte de les decisions adoptades és molt considerable.

33. Confrontats amb una crisi que incideix particularment en l'activitat industrial, i tenint en compte que aquestes activitats estan establertes, controlades i verificades per les ordenacions estadístiques, nombrosos Ajuntaments tendeixen a incorporar a llurs plantejaments la necessitat de protegir i impulsar les activitats industrials i comercials.
34. Una primera línia d'actuació suposa el rigor dels estudis econòmics en els que es basen les actuacions urbanístiques, desenvolupar les anàlisis de les conseqüències i introduir els criteris que permetin l'impuls de l'activitat econòmica.
35. Un altre aspecte a considerar és el dels efectes "perversos" de determinades actuacions del planejament o de la disciplina urbanística, que poden conduir a la desaparició concreta de nombrosos llocs de treball o a impedir la seva creació. Això és particularment considerable en els processos de relocalització industrial, que impliquen, davant les actuals circumstàncies d'atonía inversora i de substitució de mà d'obra, la pèrdua neta de llocs de treball. Aquesta pèrdua és compensada en algunes ocasions a mig plaç per l'increment de la productivitat i de la competitivitat, però en d'altres ocasions la relocalització no es produeix i la desaparició de l'activitat econòmica productiva té objectius especulatius.
36. En definitiva, l'actuació municipal urbanística constitueix una autèntica programació. Per això, i tenint en compte els factors estructurals de l'atur juvenil, així

com les projeccions de que aquestes taxes d'atur es mantindran considerablement altes durant molt més temps, la previsió de serveis de tipus educatiu, formatiu (Formació Professional, especialment) cultural i recreatiu, amb les respectives dotacions per a infraestructures i instal·lacions, pot ser fonamental.

37. Un dels aspectes més immediats que la recessió econòmica ha posat en crisi ha estat el concepte del planejament com a ordenació del creixement. La política dels anys 50 i 60 de posar l'accent d'obres i urbanismes en nous barris/noves ciutats, ha deixat pas a un millor aprofitament de les infraestructures existents, sigui des del punt de vista industrial, comercial, com vivendes i traçats. Aquest canvi d'orientació ha portat a nombrosos Ajuntaments a desenvolupar actuacions de rehabilitació: centre històric, vivendes, locals comercials, plantes industrials, infraestructures d'activitats en davallada ("tinglaços" del port, per exemple).
38. La implementació de polítiques de rehabilitació ha estat ocasió per a nombroses experiències municipals que han articulat la creació d'ocupació per a joves, la formació en oficis tendents a la seva desaparició, la revitalització d'àrees i sectors (com l'artesanía) amb mesures protectores o de foment de l'ocupació d'àmbit estatal (obres públiques per a la construcció de zones artesanals o galeries comercials).
39. Algunes facetes específiques de les polítiques de rehabilitació han suposat la recuperació o revalorització de monuments, festes, costums de caràcter històric, cultural o religiós, i han permés en molts casos incorporar joves aturats amb possibilitats o formació específicament culturals. Han suposat, també, la creació d'em-

preses per a algunes d'aquestes activitats de cultura popular i d'animació socio-cultural. Un cop més, l'articulació d'aquestes polítiques amb mesures, projectes i programes intersectorials, han permès que algunes experiències municipals hagin establert les bases per a la creació de bases sòlides de consolidació dels llocs de treball creats.

40. En connexió moltes vegades amb els programes de rehabilitació, algunes experiències municipals han creat programes per a interessar a joves aturats en activitats agràries en davallada, propiciant zones i terres abandonades i encoratjant la instal·lació de granges i "comunes", en moltes ocasions amb una decidida orientació de reinserció social de joves marginats.
41. Les polítiques de defensa i protecció del mitjà ambient generades durant els darrers anys han estat també font de nombroses experiències de creació de llocs de treball per a joves, encara que aquest no fos l'objectiu últim d'aquestes actuacions. Protecció de parcs naturals i zones forestals, manteniment de rius i platges, control de la contaminació són, entre d'altres, activitats que han suposat donar ocupació directa o indirecta als joves, amb nivells acadèmics alguns -tècnics i especialistes- i sense preparació professional la majoria.
42. Algunes de les activitats de protecció del medi ambient han estat implementades pels municipis amb vistes a crear activitats econòmiques que fossin, además, rendables. Així, mereix citar-se l'aprofitament de la biomassa com a conseqüència de la neteja de boscos, amb el seu possible ús com a carbó vegetal o de forma directa.

43. En el mateix sentit s'orienten les activitats de recollida selectiva d'escombraries i residus sòlids. Pel que es refereix a les primeres, la seva diferenciació permet una àmplia gama d'activitats rendables, tals com la fabricació de "compost" o combustible. La ja generalitzada recollida del vidre significa un estalvi considerable, així com papers, plàstics o, fins i tot, metalls. Pel que fa a la diferenciació d'altres components del tradicional concepte d'"escombraries", ha donat peu a experiències juvenils de recollida i reciclatge de mobles, xatarres, aparells domèstics i accessoris de cotxes.
44. Pel que es refereix a les mesures d'estalvi energètic, nombroses experiències han demostrat no sols els valors nets de disminució de la despesa municipal en aquest important capítol del seu pressupost (un percentatge de l'ordre del 5-10% ja constitueix en molts casos una considerable millora), sinó també la rendibilitat de crear llocs de treball tècnics per al control i coordinació dels plans municipals al respecte.
45. Malgrat les limitacions assenyalades, l'activitat impositiva municipal és motiu de reflexió per a molts Ajuntaments. Sigui per la via del recàrrec municipal sobre determinades activitats o sectors de població, sigui per la via de la reducció, exenció o aplaçament de taxes i impostos locals, els municipis tenen l'ocasió d'incidir en un sentit o altre sobre l'activitat econòmica.
46. Una expressió d'aquesta línia d'actuació és la tradicional política de "polígons industrials", "pols" o zones de reindustrialització", les condicions fiscals dels quals es troben condicionades i articulades, en ocasions,

amb les de les Administracions de nivell superior, amb la finalitat d'atraure l'activitat estrangera o d'impulsar la inversió potencial endògena. Alguns Ajuntaments estableixen clàusules especials per a empreses constituïdes per joves o per a aquelles altres que es comprometen a contractar determinats percentatges de joves.

47. Amb una orientació similar, hi ha municipis que han adoptat mesures respecte a la seva política de "contratas" o concessions d'obres o serveis, en les que s'estableixen críteris estimuladors de la contractació de joves aturats. Aquestes mesures provoquen, això no obstant, en alguns casos la impugnació per part de sectors empresarials que consideren que els efectes d'aquestes pràctiques són contraproductius àdhuc en el terreny de l'ocupació.
48. Els Ajuntaments són també un dels principals clients de les empreses locals de suministres de béns i serveis. Una primera consideració establerta és la de millorar sensiblement la política de compres, introduint els criteris de gestió i de programació propis del sector privat. Per a això és condició imprescindible la programació a mig termini i, sobretot, una política de pagaments que trenqui amb la nefasta tradició de retards d'una tal envergadura que incita als proveïdors afectats a establir sobrepreus.
49. Una programació de compres i pagaments ben establerta ha permès a alguns Ajuntaments orientar-se cap a la protecció i l'impuls de les empreses locals, afavorint amb això l'estabilitat o la consolidació d'iniciatives empresarials juvenils. Ha estat aquesta línia la que ha permès en ocasions als municipis donar suport d'empreses locals amb dificultats financeres, mitjançant

una cartera de comandés que suposi sortir de la difícil conjuntura temporal.

4. COORDINACIÓ I ARTICULACIÓ AMB ALTRES ADMINISTRACIONS

50. El repartiment de competències entre els diferents àmbits de l'Administració, la multiplicació sectorial de les seves actuacions, la pressió social de cara a aconseguir respostes dels poders públics ha suposat en no pocs casos l'aparició d'un doble fenomen, aparentment contradictori. D'una banda, el rebuig per part d'alguns Ajuntaments de qualsevol obligació de lluita contra l'atur que no sigui purament assistencial. I això reforçat per criteris normatius i formalistes de que la política d'ocupació és "competència de l'Estat". D'altra banda, l'existència de dualitats, inconnexions, actuacions paral·leles i, a vegades, contradictòries en un mateix àmbit territorial.
51. Això no obstant, nombroses experiències municipals parteixen de l'assumpció de les seves responsabilitats, de la instrumentació dels seus recursos i actuacions i s'articulen amb les iniciatives i mesures de nivells d'àmbit superior. Ja han estat enumerades una àmplia sèrie d'articulacions d'aquest tipus, que aconsegueixen la seva complementarietat, amplien l'abast de les actuacions i aprofondeixen en llurs resultats.
52. Per part de les Administracions Centrals existeix la creixent convicció de que la canalització de recursos a través de les Administracions Locals millora la rapidesa i l'eficiència de les mesures i dels programes adoptats i molt particularment en la lluita contra l'atur i pel desenvolupament econòmic, ja que els municipi-

pis estan situats en millors condicions de proximitat dels problemes, coneixement, per tant, de l'especificitat de les situacions i agilitat en la tramitació administrativa.

53. Per a controlar les iniciatives d'altres Administracions i verificar la seva eficàcia, diversos municipis han establert programes d'observació, seguiment i estudi (d'aquests programes, amb avaluació sistemàtica dels seus resultats. Aquesta actitud ha vingut en nombrosos casos recolzada per campanyes de divulgació de mesures, disposicions, informació de modalitats de contractació, ajuda a la tramitació de beneficis, crèdits o subvencions. En altres casos, convenis entre un o altre nivell de l'Administració han conduït a la creació d'oficines d'orientació i gestió de serveis públics d'ocupació.
54. L'anàlisis de totes les incidències que tenen les diverses actuacions de les Administracions superiors en un terme municipal són absolutament imprescindibles no solament per a verificar el resultat de les citades actuacions, sinó també per a globalitzar les demandes del municipi respecte a d'altres Administracions. Entre les diverses fórmules existents, cal assenyalar els anomenats "contractes de país" que impliquen una sèrie de compromisos mutus entre l'Administració Central -globalment considerada- amb un determinat municipi.
55. La validesa de la citada orientació sembla posar-se en evidència especialment quan es tracta d'actuacions en les que hi ha involucrats considerables recursos d'ambdues Administracions, com passa, per exemple, amb les mesures de política econòmica que tendeixen a donar resposta de major magnitud als problemes de l'ocupació i el desenvolupament econòmic, com poden ser les declaració de zones de preferent localització i les zones de reindustrialització.

5. DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC LOCAL

56. La consideració, compartida per nombrosos punts de vista, de que l'atur juvenil no tindrà solucions a la seva actual dimensió si no és per la via del relleu econòmic, orienta a nombrosos municipis a posar l'accent en les mesures que poden suposar d'una o altra manera un relleu de l'activitat econòmica. Ja anteriorment s'han enunciat algunes de les línies d'actuació municipal en aquest sentit, especialment relacionades amb inversions en infraestructura.
57. Als tradicionals punts de vista en aquesta direcció s'han vingut a afegir, durant el darrer període, les reflexions vinculades amb la necessitat de plantejar-se un nou model de desenvolupament, que parteixi de la potenciació dels recursos naturals, humans, tècnics i financers locals. Aquesta concepció, coneguda ja com de desenvolupament endògen (per contraposició a l'"exògen" que hom suposa que era el dominant fins ara), es veu reforçada amb la constatació de que les possibilitats d'aconseguir les sinèrgies necessàries per a donar resposta eficaç als problemes plantejats no són fàcils d'aconseguir si no és en àmbits locals.
58. La conjunció dels criteris tradicionals i més recents sobre el tipus de desenvolupament que hom pot esperar i que els municipis han d'encoratjar, ha portat a la proliferació de mesures que tendeixen a posar de relleu els recursos locals, siguin geofísics (turisme), siguin històric-culturals, siguin d'entorn econòmic o humà. El suport a l'artesanía local, la gastronomia o al patrimoni monumental; el foment de les activitats de comercialització mitjançant exposicions i fires; o la

presència en altres certàmens són algunes vies utilitzades al respecte.

59. Algunes experiències han utilitzat a fons el prestigi ja adquirit pels productes naturals o manufacturats del municipi per a revaloritzar les "denominacions d'origen" o les "imatges de marca", des de productes alimenticis fins a productes d'artesanía local. En algun cas, els municipis han impulsat la conjunció de fabricants per a establir canals de comercialització comuns.

60. No obstant, una part considerable d'esforços segueixen canalitzant-se cap a l'entorn adequat per a promoure l'atracció d'empreses i afavorir la seva implantació. L'establiment de zones a aquests efectes, l'adequació dels seus accesos d'infraestructures, la previsió dels mitjans de transport i comunicació, vivendes i, fins i tot, serveis comuns, formen part de l'estrategia municipal. L'esforç és tant més gran com més alt nivell tecnològic tenen les empreses que es vol atraure, conegudes com són les condicions d'habitat que exigeixen en molts casos el personal tècnic i directiu d'aquestes empreses.

61. Partint de la constatació de que en aquest període són les petites empreses les que fonamentalment creen nous llocs de treball, els poders públics -Ajuntaments inclosos- s'esforcen per detectar els protagonistes, sectors, criteris de localització i demés característiques de les noves empreses, amb especial atenció als problemes i dificultats que s'observen en els períodes previs al naixement, així com a la caracterització de l'elevada mortalitat d'aquestes empreses durant els primers temps de la seva existència.

62. Algunes d'aquestes dificultats semblen comuns a totes les noves empreses. D'aquí la coincidència de les actuacions d'alguns Ajuntaments de cara a l'establiment de línies d'actuació al respecte. Davant de les considerables despeses que suposa habitualment la disposició de locals adequats, molts municipis han optat per ofertarnaus industrials -en alguns casos rehabilitades- perquè puguin ser llogades a baix preu, en ocasions fins i tot prestades temporalment, en el que s'anomena "fàbrica-relleu". En d'altres casos -adreçat a l'artesania sobretot- s'habiliten instal.lacions que puguin ser compartides simultàniament per bastants usuaris, modalitat que arriba fins a oferir la possibilitat de serveis tècnics i/o de gestió comuns.
63. En efecte, la manca d'assistència tècnica i gerencial porta a moltes petites empreses a encarar dificultats serioses davant la seva impossibilitat de contractar els serveis del personal idoni. Aquesta constatació ha suposat que determinats Ajuntaments han creat "agències d'animació econòmica" o simplement "animadors", la missió dels quals és efectuar els estudis de viabilitat, portar la comptabilitat, realitzar els estudis de mercat, promoure les gestions per adquirir crèdits i subvencions. En no pocs casos aquestes activitats estan preferentment orientades cap a iniciatives protagonitzades per joves.
64. L'existència d'una economia "paral.lela" al marge de la legalitat econòmica vigent, caracteritzada per una activitat no declarada a cap efecte fiscal ni laboral ha estat constatada com un dels fenòmens que, remontant-se a situacions anteriors (per exemple, el treball a domicili) ha cobrat una força particular a partir de la recessió econòmica. A més de suposar en gran mida

una competència deslleial per als sectors "oficialitzats" de l'activitat econòmica, la també denominada "economia submergida" suposa als ents locals una sèria merma de recursos, quan no costos socials suplementaris. Enfront a una actitud intervencionista que suposaria la investigació i tancament d'aquestes activitats, amb les repercussions socials òbvies, molts Ajuntaments han optat per una línia positiva, de fer "emergir" paulatinament a aquest sector, a través de les diverses mides d'assistència que han estat enunciades.

65. Es també una evidència que els problemes de financiació i liquiditat són alguns dels que més pressionen contra l'establiment de noves empreses i que dificulten la seva primera marxa. En aquesta direcció, nombrosos Ajuntaments han superat les dificultats legals que existeixen per a poder ajudar directament a les empreses privades a través de la constitució de "societats mixtes", conjuntament amb institucions bancàries, preferentment caixes d'estalvi, mutualitats i fundacions.
66. En moltes ocasions, els Ajuntaments i els seus serveis de desenvolupament econòmic-local articulen l'àmpli ventall de mides establertes per les Administracions Centrals i autonòmiques/regionals en favor de les petites i mitjanes empreses, una veritable "especialitat" desenvolupada durant els últims anys. En ocasions, els Ajuntaments tenen el paper decisiu d'"avalista" moral i/o físic, que constitueix en molts casos la principal dificultat per a l'obtenció d'aquestes ajudes.
67. En definitiva, es configura una àmplia corrent d'estímul i suport al que s'ha anomenat "iniciatives locals d'ocupació", que reuneixen les característiques enumerades i que constitueixen la base del nou plantejament

de desenvolupament econòmic local. Enfront de l'autarquia que hi ha en alguns plantejaments ideològics, els municipis tendeixen a articular aquests enfocaments amb les polítiques sectorials i territorials de l'Administració Central. Per això cada vegada més es configura la necessitat de l'elaboració d'un programa econòmic-social d'actuació, que contingui tots els elements actuants, interns, externs, de les diferents Administracions, la programació de tot tipus d'actuacions municipals i l'animació de les tendències generades per la mateixa societat.

6. ECONOMIA SOCIAL

68. Encara que ja fa temps que existeixen, s'ha detectat el fenomen del creixent desenvolupament de les formes cooperativistes de producció i consum. A la recerca tant d'una defensa enfront a les conseqüències de la crisi, com a la recerca de models alternatius d'organització en el treball, molts aturats -joves en particular- tendeixen a establir formes de treball associat. Cooperatives, Societats Anònimes Laborals, associacions cívi-ques i professionals amb incidència econòmica segura i entitats sense afany de lucre, configuren un univers multiforme i en ocasions difícilment aprehensible.
69. Pràcticament totes les reflexions i línies d'actuació abans enumerades respecte a les petites empreses són intrumentalitzades pels municipis en favor d'aquest tipus d'empreses, amb la constatació de que les seves necessitats d'ajuda tècnica, gerencial, de promoció comercial i financera són encara més grans que el sector privat tradicional.

70. Nombrosos Ajuntaments -en ocasions apoiats així mateix per l'Administració Central- tendeixen al foment d'aquestes activitats, especialment vers als joves. Les experiències ja acumulades demostren que les concepcions assistencialistes i de beneficència que han impregnat en ocasions l'actuació dels poders públics -lo_{ca}ls, fonamentalment- han estat contraproductives no tan sols en el terreny de la malversació econòmica dels recursos públics i de la impossibilitat de consolidar situacions precàries, sinó inclús en el terreny de la decepció pròpia i de fora que el fracàs d'aquestes experiències aportava al col·lectiu social.

7. OBSERVACIÓ I ESTUDI DE L'ECONOMIA LOCAL

71. La complexitat de tasques assumides pels Ajuntaments en la lluita contra l'atur i pel desenvolupament econòmic, els pocs recursos habilitats al respecte y, conseqüentment, la necessitat de prioritzar objectius i rentabilitzar esforços ha conduit a nombrosos Ajuntaments a l'establiment de criteris rigurosos per a l'estudi de la realitat econòmica circundant. Per tradició, per les activitats habitualment executades, pel tipus de selecció i formació dels funcionaris municipals, els Ajuntaments es veien privats del personal tècnic i polític /adequat a aquests efectes.
72. La constatació de les seves limitacions tècniques i polítiques ha conduit a molts municipis a dotar-se de "gabinets" i "observatoris" de tipus econòmic que tendeixen -en articulació moltes vegades amb els existents a d'altres Administracions, amb els serveis públics d'ocupació i amb els centres d'estudi de les entitats financeres i institucions empresarials i organitzacions sindicals- a

seguir l'evolució, conèixer les principals dades i estudi de les tendències de la vida econòmica local.

73. Aquesta línia d'actuació ha estat particularment decisiva per a avaluar les conseqüències de cadascuna de les actuacions municipals, així com per a efectuar les anàlisis cost-benefici dels diversos serveis realitzats o previstos. L'heterogeneïtat de l'atur juvenil, la seva diferent gravetat segons segments d'edat, sectors, localització territorial i altres components, així com les tendències demogràfiques -entre altres- són elements fonamentals per a l'elaboració de polítiques coherents, capaces d'afinar els seus objectius específics, articular aquests programes amb els recursos propis i les perspectives reals d'inserció professional, més enllà d'intuïcions o actituds voluntaristes que incideixen negativament en els resultats a aconseguir.

8.- CONCERTACIÓ PÚBLICA I SOCIAL

74. Un dels criteris bàsics de la intervenció econòmica dels Ajuntaments, del desenvolupament econòmic local i de les mateixes necessitats operatives de l'acció específica contra l'atur juvenil és la participació de tots els sectors interessats. En aquest sentit, l'experiència demostra la generalització de plataformes de coordinació juvenil ("Consells locals", "coordinadors d'entitats") que tendeixen a constituir-se com els interlocutors dels municipis. En molts casos aquests han reaccionat instituint la conselleria de joventut amb els serveis tècnics pertinents.

75. La informació a aquestes plataformes dels plans i previsions municipals, la reflexió conjunta i l'articulació institucional més consolidada possible permet corresponsabilitzar les organitzacions juvenils -sindicats inclosos- afavorint la seva implantació, la capacitat d'organització dels joves i establint un doble fluxe de suggerències. Aquesta línia d'actuació no sembla pas contradictòria amb la relació directa de la majoria dels joves, sinó complementària, sense caure en aquest respecte a la temptació de mecanismes populistes que passarien per sobre de les organitzacions establertes.
76. El repte del desenvolupament econòmic és de tal naturalesa que en molts casos els municipis han fet un esforç per a trobar les articulacions del conjunt de forces socials i institucionals locals -centres educatius, entitats financeres, Universitat, serveis públics de col·locació, centrals sindicals i patronals- mitjançant la constitució de "Consells-Econòmic-Socials", de caràcter consultiu, dotats de dret d'iniciativa, i als que els municipis han volgut convertir en peces claus de la recerca de consens sobre els principals projectes de la ciutat.

III. L'ACTUACIÓ DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA EN EL FOMENT DE L'OCUPACIÓ DELS JOVES

els membres del Servei i s'exposa quin ha estat el seu funcionament intern. En el segon, en base a un estudi quantitatiu i qualitatiu, es traça el perfil dels joves beneficiats fins ara per aquesta acció d'ajuda i es descriuen les diverses activitats de formació i de treball que s'han posat en pràctica. Al final, els responsables del Servei fan algunes consideracions i propostes per a l'inmediat futur.

A. PLANTEJAMENTS I FUNCIONAMENT DELS PLANS DE PROMOCIÓ DE
L'OCUPACIÓ JUVENIL

1. EL MARC INSTITUCIONAL

L'acció duta a terme per aquest Servei ha estat realitzada dins el camp d'acció que estableixen els criteris definits per l'Instituto Nacional de Empleo (INEM) i per la Generalitat de Catalunya, promotors, en col.laboració amb l'Ajuntament, d'aquests plans de promoció.

El Pla Experimental de Promoció de l'Ocupació Juvenil va constituir una primera actuació en el tractament de l'atur juvenil mitjançant diversos programes d'àmbit local adreçats a promoure les activitats considerades més adients per facilitar l'integració social i laboral dels joves. Com a fruit d'aquella experiència i recollint els seus aspectes més positius, el Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya va desenvolupar la normativa corresponent al II Pla d'Ocupació Juvenil segons l'Ordre de 10 de gener de 1984 publicada al D.O.C nº 399 de 18 de gener de 1984. (Vegeu Anexe nº 1).

Així mateix la Direcció General de l'INEM mitjançant la resolució de 8 de febrer de 1984 estableix les bases de col.laboració entre l'INEM i les Corporacions Locals i Comunitats Autònomes per a la realització d'obres o serveis per treballadors aturats. (Vegeu Anexe nº 2).

Aquesta resolució facultà al Director Provincial de l'INEM per a la distribució del pressupost assignat i selecció d'obres o projectes objecte de la subvenció. Per això, previament i seguint les directrius de la Comissió Executiva Provincial, assenyala els àmbits prioritaris amb que es contemplarien els projectes a presentar.

El paper de l'Ajuntament queda subjectat al contingut de les normatives: des del calendari i model de presentació dels projectes fins al model de contracte a utilitzar en el cas de l'INEM o els límits d'edat dels participants segons la Generalitat.

2. L'ORIENTACIÓ DEL PLA DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Dins les limitacions assenyalades, el Pla dut a terme per l'Ajuntament de Barcelona s'ha desenvolupat dins d'una orientació i una filosofia concretes. Per a comprendre aquesta orientació cal assenyalat, en primer lloc, els punts de referència dels que s'ha partit, per exposar, després, els objectius concrets que s'ha proposat.

2.a. Punts de referència

L'experiència acumulada al Primer Pla d'Ocupació ha permès al Servei de l'Ajuntament analitzar alguns elements decisius de la realitat actual de la joventut de la ciutat i la seva situació de treball. Aquests elements, que actuen avui com a punts de referència de l'actuació del Servei són, en síntesi:

1. La heterogeneïtat dels joves. La joventut, com a tal, no té característiques definides ni acotades. No és cap agent social propi ni identificable. Produeix diferents signes culturals i assigna unes altres significacions a determinats valors. Dins del grup d'edat entre 16 i 25 anys hi ha una complexa estructuració de "subgrups" substancialment diferents que recull tipologies molt diferents.

2. La necessitat de facilitar la inserció dels joves al treball en un món i un mercat en transformació. Els canals clàssics d'integració a la societat a través del treball s'han vist bruscament alterats. El treball ha deixat de ser un horitzó de fàcil accés per al jove, que es troba marginat. Cal potenciar des de l'Administració mecanismes que facilitin aquesta inserció en un món en el qual la producció i el mercat estan en profunda transformació.

3. Assumir la marginalitat juvenil. Cal assumir la realitat de marginació i la extensió de conductes dissocials d'amplis segments de la població juvenil. Són símptomes d'un fenomen que no s'explica ja per les coordenades clàssiques. No pot explicar-se la delinqüència juvenil com a simple patologia individual de causes socials. Joventut i marginació és un binomi cada cop més relacionat. La manca d'expectatives i de projectes de futur fan que el jove es trobi ofegat en una espiral de marginació sense retorn.

4. El fracàs escolar. La disfuncionalitat entre els sistemes d'ensenyament i el mercat de treball s'expressa, entre d'altres aspectes, en:

- Una formació bàsica que ignora la realitat del treball.
- Els dèficits en el domini dels instruments d'expressió i de comprensió.
- L'absurda separació entre sistemes de formació professional i les estructures d'ocupació.

- La manca d'una informació i orientació professional correcta.

5. La pobresa cultural i associativa del mitjà suburbà
Aquest mitjà ha configurat actituds greus de passivitat i inhibició. La manca d'hàbits de cooperació i tradició associativa fa que predominin tendències individualistes. Hi ha dificultat per a utilitzar la paraula i el diàleg com a mitjà per a regular els conflictes. Els Plans d'Ocupació pretenen facilitar als joves l'aprenentatge de la gestió col·lectiva i la participació. També pretenen la socialització, la descodificació i la comprensió dels seus llenguatges.

6. Noves tecnologies i segmentació del mercat de treball. Les noves tecnologies i la crisi econòmica provoquen canvis substancials en l'organització del treball i en la fragmentació del mercat de treball. Hi ha un reforçament, d'una banda, del mercat de treball central, molt selectiu i que requereix una èlite de tècnics molt qualificats. D'altra banda, hi ha una enorme franja d'activitats parcel·laries i treball negre o irregular. La majoria de joves aturats han de viure en aquest segon segment on floreixen noves ocupacions, algunes d'elles marcades per la sub-explotació. Això força a trobar fórmules ocupacionals originals i imaginatives.

7. Noves sensibilitats del jove. El jove no té sols necessitats econòmiques. La seva adaptació laboral a vegades es la pantalla on s'amaguen conflictes emocionals, familiars, d'identitat o de projecte vital. Els Plans d'Ocupació Juvenil no poden desvincular-se d'una política integral i global de la joventut.

2.b. Objectius

L'objectiu central dels Plans d'ocupació es ajudar a millorar la posició del jove dins el mercat de treball.

Per a aconseguir-ho, es fan servir tres instruments:

- a) Una qualificació tècnica i professional.
- b) Una pràctica de la inserció i participació social.
- c) La promoció cultural i recuperació d'estudis bàsics.

Cada un d'aquests tres nivells troba el seu sentit complert en la mida en que es persegueixen els altres. Es superposen i s'entrecreuen formant una malla única orientadora del procés del Plà.

L'operativa del Plà es la següent: Mitjançant contractes eventuais a temps parcial, el jove tindrà l'opor^utunitat d'introduir-se dins el món del treball que, fins aleshores, li havia estat vedat.

Aquesta experiència real de treball li permetrà conèi^uxer les condicions habituals i particulars en les que es desenvolupa cada ofici.

La situació de treball per sí mateixa, no serveix per a obtenir els objectius del Plà. Per això, la combinen amb diverses situacions de formació. La tensió acció-reflexió formarà el binomi pedagògic del programa de l'estudi.

La correcta alternança treball-formació serà el punt bàsic per crear fòrmules ocupacionals que s'ajustin a les peticions i necessitats reals dels joves

3. ESTRUCTURA I METODOLOGIA DEL PLA DE FORMACIÓ

3.a. Dos vessants de la formació

La formació del Pla té dos vessants:

1. La pròpia de l'ofici: Tècniques, recursos, coneixements, per qualificar professionalment. Es responsabilitza el monitor-expert.
2. Formació global: Introducció a tres àmbits essencials:
 - I. Àmbit socio-econòmic: inclou informacions sobre temes jurídics, laborals, històrics.
 - II. Àmbit socio-cultural: Abarca temes vivencials i que repercuteixen directament en les seves condicions de vida. Són aquells que donen sentit al seu univers referencial. Es preten recuperar formacions bàsiques. Articulant unes aules de reforç amb professor especialitzat, per accedir a diferents nivells d'alfabetització, certificat d'Estudis Primaris o Graduat Escolar.
 - III. Àmbit de Cooperatives: Anàlisi i seguiment de tots els aspectes que requereix el procés de consolidació d'una empresa cooperativa.

3.b. Tres nivells d'aprenentatge

Dins del Plà es plantegen tres nivells diferents d'aprenentatge:

I. Primer nivell: l'experiència del treball real

L'experiència pràctica i real de treball ja és la primera font de coneixement. Implica la posada en marxa d'una serie de mecanismes relacionals, emocionals i intel·lectuals que l'ajuden a madurar. Suposa un canvi d'actitud del jove envers les situacions noves i canviants que ocasiona la pràctica ocupacional.

El jove es familiaritza amb el món del treball, disfrutant per primera vegada d'un marc jurídic-laboral que li dona seguretat: cotització a la seguretat social, reglament i normativa interna de cada centre, hàbits i disciplina de treball.

Incorpora nous elements per a definir i concretar els seus projectes professionals, experimentant i comparant amb altres ocupacions.

Progressa tècnicament en l'ofici escollit. Aquest domini tècnic li serveix per autovalorar-se.

Es capaç de guanyar un salari. Proporciona ingressos econòmics al seu nucli convivencial. Se sent útil perquè té una remuneració.

El fet d'estar a la empresa o centre de treball li serveix com a "pont" per al treball posterior:

- . Bé sigui directament: integrant-se com a assalariat a la plantilla de l'empresa, després de la seva pràctica com a aprenent.
- . Bé sigui indirectament: aprofitant l'experiència assolida o el prestigi de l'empresa com a "curriculum" o experiència i aval professional.

Aquesta primera fase o situació d'aprenentatge s'efectua al centre de treball i empreses amb qualitat d'aprenents acompanyats per professionals adults i experimentats.

II. Segon nivell: formació pràctica al Taller de Producció

Amb la formació pràctica al Taller de Producció o "laboratori", es pretén l'adquisició d'eines instrumentals bàsiques per a poder dedicar-se a l'ocupació corresponent amb suficient qualitat. Es la situació més adient per adquirir les tècniques propies de l'ofici. Es possibilita un aprenentatge natural de les habilitats peculiars de la professió. Es fan productes reals i s'experimenta tot el procés d'elaboració.

Pot conèixer el conjunt d'habilitats necessàries per treballar en la professió concreta. Ho anomenen "Eines Tècniques i Artesanals". No cal coneixements especialitzats previs per usar-les o dominar-les.

Aquestes sessions possibiliten una pràctica de socialització i responsabilització col·lectiva, ja que s'ha d'arribar a acords: planifiquen i es distribueixen les feines.

Poden accedir al Diploma de Formació Ocupacional de l'INEM. Són 3 sessions setmanals de 2-3 hores, sota la responsabilitat del monitor.

III. Tercer nivell: ampliació de coneixements bàsics

Es el conjunt de temes monogràfics o coneixements vinculats a l'ofici però que s'interrelacionen amb altres nivells de saber i pretenen ampliar i complementar les informacions bàsiques de l'ofici. Les anomenen Eines Dialògiques perquè permeten fonamentar els continguts immediats i concrets amb la història, economia i sociologia. És un intent per relacionar i globalitzar els coneixements. Amb una perspectiva no especialitzadora ni parcelaria. És una ocasió per trobar connexió entre allò que se sap perquè s'ha vivenciat i altres elements del saber. Pren forma de seminaris monogràfics i es preveuen una sessió quinquenal. Tenen caire optatiu.

3.c. Metodologia d'aprenentatge

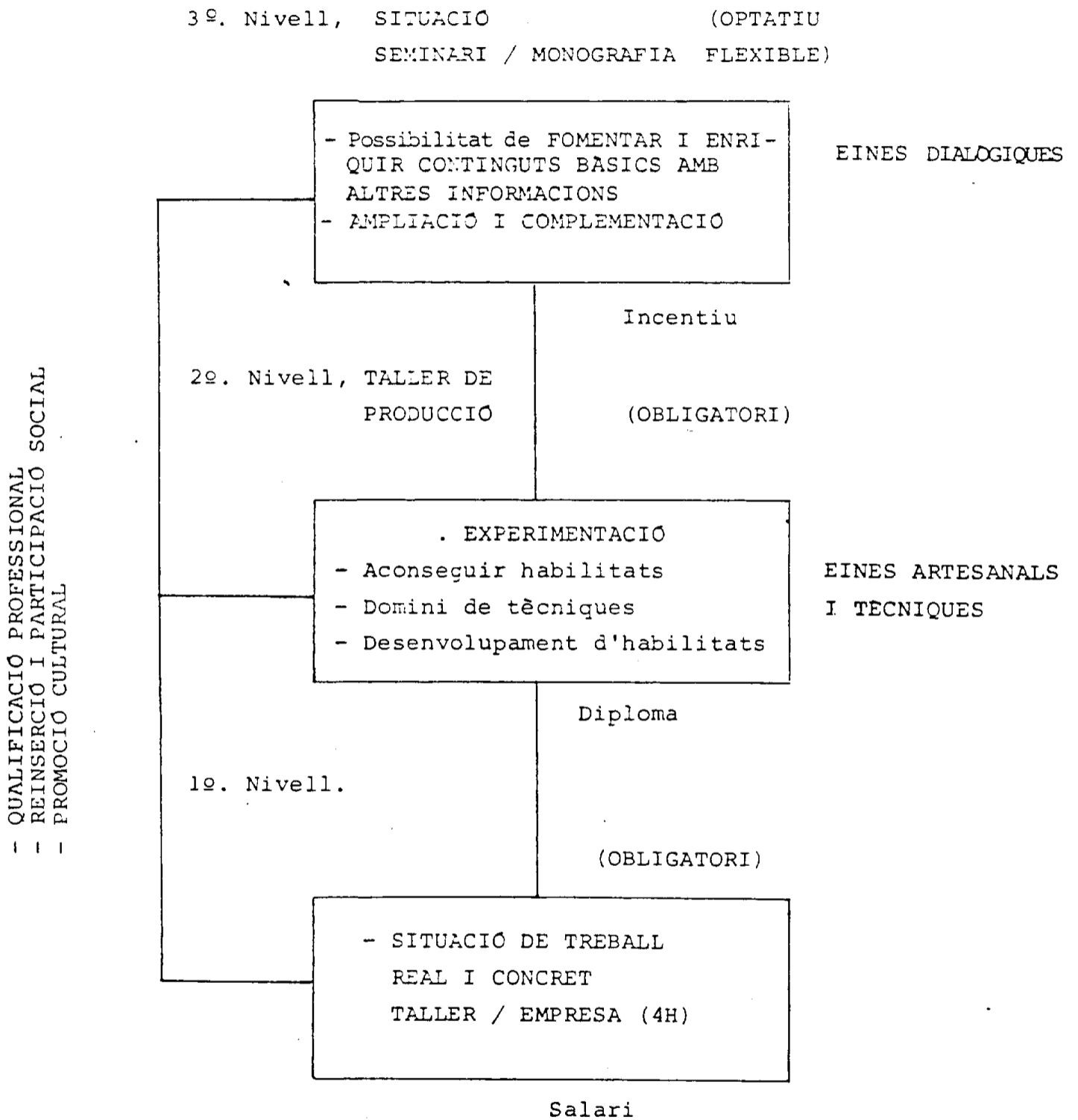
El Pla d'Ocupació aporta com a element original la alternativa Treball-Formació, convertint-lo en un motiu per a la reflexió pedagògica. L'aprenentatge no queda reduït a un marc conceptual estret o a un simple complement.

D'aquesta noció sorgeixen varies pràctiques que s'intenten articular en una organització adequada:

1. Modificació d'esquemes rígits espais-temporals. La formació s'ha de limitar a unes situacions establertes.
2. Esforç per aconseguir el domini de la paraula. La seva utilització contribuirà a ser un factor de seguretat i un mitjà per resoldre els seus conflictes. S'ha constatat que existeix una estreta relació entre la falta de diàleg i l'ús de la violència.

3. Dissenyar des d'un principi una estratègia d'aprenentatge basada en la participació.
4. Fugir dels models escolars o excessivament acadèmics, que han demostrat la seva caducitat i inoperància amb els joves treballadors que hi ha al Plà.
5. El monitor no pot representar el mateix paper autoritari que anteriorment duia a terme el patró o el mestre, té un paper original: ha de combinar l'ensenyança de les tècniques pròpies del ofici amb l'habilitat pedagògica i l'animació per donar-les a conèixer.

QUADRE Nº 1. TRES NIVELLS D'APRENTATGE EN LA FORMACIO DEL PLA

4. EL SERVEI D'OCUPACIÓ JUVENIL: ESTRUCTURA Y PRESUPOST

4. a. Estructura

El Servei s'ha dotat d'una organització que possibilita el control i seguiment eficaç de totes les accions i dinàmica que genera el II Pla. Al mateix temps facilita espais de reflexió i revisió per a l'anàlisi i regulació dels conflictes inherents en tot procés creatiu i experimental.

L'organització pretén dos objectius claus: coordinació àgil i sistematització i reelaboració de les diferents informacions i gestions.

Hi ha dues Àrees delimitades però complementàries:

- L'Administrativa-econòmica: que es preocupa de tot el relacionat amb l'àrea de gestions contractuals, nòmines, personal i control de gestió de l'economia.
- Programació i Formació: que assumeix el disseny, planificació, coordinació, seguiment, i avaluació corresponent de tots els cursos o projectes.

Té dos àmbits diferenciats: el de Cooperativa, el d'Empresa Privada i Gremis.

Formen part de l'Àrea de programació i Financiació:

- A) Equip de Formació Bàsica i Laboral (i Tècnics-
Formadors)
- B) Equip de Coordinació i Seguiment (i Tècnics-
Coordinadors)
- C) Gabinet d'Estudi e Investigació.

L'estructura organitzada en aquest II Pla és experimental. Pretén la combinació d'autonomia per aplicar criteris generals i una orientació coordinada i global.

4.b. Presupost

A. Bases per al cost ^{salari} inicial

Les bases per a la fixació del cost salarial són diferents en el Programa de la Generalitat i en el de l'INEM.

A.1. Programa de la Generalitat

En aquest programa les bases són les següents:

	<u>Salari Brut</u>	<u>Càrregues Socials</u>	<u>Cost Total</u>
Coordinador	101.500 pts.	33.412 pts.	134.912 pts.
Monitor	93.334 pts.	30.698 pts.	124.032 pts.
Joves	33.997 (S.M.I.)	13.779 pts.	47.776 pts.

Els coordinadors i monitors tenen contracte de jornada completa i duració de dos i un mes més, respectivament, que els joves. Els joves són contractats per 30 hores setmanals. Tots els projectes tenen assignades quantitats variables per a despeses de material, d'acord amb la previsió feta a l'inici del programa. La cotització a la Seguretat Social es pel Salari Mínim per a la jornada completa, a afectes de percepció del subsidi de desocupació en el futur.

A. 2. Programa de l'INEM

En aquest programa les bases son les següents:

	<u>Salari Brut</u>	<u>Càrregues Socials</u>	<u>Cost Total</u>
Monitor	93.334	30.698	124.032
Joves	40.530 (S.M.I.)	13.779	54.309

La normativa de l'INEM obliga a la contractació per la jornada completa, i no poden assignar-se quantitats per a despeses de material. En aquest programa de l'INEM estan inclosos tots els grups cooperatius, amb un horari de treball real igual al del Programa de la Generalitat: 30 hores setmanals. Es considera, així, que les despeses de material de cada grup cooperatiu estan incloses en el salari, i cada grup és el que determina la quantitat a dedicar a aquestes despeses.

B. Despeses per programes i activitats

B.1. Programa de la Generalitat

Les activitats incloses en el Programa de la Generalitat compten amb més de 151 milions de pessetes. Aquests diners s'han emprat en diferents programes tal com s'indica a continuació.

PROGRAMA GENERALITAT DE CATALUNYA.

	Nº JUVES	Nº MONITORS	SALARI I CÀRREGUES	MATERIALS	TOTAL.
			SOCIALS.		
PROJECTE AMB COL.LAB. GREMIS	63	6+1col.	32.595.000.-	2.732.000.-	35.327.000.-
PROJECTE CREACIÓ NOVA EMPRESA	26	3	13.172.500.-	775.000.-	13.947.500.-
CURSOS OBERTS	133	14	64.757.000.-	3.865.000.-	68.622.000.-
EQUIP DE COORDINACIÓ	-	-	-	-	12.874.455.-
EQUIP DE GESTIÓ	-	-	-	-	15.188.436.-
EQUIP DE FORMACIÓ PER LA GESTIÓ EMPRESARIAL	-	-	-	-	3.100.000.-
	222	23 +1col.			
			TOTAL	149.059.391.-	
			DESPESES IMPREVISIBLES.....	2.073.609.-	
			TOTAL PRESSUPOST	151.133.000.-	

PROJECTES EN COL.LABORACIÓ AMB GREMIS.

DETERMINACIÓ DEL CURS.	DURADA MESOS	Nº DE JOVES	Nº DE MONITORS	SALARI I CARRERES SOCIALS	MATERIALS	TOTAL
PINTURA	9	10	1+1 col.lab.	5.727.000.-	492.000.-	6.219.000.-
GUIXAIRE	9	10	1	5.565.000.-	350.000.-	5.915.000.-
MANYAS	9	10	1	5.565.000.-	580.000.-	6.145.000.-
EBANISTES	9	10	1	5.565.000.-	575.000.-	6.140.000.-
HOSTÈLERIA	6	13	1	4.600.000.-	250.000.-	4.850.000.-
PLANXISTERIA	9	10	1	5.565.000.-	405.000.-	6.050.000.-
			63	32.595.000.-	2.732.000.-	35.327.000.-

PROJECTES CREACIÓ NOVA EMPRESA.

MUSICAL SHOW	9	5	-	2.137.500.-	250.000.-	2.387.500.-
CUINENS	9	6	1	3.855.000.-	250.000.-	4.105.000.-
LA NANA	9	5	1	3.427.000.-	200.000.-	3.627.000.-
MENJADORS ESCOLARS	6	10	1	3.753.000.-	75.000.-	3.028.000.-
		26	3	13.172.500.-	775.000.-	13.947.500.-

CURSC OBEHTS .

DETERMINACIÓ DEL CURS	DURADA		Nº DE		SALARI I CARRERES SOCIALS	MATERIALS	TOTAL.
	MESOS	JOVES	MONITORS	JOVES			
MAQUETES	9	10	1	5.565.000.-	600.000.-	6.165.000.-	
FUSTERIA	6	10	1	3.753.000.-	475.000.-	4.228.000.-	
JARDINERIA	6	25	2	8.931.000.-	300.000.-	9.231.000.-	
ENERGIA SOLAR	6	10	2	4.656.000.-	440.000.-	5.096.000.-	
CENTRE TALLER RECI.	9	20	3	12.420.000.-	700.000.-	13.120.000.-	
AUX. FAMILIARS	9	15	1,5	8.347.000.-	50.000.-	8.397.000.-	
ASSO.JOV. CONTRA							
ATUR CARMEL	9	10	-	4.275.000.-	100.000.-	4.375.000.-	
VITRALLS	6	10	1	3.753.000.-	450.000.-	4.203.000.-	
GRABACIÓ I SERIGRAFIA	9	13	1,5	7.492.000.-	450.000.-	7.942.000.-	
ARTESANIA TEXTIL	9	10	1	5.565.000.-	300.000.-	5.865.000.-	
		133	14	64.757.000.-	3.865.000.-	68.622.000.-	

B.2. Programa de l'INEM

A través del fons de l'INEM s'ha pogut comptar amb gairebé 120 milions de pessetes. La distribució d'aquests diners per programes ve reflexada en els quadres següents.

PROGRAMA INEM.

	<u>Nº JOVES</u>	<u>Nº MONITORS</u>	<u>SALARI I CÀRREGUFS SOCIALS.</u>
PROJECTES CREACIÓ NOVA EMPRESA.	145	12	68.399.520.-
COL·LABORACIÓ AMB INSTITUCIONS	27	1	11.041.580.-
SERVEIS SOCIALS	95	11	40.345.100.-
	<u>267</u>	<u>24</u>	<u>119.786.200.-</u>

DETERMINACIÓ DEL CURS.	DURADA MESOS.	Nº DE JOVES.	Nº DE MONITORS .	SALARI I CÀRREGUES SOCIALS.
COSERVA	8	10	1	5.314.000.-
NECRONOMICON	8	5	-	2.161.200.-
DELTA BESOS(FUSTERIA)	6	10	1	4.109.800.-
DELTA BESOS (MENJADOR)	8	12	1	6.178.080.-
LÍNEA 5	8	5	%	2.161.200.-
MAGENTA	8	6	%	3.585.440.-
COMALI	6	8	1	3.337.440.-
EXODO (MARROQUINERIA)	6	20	2	7.971.600.-
EXODO (ARTESANIA)	8	10	1	5.314.400.-
AGROPECUARIA	8	6	1	3.585.440.-
AULA-TALLER	8	24	-	10.373.760.-
AUX. BIBLIOTÈQUES	8	5	-	2.161.200.-
PRACTICA ESCÈNICA	8	14	2	8.035.360.-
CUIR	6	10	1	4.109.800.-
		145	12	60.399.520.-

COL·LABORACIÓ AMB INSTITUCIONS.

DETERMINACIÓ DEL CURS	DURADA MESOS	Nº DE JOVES	Nº DE MONITORS	SALARI I CÀRREGUES SOCIALS.
MUSEUS I D'ALTRES ENQUESTADORS	6	15	-	4.862.700.-
	8	12	1	6.170.080.-
		27	1	11.041.580.-

SERVEIS SOCIALS.

TALLERS DE :

- FUSTERIA
- ELECTRICITAT
- CONSTRUCCIÓ
- COSTURA
- ARTESANIA
- OFFSET
- INFORMÀTICA

6	95	11	40.345.100.-
---	----	----	--------------

5. CRITERIS DE SELECCIÓ DELS BENEFICIARIS

5.a. Per a projectes presentats pels mateixos joves

En aquest tipus de projectes (cooperatives) s'ha partit d'un Registre de l'Ajuntament acollint-se a les bases d'una oferta pública feta pel Servei a la premsa.

Tècnics del Servei realitzen una primera selecció dels projectes i informen a una taula de representants d'algunes àrees de l'Ajuntament (Serveis Socials, Ensenyament, Personal) i als tècnics del Departament de Personal.

En aquest Plà, essent experimental, s'ha volgut abaixar molt els criteris de selecció, primant els criteris de cohesió de grup, la voluntat i l'interés pel projecte que presenten, además de l'estudi de viabilitat. Així, s'han acceptat projectes molt heterogenis, per tal de poder avaluar amb més exactitud el paper dels futurs Plans en l'ajut a iniciatives d'autoocupació.

5.b. Per a la resta de projectes

Quasi tots els demés projectes venen donats pels contactes establerts amb empreses de diferents sectors, a través de representants en els Gremis.

Ha estat una primera actuació del Servei en un intent de trobar canals de col.laboració entre els agents econòmics i l'Ajuntament, de cara a experimentar fòrmules de relacions entre empreses interessades i joves poc qualificats. Es tracta de qualificar aquestes joves amb un procediment recuperador dels canals clàssics d'accés al món laboral, permetent a joves sense titulació opositar a un lloc de treball.

Els recursos amb que ha comptat el Servei han estat escassos. Una persona durant dos mesos va estar polsant l'opinió de diferents Gremis, arribant a un acord de col.laboració amb sis d'ells, amb la participació de 60 empreses.

5.c. Requisits de l'INEM i la Generalitat per a la selecció de beneficiaris

El procés de selecció tant de monitors com dels joves per els Plans d'Ocupació es realitza d'acord amb les ordres del B.O.E. nº 46 de febrer de 1984 i normativa d'aplicació de l'INEM, així com el D.O.G. de 18 de gener de 1984, referent al II Pla d'Ocupació Juvenil de la Generalitat de Catalunya.

Depen de les característiques del projecte concret en el que s'integrin i atenint-se als diferents articles de les normatives esmentades, els mecanismes de selecció son variis.

En relació al article 15 del D.O.G. es seleccionen als joves a través de l'oferta innominada que es presenta de l'INEM, a través d'un perfil de candidats amb els que s'indiquen les característiques bàsiques per cada lloc: edat, nivell acadèmic, experiència previa, formació, Servei Militar, etc.

Les oficines de l'INEM, amb aquestes ofertes seleccionen en el seu banc de dades les persones que reuneixen les condicions mínimes exigides (incorporant, dades objectives de situació econòmica difícil, Valor INDEX. Aquestes persones son relacionades en una llista de candidats. Els serveis d'orientació de l'INEM valora les aptituds

i habilitats de l'individu, així com la formació específica. A través d'aquests passos, perfil i adequació aptitudinal i valor INDEX, es confecciona la llista de presel.leccionats, que passa a la taula de contractació, per la seva aprovació.

Una vegada estàn aprovades, s'exposen les llistes a l'oficina per possibles impugnacions, que posteriorment es reben al Servei d'Ocupació Juvenil, i es passa a entrevistar als preseleccionats. En aquesta entrevista es tracta de veure l'adequació al lloc de treball, motivació i qualsevol altra circumstància que pogués incidir a l'incorporació del projecte concret.

En un segon apartat es tractaria de donar accés als Plans, als col·lectius específics de joves que presenten problemes d'inadaptació o estàn en procés de reinserció. L'article 16 de la normativa del D.O.G. contempla aquesta possibilitat, sempre que reuneixin les característiques generals d'estar en atur, inscrit en oficines d'ocupació i no percebre cap tipus de prestació per desocupació. Per a la selecció d'aquests joves es contacta amb les Institucions que s'ocupen específicament de aquests col·lectius (Serveis Socials, Minusvàlids, etc.). Dins de l'àmbit d'aquest article també s'inclouen els projectes de creació de noves empreses, és a dir, col·lectius de joves que mitjançant un anunci publicat en la premsa diària, presenten el seu projecte d'empresa amb la documentació requerida al Registre General de l'Ajuntament: els projectes s'estudien i es seleccionen aquells que presenten cursos anímics de viabilitat. També es contempla dins d'aquest apartat l'accés als Plans d'Ocupació de joves llicenciats, o estudiants en els seus ultims anys de carrera i que se'ls hi facilita la possibilitat de realitzar unes pràctiques adequades a l'àmbit de la seva especialitat en Museus e Institucions Municipals.

Finalment, la normativa de l'article 17 permet que quan, per aconseguir una major eficàcia en el resultat, es necessària la prolongació del Plà, pugi fer-se. Dins d'aquest apartat estarien els joves que han continuat processos anteriors.

Respecte a la selecció de monitors, d'acord amb la norma de la Direcció Provincial de l'INEM, en la que diu que es finançarà a les empreses necessàries per el desenvolupament dels Plans de Treball-Formació, es segueix el procés general d'oferta innominada, mitjançant un perfil en el que s'incideix d'una manera més rigurosa en els aspectes de professionalitat i capacitat de transmissió de coneixements i dinamització dels joves. En aquest aspecte s'aprofondeix més en la selecció dels candidats enviats per l'INEM, mitjançant l'anàlisi de curriculum, amb el fi de tenir les màximes garanties de poder dur a terme els objectius dels programes.

B. JOVES BENEFICIATS I ACTIVITAT DESENVOLUPADES DEL PLA

Com s'ha dit, el Servei d'Ocupació Juvenil ha realitzat una sèrie d'estudis en profunditat tant sobre els joves que han seguit les seves activitats, com sobre els diferents programes duts a terme en el Plà. Aquests estudis han estat tant quantitativus com qualitativus. Aquí se'n presenta una molt breu síntesi. El conjunt del treball, en vies de finalització, és a la disposició del Projecte Jove.

6. ELS JOVES QUE S'HAN BENEFICIAT DEL PLA

6.a. Perfil personal

El col·lectiu de joves del Pla prové en gran majoria de situacions familiars desfavorides: baix nivell d'estudis dels pares (66%), amb un índex d'atur del cap de família del 23,7% (superior a la mitja de Catalunya), residents en barris d'un índex de renda baix (31%), o molt baix (32%). En un 68% es vivència entre molt dolenta, dolenta i passable tirant a dolenta la situació familiar.

El nivell d'estudis es pot considerar també molt baix: un 13,9% no tenen el Certificat d'Estudis Primaris i un 37% arriba al nivell de Graduat. Només un 24% no ha deixat els estudis.

L'experiència de treball anterior és escassa, de baixa qualitat: no han treballat mai (28%), o han sigut treballs marginats (29,9%), o intermitents (28,2%). La majoria va trobar aquesta feina per familiars, per amics (55%), preguntant a les empreses (10%) i només un 8% pels canals més oficials com són el diari o l'INEM, que sols suposa el 2,7% del total.

En quant al valor donat al treball, el 68% prefereix treballar tot el dia, mentre un 31% creu que és millor mitja jornada cobrant la meitat. Un 87% prefereix la jornada intensiva, enfront a un 12% que es decanta per la jornada partida (matí i tarda). Un 86% escull organitzar-se la feina, mentre sols un 13% prefereix rebre indicacions dels superiors.

Les expectatives d'atur es divideixen entre els que creuen que no s'estaran aturats, o que hi estaran poc temps (49%), bastant o molt temps (33%), i altres no ho saben (15%).

6.b. Opinions sobre la Plà

La valoració del Plà és majoritàriament positiva en un 78%, el 15% regular i un 2% el valoren negativament.

L'ofici que aprenen és en un 68% el que més els hi interessa o s'assembla bastant. A un 7% els hi és igual i un 20% els hi interessa poc o gens.

Un 71% creu que el Plà els ajudarà a trobar feina i un 25% no ho creuen. D'entre 8, el valor escollit en primer lloc és la salut (30%), seguit de la llibertat (18%), el treball (11%) i l'amistat que queda en quart lloc amb un 9%.

6.c. Valoració dels responsables del Servei

En base a la fase qualitativa de l'estudi, els responsables del Servei, arribaren a les següents valoracions sobre les actituds i la qualificació obtinguda pels Joves en el Plà.

I. Actituds personals

Encara no es pot avaluar tota l'evolució, donat que el procés no és acabat. Però sembla haver un sentiment generalitzat de milloria anímica pel fet de treballar. El binomi: diners + ocupació on a la tranquil·litat i estabilitat emocional que dona la seguretat econòmica, s'afegeix la possibilitat de sortir de la situació d'inactivitat i passivitat.

II. Actituts socials

El fet de treballar és pels nois un vehicle molt útil per augmentar el camp d'amistats, tot i que la relació amb els més íntims, on els vincles són totalment extraeconòmics, no varien en profunditat. Amb els companys de feina es reforçen molt sovint les actituds socialitzadores a força de treballar plegats. En alguns grups cooperatius on la socialització no s'ha potenciat, perquè es partia ja d'una base de grup, s'han deteriorat les actituds solidàries.

Es important observar la consciència, per part de bastants joves, de que el treballar fa recuperar o establir hàbits de treball, que repercuteixen en la resta d'actituts amb: millor organització del temps, actitud més optimista amb l'entorn, etc...

III. Qualificació professional i tècnica

Es interessant observar que el fet de treballar no crea interès per la feina, en cas de que no existeixi de bon principi. Contràriament, el fa augmentar en cas de que ja hi fos.

D'altra banda, la vivència de treballar en condicions molt negatives, pot arribar a provocar un refús cap a l'ofici. S'han de crear mecanismes per tal de que la infraestructura sigui la mínima adient, per tal de que els joves es sentin treballant en suficients condicions.

En molts casos els joves consideren que no han après prou. El temps massa curt dels contractes (4, 6 mesos) fa que se'ls quedi estret per poder dominar les tècniques de qualsevol ofici.

El mètode de formació en alternança es valora molt positivament. La situació real de treball i l'aprenentatge "in situ", fa que un cop adaptats al ritme de feina, la interiorització dels aprenentatges sigui molt vàlida.

Encara que no es saben les xifres exactes dels nois que es colocaran en acabar el Plà, sí que la gran majoria tenen consciència de que el Plà els situarà en millor posició per trobar-la. A més el Plà ha actuat en molts casos com element dinamitzador dels joves, movilitzant-los a trobar sortides ocupacionals en acabar el Plà.

La formació cultural global

Com a instrument original del Plà, que permet als joves acostar-se a una informació que, d'altra forma, seria difícil que hi arribessin, s'ha anat modificant i adequat a tots els joves.

D'entrada es va crear un cert refús (tot el que els hi recordés a l'escola era mal vist), però un cop s'ha aconseguit canalitzar-la en funció dels interessos dels joves, s'ha evidenciat que aquests la van valorant més positivament.

S'hauria d'abordar des de dos àmbits i beneficiar-se tots els grups del Plà:

- En el primer, general, s'abordarien temes d'interès per tots:

- . Aspectes contractuals
- . Seguretat en el treball
- . Recursos dels organismes existents a la ciutat, possibilitadors d'orientació, formació i gestió per l'ocupació.

- . Coneixement de la resta dels grups del Plà.
- . Coneixement de la dinàmica i els objectius del Plà.
- . Coneixement d'una normativa interna: saber-la i utilitzar-la en cas de dubtes.

- El segon àmbit de la formació global ha de particularitzar una informació dirigida específicament a cada grup, segons les peculiaritats i necessitats d'aquest, amb la participació i programació de monitors i nois.

En quant a la recuperació d'estudis bàsics, val a dir que és on més s'evidencien les mancances del sistema escolar. El 75% de nois ha abandonat els estudis i un 30% no tenen el Graduat Escolar.

El refús per qualsevol sistema que tingui la menor semblança amb l'escola, (el 21% ens diu a l'enquesta que tornaria a deixar els estudis i un 35% no ho sap), ens obliga a fer un esforç per primar la re-motivació dels nois cap a l'aprenentatge, adequant els programes als interessos més immediats dels grups, abans de profunditzar en els continguts. No sempre s'aconsegueix, a vegades la manca d'interés és tan profunda que perden l'oportunitat. L'evolució de la gran majoria, tot i la caracterologia dels nois és bastant positiva.

7. LES ACTIVITATS DESENVOLUPADES

Les activitats desenvolupades pel Plà poden classificar-se en quatre blocs:

- a. Cursos oberts
- b. Col.laboració amb Gremis
- c. Cooperatives
- d. Col.laboració amb institucions.

A continuació es resumeixen les dades objectives de cada un d'aquests programes i es valoren per part dels responsables del Servei, els seus resultats.

7.a. Cursos oberts

7.a.I. Dades objectives

Són els joves que combinen la formació tècnica i pràctica de l'ofici amb un monitor. Encara que depèn del caràcter del curs que quedin més o menys homologades.

Es tracta de millorar la posició d'aquests nois, en molt elevat nombre amb problemàtiques socials, davant del mercat de treball.

Dins d'aquest tractament de cursos es poder separar tres blocs:

- A. Serveis socials
- B. Perona
- C. Cursos oberts/polivalents

A. Serveis socials

Són 46 nois (9,85% del total) que han arribat al Pla mitjançant organismes competents en el camp de la marginació social.

Tots presenten quadres de marginació de diversos tipus: disminucions físiques o psíquiques, delinqüència, drogo dependència, presidiaris a règim obert, etc... El seu contracte té una durada de 4 mesos.

Els cursos són cinc:

A.1. Informàtica	7 nois
A.2. Lampisteria polivalent Can Tunis	10 nois
A.3. Artesanat textil <u>Po</u> ble Espanyol.	9 nois
A.4. Fusteria Plaça Centre	12 nois
A.5. Offset	8 nois

B. Perona

També pertanyen a Serveis Socials, però per la pròpia homogeneïtat del grup els hem considerat per separat: son 42 nois de raça gitana (9 % del total) que realitzen 5 oficis diferents en uns locals d'una antiga escola del barri de la Perona. El contracte també els durava 4 mesos. Els cinc tallers són:

B.1. Fusters	8 nois
B.2. Paletes	8 nois
B.3. Lampistes	8 nois
B.4. Costura I	9 noies
B.5. Costura II	9 noies

C. Cursos oberts Polivalents

Potser aquest és el bloc menys homogeni de tots. Són 112 nois, en 9 cursos diferents, representant el 24% del total. En molts dels cursos s'han inclòs nois amb problemàtica social. Hi ha diferents durades de contracte, entre 6 i 9 mesos i molta diversitat en el nombre de nois per cursos: des del curs amb 7 joves en el cas de Serigrafia, fins a 25 en el curs de Jardineria. Aquests cursos són:

C.1. Jardineria	25 nois
C.2. Energia solar	11 nois
C.3. Fusteria	10 nois
C.4. Gravat i impressió	8 nois
C.5. Serigrafia	7 nois
C.6. Vitralls	9 nois
C.7. Auxiliars familiars	14 nois
C.8. "Can Xatarra"	20 nois
C.9. Artesania tèxtil	8 nois

7.a.II. Valoració per part dels responsables del Servei

A. Tipologia-selecció dels joves. Es fonamental que els cursos tinguin un màxim de 25 a 30% de joves amb problemàtica social, per tal de que no desbordi la dinàmica de la resta del grup, i al monitor. Han de partir, además, d'unes certes aptituts mínimes per treballar. Integrar nois amb excessives desestructuracions personals surt fora dels marges i objectius del Pla, i es troba fent una labor terapèutica i assistencial.

S'ha de procurar evitar els cursos "guetho", on tots els nois presenten problemàtiques socials. Una bona dinàmica de grups col·lectiva pot ser la millor forma d'integrar el sector "problemàtic", mitjançant

l'adaptació de tot el col·lectiu a la dinàmica del Pla.

- B. Coneixement / interès per l'ofici. En aquests grups no es tan relevant el coneixement previ, depèn dels mínims i màxims objectius de cada grup, però sí és bàsic que es parteixi d'un interès per l'ofici a realitzar. El caràcter imprimit al mètode de formació amb alternança demana del noi un rol actiu, participant i social, i ha de recolzar-se en la motivació del jove. Els cursos que millor estan funcionant són els que tots o la immensa majoria dels nois es senten identificats amb l'ofici. Els problemes dels joves desinteressats totalment per l'ofici, és una càrrega per a la resta dels grups i per al monitor.
- C. Edats. La mitja d'edats massa jove dificulta aconseguir els resultats més adients. A més el problema de l'atur no afecta de forma tan agobiant als 16, i 17 anys. La valoració es fa més positiva a mesura que la gent del grup és més adulta. És important que en tots els grups hi hagi una part de gent més gran amb un cert coneixement de l'ofici que actiu de dinamitzador i suport pel monitor.
- D. Nivell d'estudis. Complementant l'aspecte abans esmentat dels grups "guethos" s'hauria de procurar barrejar també distints nivells d'estudis, si bé sense exagerar les diferències, sí es important que no tots els membres presentin uns nivells molt baixos d'estudis. L'efecte, en aquests casos, és que el grup actua de repelent als intents d'augment d'informació. En cas contrari, és la resta del grup la que actua de dinamitzador i motivador per implicar a la resta del col·lectiu perquè augmenti els nivells culturals.

- E. Nombre de nois per grup. Les valoracions més positives corresponen als grups més petits. De qualsevol manera, s'ha d'adequar la resta dels recursos materials i humans al nombre de nois per un curs. Un excessiu col·lectiu de nois fa que se'n ressenti el mètode de formació en alternança, havent de recórrer a vegades a les classes magistrals tipus escola tradicional.
- F. Conclusions. Considerem que els cursos oberts són un bon tractament per a dur a terme la formació dels Plans sempre que es tinguin en compte les consideracions anteriors. La valoració és bastant positiva, sobretot tenint en compte la tipologia dels nois que integren aquests cursos. L'objectiu socialitzador, potser instrument anterior al ocupacional, s'ha acomplert en molts dels casos, i els nois avui en dia tenen poc que veure amb els que van començar.

7.b. Col·laboració amb gremis

7.b.I. Dades objectives

Aquest bloc el formen 70 nois, el 15% del total, repartits en 7 cursos de diferents oficis. La formació teòrica de l'ofici corre a càrrec d'un monitor del Plà. Les pràctiques les realitzen en qualitat d'aprenents en una empresa acollida a un gremi que col·labora d'aquesta forma amb el Plà.

El nombre de nois per grup és bastant homogeni, de 8 a 10 joves, menys en el cas d'hosteleria que són 17. Els Cursos són els següents:

A. Guixaires	8 nois
B. Planxistes	9 nois
C. Pintura i estucs	9 nois
D. Ebanistes	9 nois
E. Hosteleria	16 nois
F. Mànyàs	10 nois
G. Maquetes	10 nois

7.b.II. Valoració per part dels responsables del Servei

- A. Tipologia-selecció dels joves. Ha sigut prou positiva la selecció, però s'hauria de procurar assegurar unes aptituds pel treball a realitzar.
- B. Coneixement / interès per l'ofici. Els cursos són el suficientment específics com perquè es parteixi ja d'un coneixement, encara que sigui rutinari, de l'ofici a realitzar. L'interès dels joves per la feina també és bàsic tenir-lo en compte en la selecció.
- C. Edats. S'hauria de buscar nois amb edats més elevades que els 16-17 anys. La valoració, al igual que en els cursos, és molt més positiva quan els joves ja són una mica més grans.
- D. Nivell d'estudis. Haurien de partir d'un nivell de F.P., o màxim de Graduat Escolar. Tots aquests oficis necessiten tenir apresos una sèrie de mínims sense els quals es dificulta la qualificació.
- E. Nombre de nois per curs. Ha sigut òptim menys en el cas d'Hosteleria que eren 17. S'ha d'adequar (com deiem en els cursos oberts) als recursos materials i humans.

F. Conclusions. Els empresaris que han estat amb els nois valoren, la majoria, molt positivament la iniciativa, fins al punt que, en molts casos (un 50%), els contractarà l'empresa on han fet pràctiques. S'ha donat algun cas on l'empresari ha volgut contractar a un noi dels que feien pràctiques i ell s'ha negat, degut a la manca d'interés per l'ofici. La valoració general és positiva, s'hauria d'estudiar l'ampliació a més gremis per tal de contractar un nombre més elevat de nois.

7.c. Cooperatives

7.c.1. Dades objectives

El tractament que es fa als projectes de nova empresa, és bastant diferent a la resta dels grups. Tots van arribar al Pla, no individualment sino en grups, presentant projectes de creació de nova empresa, i essent seleccionats en funció de quatre factors, primant-se els dos primers:

- . Cohesió del col·lectiu humà
- . Capacitat productiva per la gestió.
- . Financiació
- . Mercat

Tots els grups tenen la possibilitat d'accedir en els seus inicis a una formació per a la gestió, a càrrec d'una escola especialitzada (E.M.I.). Dues empreses van assessorant als col·lectius durant el període que dura el contracte. Un assessor tècnic del propi Pla els va resituant en la viabilitat del projecte i a superar les traves en les que es van trobant.

El Pla es considera com una empenta inicial, el grup ha de cercar els mitjans i instruments per fer-se un espai en el mercat de treball, i encarrilar el seu projecte.

Dins dels grups cooperatius es fan dos tractament diferents:

A. Cooperatives amb monitor

El formen 15 projectes que aglutinen un total de 145 joves, el 30,8% del total. En les primeres fases i per tal d'aprofundir en la tasca escollida, tenen un monitor amb qui fan l'aprenentatge teòric i pràctic. Les durades dels contractes oscilen entre els 8 i els 9 mesos. Els projectes són:

A.1. La Nana	5 nois
A.2. Cuiners	5 nois
A.3. La Colometa	5 nois
A.4. Cuir	6 nois
A.6. Tècnics d'enqüestació	11 nois
A.7. Agropecuària	6 nois
A.8. Amb taller Dinamització	13 nois
A.9. Disbauxa	12 nois
A.10. Èxode Marroquineria	20 nois
A.11. Èxode Artesania	10 nois
A.12. Delta Besos. Fusteria	10 nois
A.13. Delta Besos. Menjador	12 nois
A.14. Conserva	10 nois
A.15. Pràctica escènica	14 nois

B. Cooperatives sense monitor

Són 37 joves, que componen sis grups, el 7,9%. Tots tenen una clara voluntat per consolidar-se com a projecte de nova empresa. Per la seva dinàmica d'avançat coneixement en la matèria, no tenen monitor. És un coordinador, o directament l'assessor, amb qui estableixen els contactes per tal de crear els mecanismes que anar consolidant-se. Els sis grups són:

B.1. Necronomicon	5 nois
B.2. Comali	8 nois
B.3. Musical show	4 nois
B.4. Carmel	10 nois
B.5. Auxiliar Biblioteques	5 nois
B.6. Línia 5	5 nois

7.c.II. Valoració per part dels responsables del Servei

A. Tipologia i selecció dels joves. Els projectes han de partir de la pròpia motivació dels nois. Els grups "no naturals", promoguts per tercers agents, i que, per tant, no partien d'una cohesió i implicació del propi grup que presentava el projecte, tard o d'hora s'han dividit, o han fracassat. S'ha de tenir cura de la cohesió de grup. La responsabilitat és molt alta i el canviar el tipus de vincles entre els grups naturals, i a l'hora d'organitzar les tasques, es donen enfrontaments, que de no vigilar-los i assistir-los en un primer moment, fan degenerar les situacions de grup i abocar, a vegades, en trencaments o fracassos.

B. Interes / coneixement de l'ofici. Tots haurien de partir al menys d'un subgrup promotor que tingués una certa experiència de l'ofici, i uns mínims coneixements del mercat, financiació.

C.D. Edats. Nivells d'estudis. Dependrà del tarannà de la cooperativa. S'ha comprovat però que les que funcionen amb millors condicions són les que tenen un subgrup de joves més grans que fan de dinamitzadors de la resta. Les cooperatives molt grans demanen una dinàmica de grup molt més complexe i fragil alhora.

F. Conclusions. Dins els projectes s'han donat dos subgrups:

- Els que van començar amb voluntat col·lectiva i amb més o menys fortuna, ho estan aconseguint (per sort els més nombrosos).
- Els que van ser formats des de fora, sense acabar de saber consolidar-se, i després de fortes tensions s'han subdividit, o desintegrat.

Els grups en que solament un subgrup ha continuat, la resta, per tensions i conflictes interns, ha abandonat el projecte.

El tractament de les cooperatives s'havia de becar per fases i dotar-los de subvencions totals, no contemplar-les en forma de sous, sino com un ajut globalitzat al projecte. Tots haurien de beneficiar-se de la formació global a més de la específicament cooperativa.

dis que ja havien realitzat.

7.d.II. Valoració per part dels responsables del Servei

Al ser un nombre tan reduït de joves es pot valorar globalment. En totes les institucions la valoració és altament positiva, fins el punt que els nois s'han fet necessaris i es demana garantir, d'alguna forma, la continuï-

8. CONSIDERACIONS I PROPOSTES

A tenor de l'experiència acumulada en aquests dos anys de posta en pràctica dels Plans d'Ocupació juvenil, els responsables del Servei fan les següents consideracions i propostes.

a. Coordinació entre institucions

S'imposa com a necessitat prioritària, articular de forma operativa i eficaç les diferents accions de les institucions amb responsabilitats o competències dins de l'àmbit ocupacional i juvenil per a garantir un servei directe i integrat.

Això exigeix adequació real entre les necessitats i demandes específiques dels joves o col·lectius i els recursos que ofereixen les institucions. Així com estructurar les línies i accions pròpies de cada institució en un projecte de cooperació.

b. Potenciació del paper dels districtes

Els districtes municipals com a òrgans més directament relacionats amb el teixit social de la ciutat, han d'asolir un paper clau:

- . Informadors
- . Orientadors, i
- . Receptors de propostes de cada àmbit territorial i atendre's a les peculiars característiques de cada Districte.

Els Districtes constitueixen les instàncies que possibiliten una major operativitat, autonomia i agilitat en la co

els efectes de la crisi. Aquestes capes juvenils estan especialment desprotegides davant els missatges exteriors que modelen conductes disocials introduint en circuits tancats de marginació.

S'imposa, doncs, com a prioritari una estratègia d'inserció social i cultural, proporcionant els recursos bàsics de formació general i instrucció cultural elementals.

Aquesta situació real planteja uns reptes molt seriosos en les estructures de formació actuals, especialment a:

- . Escoles de formació d'adults municipals, que asumeixin una dimensió del problema.
- . Escoles de Formació Professional, que han de flexibilitzar la seva estructura.

e. Cooperatives

L'organització i posta en marxa d'una empresa cooperativa viable tècnica, humana i financerament pressuposa diferents fases.

Els Plans d'Ocupació Juvenil han activat únicament les fases inicials, es a dir:

- . Consolidació d'equips humans.
- . Iniciació i capacitació tècnic-professional en l'activitat i formació per a la gestió i organització del treball.

S'imposa com urgent arribar a uns acords bàsics de cooperació i coordinació de recursos per a impulsar el procés d'iniciatives d'auto-ocupació amb les institucions que tenen competències en aquest tema. Entre ells els Plan d'Ocupació Juvenil han de cobrir uns determinats objectius però és imprescindible el reforç i complement d'altres accions simultànies.

IV. ALGUNES CONCLUSIONS

I PROPOSTES FINALS

Per acabar, resumim algunes conclusions i formulem algunes propostes. En ambdós casos, es tracta de l'opinió personal de Manuel Ludevid com a director de l'Àmbit i no involucra a la resta de persones que han participat en l'elaboració d'aquest primer document de l'àmbit.

* * *

1. Fins al moment present l'Ajuntament de Barcelona no ha abordat el tema del foment de l'ocupació dels joves des d'una perspectiva de conjunt, involucrant en aquesta tasca totes les seves dependències i tots els seus recursos. La primera proposta és, doncs, que l'Ajuntament abordi aquest problema de forma global implicant-hi totes les seves àrees, serveis i empreses. La política de foment de l'ocupació juvenil hauria d'impregnar l'acció de totes les divisions de l'Ajuntament. Aquest esforç → de coordinació hauria d'implicar, també, una coordinació organitzativa concreta entre l'actual Servei d'Ocupació Juvenil amb les altres instàncies de l'Ajuntament que poden aportar iniciatives sobre aquesta qüestió i amb els districtes.
2. L'acció desenvolupada per l'Ajuntament fins ara en aquest terreny no ha respost a una programació prèvia en base a una anàlisi de les necessitats concretes dels joves de cada districte de la ciutat i de la definició d'uns objectius polítics precisos. Hom pot comprobar-ho comparant les dades de la primera part d'aquest document amb la distribució d'alumnes i cursos per districtes de l'annex 3er.: no hi ha una correspondència ni quantitativa (nombre d'aturats per districte/nombre de joves beneficiats pel Pla o districte) ni qualitativa (tipus de qualificació dels joves per districte/tipus d'activitat formativa o de

treball del Pla per districte). La manca de programació ha estat substituïda per l'experimentació sobre el terreny, la intuïció i l'entusiasme dels responsables del Servei d'Ocupació Juvenil. S'imposa, doncs, de cara al futur, una doble programació:

- a) Quantitativa: concentrar els esforços del Pla essencialment als districtes amb més alts percentatges d'aturats joves.
- b) Qualitativa: adaptar el tipus d'activitat del Pla al perfil dominant de qualificació de cada districte.

Els materials que presentem en aquest primer document pretenen, justament, ajudar a aquesta programació necessària.

- 3. Totes les iniciatives desenvolupades fins ara ho han estat de forma centralitzada a nivell de tota la ciutat, el que no permet adaptar l'acció del Pla a les diverses zones de Barcelona. Una tercera proposta ha de ser, com proposen els responsables del Servei d'Ocupació Juvenil, la descentralització de les tasques de foment de l'ocupació dels joves a nivell de districte. Els Consells de Districte haurien de tenir un protagonisme actiu no sols en la posta en marxa de les iniciatives dels Plans, sinó així mateix en l'estudi i seguiment de l'evolució de les tendències de treball i atur dels joves de la zona.
- 4. Els beneficiaris de l'acció de l'Ajuntament han estat fins ara els joves de menor nivell de renda familiar, de menor nivell educatiu i de majors problemes socials de tipus familiar, de delinqüència i de marginació. El

50% dels joves beneficiats tenien un nivell escolar inferior o igual a FP1. Aquest criteri pot ser encertat si l'objectiu essencial de l'acció de foment és la d'assistència social, però sembla poc adequat si es pretén també dur a terme accions animades per un objectiu de desenvolupament econòmic local amb continuïtat. Si, com creiem, l'Ajuntament no ha d'abordar les tasques de foment de l'ocupació dels joves sols des d'una perspectiva d'assistència social, el col·lectiu de beneficiaris s'hauria d'ampliar i diversificar, arribant als joves dels districtes de renda mitja i elevada i als joves amb nivells mitjos i superiors d'estudis. Cal no ignorar que entre aquests darrers poden trobar-se alguns dels millors candidats per a l'acció de creació de noves empreses per part dels joves, amb vocació d'estabilitat i continuïtat. Cal no oblidar tampoc (vegeu part I) que l'atur juvenil afecta numèricament parlant de forma elevada tots els districtes de la ciutat. Cal pensar, així mateix, en què l'heterogeneïtat de les situacions dels joves obliguen a la realització de programes diferenciats per a cada segment de la joventut.

5. Si comparem les parts III i II d'aquest document, podem observar que l'acció de l'Ajuntament s'ha concentrat gai rebé exclusivament en un pla de treball-formació amb una vocació prioritàriament d'inserció social. La part II planteja una llista bastant exhaustiva del que l'Ajuntament podria fer. Probablement caldria destriar dos tipus de programa de cara a futur:

- a) Els que estan organitzats i orientats amb una òptica d'assistència social de cara als col·lectius més desafavorits de joves (delinqüents o ex-delinqüents, marginats, situacions familiars

més desesperades, drogadictes o ex-drogadictes, fracassats escolars en pitjor situació).

b) Els que s'orienten al desenvolupament econòmic local. Aquests haurien de tenir dos vessants:

- la preparació per a insertar-se en empreses existents (exemple: col.laboració amb els gremis)
- l'autoocupació i creació de noves empreses (cooperatives, per exemple) pels mateixos joves.

Sembla clar que l'Ajuntament ha de posar més l'accent en el segon tipus de programa del que ha fet fins ara. Els criteris de selecció de beneficiaris en aquest segon cas no poden ser els mateixos que en el primer, i han de contemplar com a element de primer ordre la viabilitat econòmica a futur de l'activitat "empresarial" començada pels mateixos joves. És poc comprensible que aquest criteri no hagi estat apenes considerat fins ara en els projectes de creació de cooperatives. La voluntat d'encoratjar iniciatives de treball que tinguin continuïtat després del Pla (a través de la pròpia empresa o d'una empresa d'un altre) hauria de ser el nord de l'acció dels responsables municipals a aquest nivell.

6. No hi ha hagut fins ara una coordinació entre els programes de formació-treball encoratjats pel Servei d'Ocupació Juvenil i les altres activitats d'ensenyament i formació de l'Ajuntament i de fóra de l'Ajuntament. Una sisena proposta hauria de ser, doncs, la d'establir una coordinació permanent entre totes les institucions formatives de l'Ajuntament (i, a poder ser, de fora de l'Ajuntament).

11. Fins ara, l'acció de foment de l'ocupació juvenil s'ha fet tan sols a partir dels diners de l'INEM i de la Generalitat. Caldria pensar, potser, de cara al futur, en la possibilitat de comptar amb diners del propi Ajuntament, doncs la importància del tema ho fa necessari. Així mateix caldria pensar en una millor adaptació de la normativa de l'INEM i Generalitat a les diferències existents entre els municipis en raó de la seva distinta dimensió i complexitat.

12. En resum, doncs, l'Ajuntament ha d'ampliar la gama de mesures preses per al foment de l'ocupació dels joves, passant d'una acció gairebé exclusivament assistencial adreçada als joves més marginats del mercat de treball, a una acció sobretot centrada en el desenvolupament econòmic local de conjunt. En aquest contexte serà fonamental estimular l'activitat empresarial i cooperativa dels mateixos joves. Caldrà que adopti criteris vigorosos de selecció de beneficiaris, ampliant la base d'aquests darrers i que es doti d'una organització de direcció i control eficaç amb criteris de gerència. El Servei d'Ocupació Juvenil haurà d'estar articulat amb tota l'acció de l'Ajuntament, i, en concret, amb algun organisme municipal específic que encoratgi el desenvolupament econòmic local.

Cal passar, en definitiva, d'una acció assistencial i essencialment defensiva, a una acció expansiva de creació de riquesa.

* * *

Aquestes conclusions i propostes només pretenen iniciar un debat. Un debat que hauria d'arribar a tot l'Ajuntament i al màxim nombre de joves de la ciutat. Aquesta i no altra és la raó de ser del document presentat ací i del Projecte Jove en el seu conjunt.

Barcelona , 15 de desembre del 1984

ANNEXS

Nº 1. Normativa de la Generalitat (Ordre de 10 de gener del 1984)

Nº 2. Normativa de l'I.N.E.M. (Resolució de 8 de febrer del 1984)

Nº 3. Joves beneficiaris del II Pla d'Ocupació Juvenil de l'Ajuntament de Barcelona

- Nombre de joves per blocs i districtes
- Percentatges per districte
- Percentatges per blocs

ORDRE

de 10 de gener de 1984, sobre dotació i posada en marxa del II Pla d'Ocupació Juvenil de la Generalitat de Catalunya

El Pla Experimental de Promoció de l'Ocupació Juvenil regulat per l'Ordre del 19 de gener de 1983 va constituir una primera actuació en el tractament de l'atur juvenil mitjançant diversos programes d'àmbit local adreçats a promoure les activitats considerades més adients per facilitar la integració social i laboral dels joves. Com a fruit d'aquella experiència i recollint els seus aspectes més positius, es tracta de posar en marxa el II Pla d'Ocupació Juvenil de la Generalitat de Catalunya.

Atès que la Llei 20/1983, de 2 d'agost, sobre Pressupost de la Generalitat de Catalunya i de les seves entitats autònomes, en la secció corresponent al Departament de Treball, assigna en el capítol VII, concepte 11.04.751.01, un crèdit de 2.500.000.000 de pessetes.

Atès el que disposa el Decret 453/1983, de 27 d'octubre,

ORDENOS:

Article primer. — Es dota amb cinc cent milions de pessetes (500.000.000) el Segon Pla d'Ocupació Juvenil de la Generalitat de Catalunya, amb càrrec al concepte 11.04.231.01 del capítol VII del pressupost del Departament de Treball.

Article segon. — Es podran concedir dotacions amb càrrec a aquest pla a aquells Ajuntaments de Catalunya que promoguin projectes adreçats a facilitar la integració laboral dels joves de 16 a 25 anys.

Article tercer. — La distribució de les dotacions entre els Ajuntaments participants es realitzarà proporcionalment a la xifra de treballadors sense feina no perceptors de l'assegurança d'atur inscrits a l'Oficina d'Ocupació corresponent.

Article quart. — Per participar en el II Pla d'Ocupació Juvenil de la Generalitat de Catalunya, els Ajuntaments interessats hauran de sol·licitar-ho a la Direcció General d'Ocupació del Departament de Treball, tramitant la certificació de l'acord de la Comissió Permanent o del Ple municipal segons correspongui, en què consti la sol·licitud d'incloure el municipi en l'esmentat Pla. El termini de presentació de les sol·licituds finalitzarà al cap de 20 dies naturals a partir de la publicació d'aquesta Ordre.

Article cinquè. — El termini de presentació de propostes de projectes per part dels Ajuntaments finalitzarà quan hagin transcorregut 60 dies comptats a partir de la data en la que es notifiqui a l'Ajuntament la seva inclusió en el Pla.

Article sisè. — Transcorreguts els terminis establerts en els articles quart i cinquè, serà motiu de revocació el fet que no s'hagi sol·licitat l'efectivitat de la dotació i els interessats podran ser redistribuïts entre altres Ajuntaments participants en el Pla, per resolució del Conseller de Treball. També serà motiu de revocació automàtica l'incompliment per part dels Ajuntaments de la destinació per a la qual és atorgada la dotació.

Article setè. — La sol·licitud d'inclusió de projectes en el II Pla d'Ocupació Juvenil de la Generalitat de Catalunya es farà en model normalitzat, el contingut del qual es publica a l'Annex I, i que es pot demanar a la Direcció General d'Ocupació del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Article vuitè. — Els projectes presentats pels Ajuntaments al Departament de Treball per a la seva inclusió en el II Pla d'Ocupació Juvenil de la Generalitat de Catalunya, hauran de ser aprovats prèviament pels respectius Plens o Comissions Permanents municipals, segons correspongui.

Article novè. — L'aprovació dels projectes a incloure en el Pla correspon al Conseller de Treball a proposta de la Direcció General d'Ocupació.

Article desè. — Els Ajuntaments així com les entitats que amb aquests col·laborin en aquest Pla hauran d'ajustar la seva actuació a les normes legals i reglamentàries que els siguin d'aplicació, així com les específiques que es deriven d'aquesta Ordre.

Article onzè. — Els projectes inclouran una part de formació que ocuparà una proporció del temps total de duració dels projectes segons els següents criteris:

a) Quan els participants siguin joves d'edats compresos entre els 16 i els 18 anys amb nivells de formació inferiors al Graduat Escolar, es dedicarà un mínim del 30 per 100 del temps a formació.

b) Si són joves de 18 a 25 anys, un mínim del 25 per 100.

c) En el cas que es promoguin contractes de treball per a la formació d'acord amb el que disposa el Reial Decret 1445/1982, el temps de formació serà entre un 35 i un 66 per 100 de la jornada laboral.

En aquest supòsit l'Ajuntament establirà un sistema de seguiment del compliment del Pla Individual de formació establert en el contracte.

d) Quedaran exempts de l'obligació de dedicar un temps a formació aquells programes consistents en contracte de treball en pràctiques d'acord amb el que disposa el Reial Decret 1445/1982, sempre que la pràctica professional que es realitzi sigui adient amb la formació prèvia rebuda pel jove participant.

e) Quedaran també exempts de l'obligació de dedicar un temps a formació aquells programes que comportin la contractació de joves que no puguin formalitzar contractes de treball en pràctiques perquè hagin acabat la formació en un període superior als 2 anys immediatament anteriors al contracte, sempre que el treball a realitzar sigui adient amb la formació rebuda pel jove participant.

Article dotzè. — El temps dedicat a formació a què fa referència l'article onzè pot ser distribuït de la manera que sigui més adient al llarg de la duració del programa.

Article tretzè. — Per la realització dels cursos de formació els Ajuntaments podran establir concerts amb centres d'ensenyament reconeguts o bé contractar prèvia aprovació del Director General d'Ocupació al personal docent necessari per assegurar l'adequació dels cursos.

Article catorzè. — Els Ajuntaments beneficiaris de les dotacions que estableix la present Ordre no podran concertar convenis que suposin l'ocupació d'un lloc de treball en corporacions, entitats, organismes o empreses que en els sis mesos anteriors a la promulgació d'aquesta Ordre haguessin reduït la seva plantilla de treballadors, o bé que, realitzant treballs de temporada, no es comprometessin a ampliar com a mínim amb el nombre de joves contractats el dels treballadors contractats en la darrera temporada.

Article quinze. — Els joves participants en aquest Pla se seleccionaran d'entre aquells que presenti l'Oficina d'Ocupació de l'INEM, atenent l'oferta innominada de l'Ajuntament.

Article setzè. — En casos excepcionals en què els Ajuntaments d'acord amb les centrals sindicals més representatives al municipi ho sol·licitin, el Director General d'Ocupació podrà autoritzar la participació de joves que no haguessin estat presentats per l'INEM sempre que reuneixin els requisits d'estar sense feina, inscrits a les Oficines d'Ocupació que els correspongui i no ser perceptors de l'assegurança d'atur.

Article dissetè. — Quan per la major eficiència de les accions iniciades en el Pla Experimental de Promoció de l'Ocupació Juvenil es faci necessari el seu perfeccionament, el Director General d'Ocupació podrà autoritzar la continuïtat dels joves participants en el Pla Experimental de Promoció de l'Ocupació Juvenil en aquest Pla.

Article divuitè. — La llista dels joves a incloure en els projectes de cada Ajuntament haurà de ser aprovada pel Ple municipal i visada per l'Oficina d'Ocupació corresponent certificant que tots ells hi figuren inscrits.

Article dinovè. — La durada mínima de la participació dels joves en aquests projectes serà de sis mesos, excepte en el cas que consisteixi en contractes de treball en pràctiques o per a la formació, en què serà com a mínim de dotze mesos.

Article vintè. — Les dotacions a què fa referència aquesta Ordre seran compatibles amb qualsevol altre incentiu derivat d'altres normes i pactes que siguin d'aplicació.

Article vint-i-unè. — Quan un Ajuntament convingui amb alguna empresa la concessió d'ajuts econòmics per promoure la contractació de joves, l'import màxim de la subvenció serà l'equivalent al 50 per 100 dels costos salarials que es deriven de la contractació.

Article vint-i-dosè. — En els projectes consistents en la promoció de cooperatives de treball associat de joves, es podran incloure en la sol·licitud de dotació una partida pressupostària per al finançament de materials.

Article vint-i-tresè. — Els Ajuntaments que presentin projectes a incloure en el II Pla d'Ocupació Juvenil de la Generalitat de Catalunya, col·laboraran, quan calgui, amb els diversos gremis i institucions professionals signatàries dels Convenis de Col·laboració per Pràctiques de Formació Professional, acordats entre la Generalitat de Catalunya i aquestes institucions.

Article vint-i-quatrè. — Les dotacions es lliuraran d'acord amb certificacions de les despeses realitzades amb càrrec al Pla i aprovades reglamentàriament, les quals es justificaran mitjançant certificat del Secretari de l'Ajuntament en model normalitzat que figura com a Annex II.

Article vint-i-cinquè. — L'import total de la dotació no podrà ser lliurat fins que els Ajuntaments no n'hagin justificat íntegrament el pagament.

Article vint-i-sisè. — El Departament de Treball podrà realitzar les accions d'inspecció i control que consideri oportunes per al compliment d'aquesta normativa.

DISPOSICIÓN FINAL

Única. — Aquesta Ordre entrarà en vigor el mateix dia de la seva publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Barcelona, 10 de gener de 1984.

JOAN RIGOL I ROIG
Conseller de Treball

<p>Ajuntament Comarca N.I.F.</p> <p>II. PLA D'OCCUPACIÓ JUVENIL</p> <p>1. Denominació del programa</p> <p>2. Descripció</p> <p>3. Localització i horaris ADREÇA HORARIS FORMACIÓ TREBALL</p> <p>4. Durada prevista INICI FINALITZACIÓ FORMACIÓ TREBALL</p> <p>5. Nombre de participants</p>	<p>ANNEX I</p> <p>FORMACIÓ</p> <p><i>Encarregat del curs</i></p> <p>A) Institució</p> <p>Adreça</p> <p>Telèfon</p> <p>B) Monitor</p> <p>El Sr./Sra.</p> <p>Adreça</p> <p>Telèfon</p> <p>Dades acadèmiques</p>	<p>Experiència professional</p> <p>Experiència docent</p> <p style="text-align: center;">ANNEX II</p> <p style="text-align: center;">CONVENIS DE COL·LABORACIÓ AMB EMPRESES O ALTRES ENTITATS</p> <p style="text-align: center;">ANNEX III</p> <p style="text-align: center;">MATERIAL (Descripció)</p>
--	---	---

6. Llista de participants (Aprovada Ple de data

1.º cognom	2.º cognom	Nom	Edat	Nivell d'estudis (1)					
				N/F	a	b	c	d	e

(1) N/F: No finalitzat.
a = Primaris.
b = E.G.B. o Graduat Escolar.

c = Formació Professional o B.U.P.
d = Titulat grau mitjà.
e = Títol superior.

7. Dades pressupostàries

Sous bruts:

Seguretat Socials
(part empresarial)

Beques o subvencions:

Professorat:

Material:

Total

Responsable del programa

El Sr./Sra.

En qualitat de

Telèfon

II. PLA D'OCCUPACIÓ JUVENIL

El Sr./Sra.

Secretari de l'Ajuntament de

CERTIFICO:

Primer: Que per part de l'Ajuntament s'estan realitzant els programes aprovats pel Departament de Treball dintre del II Pla d'Occupació Juvenil.

Segon: Que els joves participants figuren en la llista aprovada pel Ple municipal de data

Tercer: Que les despeses certificades i aprovades per la Comissió Permanent en sessió de data corresponents al període del al ascendeixen a pessetes.

I perquè així consti, a efectes de justificació de despeses del II Pla d'Occupació Juvenil de la Generalitat de Catalunya, lliuro el present certificat a

Vist i plau
l'Alcalde

El Secretari

ANNEX I: FORMACIÓ.

ANNEX II: CONVENIS DE COL·LABORACIÓ AMB EMPRESES O ALTRES ENTITATS.

ANNEX III: MATERIAL (Descripció).

Prenen

MINISTERIO DE TRABAJO Y SEGURIDAD SOCIAL

4587

RESOLUCION de 8 de febrero de 1964, de la Direccion General del Instituto Nacional de Empleo, por la que se establecen las bases de colaboracion entre el Instituto Nacional de Empleo y las Corporaciones Locales y Comunidades Autonomas para la realizacion de obras o servicios por trabajadores desempleados.

A la vista de los resultados obtenidos en el programa de colaboracion entre el Instituto Nacional de Empleo y las Corporaciones Locales para la realizacion de obras y servicios por trabajadores desempleados, establecido por la Resolucion de la Direccion General del INEM de 19 de agosto de 1962, publicada en el «Boletin Oficial del Estado» de 12 de octubre y modificada en algunos puntos por Resoluciones posteriores, se considera necesario dictar una nueva Resolucion que establezca las bases para un planteamiento que recoja y amplie la experiencia del programa anterior, haciendolo extensivo tambien a las Comunidades Autonomas, habida cuenta de que en los presupuestos del INEM para 1964 existen fondos destinados a este fin.

En consecuencia, a continuacion se establecen las bases de colaboracion entre el INEM y las Corporaciones Locales y Comunidades Autonomas para la realizacion de obras y servicios por trabajadores desempleados.

Bases

Primera. Subvenciones.—El Instituto Nacional de Empleo subvencionara entre el 40 y el 75 por 100 de los costos totales, incluida la cotizacion empresarial a la Seguridad Social por todos los conceptos, de los trabajadores desempleados que reuniendo determinados requisitos se contrataron para la ejecucion de obras o servicios de caracter local o comarcal de interes general realizadas por las Corporaciones Locales y Comunidades Autonomas.

Excepcionalmente y cuando a juicio del Director provincial del INEM, previo informe favorable de las Comisiones Ejecutivas Provinciales del INEM, concurren circunstancias especiales, esta subvencion podra llegar hasta el 100 por 100 del coste de mano de obra desempleada.

Segunda. Requisitos de las obras o servicios.—Para optar a las subvenciones, las obras o servicios deben cumplir los siguientes requisitos:

1. Que se trate de obras o servicios de interes general y sean de la competencia de la Corporacion Local o de la Comunidad Autonoma que solicita la subvencion.
2. Que sean ejecutados preferentemente en regimen de administracion directa por la Corporacion Local o Comunidad Autonoma que solicita la subvencion o, en su caso, por la Empresa a la que la Corporacion Local o Comunidad Autonoma adjudique su ejecucion.

- 3. Que el porcentaje mínimo de trabajadores desempleados a utilizar en la realización de la obra o servicio sea del 70 por 100, en los casos en que la ejecución sea por administración directa, y del 25 por 100 si es por adjudicación a una Empresa.
- 4. Que la Corporación Local o Comunidad Autónoma solicitante de la subvención cuente con asignación presupuestaria suficiente para la realización de la obra o servicio.
- 5. Que la totalidad de la obra o servicio se pueda ejecutar dentro del año natural.
- 6. Que la duración mínima de la obra o servicio sea de un mes, salvo casos excepcionales debidamente justificados y aprobados por el Director provincial del INEM, previo informe favorable de la Comisión Ejecutiva Provincial del Instituto Nacional de Empleo.

Tercera. Requisitos de los trabajadores.—Los trabajadores cuya contratación sea causa de la subvención deberán reunir los siguientes requisitos:

- 1. Encontrarse en situación de desempleo e inscritos como tales en la correspondiente Oficina de Empleo.
- 2. No percibir ningún tipo de prestación económica por desempleo. En el caso de que no existieran trabajadores que cumplieran este requisito, previo informe de la Comisión Ejecutiva Provincial del INEM correspondiente, se podrá autorizar la contratación de trabajadores que vieran percibiendo algún tipo de prestación por desempleo, siguiéndose con estos las normas establecidas en cuanto a la suspensión o extinción de la prestación por desempleo.

Cuarta. Distribución de fondos.—1. El Instituto Nacional de Empleo distribuirá los fondos asignados a este fin entre las distintas provincias en función de la situación de cada provincia en los siguientes aspectos:

- a) Cuantía de las subvenciones recibidas por otros conceptos con cargo al INEM.
- b) Número de trabajadores en paro no perceptores de ningún tipo de prestación económica por desempleo.
- c) Tasa de paro registrado.

2. Dentro de su ámbito, el Director provincial del Instituto Nacional de Empleo, y previo informe de la Comisión Ejecutiva Provincial del INEM, distribuirá el presupuesto que le ha sido asignado teniendo en cuenta, al menos, los aspectos señalados en el punto anterior.

3. Sin perjuicio de cuanto se establece en el punto anterior, la Dirección General del INEM podrá reservarse la facultad, cuando lo estime conveniente, de hacer una planificación de los fondos a nivel comarcal.

Quinta. Procedimiento.—1. Las Corporaciones Locales y Comunidades Autónomas que pretendan beneficiarse de las subvenciones establecidas en la presente Resolución lo solicitarán ante la respectiva Dirección Provincial del INEM en los plazos que se fijan por esta Dirección General, presentando la siguiente documentación:

- a) Certificación de la parte del acta del Pleno de la Corporación Local o del acuerdo del Gobierno de la Comunidad Autónoma, en su caso, en la que se aprueba el proyecto de la obra o servicio para la que se solicita la subvención y se determina si la obra o servicio se va a realizar por administración directa o por adjudicación, acompañada de:

- Memoria de la obra o servicio.
- Planos del proyecto, en su caso.
- Presupuesto total de la obra o servicio.

- b) Especificación de los datos de la obra o servicio incluidos en el impreso establecido al efecto por el INEM.
- c) Certificado del Seguro de la Corporación Local o del Órgano Autónomo correspondiente en el que conste la fuente de financiación de la obra o servicio, detallando lo relativo a materiales y mano de obra.

La presentación de los documentos señalados surte los efectos de solicitud de la subvención.

2. El Director provincial del INEM, a la vista del informe de la Comisión Ejecutiva Provincial del Instituto Nacional de Empleo, seleccionará las obras o servicios que serán objeto de subvención, señalando asimismo el porcentaje del coste total de mano de obra desempleada que se subvenciona atendiendo a los siguientes criterios:

- a) Índice de paro no cubierto por prestaciones y tasa de desempleo en la zona de realización de la obra o servicio.
- b) Capacidad de la obra o servicio para generar nuevos puestos de trabajo estables como consecuencia de la misma.
- c) Importancia social de la obra o servicio.
- d) Número total de trabajadores en paro a contratar para la realización de la obra o servicio y número de ellos susceptibles de subvención.

3. El Director general del INEM, de acuerdo con lo establecido en los puntos 2 y 3 del artículo 74 de la Ley 11/1977, de 4 de enero, General Presupuestaria, en relación con el 54 de la Ley de 26 de diciembre de 1958, de Entidades Estatales Autónomas, delega expresamente su competencia en los Directores provinciales del INEM para que, a la vista de la selección de obras realizadas y de acuerdo con las disponibilidades presupuestarias, formalice el correspondiente otorgamiento de la subvención con los representantes de las Corporaciones Locales o Comunidades

Autónomas beneficiarias, una vez fiscalizado de conformidad el gasto por el Interventor Territorial de Hacienda.

4. La Dirección Provincial del INEM comunicará a la Comisión de Colaboración del Estado con las Corporaciones Locales las subvenciones concedidas a las Corporaciones Locales.

5. Una vez otorgada la subvención y notificada a la Corporación Local o Comunidad Autónoma, la obra o servicio deberá comenzar, salvo casos de fuerza mayor, en el plazo de treinta días naturales contados a partir de la fecha de notificación o, en su caso, de la fecha prevista en la memoria para su inicio. Si transcurrido el plazo la obra o servicio no ha comenzado, la Dirección Provincial del INEM podrá disponer de las cantidades otorgadas para hacer frente a nuevos otorgamientos. En los casos de fuerza mayor que den lugar al retraso del comienzo de la obra o servicio los nuevos plazos para su ejecución no podrán superar el año natural.

Señala. Contratación de trabajadores.—1. Los trabajadores a contratar por las Corporaciones Locales o Comunidades Autónomas o, en su caso, por las Empresas a quien se haya adjudicado la realización de la obra o servicio, se solicitarán en la Oficina de Empleo correspondiente mediante oferta genérica.

2. Las Oficinas de Empleo realizarán la selección de los trabajadores desempleados, cuya contratación es objeto de la subvención, de acuerdo con su adjudicación al puesto de trabajo. En igualdad de condiciones se atenderá a la antigüedad o la demanda de empleo. En tanto la Dirección General del INEM no haya fijado otros criterios de prioridad para efectuar la selección de estos trabajadores, la Comisión Ejecutiva Provincial del INEM podrá proponer nuevos criterios siempre que resulten aplicables.

3. La contratación será de carácter temporal por la duración de la obra o servicio, en los términos previstos en el Real Decreto 2301/1980, de 17 de octubre, sobre aplicación del Estatuto de los Trabajadores en materia de contratación temporal, extendiéndose en cuanto al Régimen de la Seguridad Social al que corresponda en virtud de la actividad para la que se le contrata.

4. El contrato de trabajo se instrumentará por escrito en cuadruplicado ejemplar, en el modelo establecido por el INEM y que se adjunta como anexo de la presente Resolución, y será registrado en la correspondiente Oficina de Empleo.

5. La contratación será a jornada completa, no estando permitida la realización de horas extraordinarias.

6. La duración mínima de los contratos será de un mes, salvo casos excepcionales debidamente justificados y aprobados por el Director provincial del INEM previo informe de la Comisión Ejecutiva Provincial del INEM.

7. Los salarios se ajustarán a lo establecido en los Convenios vigentes de acuerdo con la categoría profesional para la que sea contratado el trabajador. Se excluye el abono de cualquier cantidad extralaboral.

Séptima. Transferencia y justificación de fondos.—1. Inicialmente la Corporación Local o Comunidad Autónoma presentará a la Dirección Provincial del INEM la certificación del inicio de la obra en el impreso establecido al efecto por el INEM.

Si la obra se ejecuta por adjudicación a una Empresa, a dicha certificación se acompañará copia del contrato de adjudicación, en el que debe figurar el compromiso de la Empresa adjudicataria de cumplir las bases de la presente Resolución.

2. Recibida la documentación anterior, la Dirección Provincial del INEM transferirá a la Corporación Local o Comunidad Autónoma correspondiente una cantidad equivalente al 50 por 100 del total de la subvención otorgada.

El 50 por 100 restante se transferirá cuando la Corporación Local o Comunidad Autónoma haya gastado y pueda certificar el gasto total transferido, destinado a pago de salarios y cuotas de la Seguridad Social de los trabajadores (más de la subvención). Para ello remitirá a la Dirección Provincial del INEM certificación de la parte de la obra ejecutada, desglosada en partidas de gasto con especificación expresa del importe que corresponde a pago de mano de obra causa de la subvención concedida por el INEM, y certificación de pago según modelo establecido al efecto por el INEM.

La Dirección Provincial del INEM exigirá de la Corporación Local o de la Comunidad Autónoma certificación, en el modelo establecido por el INEM, de haber recibido los fondos que le hayan sido transferidos.

La transferencia y justificación de los fondos se llevará a cabo conforme a lo dispuesto en el Decreto 2784/1984, de 27 de julio, correspondiendo tal función a los Interventores delegados de la Administración Territorial de carácter civil, a tenor de lo dispuesto en el Real Decreto 553/1981, de 6 de marzo. Las Corporaciones o Comunidades Autónomas beneficiarias aportarán cuanto documentación se les requiera a estos efectos.

Las cantidades liberadas por el INEM y no gastadas por la Corporación Local o Comunidad Autónoma en el fin previsto serán reclamadas por la Dirección Provincial del INEM y devueltas por la Corporación Local o Comunidad Autónoma correspondiente en el plazo de quince días contados a partir de la fecha de reclamación.

Octava. Seguimiento y control.—1. Al finalizar la obra o servicio, la Corporación Local o Comunidad Autónoma presentará en la Dirección Provincial del INEM un informe de fin de obra en modelo establecido por el INEM, reuniéndolo, en su caso, los fondos no utilizados.

2. El Instituto Nacional de Empleo cumplirá a través de sus servicios de control la realización de las obras y servicios que subvencione.

3. El incumplimiento de lo establecido en la presente Resolución por parte de la Corporación Local o Comunidad Autónoma obligará a la misma al reintegro de las cantidades que hubiere ya recibido, con los intereses correspondientes, de conformidad con lo previsto en la Ley General Presupuestaria y, en su caso, en el Reglamento General de Recaudación.

DISPOSICIONES FINALES

Primera.—Las Corporaciones Locales o Comunidades Autónomas deberán cumplimentar íntegramente los modelos de impresos facilitados por el INEM, así como entregar copia de los que éste les solicite para el correcto seguimiento de las subvenciones concedidas.

Segunda.—Quedan sin efecto las Resoluciones de 19 de agosto de 1982 («Boletín Oficial del Estado» de 12 de octubre), 17 de febrero de 1983 («Boletín Oficial del Estado» de 8 de marzo) y 12 de abril de 1983 («Boletín Oficial del Estado» de 13 de mayo).

Tercera.—La presente Resolución entrará en vigor el mismo día de su publicación en el «Boletín Oficial del Estado».

Lo que digo a VV. SS.

Madrid, 8 de febrero de 1984.—El Director general, Pedro Montoro Lebrero.

Sres. Directores provinciales de Trabajo y Seguridad Social y Directores provinciales del Instituto Nacional de Empleo.

ANEXO

Modelo de contrato de trabajo para obra o servicio determinado a realizar por las Corporaciones Locales y Comunidades Autónomas acogándose al convenio de colaboración con el INEM (Resolución de la Dirección General del INEM de 8 de febrero de 1984, «Boletín Oficial del Estado» ...)

POR LA CORPORACION LOCAL COMUNIDAD AUTONOMA O EMPRESA ADJUDICATARIA

Don _____ con DNI _____ y en calidad de (1) _____ de (2) _____ de _____

POR EL TRABAJADOR

Don _____ edad _____ DNI _____ Domicilio _____

DECLARAN:

La Corporación Local, Comunidad Autónoma o Empresa adjudicataria

Que la Corporación Local/Comunidad Autónoma, acogéndose al convenio de colaboración del INEM con las Corporaciones Locales y Comunidades Autónomas (Resolución de la Dirección General del INEM de 8 de febrero de 1984, «Boletín Oficial del Estado» de _____), tiene proyectado la realización de la obra o servicio (3) _____

por el sistema de administración directa o, en su caso, a través de la Empresa adjudicataria _____ en el término municipal de _____ y con una duración prevista de _____ meses/días (de _____ a _____).

El trabajador

Que se encuentra en situación de desempleo e inscrito como demandante de empleo en la Oficina de Empleo de _____

CLAUSULAS

1. El trabajador contratado prestará sus servicios como (4) _____ en la categoría (5) _____ y para la realización de las siguientes tareas _____ en la obra o servicio proyectado.
2. La cuantía de la retribución por todos los conceptos será de _____ pesetas brutas (6) _____
3. La jornada de trabajo será de _____ horas semanales, prestadas de _____ a _____ con los descansos que establece la Ley.
4. La duración del contrato será hasta la finalización de las tareas que sean asignadas a este trabajador en la obra o servicios.
5. La duración de las vacaciones será proporcional al periodo trabajado.

(1) Alcalde, Presidente, Director, Gerente, etc.
 (2) Ayuntamiento, Comunidad Autónoma, Diputación, Cabildo, rama social de la Empresa.
 (3) Especificar el contenido de la obra o servicio.
 (4) Indicar la ocupación: Peon, Administrativo, Albañil, etc.
 (5) Peón, Oficial primero, Especialista, etc.
 (6) Días, semanas, mensuales.

6. En lo no previsto en este contrato, ambas partes se comprometen a la observancia de la legislación vigente y en especial al artículo primero del Real Decreto 2500/1980.
7. En este tipo de contrato no procedura indemnización por conclusión del mismo, salvo lo que determine la legislación específica que le sea de aplicación.
8. El presente contrato de trabajo será registrado en la Oficina de Empleo de _____

CLAUSULAS ADICIONALES

Para que así conste se extiende el presente contrato, por cuadruplicado ojeado, en el lugar y fecha a continuación indicados, firmando las partes interesadas.

En _____ a _____ de _____ de 1984

Por el Trabajador,
(Firma)

Por la Corporación Local/Comunidad Autónoma o Empresa Adjudicataria
(Firma y sello)

MINISTERIO DE TRABAJO
Y SUBSECTOR SOCIAL
INSTITUTO NACIONAL DE EMPLEO

ILMO Sr. ALCALDE

AYUNTAMIENTO

Estimado Sr./Era.

El B.O.E. de 23 de febrero publica una resolución de 9 de febrero de 1.984 de la Dirección General del Instituto Nacional de Empleo, por la que se establece las bases de colaboración entre el INEM y las Corporaciones Locales y Comunidades Autónomas para la realización de obras o servicios por trabajadores desempleados.

Dicha resolución faculta al Director Provincial del INEM para que, previo informe de la Comisión Ejecutiva Provincial, distribuya el presupuesto asignado y seleccione las obras o proyectos que serán objeto de subvención.

En aplicación de esta normativa, la Dirección Provincial de Barcelona siguiendo las directrices de la Comisión Ejecutiva Provincial ha creído oportuno señalar cuales serán los ámbitos prioritarios con que se contemplarán los proyectos que se presenten y que son los siguientes:

1.- PLANES DE EMPLEO-FORMACION

- 1.1.- Cuando los proyectos se refieran a acciones de formación ocupacional, el INEM financiará los gastos necesarios para el desarrollo de la acción si estos procedieran del desempleo.
- 1.2.- En acciones de formación combinada con ocupación, el INEM financiará los gastos en las condiciones del punto anterior y en casos determinados, un período de ocupación a tiempo parcial, siempre que el fruto del trabajo tenga utilidad social y el proyecto posibilite la creación de puestos de trabajo.

2.- ESTUDIOS TECNICOS E INVESTIGACION SOBRE TEMAS DE EMPLEO

2.1.- Apoyo a iniciativas de auto-empleo.

El INEM financiará la contratación de expertos -desocupados para el asesoramiento, desarrollo y seguimiento de empresas colectivas o de iniciativas individuales de auto-empleo.

- 2.2.- Elaboración de estudios y propuestas territoriales sobre los problemas del empleo efectuados por personal desocupado.

1000000
1000000

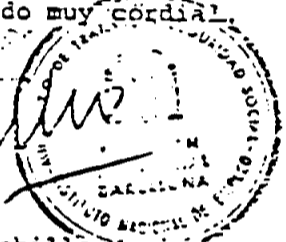
MINISTERIO DE TRABAJO
Y SEGURIDAD SOCIAL
INSTITUTO NACIONAL DE EMPLEO

SECRETARÍA DE EMPLEO Y SEGURIDAD SOCIAL
DIRECCIÓN PROVINCIAL DE EMPLEO Y SEGURIDAD SOCIAL

SEGUNDA ETAPA:

- 1. Proyectos: Cantidad a determinar hasta el 20 de Junio, presentación de proyectos a la Dirección Provincial.
- 2. Estudios: Del 20 al 29 de Junio estudio y análisis de los mismos.
- 3. Presentación: 3 de Julio presentación a la Comisión Ejecutiva Provincial de los proyectos a aprobar.
- 4. Comunicación: A partir del 4 de Julio comunicación y firma de otorgamientos.

En la seguridad de que la colaboración que vamos a establecer será provechosa, quedo a tu disposición con un saludo muy cordial.

Pedro Miguel Acebillo Nazin
DIRECTOR PROVINCIAL

4 93.1800.000

CREUAMENTS PER BLOCS / DISTRICTES DE RESIDÈNCIA

1.- NOMBRE DE JOVES PER BLOCS

	Serveis Socials	Perona	Cursos Oberts	Col.lab. Gremis	Coop.amb monitor	Coop.sense monitor	Curs sense monitor	Totals	%
01.- Ciutat Vella	1	1	23	7	6	2	3	43	10'9 %
02.- Eixample	1	-	5	2	8	2	4	22	5'6 %
03.- Sants.Montjuic	25	1	5	12	2	-	1	46	11'7 %
04.- Les Corts	1	-	1	1	-	-	-	3	0'82 %
05.- Sarrià.St. Gervasi	-	-	3	-	3	1	2	9	2'3 %
06.- Gràcia	1	-	10	1	1	3	-	15	3'8 %
07.- Horta.Guinardó	2	3	10	8	19	7	1	50	12'7 %
08.- Nou Barris	3	1	15	21	46	7	1	94	23'5 %
09.-Sant Andreu	4	6	6	1	2	4	-	23	5'8 %
10.- Sant Martí	2	20	7	9	25	1	1	65	16'5 %
11.- Fora Barna	2	2	4	2	12	-	1	23	5'8 %
TOTALS:	42	34	89	64	124	27	14	393	
% :	10'66	8'65	22'64	16'28	31'55	6'87	3'56		

CREUAMENTS PER BLOCS / DISTRICTES DE RESIDÈNCIA

2.- % PER DISTRICTES DE RESIDÈNCIA

CREUAMI

	Serveis Socials	Perona	Cursos Oberts	Col.lab. Gremis	Coop.amb monitor	Coop.sense monitor	Totals
01.- Ciutat Vella	2'32	2'32	53'48	16'27	13'9	4'62	100 %
02.- Eixample	4'54	-	22'7	9	36'3	9	100 %
03.- Sants.Montjuic	54'3	2'17	10'68	26	4'3	2'17	100 %
04.- Les Corts	33'3	-	33'3	33'3	-	-	100 %
05.- Sarr.à.St. Gervasi	-	-	33'3	-	33'3	11'1	100 %
06.- Gràcia	6'66	-	66'6	6'6	6'6	20	100 %
07.- Horta.Guinardó	4	6	20	16	38	14	100 %
08.- Nou Barris	3'19	1'06	15'95	22'34	48'9	7'44	100 %
09.-Sant Andreu	17'4	26	26	4'34	8'7	17'4	100 %
10.- Sant Martí	3	30'7	10'7	13'8	38'4	1'53	100 %
11.- Fora Barna	8'7	8'7	17'4	8'7	52'1	4'3	100 %
TOTALS:	42	34	89	64	124	27	393
% :	10'68	8'65	22'64	16'28	31'55	6'87	100 %

Què canviaries
Vides canvis

COMENÇAMENT FAMILIAR.-

Edad Profesión Estudios

- Padres
- Hermanos
- Abuelos
- Otras personas que conviven

- Si tu padre hubiera tenido un nivel superior de estudios, crees que le hubieran ido mejor las cosas.
- Abuelos : Has vivido con ellos, eran autoritarios, influyeron en tí, que recuerdo guardas

MIGRACION

De dónde son / eran tus abuelos

De dónde son tus padres

Motivo cambios

De dónde eres tú

VIVIENDA - BARRIO

Cómo es tu casa. Tienes una habitación para tí solo. Te encuentras cómodo en tu casa ¿Por qué? En qué barrio vives.

- La situación de tu familia cómo sientes que es, cómoda, difícil, injusta... ¿Cuáles son las ingresos.
- Vives a gusto con los padres ¿Lo haces porque no tienes dinero. ¿Con quién te gustaría vivir?
- ¿Qué recuerdos guardas de la infancia. Has tenido una educación rígida o no? Tus padres eran flexibles o au-

territorios. Te castigaban.

- Y en la adolescencia has podido o no hablar con ellos.
- ¿Tus padres están mucho o poco en casa? ¿Y tú?
- ¿Qué tal es la relación con tu familia, con tus padres? Hay diálogo, os entendéis, respetan tu vida y tus ideas (amigos, diversiones, forma de vestir, hablar, etc.) o se meten mucho contigo.
- De qué temas acostumbráis a hablar (estáis de acuerdo o no). En tu familia quién toma las decisiones importantes (se puede participar). Qué problemas representa para ti tu familia.
- Y con tus hermanos cómo es la relación. Compartís aficiones.
- ¿Cuál es el ambiente familiar (caliente, frío, amor, respeto, etc.) ¿cuáles son las ideas más importantes en tu forma de pensar?
- Cuáles son los acontecimientos familiares que han marcado más tu vida (cambios residencia, de fortuna, muerte padres, paro padres, etc.).
- ¿ En conjunto consideras o no positiva la familia tradicional?
- Si tu tienes ahora una familia tuya o el día que la tengas ¿Qué cosas montarías diferente de cara a tu pareja, a los hijos, al estilo de vida?

POLÍTICA.

- Se dice que la gente joven se interesa muy poco por la so-
ciudad en que vive y que escapa de responsabilidades.
¿Estás o no de acuerdo? ¿Por qué?
- ¿Estás satisfecho de la sociedad actual?
¿Crees que son las grandes preocupaciones o miedos ac-
tuales de la sociedad.
- Crees que personas como tú pueden hacer alguna cosa para me-
jorar la sociedad? ¿individual o colectivamente?
¿cuáles?
- Existen hoy día causas por las cuáles vale la pena sacrifi-
carse, arriesgarse? ¿Cuáles? (derechos del hombre, pacifismo,
feminismo, ecologismo, religión, nación, etc.)
- Te interesas por la política? ¿Por qué?
Cómo te informas de política (Prensa, radio, TVE, TV3, pa-
ginas, amigos . . .)
En tu casa se habla de política
Has recibido algún tipo de información política en la escuela
¿Crees que se tendría que dar? Qué crees que se tendría que
explicar (Constitución, Estatuto...)
- ¿Cuál es para tí el régimen político ideal?
Por un ejemplo
- ¿Qué piensas de la democracia?
Como funciona la democracia en nuestro país; compárala con
el franquismo (es mejor, peor) por qué.

- Crees que lo participante al qual s'irva de veu.
- Qué es lo que más influye en tí a la hora de votar (consejos de gente, de que gente, tradición familiar, propaganda, decisión... en la propia ideología, la aventura política...)
- Has participado alguna vez en alguna manifestación ¿En cuál?
(11 setembre, 28 F, apoyo a Pujol por Banca Catalana, cuestiones de enseñanza, de equipamiento de barrios, etc.)
¿Cuáles han sido tus motivaciones?

ENCUESTA DE OPINIONES (Form. 101)

- Te sientes catalán. ¿Por qué? (exclusivo o no de ser español)
- ¿Hablas siempre que puedes en catalán?
- ¿Sigues fiestas y costumbres catalanas? ¿Las siguen en tu casa?
- ¿Sabes Geografía e Historia de Catalunya? ¿Dónde las has aprendido?
- ¿Conoces la bandera de Catalunya y el himno?
- En algunas festividades ¿pones la bandera de Catalunya en el balcón?
- En algunas festividades ¿pones la bandera del Estado en el balcón?
- ¿Qué es para ti ser nacionalista?
- ¿Crees que Catalunya es una nación?
- ¿Tus padres y hermanos están de acuerdo contigo sobre el hecho nacional catalán?
- ¿Hay alguna persona o acontecimiento individual o social que crees que ha podido influir en tu toma de conciencia sobre el fet nacional.
- ¿Crees que hay amenazas sobre Cataluña-nación?
- ¿Cuáles?
- ¿Si las amenazas son ciertas crees que se ha de hacer algo?
- ¿Crees que la Constitución y el Estatuto dan suficiente grado de autonomía a Catalunya?
- ¿Crees que Catalunya tendría que ser independiente (un estado libre asociado a España, una federación, una auto-

...és, como ahora, un modelo unitario centralizado como cuando el franquismo? ?

¿Por qué?

RELIGION

- ¿Eres creyente o lo has sido? Prácticas
- Han existido cambios, razones, evolución.
- Infancia ¿cómo creías? ¿por qué?
- Significado de la religión.
- Si no eres creyente ¿por qué? ¿Qué es lo que da sentido a tu vida?
- ¿Crees en la vida después de la muerte?
- Tus creencias ¿son muy distintas de las de tus padres?
- ¿Existen conflictos familiares por problemas de creencias?
- Si un amigo tuyo tiene unas creencias totalmente diferentes de las tuyas, intentas convencerlo o lo respetas.
- ¿Enviarías a un ^{niño} hijo a un colegio religioso ¿Por qué?
- ¿Crees que actualmente la religión juega algún papel en la sociedad?

ESPANOL (valor para él, la familia y futuro : hijas).

- ¿Estudias ahora? ¿Por qué?
- ¿Por qué elegiste estos estudios y no otros?
 Que criterios te guiaron (dinero, prestigio, interés por la profesión, etc)
Influyó alguien en tu elección (padres, imposición, etc.)
- ¿Estás haciendo algún cursillo?
- ¿Por qué estudias? Qué importancia tienen para tí los estudios.
¿Te gusta estudiar o preferirías trabajar o las dos cosas?
- ¿Estás satisfecho de tus calificaciones actuales?
- De cara al futuro, ¿crees que los estudios que haces o harás se servirán para encontrar un trabajo interesante? Crees que los estudios te capacitarán para hacerlo.
- ¿De qué manera influye en tí la escuela, los profesores, los estudios?
- ¿Cuáles son las cualidades y los defectos del Centro donde estudias, háblame de la disciplina, la organización, etc.?
- Hay algún profesor que te haya influido sobre la manera de ver las cosas, que te haya enseñado algo útil para la vida.
Hay diálogo entre profes y alumnos en la manera de hacer las cosas. (¿Sí o no)

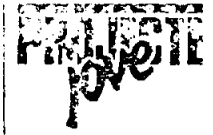
Ventajas y desventajas de estudiar sólo y en grupo.

- En tu casa que opinan de tus estudios, que importancia le dan.

Tus padres hacen diferencias entre chicos y chicas. Hay competitividad entre los hermanos por los estudios.

- ¿Por qué los estudios y el trabajo ¿diferencia, afirma los has hecho en Centros públicos, privados, religiosos o no.
- En la escuela/s donde cursaste tus estudios que opinas respec-
to a la disciplina (autoritarismo, castigos, competitividad), organización, nivel de exigencia en los estudios, cualidades
de los profesores, actividades extraescolares.
- En conjunto tus experiencias escolares anteriores te han sa-
tisfecho? ¿Por qué?
- Tus padres participaban en la escuela.
- Podrías hacer alguna sugerencia al Ministro de Educación sobre
lo que sería más importante cambiar de cara al futuro respecto
a la enseñanza (EGB, BUP, COU, Universidad).
- A lo largo de tus estudios ¿Te han dado clases de catalán?
- ¿Crees que es útil dominar el catalán ¿Por qué?

rapido?

- ¿Qué piensas de la igualdad de derechos de los hombres y mujeres?

Yo la mujer que trabaja en casa debe cobrar un salario igual que los hombres y cobren un salario igual.

- Si la mujer trabaja fuera de casa, crees que el marido debe contribuir en las tareas domésticas y el cuidado de los hijos.

- Ventajas e inconvenientes de cara a los hijos, de que los padres trabajen los dos fuera de casa.

- En tu caso ¿quién hace las faenas de la casa?

CHICO : - ¿Preferirías casarte con una chica que trabaje o que no trabaje? (siempre que tú solo ganases suficiente?)

CHICA : - ¿Prefieres trabajar o estar en casa? ¿Por qué?

- ¿Crees que hay unos oficios masculinos y otros femeninos?
¿Por qué?

TRABAJO (jóvenes en paro)

- ¿Has trabajado con anterioridad?
- (Si no, ¿cómo lo hiciste, en pareja solteramente, etc.) ¿Por qué?
- ¿Cómo te afecta la situación de paro?
- Tu familia ¿Cómo lo ve?
- ¿Cómo empleas la jornada?
- ¿En qué te gustaría trabajar?
- ¿Has rechazado algún trabajo porque no te gustaba?
- ¿Cuáles son para tí las causas de este paro generalizado que afecta particularmente a los jóvenes?
- ¿Ves alguna manera de solucionar el paro de los jóvenes?

TIEMPO LIBRE.-

- ¿Qué representa para tí el tiempo libre?
- ¿Qué haces? (laborables y festivos) ¿qué desearías hacer?
¿Por qué?
- ¿Dónde vas? ¿Dónde querías ir? ¿Por qué?
- ¿Tenéis algún sitio fijo de reunión?
- ¿Con quién lo haces? (colla, chicos y chicas)
- Háblame de tus amigos, de qué los conoces, de la importancia que tienen para tí.
- ¿Tenéis afinidades ideológicas (religiones, políticas) o sencillamente hobbies aficiones comunes y os encontráis bien juntos? ¿Por qué pensáis así?
- Las decisiones se toman de común acuerdo o hay alguien que se impone
- ¿Qué defectos encuentras en tu grupo. Qué encuentras a falta. ¿Han habido crisis en el grupo (peleas, tensiones)?
- ¿Utilizas en el grupo un lenguaje distinto del de casa?
- ¿Vestís de forma parecida según la moda?
- Tus amigos acostumbra a tener más o menos tu edad?
- Habláis de lo mismo con los chicos que con las chicas?
- ¿Qué importancia tiene para tí la amistad?
- ¿Crees que podrías pasar sin tener amigos?
- ¿Estás satisfecho de tus amistades?
- ¿Hay algún amigo que te ha influido especialmente?
- ¿Alguna vez quedáis los chicos en alguna ocasión?
- ¿Qué piensas de la amistad con personas del otro sexo?

- Tus padres ¿conocen tus amigos? ¿Van a tu casa?
En quién confías más, en tus padres o en los amigos?
Eres amigo de tus hermanos?
- Discotecas
- T.V.
- Deporte
- Lectura (periódicos, tipo de libros)
- Música (qué tipo)
- Aficiones
- ¿De cuánto dinero dispones por mes o semana? ¿Cómo lo distribuyes? (vestir, trabajo, vacaciones, etc). Ahorro a corto y largo plazo.
- Si tienes un genitor extranjero ¿cómo? (trabajo, estudio, tiempo libre).

SEXUALIDAD

- Información ¿De quién? ¿Grado de fiabilidad?
- ¿Es suficiente la información que tienes o quisieras saber más cosas?
- ¿Quién piensas que tiene que darla?
- ¿Qué es para ti la sexualidad?
- Importancia de la sexualidad para los jóvenes.
(Cuáles son los problemas más importantes de los jóvenes?)
- Masturbación. ¿Crees que es un comportamiento más frecuente en la adolescencia? ¿Por qué?
Valoración (perjudicial para la salud)
- ¿Crees que hay una edad determinada para el inicio de la relación sexual?
- ¿Has salido con algún chico/a?
- Habéis tenido algún tipo de contacto sexual. Satisfacción.
- Si no has tenido Relación Sexual ¿Por qué?
- Papel del hombre y de la mujer en las relaciones sexuales (iniciativa, etc.)
- Relación sexual prematrimonial
- Sexualidad en grupo
- Relaciones sexuales casualísticas?
- Concepto de sexo (efectividad, comunicación, sexualidad)
- Para tí ¿es necesario el amor de cara a la sexualidad?
- Concepto de enamoramiento.
- ¿Qué factores valoras en una "relación de amor"?

- La expresión del afecto en función del sexo.
- Qué es mejor ¿la pareja estable o la temporal?
- Matrimonio o unión libre. Divorcio.
- Estar casado y tener un amante.
- ¿Te gustaría tener hijos?. Aborto: ¿tú lo harías? Sabrías dónde ir?
- ¿Qué harías si tuvieras algún problema sexual? ¿Dónde irías? ¿sabes qué factores pueden causar problemas sexuales?
- Homosexualidad ¿normal o patológico?
¿Cambiarías de opinión de una persona que lo sea? Si te sintieras atraído por una persona de tu mismo sexo ¿cómo reaccionarías?
- Prostitución
- ¿Qué métodos anticonceptivos conoces?
¿Quién te informó?
¿Crees que se han de conocer antes de las primeras relaciones?
- ¿Cuáles has utilizado?
- ¿Cómo los conseguiste (problemas) o dónde vives si quisieras conseguir alguno?
- ¿Quién tiene que conseguir los contraceptivos (pareja, chica)
- ¿sabes qué es un Centro de Planificación Familiar?
- ¿conoces alguno? ¿Has utilizado alguno?
- Si no ¿Por qué?
- Enfermedades venéreas. Conocimiento ¿Quién te informó?

DROGAS.- (¿Cómo se vive : distracción, evasión, etc)

- Cuando sales ¿qué tipos de bebidas tomas?
- Si no tomas alcohol ¿por qué?
- ¿Tus amigos beben? ¿Tu familia?
- ¿Por qué crees que la gente bebe?
- ¿Sabes que hay países que limitan el consumo de alcohol?
¿Qué piensas de ello?
- ¿Piensas que el alcohol es una droga o no?
- ¿Qué entiendes por droga?
- ¿Piensas que hay alguna droga peor que otras?
- Y el alcohol ¿dónde lo situarías dentro de esta escala?
- ¿Has probado alguna (droga)? ¿Qué tipo?
- Motivo inicio ¿con quién lo hiciste?
- Finalidad del consumo
- ¿Has tomado algún medicamento como estimulantes, anfetas,

- Tus amigos consumen (drogas) ?
- ¿Crees que la juventud es la que consume más drogas?
¿Por qué crees que es así?

RELACIONES CON LOS ADULTOS

- ¿Crees que en la sociedad que vivimos los jóvenes son teni-
dos en cuenta?
- ¿Crees que los jóvenes y los mayores forman dos mundos. ¿Por
qué?
- ¿Cuál dirías tú que es la principal fuente de conflictos?
- ¿Qué cosas positivas pueden aportar los adultos a los jó-
venes?
- ¿Crees posible un entendimiento entre jóvenes y adultos?
- Cuando tengas un hijo o tu madre (madre) ¿Crees que será
difícil entenderse?
- Menciona de las ventajas, posibilidades y dificultades de la edad juve-
nil.
- Para tí ¿cuándo se deja de ser joven?

INICIATIVA ASOCIATIVA (Qué significa)

- ¿Formas parte de alguna asociación?
¿De qué tipo es? (sindical, tiempo libre, asociación de vecinos, partido político, religiosa, etc)
- ¿Por qué te asociaste?
- ¿Qué papel jugó en la creación de la misma?
- ¿Qué te aporta la vida asociativa? ¿Qué encuentras a faltar?
¿Cuáles son los objetivos de las asociaciones?
- ¿Antes habías formado parte de alguna asociación?
(en la escuela, en el barrio, etc.)
- ¿Qué te aportó, qué encontraste a faltar y cuáles eran los objetivos?
- ¿Has participado en la creación de algún grupo, asociación o movimiento?
- Si perteneces o has pertenecido a alguna asociación en la que tengas cuenta de todas las ideas e iniciativas que la gente mayor desea hacer a los jóvenes?
- Aunque no pertenezcas a ninguna asociación ¿eres simpatizante a algún movimiento? (ej: pacifistas, ecologistas, feministas, etc.)

ASSOCIACIONISME JUVENIL

Equip de treball: Marc's Sastreyer
Francesc Tàrrer
Miquel Nicolau
Jordi Villoslada
Jordi Tàrrer

Introducció

Plantejament i metodologia de l'estudi

1ª part: Conceptes i el marc teòric

Conceptes i situació del món dels joves.

Ingressos econòmics.

Nivell d'associacionisme.

Associacionisme juvenil: perspectives i balanç.

Desir de pertanyer a una associació juvenil.

Causes per no pertanyer a una associació juvenil.

Coneixement de les associacions juvenils.

Interés e identificació dels joves amb les associacions juvenils.

Característiques ideals de les associacions juvenils.

Activitats d'interés pels joves: música, novilitacions, esport.

Assistència dels joves a espectacles.

Interés de iniciativa dels joves.

2ª part: Tipus de nivell de l'associacionisme juvenil

L'associacionisme existent.

Tipus de nivell de l'associacionisme juvenil de l'espai.

Tipus de nivell de l'associacionisme juvenil de l'espai.

3ª part: Conclusions i perspectives

Conclusions.

Propostes de millora de l'associacionisme juvenil.

INTRODUCCIÓ

L'associacionisme juvenil es un dels aspectes que apareix esmentat en qualsevol programa de política juvenil de les institucions. Tanmateix la cita que sol donar-se es prou general: cal promoure l'associacionisme juvenil. Però, que hi ha al darrera d'aixó?. De quin associacionisme parlem?. Què vol dir promoure'l?. Quines mesures concretes proposem?. Mai s'especifica, amb la qual cosa cal suposar la bona intenció dels redactors dels programes, i els interessats creuen de bona fe ho s'ho miren escepticament? que les autoritats corresponents els donaran una bona subvenció, a la qual tothom s'hi apunta. Es la cara (externa, al menys) de les associacions: tothom diu que les vol ajudar, i que si tothom ho fa donant diners de l'erari públic.

La creu d'aquestes mateixes associacions es la crítica constant respecte de la seva representativitat. Els responsables de les organitzacions juvenils se senten a dir sovint (i a vegades pels mateixos que els donen subvencions) que són pocs, que apleguen només un percentatge mínim dels joves que es dediquen més a la infància i els adolescents que no pas els propis joves (de més de 14 anys) i, en definitiva, que les associacions no saben donar respostes als joves actuals.

S'arriba així a la paradoxa de que unes associacions que son criticades per la seva poca representativitat, també son practicamente l'únic sector juvenil que rep ajuts importants de l'administració. Trencar aquesta situació paradoxal ha de ser un objectiu comú de les institucions i de les mateixes associacions interessades. Cal enfortir quantitativament l'anomenat associacionisme juvenil actual, i si això no fos possible, caldrà plantejar-se un canvi de la política de suport des

de les institucions.

Però s'imposa fer una mirada des d'un punt de vista qualitatiu. Si bé les associacions juvenils apleguen entre un 10 i un 20 % dels joves (segons els diferents estudis realitzats fins ara) deixant de banda la pràctica de l'esport, que en alguns cassos també es associacionisme de joves, la incidència social de les organitzacions juvenils no es pas menyspreciable. EL que s'ha anomenat teixit social també ha d'estar format per l'associacionisme juvenil, que és un sector que pot generar opinions, actituds i pautes de comportament entre els joves, de la mateixa manera que els poderosos mitjans de comunicació i les indústries tradicionals de sectors lligats a aquests mitjans (cinema, música,...) també treballen per generar unes opinions i actituds que serveixin als seus interessos; opinions i actituds que, pressumiblement, tendiran a ser més passives i conservadores que la que la mateixa societat, a través dels seus òrgans col·lectius de participació, pot generar.

En resum, constatem:

- a) L'existència d'un sector entre la joventut que pot jugar un paper educatiu i d'integració social dels joves, especialment en el temps lliure, però lligat amb molts cassos a les ocupacions principals dels mateixos joves (pensen, per exemple, en el sindicalisme juvenil, en les associacions d'estudiants, etc).
- b) Aquest sector es susceptible d'un desenvolupament, tant quantitativament com qualitatiu, per tal de vertebrar amb molta més força i idoneïtat a amplis col·lectius de joves de 14 a 25 anys. A més, l'experiència dels últims deu-quinze anys ha demostrat la capacitat

5

de les associacions juvenils per la formació de quadres que, en l'activitat, desenvolupen tasques de responsabilitat tant en el sector públic com en el sector privat

c) L'interès de les institucions, i especialment de l'Ajuntament de Barcelona, per donar suport a l'associacionisme juvenil i per tal que aquest suport es transformi en una major influència social de les associacions.

Queda justificat, doncs, el plantejament d'un estudi sobre aquest sector minoritari si es vol, però qualitativament important per tothom, que és l'associacionisme juvenil. Aquest estudi no s'ha de reduir a la concreció d'uns percentatges, que ens deixin més o menys decebutos, sino que ha d'intentar aprofundir en les causes dels problemes de l'associacionisme juvenil actual.

Tenint, com a base de partida, un anterior estudi sobre la joventut barcelonina, encarregat a l'Institut Catòlic d'Estudis Socials de Barcelona (ICESB) per l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament de Barcelona (1980) i coordinat per la Generalitat de Catalunya juntament amb uns estudis semblants fets a Osona i a Cornellà de Llobregat. En aquest estudi es contemplava molt per sobre l'associacionisme juvenil, i les seves dades i resultats les han d'observar amb una certa prevenció, a jutjar per la forma com es va controlar el treball de camp. Tanmateix, aquest resultat eren ben creïbles i ens permeten d'aventurar algunes hipòtesis que hem de confirmar.

D'altra banda, el treball realitzat també per ICESB, encarregat pel Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC), sobre implantació de l'associacionisme juvenil a Catalunya (1984) ens dóna una major concreció sobre grups i asso-

ciacions juvenils de Barcelona, a part de ser de més actuali-
tat. Aquest estudi ens permet fer una primera aproximació del
mapa de l'associacionisme juvenil a Barcelona, tenint en com-
te:

- a) La implantació del fenòmen associació per barris:
districtes.
- b) La influència dels diferents sectors associatius.

....

Es inevitable fer una primera sistematització de les
formes associatives juvenils, malgrat que aixó es presti a cer-
ta confusió i a interpretacions subjectives, en el sentit de
que una mateixa entitat pot ser qualificada de "cultural" o
de "juvenil", per exemple. Dins del que podriem anomenar asso-
ciacionisme "tradicional", amb totes les reserves que el ter-
me ens suscita, podem distingir les següents:

- 1) Les associacions educatives en el temps lliure
- 2) Associacions juvenils polítiques
- 3) Moviments juvenils confessionals
- 4) Entitats de servei a la joventut
- 5) Associacions juvenils culturals i/o recreatives
- 6) Entitats esportives o excursionistes.

Tanmateix, aquestes associacions impliquen, en gene--
ral, un grau d'efiliació i compromís estable. I es evident que
els joves tenen altres alternatives, a part de no fer res. Ens
interessa, doncs, estudiar les noves formes de relacions so---
cials i de participació dels joves en la societat. allò que al

gú ha anomenat "nou associacionisme", concepte que porta molta ambigüitat i que sovint s'utilitza per desqualificar l'altre associacionisme, que per oposició seria el "vell", l'"antiquat".

Entre la pertanyença a una associació (amb una estructura més o menys rígida) i la no adscripció enlloc, existeixen uns espais o marcs intermedis que aconseguen una identificació i una participació juvenil quantitativament molt important, encara que esporàdica. Ens referim a moviments oberts com són el pacifisme i l'ecologisme, a l'esperit rocker, als anomenats moviments alternatius. No ens interessa tant saber els militants d'aquest moviments (que podiem assimilar, pel compromís que contreuen, amb els associats a d'altres moviments més clàssics), sinó el grau d'adhesió o identificació ideològica que aquest moviments desperten entre els joves.

L'ASSOCIACIONISME JUVENIL

L'associacionisme juvenil es configura com una de les possibilitats que els joves tenen per a interrelacionar-se i créixer com a persones actives i realitzades. És un dels espais on fàcilment es pot crear aquest àmbit de relacions que els joves busquen per trobar amics i companys amb interessos semblants, i a la vegada un lloc on passar bé les hores de lleure.

Cal assenyalar d'entrada que sovint es confon associacionisme juvenil amb associacionisme educatiu i formatiu d'infants. Més encara: aquesta confusió (o assimilació de l'associacionisme juvenil per tot l'associacionisme d'infants i joves) s'explica perquè quan es parla de política juvenil (des de les institucions, per exemple) es té en compte més els joves de 8-14 anys que no els de 15-24 anys.

Es potencia més el treball amb infants i moviments educatius per a infants i adolescents que no pas el treball amb joves de més de 15 anys. I la veritat és que el sector més mancat de monitors i animadors i de models associatius és el dels joves d'aquesta edat.

En el cas de l'Ajuntament de Barcelona, l'atenció que s'ha prestat des de bon començament, als joves-joves, ha estat remarcable, i el mateix P.J. n'és un bon exemple. Però la realitat de l'associacionisme juvenil segueix seguint la mateixa. També a l'àrea de joventut de l'Ajuntament de Barcelona l'hi ha sigut més fàcil establir relacions i convenis amb entitats educatives en el temps lliure (escoltisme, esplai) que no pas en entitats estrictament formades per joves.

Semblantment es més fàcil (i vistós, segons com) organitzar activitats per infants (colònies, per exemple) que no pas embolicar-se a fer Casals de joves. Les dificultats que poden

7

surgir en aquest casals són més que no pas les que poden venir dels incidents que es produeixin en activitats infantils.

Tanmateix, l'associacionisme juvenil és una alternativa minoritària entre les que ocupen el temps lliure dels joves. I més encara, és una alternativa que incideix especialment en uns sectors socials determinats (classes mitjanes, sectors autòctons) (vegeu taula 5) la qual cosa ens fa pensar que s'haurien d'introduir nous models de participació juvenil en la societat que permetessin ampliar el camp d'acció i d'incidència de les organitzacions de joves. Tanmateix, diguem que la influència de les organitzacions juvenils no es pot mesurar només pel nombre de militants o afiliats. La utilitat social d'una entitat està més en funció de la seva capacitat per organitzar activitats o donar serveis que afectin molta gent i de la sintonia que les seves propostes tinguin en els joves, que no pas en el nombre d'afiliats que paguen quota. Així mateix, l'aportació que fan al moviment juvenil les organitzacions que en formen part depèn més de l'orientació i dedicació de les accions dels seus dirigents i quadres, que no pas de la seva força numèrica.

VALORACIÓ DE LA PROBLEMÀTICA DE L'ASSOCIACIONISME JUVENIL

Atur juvenil i consum

Tot fa pensar que els joves voldrien ocupar el temps lliure en coses que no poden fer o que no tenen les relacions socials suficients per a conèixer grups i activitats que satisfacin els seus anhels. La situació de crisi econòmica que patim, i que seguirem patint almenys bona part dels anys 80, comporta unes condicions de precarietat econòmica dels joves (i de les seves famílies) i d'augment del temps lliure que ajuden a explicar la frustració a què fem referència.

En efecte, a Catalunya hi ha una majoria dels joves de 15-24 anys que estudien (i per tant, no tenen ingressos i són una càrrega econòmica per a les seves famílies) o estan en atur. En els propers anys, l'increment de la joventut continuarà com a conseqüència del boom demogràfic (augment de natalitat dels anys 60-73). Malgrat la previsible prolongació de l'edat obligatòria d'escolarització, el nombre de joves que busquen la seva primera feina augmentarà. I per tant, el problema de l'ocupació del temps dels joves es convertirà en un problema de primer ordre, més que no pas ara.

¿Com donar quelcom a fer a centenars de milers de joves que com a única ocupació tenen la de buscar feina? ¿Com evitar les sortides marginals i l'ensorrament moral d'aquesta gent? No es tracta de prendre mesures "per pal·liar l'atur juvenil", que seran molt ben rebudes, però que seran insuficients, sinó de plantejar-se quina ocupació (formació, treball no remunerat, programes culturals...) donem als joves que no tenen res a fer. Dit d'una altra manera, hem d'assumir que per a un sector de la població, i pels joves en concret, la civilització de l'oci ja és una realitat, tot i que sigui en unes circumstàncies dramàtiques.

11

Però la societat continua necessitant que es consumeixi i els joves es veuen bombardejats pels mitjans de comunicació i per la publicitat, que els inviten, a fruitar de les excel·lències d'una moto, de vestir a la moda, d'escoltar música enllaunada, etc. etc. Hi ha tota una indústria que contempla els joves com el principal destinatari, malgrat que aquest joves no tenen mitjans per gaudir-ne. La dèbil capacitat d'adquisició dels joves és un factor a tenir present en qualsevol projecte destinat a ells. En aquest sentit, caldrà donar la possibilitat als joves de consumir música, per exemple, de franc. Però si bé organitzar concerts i recitals des d'un ajuntament és relativament fàcil, endagar una política de defensa dels joves que tingui en compte les seves migrades possibilitats econòmiques és un projecte que ningú no ha començat.

Els dèficits econòmics de les associacions juvenils

És evident que les organitzacions dels joves són i seran deficitàries, i que aquest dèficit s'hauran d'eixugar amb fons públics o d'institucions com l'Església, o bé seran dependents d'entitats d'adults que les considerarn com el seu planter (amb les organitzacions polítiques juvenils passa així). Els mitjans econòmics i d'infraestructura de les entitats juvenils estan bastant relacionats amb l'entorn social on són presents, i les zones deprimides (zones rurals, cinturó industrial de Barcelona, barris populars) és on hi ha menys instal·lacions i locals per a joves i menys associacionisme juvenil.

La gestió econòmica de les entitats juvenils es redueix quasi sempre al "compte de la vella": tant n'entran, tans en poden sortir. No hi ha operacions d'envergadura que puguin permetre planificar a uns quants anys vista. I de fet, hi ha dificultats per planificar amb garantia d'èxit, ja que ni els dirigents per-

meten portat una gestió econòmica més complicada, ni l'estabilitat i duració del grups d'una organització gran donen garanties suficients per a assumir riscos econòmics.

La política de subvencions establerta des de l'any 1979 per als ajuntaments i la Generalitat ha permès a algunes organitzacions (aquelles que tenen més gent i més influència) de consolidar els seus equipaments i resoldre els problemes de subsistència més immediats. Tanmateix, dubtem de l'eficàcia d'aquest mecanisme per les següents raons:

1) Els sectors menys organitzats i els grups que no estan estructurats no coneixen ni l'existència d'una política de subvencions.

2) El volum de diners que l'administració destina en concepte de subvenció al sector juvenil de 15-25 anys és mínim.

3) Les subvencions, malgrat que comporten un control selectiu i la necessitat de justificació de pespeses, són diners que no exigeixen cap compromís per part de les entitats de les reben.

4) Està, doncs, per demostrar, que l'associacionisme juvenil es consolidi i s'expansioni a través d'una política de subvencions que pugui semblar més propi d'una acció benèfica o una manera de tenir tranquil·les les "forces vives" que tracten amb la joventut.

Propugnem, doncs, una revisió de la política practicada per alguns ajuntaments, i que es considerin altres vies d'ajud als joves (organitzats o no) creant nova infraestructura i assegurant una expansió de l'associacionisme juvenil

Propugnem també una revisió de la política de subvencions de la Generalitat de Catalunya, que doni mitjans a les entitats d'àmbit català, que planifiqui les necessitats d'aquestes entitats

13

a llarg termini i que eviti donar subvencions a entitats no juvenils. A la vegada s'hauria de comptar més amb els ajuntaments per canalitzar subvencions a entitats locals, i consultar els consells de joventut.

Informació als centres d'ensenyament

Ha quedat exposat que els joves, majoritàriament, no estan associats i que en el seu temps lliure no desenvolupen unes relacions socials amb altres joves, sinó que actuen individualment o en el petit grup d'amics/amigues. Tanmateix, els joves tenen ganes de fer coses, o troben interessant algunes activitats que ells podrien fer.

I una de les causes que, segons els mateixos joves, fa que s'avorreixin és que "no saben què fer". Això indica una manca d'informació (i una manca d'iniciativa, si voleu) preocupant. I ens planteja la necessitat d'arribar als joves per transmetre'ls aquesta informació, les possibilitats de trobar el lloc on ompli el seu temps lliure, i la necessitat d'oferir-los directament oportunitats de practicar esport, d'associar-se, de fer turisme, etc. etc.

El lloc adient per arribar als joves és l'escola, l'institut i el centre de formació. Tots els joves han de passar-hi, i només cal la col.laboració de direcció, professors i pares per poder obrir a l'estudiant tot un seguit d'iniciatives. La mentalitat imperant a l'escola ha estat sempre la d'instruir l'estudiant en unes matèries determinades, oblidant l'esplai del jove i el seu temps lliure. Quan el jove surt de l'escola o de l'Institut se'n va a casa seva, i de casa seva a l'Escola. Escola i família són els dos noms on el jove està tancat durant la major part del dia, i on ha de omplir amb unes obligacions i uns deures.

Però ni mestres ni pares es preocupen del caps de setmana, de les vacances ni de l'esbarjo del jove. Les associacions juvenils tampoc no han comptant gaire amb els professors, ni han aprofitat la plataforma que podrien ser el centres d'ensenyament per tenir més afiliats, i eixamplar el seu camp d'acció i d'influència. És lamentable també el coneixement que tenen els mestres i professors del món juvenil, i això els fa incapaços, en general, de sortir de la seva assignatura per orientar els alumnes sobre el seu oci o per desvetllar el seu interès sobre altres iniciatives que, essent també educatives, no són les pròpies de l'estudi.

Mitjans de comunicació i joventut

Quan els mitjans de comunicació, amb la televisió al davant, parlen de la joventut, sovint és per donar-ne notícies o dades negatives. Si bé ja ha passat aquella època en què un jove era subversiu per naturalesa (subversiu per a un "ordre determinat" encara ara predomina la informació juvenil en els aspectes més negatius de la marginació (droga, atur, delinqüència). Actualment això ha millorat lleugerament, i el fet juvenil va tenint més lloc en la televisió, ràdio i premsa.

Però encara som molt lluny del fet que els joves tinguin un fàcil accés als mitjans de comunicació. A la televisió hi ha més programes infantils que no d'estrictament juvenils. I en tot cas, aquest són programes poc participatius. És imprescindible que des de les institucions (i alguns ajuntaments tenen oportunitat) es potenciï la realització de programes per a joves, i fets pels mateixos joves, on aquest puguin expressar les seves opinions i inquietuds.

La "competència deslleial" dels ajuntaments a les associacions

En certs medis associatius hi ha inquietud perquè els ajuntaments organitzen activitats de vacances o de lleure per a joves (casals, centres d'esplai, colònies d'estiu). Donades les possibilitats econòmiques d'un ajuntament, és evident que, si es vol, aquestes activitats poden ser molt econòmiques per als nois i les noies participants, creant una competència a les entitats que des de fa temps organitzen activitats semblants. Per evitar això es diu que els ajuntaments (i totes les institucions de govern) no haurien de promocionar activitats que ja fan altres entitats privades, i que més aviat haurien de subvencionar aquestes entitats.

La realitat és que, en efecte, en alguns municipis, l'aparició d'una iniciativa pública en el camp de l'esplai ha comportat la pràctica desaparició de grups privats que ja existien, amb la qual cosa no s'ha guanyat res. Però cal entendre que si hi ha una bona planificació de l'ajuntament, les iniciatives municipals en el camp juvenil han de complementar l'activitat de les associacions juvenils. L'objectiu no és fer més econòmic el que ja s'ha fet sempre (encara que això també és lícit), sinó donar serveis i activitats a més gent, i sobretot als sectors més necessitats. És més, no és només un dret de l'ajuntament el de fer activitats per a joves, sinó una obligació que té de prestar serveis a tota la població.

BALANÇ DELS DARRERS ANYS

A pesar de la problemàtica exposada fins aquí, creiem que el balanç dels darrers anys és positiu i que permet ser optimista per al futur immediat, és a dir, per als anys 80. Heus ací els aspectes positius de l'evolució del moviment juvenil:

- Durant els últims anys han anat naixent una colla d'entitats juvenils que amplien l'oferta d'activitats per als joves i que omplen espais que fins ara ningú no ocupava. Si fem un repàs a les dates de creació de les entitats del CNJC, veiem que la majoria d'elles han estat creades en els últims deu anys, i bona part d'elles són de creació molt recent.

- Algunes entitats de llarga tradició, com l'escoltisme han experimentat un creixement durant els últims anys. D'altres entitats més joves també han crescut notablement.

- La divulgació de les activitats i dels serveis que presten algunes entitats és cada vegada més gran. Tenim exemples d'això en el SIPAJ o el Moviment Rialles, per exemple.

- L'existència de les àrees de joventut en molts ajuntaments ha fet que cada vegada hi hagi més quantitat i varietat d'activitats per als joves, especialment activitats de temps lliure (Colònies, esports, viatges,...).

- La creació de consell de joventut i l'augment de representativitat d'aquests consell amb incorporacions de noves entitats permeten afirmar que s'han consolidat les estructures de coordinació associativa juvenils.

- L'existència d'una política juvenil de la Generalitat de Catalunya, amb la creació del Parlament de Catalunya de l'Institut Català de Serveis a la Joventut permetran l'adquisició d'un patrimoni públic al servei dels joves.

1ª PART: Resultats del qüestionari

SITUACIÓ LABORAL I TEMPS LLIURE (Preguntes 13 i 15)

La situació laboral i/o professional dels joves està íntimament relacionada amb la quantitat de temps lliure de què disposen. Obiament, els aturats tenen tot el temps lliure que desitjarien, i més, mentre que aquells que fan compatible treball i estudis no tenen gaire temps de lleure.

Dels resultats que hem obtingut en la pregunta 13 (Situació Laboral) podem distingir-ne tres grups:

- a) Aquells que ocupen bàsicament el seu temps en un treball més o menys remunerat o bé estudien.

Aquest grup, que representa un 81% dels enquestats, es molt més nombros del que esperàvem. pel que representa de relativa satisfacció el fet de tenir un treball o uns estudis a realitzar. Tanmateix, hem de pensar que no distingim si el treball que realitza el 31,3% dels enquestats es satisfactori o no pel treballador (son suficient, Seguretat Social, dedicació temporal, estabilitat laboral, etc). És a dir, que, en aquest grup de joves que treballen, hi ha tant els que tenen una ocupació satisfactoria i regular com els que estan en situació pròpia d'economia sumergida o esta, simplement, subocupats.

D'altra banda, dins del 50% de estudiants hem de comptar tots els que estan estudiant oficialment, dels quals molts, pressumiblement, només estan matriculats.

- b) Els que estan buscant el primer lloc de treball (9%) estan en situació d'atur laboral (7,8%)

Aquest grup, que aplega teòricament només el 17%, és el dels joves en situació frustrada: no tenen res a fer i depenen absolutament dels altres, en general, dels seus familiars.

Per a aquest 17% s'hi haurien d'afegir tot el col·lectiu de joves que, malgrat confessar ser estudiants o tenir un treball, tenen una dedicació als estudis nul·la o mínima o una dedicació laboral que no els permet subsistir. Són tots aquells joves que omplen la oficina d'ocupació en recerca d'un lloc de treball (el primer, per la majoria) i que inflen les estadístiques oficial fins pràcticament a la meitat dels joves de 15 - 25 anys.

- c) Els homes que fan el Servei Militar i els joves (dones, la majoria) que es dediquen a la feina de la llar. Signifiquen menys d'un 2% dels joves.

Si estudien les respostes a la pregunta 15 (hores de dedicació professional a la setmana) veiem que hi ha un grup d'un 17,2% dels joves que o bé no contesten ó bé diuen no dedicar cap hora a la seva professió. Aquest percentatge coincideix amb el dels joves que cerquen el seu primer lloc de treball o estan aturats. Seria, doncs, el grup en pitjors condicions en la seva situació laboral o professional.

Destaquem, en canvi, un 21,6% de joves que afirmen dedicar a la seva professió més de quarante hores setmanals.

No hi ha diferències significatives entre nois i noies en els aspectes laborals, la qual cosa indica una tendència a la igualtat en el costums i vocacions professionals.

En canvi, per zones, hi ha unes diferències significatiu

ves, indicant que a la zona 3 (resta de barris) hi ha una pitjor situació socioeconòmica que d'altra banda no és gens sorprenent (vegi's quadre).

TAULA : SITUACIO LA GUERRE DELS JUVES
SEGONS L'EDAT (*)

ANYS	FEINES DE LA LLAR	SERVEI MILITAR	TREBALL REMUNERAT	SUSCRIPT LLIBRETTA TREBALL	ATUR	UNIFORMIS	TOTAL
15-16	0	0	5 (38)	9 (69)	1 (68)	15 (385)	130
17-18	1	0	32 (184)	15 (86)	5 (29)	121 (695)	174
19-21	2	6 (23)	68 (26)	35 (134)	21 (8)	130 (496)	262
22-24	4 (15)	2	156 (591)	16 (61)	38 (144)	42 (182)	264
TOTAL	7 (08)	8 (1)	261 (313)	75 (9)	65 (78)	414 (498)	830

(*) ENTRE PARENTESIS PERCENTATGES RELATIUS A CADA GRUP D'EDAT

TAULA : HORES A LA SEMANA QUE SON OBLIGATORIS
 A LA PROFESSIO (o PRINCIPAL o SUPLENTE)

CREVAMENT PER GRUPS D'EDAT

ANYS	NO CANT=STEN	GRP	DE 0 A 20 HORES	DE 20 A 30 HORES	DE 30 A 40 HORES	DES DE 40 HORES	TOTAL
15-16	5 (3'8)	5 (3'8)	18 (13'8)	30 (23'1)	46 (35'4)	26 (20)	130
17-18	9 (5'2)	10 (5'7)	29 (16'4)	38 (21'8)	57 (32'8)	31 (17'8)	174
19-21	28 (10'7)	30 (11'5)	35 (13'4)	48 (18'3)	70 (26'7)	51 (19'5)	262
22-24	23 (8'4)	33 (12'5)	16 (6'1)	28 (10'6)	42 (34'8)	72 (27'3)	264
TOTAL	65 (7'8)	78 (9'4)	98 (11'8)	144 (17'3)	265 (31'8)	180 (21'6)	830

TAULA : HORES A LA SETMANA QUE SON DEDICADES
 A LA PROFESSIO (o PRINCIPAL OCUPACIO)

CHEVAMENT PER ZONES DE RESIDENCIA

ZONES	No CENTESTEN	CNP	DE 0 A 20 HORES	DE 20 A 30 HORES	DE 30 A 40 HORES	DES DE 40 HORES	TOTAL
ZONA 1: EIXAMPLE PEDRALBES SARRIA	15 (6)	10 (4)	38 (15'2)	47 (18'8)	84 (33'6)	56 (22'4)	250
ZONA 2: HORTUIC GRACIA HORTA	26 (10'6)	19 (7'8)	35 (14'3)	35 (14'3)	64 (26'1)	66 (26'4)	245
ZONA 3: RESTA DE BARRIS	24 (7'1)	49 (14'6)	25 (7'4)	62 (18'8)	117 (34'8)	52 (17'3)	335
TOTAL	65 (7'8)	78 (9'5)	98 (11'8)	144 (17'4)	265 (31'8)	180 (21'6)	830

TAULA : DEPENDÈNCIA ECONÒMICA DELS JUVENS
SEGONS L'EDAT

EDAT	SUFICIENT PER MANTENIR-SE	DEPENDÈNCIA DELS PARES	DEPENDÈNCIA DEL COMINY AMBA	ALTRES	TOTAL
15-16	3 (2'3)	127 (97'7)	0	0	130
17-18	3 (1'7)	170 (97'7)	0	1 (0'6)	174
19-21	35 (13'4)	217 (82'8)	8 (3'1)	2 (0'8)	262
22-24	95 (36)	149 (56'4)	16 (6'1)	4 (1'6)	264
TOTAL	136 (16'3)	663 (79'6)	24 (2'9)	7 (0'9)	830

96

TAULA : DEPENDENCIA ECONOMICA DELS JUVES
SEGONS LA ZONA DE RESIDENCIA

ZONA	SUFICIENT REQ MANTENIR-SE	DEPENDENCIA DELS PARES	DEPENDENCIA DEL CONJUNY/AMBA	ALTRES	TOTAL
ZONA 1 : EIXAMPRIA PEDRALBES SARRIA	37 (14'8)	208 (83'2)	4 (1'6)	1 (0'4)	250
ZONA 2 : MONTJUIÇ GRACIA HORTA	44 (18)	190 (77'6)	7 (2'9)	4 (1'6)	245
ZONA 3 : RESTA DE BARRIS	55 (16'4)	265 (79'2)	13 (3'9)	2 (0'6)	335
TOTAL	136 (16'3)	663 (79'6)	24 (2'9)	7 (0'9)	830

NIVELL D'ASSOCIACIONISME

Malgrat tenir ja referències sobre percentatges d'associats entre la joventut barcelonina, hem cregut oportú quantificar de nou el nombre de joves associats, però pensant també en aquells que, si bé no estan a cap organització constituïda, tenen un grup més o menys informal amb el qual es relacionen quotidianament.

En l'estudi "La Joventut a Catalunya" Joaquim Casal va trobar els següents nivells d'associacionisme a Barcelona:

37,1% d'associats

62,9% de no associats

i dels resultats comparatius per edats i per tipus d'associacionisme, en treia les següents conclusions:

- 1) Que l'associacionisme era més fort els 15-16 anys que no pas als 20-21, i això ho atribuïa al pes del centre d'esplai, dedicats a adolescents.
- 2) Que les noies estaven menys associades que els nois, i això degut a que les noies tenen poca tendència a pertanyer a entitats esportives.

Nosaltres hem tingut en compte, i ho especificàvem en l'enquesta, que hi pot haver molts joves que, si bé no tenen consciència d'estar associats, mantenen relació amb una o varies colles d'amics o companys. Tot i que això es difícilment objectivable, com a mínim podem tenir una aproximació del nombre de joves que tenen consciència de satisfer una mínima necessitat de relació social.

Aquest factor (el grup de joves informal) fa variar substancialment els resultats, ja que un 35% (aprox) dels joves

afirmen pertànyer a grups de joves informals. Si no fos per aquest grup, el nombre de joves associats resultaria molt menor que en el treball de Joaquim Casal (no arribaria al 25%).

Interessa fixar-nos en el grup dels que afirmen no estar a cap associació juvenil. Representa el 43,1%, i malgrat que s'en pugui fer una lectura positiva, en el sentit de posar ènfasi en un 56.9% d'associats, creiem que és un resultat ben migrat.

En efecte, el 43% dels joves no tenen cap lligam social en el seu temps lliure, i prop d'un 35% el tenen d'una manera informal.

Per edats, els resultats son bastant diferents del treball de Joaquim Casal a que ens hem referit. (Vegi's la taula) En efecte, no hi ha una correlació significativa entre edat i nivell d'associacionisme juvenil, malgrat que hi hagi algunes diferències. En canvi sí que es significativa la diferència entre l'associacionisme del nois i de les noies. Els nois s'associen molt més en les entitats esportives, mentre que les noies tenen més tendència a associar-se a les altres entitats, però tampoc gaire més que els nois. Globalment apareix doncs una major tendència a associar-se en els nois, però degut exclusivament a la seva pràctica esportiva.

Un resultat sorprenent i que no podem donar com a vàlid és l'1,4% d'associats en entitats estrictament juvenils. Intuim que, al haver-hi en el ventall de respostes possibles a la pregunta, alguns dels enquestats pot haver escollit d'altres respostes que no són associació juvenil.

No podem donar com a vàlid aquest resultat perquè només comptant els responsables, caps i monitors d'associacions educatives en el temps lliure que existeixen en el Consell de la Joventut de Barcelona ja tindriem més d'aquest 1,4%. Només queda, doncs la possibilitat d'implantar aquest resultat a la deficient inter-

pretació de les respostes i/o al marge d'error que té l'enquesta.

Per zones, constatem força diferències. La més significativa es l'alt percentatge de no associats a la zona 3 (resta de barris). Això agreu, en aquesta zona, el que ja hem considerat alt nivell de desarrelament, manca de socialització en grup (Vegeu taula).

TAULA : ASSOCIACIONISME DELS JUVES (*)
(PER SEXES)

SEXE	ASSOCIACIO JUVENIL	ENTITAT CULTURAL	ENTITAT ESPORTIVA	ALTRES ENTITATS	GRUP INFORMAL	NO ASSOCIATS
HOMES	6 (1'5)	16 (4)	100 (24'9)	10 (2'5)	128 (31'8)	160 (39'8)
DOSES	6 (1'4)	19 (4'4)	37 (8'6)	14 (3'3)	162 (37'7)	199 (46'3)
TOTAL	12 (1'4)	35 (4'2)	137 (16'4)	24 (2'9)	290 (34'8)	359 (43'1)

(*) DEGUT A QUE ERA POSSIBLE MES D'UNA RESPONSTA,
ELS PERCENTATGES PER FILES SUMEN MES DEL 100 %

TAULA : ASSOCIACIONISME DELS JOCS (X)
(PER EDATS)

EDAT	ASSOCIACIÓ JUVENIL	ENTITAT CULTURAL	ENTITAT ESPORTIVA	ALTRES ENTITATS	GRUP INFORMAL	NO ASSOCIATS
15-16	0 (0'0)	5 (3'8)	29 (22'3)	2 (1'5)	47 (36'2)	51 (37'2)
17-18	2 (1'4)	8 (4'6)	33 (19)	4 (2'3)	54 (31)	77 (44'3)
19-21	9 (3'4)	9 (3'4)	38 (14'5)	12 (4'6)	23 (33'6)	111 (42'4)
22-24	1 (0'4)	13 (4'4)	37 (14)	6 (2'3)	79 (37'5)	120 (45'5)
TOTAL	12 (1'4)	35 (4'2)	137 (16'4)	24 (2'4)	291 (34'4)	323 (43'4)

(*) DEGUT A QUE ERA POSSIBLE MÉS D'UNA RESPONSTA
ELS PERCENTATGES PER FILES S'HEM MES DEL 100 %

TAULA : ASSOCIACIONISM ELS JOVES (*)
(PER ZONES DE RESIDENCIA)

ZONA	ASSOCIACIO JUVENIL	ENTITAT CULTURAL	ENTITAT ESPORTIVA	ALTRES ENTITATS	GRUP INFORMAL	NO ASSOCIATS
ZONA 1 : EIXAMPLE PEDRALBES SARRIA	4 (1'6)	13 (5'2)	42 (16'8)	8 (3'2)	103 (41'2)	87 (35'6)
ZONA 2 : MONTJUIC GRACIA HORTA	1 (0'4)	9 (3'7)	42 (17'1)	10 (4'1)	82 (33'5)	112 (45'7)
ZONA 3 : RESTA DE BARRIS	7 (2'1)	13 (3'4)	53 (15'8)	6 (1'8)	105 (31'2)	158 (47)
TOTAL	12 (1'4)	35 (4'2)	137 (16'4)	24 (2'9)	290 (34'8)	359 (43'1)

(*) DEGUT A QUE ERA POSSIBLE MES D'UNA RESPONSA,
ELS PERCENTATGES PER FILES SUMEN MES DEL 100 %

TAULA : T'AGRADARIA PERTANYER ? A UN.1
 ASSOCIACIO JUVENIL ?

DATA	SI	NO	NO CONTESTEN
15-16	93 (91'5)	34 (26'2)	3 (2'3)
17-18	143 (64'4)	49 (38'2)	12 (6'4)
19-21	156 (59'5)	87 (33'2)	13 (6'4)
22-24	139 (52'7)	112 (42'4)	13 (4'4)
TOTAL	504 (60'3)	282 (34)	46 (5'6)

TAULA : CAUSIS PER NO PUNTADEN A UNA ENTITAT JUVENIL

MANCA DE TEMPS	286 (37%)
DESCONEIXEMENT D'ENTITATS	168 (20%)
NO TENIR-HI COMPANYS	47 (5%)
MOTIUS FAMILIARS	3 (0%)
NO S'HO HAN PLANTEJAT MAI	17 (2%)
ALTRES RAONS	17 (2%)
NO CONTESTEN	312 (37%)

TAULA : TIPUS D' ASSOCIACIONS QUE
 ATRAUEN ALS JOVES (Per edats)

EDAT	CULTURALS	ESPORTIVES	RELITTIQUES SINDICALS	ASSOCIACIONS REIVINDICATIVES	ALTRES	CAP	NO COMTESTEN
15-16	20 (15'4)	84 (64'6)	4 (3'1)	1 (0'8)	1 (0'8)	17 (13'1)	3 (2'3)
17-18	36 (20'7)	97 (55'7)	6 (3'4)	2 (1'1)	2 (1'4)	25 (14'4)	6 (3'4)
19-21	80 (30'5)	123 (46'9)	12 (4'6)	2 (0'8)	4 (0'4)	41 (15'2)	3 (1'1)
22-24	102 (38'6)	99 (37'5)	8 (3)	2 (0'8)	5 (1'9)	45 (17)	3 (1'1)
TOTAL	238 (28'4)	403 (48'4)	30 (3'6)	7 (0'8)	9 (1'1)	123 (15'4)	15 (1'8)

Que esperen els joves de les entitats juvenils?

A l'enquesta hi ha dues preguntes que pretenien detectar allò que els joves buscaven en les associacions juvenils, i també si estaven satisfets del que hi trobaven en aquestes associacions.

Malauradament, el fet que només un 1,4 % afirmessin pertanyer a una associació juvenil va fer que aquestes preguntes fossin saltades per l'immensa majoria (així s'indicava als enquestadors).

Aquest inconvenient no es va detectar en les enquestes realitzades a prova, abans de començar definitivament les entrevistes. Això fa fet que els resultats que donem són poc significatius, i només podem parlar de tendències entre els joves sobre aquest aspecte concret. Lluny de nosaltres, doncs, voler-ne treure conclusions.

Aquestes tendències que hem apuntat són les següents:

- 1) Els joves busquen en les associacions juvenils un lloc d'intercanvi i de relació amb els amics, més que no pas un lloc de preparació pel futur o de formació.
- 2) Els joves que formen part d'associacions juvenils troben efectiu i útil aquest espai de relacions amb amics, i afirmen estar satisfets o molt satisfets de pertànyer a una entitat juvenil.

Informació sobre les associacions juvenils

Com ja hem vist, una de les causes de la no pertanyença a associacions juvenils és, segons els propis joves, el no conèixer les entitats o (el que ve a ser el mateix) el no conèixer companys o amics que en formin part. Aquesta impressió que tenen els joves queda absolutament confirmada si veiem els resultats de la pregunta 27 de l'enquesta, sobre el coneixement dels objectius i funcionament de les entitats juvenils.

Per rao de la limitació de l'espai, van fer una selecció d'algunes organitzacions juvenils, fins a 20 entitats, que constituïssin una mostra amplia dels diferents sectors d'organitzacions: esplai i escoltisme, moviments confessionals, entitats de serveis, i fins i tot el mateix Consell de la Joventut de Barcelona. També hi van incloure una entitat que no és associació juvenil (Juventalia) sino un festival per infants i joves que és fa a Madrid.

Amb les limitacions pròpies d'una enquesta, no ens interessa tant tenir resultats de mercat (que podria ser interessant per avaluar la incidència i la potencial influència d'una entitat) sino les tendències generals dels joves en el seu coneixement de l'associacionisme juvenil. També som conscients de que el resultat per cada organització no té cap altre interès, perquè els noms precisos no són "sonar" més que que altres coses que això impliqui un coneixement real i diferencià. És el cas, per exemple, de les quatre organitzacions que, entre les vuit que apareixen a l'enquesta, no arriben al 50% en el "coneixement total" per part dels joves: Creu Roja de la Joventut, Esplais Catalans, Servei de Colònies de Vacances, Unió Excursionista de Catalunya. És obvi, per exemple, que hi pot haver confusió entre "Creu Roja" i "Creu Roja de la Joventut", però això per un dels 505 joves que defineixen l'avaluació "conèixer o veure", no té cap altre interès.

Com ja pot intuir el lector, el resultat d'aquesta pregunta és descoratjador, de tan eloqüent. Els joves estan molt desinformatats, com indiquen les següents dades, que poden ser contemplades a la Taula:

- La majoria de les entitats són desconegudes totalment - per gran part dels propis joves. Com ja s'ha dit, només quatre entitats no arriben al 50% dels joves en la resposta.. Aquestes mateixes entitats són les úniques que són conegudes, en els seus objectius i funcionament, per més del 10% dels joves.
- Els objectius i funcionament de les entitats juvenils són coneguts només per una minoria. La majoria d'entitats no arriben a tenir ni un 5% de joves que afirmen conèixer-les.
- Probablement hi ha una familiaritat amb alguns noms que - produïxen en els enquestats la sensació de que han sentit - parlar o coneixen una entitat que en realitat no saben - que és. El cas més clar d'això el trobem en les respostes a l'entitat Juvenalia, de la qual un 44,4% del joves n'han "sentit a parlar". Podria haver influit aquí la relativa difusió que aquest festival té per televisió, però a la vegada ens mostra la relativa confiança que hem de donar a les respostes dels joves, que en aquesta pregunta són ~~de~~ impressions. És a dir, els joves creuen que coneixen una entitat, però no sempre és así.

Mirè també pot haver passat amb altres entitats. En especial, el fet de conèixer el que és el Centre de Treball, per influir a molts joves a afirmar que han "sentit a parlar" del Servei Català de Camps de Treball. O el fet de conèixer que es va a fer un centre d'apilació per influir a afirmar que s'ha sentit a parlar d'Iniciativa Catalana. Els resultats serien, doncs, encara més negatius si es considerés, amb més rigor, particularment, aquestes entitats.

En general, no hem detectat diferències significatives entre el coneixement del món associatiu juvenil al creuar amb la variable edat i amb les variables zones de residència. Hi ha, tanmateix, algunes diferències a remarcar:

- Hi ha una lleugera tendència a tenir un "desconeixement total" més alt en la zona 3 (resta de barris) i més baix en la zona 1 (Eixample, Pedralbes, Sarrià) que no pas en la 2 (Montjuic, Gràcia, Horta).

Això passa en algunes entitats, concretament, per exemple, en les entitats d'escoltisme i en el Consell de la Joventut. El cas més significatiu seria el d'Escotes Catalanes, amb diferències notables:

Desconeixement total entre els joves

Zona 1: 55,2 %

Zona 2: 61,6 %

Zona 3: 71,4 %

- Hi ha diferències per edats notables, respecte d'algunes organitzacions. En algun cas la correlació és significativa. A tall d'exemple, vegeu a la taula, les dades que fan referència al creuament per edats del coneixement de HTO, CAV, Micaletors, la associació de l'Arxipiscopat de Barcelona de Maccann.

TAULA : CONEIXEMENT DE LES ASSOCIACIONS JUVENILS
 PER PART DELS JUVES 10

	CONEIXEN OBJECTIUS & FUNCIONAMENT	N'HAN SENTIT PARLAR	DESCONEIXE- MENT TOTAL
CREU ROJA DE LA JOVENTUT	124 (15)	505 (60'8)	201 (24'2)
ESCOLTES CATALANS	73 (8'8)	228 (27'5)	529 (63'7)
ESPLAIS CATALANS	111 (13'3)	324 (46'3)	335 (40'3)
CONSELL JOVENTUT BARCELONA	17 (2)	267 (32'1)	546 (65'8)
EXPLORADORES DE ESPAÑA	16 (1'9)	134 (16'1)	680 (82)
JUVENALIA	28 (3'4)	307 (44'4)	435 (52'1)
JOVENTUTS MUSICALS BARCELONA	33 (4)	216 (26'1)	581 (70)
JOVENTUT PER A CRIST	14 (1'7)	47 (5'6)	769 (92'7)
MINYONS ESCOLTES DE CATALUNYA	47 (5'6)	173 (20'9)	610 (73'5)
MOVIMENT HORA - 3	12 (2'2)	50 (6)	762 (91'7)
JOVE CAMBRA	3 (0'4)	34 (4'1)	793 (95'4)
MOVIMENT INFANTIL I JUVENIL D'ACCIO CATOLICA	17 (2)	158 (19'1)	655 (78'2)
MOVIMENT UNIVERSITARIS ESTUDIANTS CRISTIANS	25 (3)	128 (15'4)	677 (81'3)
ORGANIZACION JUVENIL ESPAÑOLA	35 (4'2)	281 (33'2)	514 (61'4)
SERVEI COLONIES DE VACANCES	34 (10'1)	442 (53'3)	304 (36'5)
SERVEI CATALA DE CAMPS DE TREBALL	52 (17)	313 (37'7)	489 (55'2)

	CONEIXEN OBJECTIUS I FUNCIONAMENT	N HAN SENTIT PARLAR	DESCONEIXEMENT TOTAL
SERVEI D'INFORMACIO I PROMOCIO D'ACTIVITATS JUVENILS	25 (3)	204 (24'5)	601 (72'4)
ONIC EXCURSIONISTA DE CATALUNYA	82 (9'8)	383 (46'1)	365 (44)
AJEC	4 (0'5)	67 (8)	759 (91'3)
MOVIMENT D'OBJECTORS DE CONSCIENCIA	40 (4'8)	310 (37'2)	480 (57'7)

TAULA : GRAU D'INTERES O DE REBUIG QUE LES ORGANITZACIONS JUVENILS TENEN PELS JOVES 1/2

	HAURIA DE DESAPAREIXER	NO SERVEIX DE RES	ESTA BE PERO	INTERESSANT	MOLT INTERESSANT	NO HO CONEC
ESCOLTISME	9	20	112	261	73	355
CJE	85	47	98	121	10	469
CASALS DE JOVES	5	8	92	350	137	238
CENTRES D'ESPLAI	4	8	83	362	202	171
MOVIMENT ESTUDIANTS	0	8	90	286	92	354
MOVIMENT CONFSSIONAL	38	55	84	57	10	586
SERVEI D'INFORMACIO JUVENIL	2	8	66	318	140	296
JOVENTUTS MUSICALS	1	5	73	323	128	300
GRUPS DE ROCK	11	57	200	276	119	167
ASSOCIACIO DE FANS	168	265	177	71	12	137
COL·LEGI PROFESSIONAL	7	6	107	353	213	144
SINDICAT	26	52	236	269	81	166
ORGANITZACIO JUVENIL POLITICA	42	79	182	202	55	270
PARTIT POLITIC	45	78	252	217	65	167
GRUPS DE BARRI	7	17	102	408	124	106
CREU ROJA	3	1	47	306	444	35
MOVIMENT PER LA PAU	1	10	52	278	412	77
OBJECTORS CONSCIENCIA	46	44	146	190	110	294
CONSELL JOVENTUT	3	4	83	277	113	350

23
 TAULA : CARACTERISTIQUES IDEALS DE LES ENTITATS JUVENILS, SEGONS ELS JUVES

ESPANOL	IMPREScindIBLE	IMPORTANT o CONVENIENT	INTRASCENDENT
ESPAI DE RELACIO ENTRE NOIS I NOIES	358 (43)	443 (53'2)	29 (3'5)
ESCOLA DE CONVIVENCIA I RESPECTE ALS ALTRES	384 (46'1)	404 (48'3)	42 (5)
ESTIMULACIO PER LES QUESTIONS SOCIALS I POLITIQUES	145 (17'4)	427 (51'3)	250 (30)
CATALANITAT	194 (23'3)	458 (55)	176 (21'1)
ESTRUCTURA REGULADA I COMPLETA	216 (25'9)	438 (51'6)	166 (19'9)
CONSERVACIO DE LA NATURA I ECOLOGISME	448 (53'9)	352 (42'3)	30 (3'6)
CUITA PER LA PAU I EL DESARMAMENT	456 (55)	332 (39'9)	42 (5)

(*) ALCUNS ENQUESTATS NO HAN RESPONST AQUESTS APARTAT. D'AQUI QUE LA SUMA DE FILLES NO SIGUI 230.

TAULA : MOBILITZACIO POTENCIAL DELS JOVES
EN DIVERSES MANIFESTACIONS

	MANIFESTACIO ANTI NUCLEAR	ANTICOTAN	NACIONALISTA	GRADICAL	CAMP NO CONTESTEN
TOTAL	295 (35,7)	150 (18,1)	107 (12,8)	14 (1,7)	264 (31,7)

TAULA : MOBILITZACIO POTENCIAL DELS JOVES
EN ACTIVITATS ESPORTIVES

	CURSA POPULAR	ASSISTIR A PARTIT DE FUTBOL	PARTICIPAR EN UN EQUIP ESPORTIU	FER UNA RUTA DE MUNTANYA	CAMP NO CONTESTEN
TOTAL	109 (13,1)	71 (8,5)	237 (28,5)	401 (48,3)	12 (1,4)

TAULA : ACTIVITATS RELACIONADES AMB LA MÚSICA ESCOL·LID·S PELS JUVES

ANYS	MÚSICA ROCK	RECITAL CANTANT	CONCERT PALAU DE LA MÚSICA	DISCOTECA	CAP DE CONCERTEN	TOTAL
15-16	30 (2314)	47 (36'2)	21 (16'2)	27 (20'8)	5 (3'8)	130
17-18	41 (23'6)	71 (40'8)	30 (17'2)	27 (15'5)	5 (2'9)	174
19-21	60 (22'9)	97 (37)	73 (27'4)	27 (10'3)	5 (1'9)	262
22-24	47 (17'8)	100 (37'9)	95 (36)	11 (4'2)	11 (4'4)	264
TOTAL	172 (21'5)	315 (38)	219 (26'3)	92 (11)	26 (3'2)	830

2e PART: Assaig de mapa de l'associacionisme juvenil

En aquesta segona part de l'estudi canviem el prisma de l'anàlisi per a centrar-nos en les associacions juvenils existents, no en els joves i llurs actituds, i més concretament ens centrarem en una dada: la ubicació geogràfica d'aquestes associacions.

Metodològicament, doncs, tractarem d'el·laborar un cens d'entitats, bé que provisional, per tal de localitzar-les en el mapa de la Ciutat. Això ens permetrà conèixer algunes característiques de l'associacionisme juvenil; si l'espai urbà està segregat socialment, com succeeix clarament a Barcelona, la implantació o no de l'associacionisme en un o altre barri ens pot ajudar a entendre les característiques socio-econòmiques i culturals de les entitats juvenils a casa nostra.

Per a l'el·laboració del cens d'entitats hem utilitzat varies fonts:

1. El Cens d'entitats i equipaments d'educació en l'Esplai de Barcelona del curs 83-84, el·laborat i editat per l'àrea de Joventut de l'Ajuntament.
2. L'estudi sobre associacionisme juvenil el·laborat per l'ICESB per al CNJC, i més en concret en fitxet d'entitats inclòs en l'estudi.
3. Els llistats d'entitats existents en alguns Districtes, revisats i completats pels coordinadors del CJB als diferents Districtes.

Malgrat aquesta diversitat de fonts, no podem parlar encara d'un Cens complet i exhaustiu, qualitats a les que tot Cens ha d'aspirar. Convé, per tant, abans que res, senyalar-ne algunes limitacions en tant que podem ser-ho també de l'estudi posterior.

En primer lloc, caldria referir-nos a "Qué estem censant", quines característiques comunes exigim als grups juvenils per a incloure'ls en el Cens i en l'estudi. Es a dir, de finir que entendrem aquí per associació juvenil.

Així doncs, ens referirem sempre i únicament a alló que algú ha anomenat associacionisme estrictirat, és a dir: grups de joves estables, amb nom propi, objectius i finalitats específiques i definides, que s'auto-reconeix com a entitat i amb estructura oberta (susceptible d'admetre nous membres, i de continuar existint malgrat algú dels seus components deixi de ser-ne, que trascendeix els seus propis membres), i finalment, per necessitat de l'estudi, amb local o adreça més o menys permanent.

Aquest associacionisme, propiament l'associacionisme, sociològicament compliria un doble paper: per un costat, el d'element actiu en el procés de socialització dels individus (d'aquí les referències al paper de prevenció que aquest associacionisme pot jugar); i en segon lloc, a diferència del que podrien ser grups d'amics més informals, contribueix a la vertebració social, estructura la societat, com ho prova el que únicament associacionisme és capaç d'oferir interlocutors polítics a altres instàncies socials.

Si ja hem definit que entenem per associacionisme, ara caldria, per completar la definició de "Qué estem censant", aclarir el qualificatiu "juvenil". El que no és tant obvi com semblaria.

Aquí considerem entitat juvenil, aquella formada quasi exclusivament per joves i que es reconeix com a tal -com a "juvenil"-, per exemple en el nom, i també les seccions d'entitats no estrictament juvenils sempre que aconsegueixin aques-

tes mateixes condicions. D'aquesta definició queden, per tant, excloses les entitats amb joves si no s'autoconsideren juvenils, encara que els joves en puguin ser majoria abrumadora.

A més inclourem en el Cens d'entitats, aquelles de serveis als joves, encara que puguin estar formades per adults, si bé l'escassetat d'aquest tipus d'entitat les farà poc importants en el context d'aquest estudi.

També incluïm en el Cens, i en l'estudi, les entitats de Lleure infantil. Ho fem per tres motius: a) agrupem sovint a adolescents i joves de més de 14 anys; b) els caps/monitors són en la seva majoria joves (el 86,5% tenen entre 14 i 24 anys, segons el Cens d'entitats d'esplai), fins al punt que una entitat que aplegués només els Caps de ME/GSJ o els monitors del SCV, seria l'entitat juvenil més nombrosa de Barcelona; i c) tradicionalment tant l'Administració con les pròpies entitats han agrupat entitats juvenils i infantils sota l'expressió genèrica d'entitats juvenils, com ho prova la mateixa composició dels Consells de Joventut.

Finalment, hem inclòs també en el Cens els equipaments de l'Administració en aquest camp (Casals de Joves i d'Infants Ludoteques,...), si bé no els em tingut en compte a l'hora de fer l'anàlisi del Cens.

Vist ja el que considerem associacionisme juvenil, ens cal ara analitzar, ni que sigui breument, si el fet, necessari per l'estudi, d'exigir adreça als grups suposa o no una important restricció. Cal reconèixer que sí és, efectivament, una consideració restrictiva: hi ha nombrosos grups juvenils sense seu reconeguda, àdhuc en grups clarament estructurats (per exemple grups del MUEC, HORA-3, JOBAC,...), essent molt més freqüent la manca de seu en els grups juvenils en en els infantils, possiblement perquè a aquests segons els és imprescindí--

ble i també perquè, possiblement, els grups juvenils tenen més dificultats per aconseguir locals.

Així doncs un dels buits que tindrem en el present estudi és el d'aquells grups sense seu.

Un segon buit important qualitativament, que no quantitativament, és el de les organitzacions polítiques juvenils, de les que no ha estat possible conèixer els diferents col·lectius territorials i llurs seus, fòra de la Central, si bé normalment als districtes es comparteixen els locals amb el partit. Les escasses dades que en tenim fan pensar que la localització dels locals de les organitzacions polítiques venen a reforçar la tendència general de distribució geogràfica de la resta d'entitats. Dit sigui aixó amb totes les prevencions d'una falta considerable de dades.

Abans d'acabar aquesta introducció, valdria la pena aturar-se un moment en un supòsit que implícitament apareix en el planteig d'aquesta segona part; si ens interessa la distribució territorial de l'associacionisme i volem estreure de la presència d'entitats en determinats barris i no en altres les característiques socio-culturals de l'associacionisme, estem considerant indirectament que els membres de les entitats són fonamentalment del mateix barri en que aquesta s'ubica. L'experiència en aquest camp fa pensar que aquest supòsit que acavem d'explicitar és realista, però, a més, en l'anterior capítol em pogut constatar que el creixement i renovació de les entitats es fà per co-optació, en un mateix ambient, via el coneixement directe (pels amics). Un tercer argument el podem trobar en els escrits publicats per diverses entitats, en els que s'insisteix sovint en "l'arrelament al barri".

Finalment, no volem acabar aquesta introducció sense plantejar ja una proposta concreta per al Projecte Jove: Cal

el.laborar un Cens complet d'entitats i renovar-lo periodicament, tal com fa avui el Servei d'Esplai per les entitats infantils, ja que és un instrument imprescindible per a conèixer la realitat associativa juvenil i per tant és un estri imprescindible per dissenyar qualsevol política seriosa de promoció.

1.- QUINES ASSOCIACIONS TENIN

A l'hora de fer el Cens i d'analitzar-lo el primer que podem fer, que cal fer, és veure quin tipus d'associacions existeixen a la ciutat. Ho farem molt esquemàticament.

ENTITATS INFANTILS

És l'associacionisme més potent, en nombre de membres de bon troç.

Es poden distinguir tres graus "concrets": l'esplai, l'escoltisme i els moviments especialitzats infantils (NITAC, HORA-3). Els dos primers, els més nombrosos, son subdivisibles atenent a la confessionalitat o a laïcitat, sent els confessionals molt més nombrosos que els laics per motius varis que exposem més endavant i del que no n'està exent l'element bàsic dels locals.

Aquest associacionisme, amb gran tradició a la ciutat, és a la vegada que nombros (relativament) molt estructurat, amb federacions d'abast de tota la ciutat que el coordina. Cal assenyalar però que hi ha també mols centres, sobretot esplais no federats; aquest es trobarien sobretot en els barris amb més baix index d'associacionisme i amb menor tradició (veure l'apartat següent d'aquest capítol).

ENTITATS JUVENILS

És un associacionisme dèbil, dispers, sense grans federacions coordinadores i amb de propostes.

Poden distinguir, entre els moviments més estructurats, tres grans línies: moviments confessionals, associacions polí-

tiques juvenils i associacions especialitzades laiques (p.e. Objectors de Conciència), que mantenen generalment un alt grau de "compromís militant", és a dir gran presència d'elements ideològics en llurs definicions (elements que apareixen més atenuats en els moviments infantils); Paradoxalment els moviments més estructurats són contradictories amb el que en l'enquesta apareixia com a constatació la falta de "vocació militant" dels joves de la ciutat. Només en tant que conecti amb les inquietuts i problemes de la gent jove (i per tant "sigui útil"), apartant-se del discurs merament ideològic, aquestes associacions podran sintonitzar i interessar un número significatiu de joves de la ciutat.

Al marge d'aquest associacionisme estructurat i ideològic, apareix l'associacionisme de barri, sovint com a secció de grans entitats (ateneus, per exemple). Aquest associacionisme es sobretot present en els barris antics de la ciutat i es basa sobretot en l'existència de locals que permeten una gran diversitat d'activitats: des de grups de teatre a colles de diables i animació, passant per tot tipus d'activitat grupal, sobretot en el camps cultural i recreatiu aquest grups no mantenen entre ells cap tipus de coordinació estan normalment molt lligats cada un d'ells al barri respectiu.

També molt lligar als barris pero amb un caràcter diferent, sobretot reivindicatiu, existeix un associacionisme debil o abundants alts i baixos com poden ser les vocalies de joves de les associacions de veïns de les que es dificil conèixer realment quantes n'hi ha en funcionament efectiu i quans joves agrupen. Aquests grups estan avui per avui sense cap coordinació entre ells malgrat la seva relativa homogeneïtat.

Un espai associatiu amb abundant nombre d'entitats i de joves, si bé no auto definides com a juvenils serie el for-

mat per l'ampli conjunt d'esbarts i corals existents en molts barris i sobretot en els barris històrics, si bé pot dir-se que són entitats que caldria plantejar-se més des de l'Àrea de Cultura que de s de Joventut.

ENTITATS DE SERVEIS

Entenem per entitats de Serveis aquelles jornades per pocs membres (quadres especialitzats) però que arriben a molts més joves que "utilitzen" l'entitat, és a dir: entitats amb usuaris, amb els que connecten a l'hora de fer coses.

Aquestes entitats són generalment d'abast de tota la ciutat i s'ubiquen, per tant, en locals centrals.

És un tipus d'associacionisme relativament poc desenvolupat a casa nostra, almenys en comparació als països europeus propers (França, Itàlia).

Pel seu caràcter té especial importància tot el que fa referència a difusió.

En aquest grup d'entitats podem distingir-ne un especialment important en nombre i amb característiques peculiars: les escoles de formació. Aquestes tindrien en comú amb les altres entitats de serveis al nombre de membres, més especialitzats, i una relació "d'usuaris" amb els joves que en fan ús. Si sé la diferència essencial és que, almenys generalment, avui per avui, orienten els seus serveis sobretot a associacions existents o a joves associats (principalment cap al món del lleure infantil, esplai i escoltisme). Per això sovint estan relacionades i/o vinculades a Federacions.

ENTITATS A PARTIR DE LA REALITAT "PROFESSIONAL"

Fins ara ens em referit a entitats que actuen bàsicament en el temps lliure. Hi ha però un camp, com a mínim possible, d'associacionisme a partir de la realitat "professional" del jove (estudi i/o treball/no treball).

En aquest camp hi ha avui per avui un gran buit o en tot cas un associacionisme molt recient i encara no massa consolidat. En conèixem algunes experiències, a nivell de ciutat en el camp de l'ensenyament: l'AJEC (associació de Joves Estudiants de Catalunya), en l'Universitat hi hauria a Econòmiques l'AIEJEC, i en el camps del treball (no treball): l'associació de Joves contra l'atur del Carmel. Pel que fa a l'associacionisme sindical, en el camps juvenil no s'ha acabat encara de definir, si bé tant l'UGT com CC.OO. tenen secció juvenil, sense arribar però a tenir una incidència important (les enquestes mostren la poca identificació dels joves amb els sindicats i el sindicalisme en general).

Com es pot veure el centall de porpostes aquí esboçat, molt esquemàtic i simplificada, és prou àmplia. Queden però alguns buits que ja em apuntat i que calen resumir: Poques entitats de serveis (omplible amb entitats que facin serveis), poques entitats que lliguin amb la realitat "professional" dels joves i en general un escàs desenvolupament, pel pes teòric que les enquestes li podrien atribuir, de l'associacionisme laic, si bé reafirmen l'impressió que aquests factor "ideològics" son avui, ples joves, poc significatius.

L'altre buit associatiu important, almenys políticament seria l'associació d'associacions, sobretot en el camp juvenil que apareix com hem vist molt poc estructurat o vertebrat. Aquest és un tema important perquè la pluralitat d'interlocutors

amb escassa "representativitat" dificulta la participació, l'escassa coordinació dels diferents col.lectius és una mostra de debilitat de l'associacionisme existent.

Em deixat vulgarment al marge tot el que podria ser l'associacionisme esportiu del que tenim poques dades tot i ser important el nombre de joves que en participa. Voldriem assenyalar però que es tracta d'un associacionisme molt desvertebrat, en el sentit que presenta escassos interlocutors doncs les federacions esportives complirien essencialment aquest paper. A més de ser -les Federacions- poc "juvenils", en general.

2.- LECTURA DEL MAPA

Situant les entitats sobre el mapa de la ciutat apareix clarament una desigual distribució: zones amb alta densitat i importants buits. A més, aquesta desigual distribució a pareix per tot tipus d'entitat infantil, juvenil, de barri i àdhuc esportives, de manera que pot afirmar-se que hi ha una correlació positiva entre els diferents tipus d'entitat, o sigui barris amb associacions, estructurats, i barris sense associacions.

Quins són el barris amb un index d'associacionisme més elevat?. A grans trets podriem respondre que són els barris històrics i més concretament les antigues viles, els "cascs antics" dels municipis que es van incorporar a Barcelona: Casc antic, Sants, Les Corts, Sarrià, Gràcia, Horta, St. Andreu i St. Martí.

Tres tipus d'argument explicarien aquesta concentració en aquestes zones:

1. Són barris "antics" és a dir amb tradició sovint amb població estable (en el sentit de permanència de les famílies) per tant veïnat que "es coneix de tota la vida"). El que els hi confereix un cert tanca_{ment}. La tradició i l'estabilitat de la població explicarien la creació de lligams associatius, reforçant l'idea de barri i el que anomenavem tanca_{ment}.
2. Socialment l'element coaracterístic d'aquest barris i insistim que es tracta sobretot dels antics nu_{clis} urbans, la classe social dominant ha estat el que podriem anomenar la menestralia, al menys ex.

l'origen, i en general les classes mitjjes baixes. Zones amb important presència de catalano parlans (excepte Ciutat Vella). Per pasiva podriem concloure que aquest grup social és el més vertebrat.

3. Existència de grans locals de barri que han sobreviscut sovint a l'especulació. Aquest és un element no obvia^{ble} ja que és absolutament necessari per a que existèixin grups estables i associacions. No és debades que grups nascuts en altres barriades hagin acabat asentant-se en aquest barris, després de peregrinar per la ciutat, per tal d'aconseguir locals. Fet freqüent sobretot pel que fa a entitats laïques que no han tingut l'oportunitat de gaudir dels altres grans locals de la ciutat: les parròquies.

Aquests tres elements els considerem fonamentals i marquen la distinció amb altres barris de la ciutat.

En l'altre extrem hi podem trobar els barris més invertebrats de la ciutat: les zones més noves i amb població obrera i immigrat: nou barris, Con Pastor, Baro de Criver, Zona Franca, Carmel, La Vall d'Hebró, el que podriem anomenar genericament barris perifèrics, que serien l'antitesi del que deiem pels antics nuclis urbans: població nova i poc estable, per tant escasa tradició, consciència dèbil de barri, importants nuclis d'immigració, falta d'equipaments i de locals. També apareixen con escasament "associatius" els barris rics de la ciutat: Pedralbes i la Bonanova i Sant Gervasi.

Del que hem dit fins ara, s'en desprén clarament la inutilitat de considerar com a base d'analis el Dictricte, ja que en el seu si les diferències entre barris són molt impor-

tants, si a més tenim en compte que en la configuració dels actuals Districtes s'han respectat com a elements centrals els antics municipis, ens trobem que aquesta divisió no explica quasi be res, el que no obsta per a que sigui des dels Districtes que s'intervengui en la promoció de l'associacionisme, sobretot en la seva implantació més bàsica als barris.

Fora d'aquests barris l'inmensa majoria de centres estan ubicats en parròquies (o locals propietat de l'església i Escoles religioses incloses).

L'importància de les parròquies és per tant cabdal en la configuració de l'associacionisme, les causes poden ser moltes, com a mínim:

- . Motius històrics; durant tot el franquisme l'església va gaudir de certa tolerància per promoure associacionisme en el seu sí.
- . Motius socials; igual que l'església ha gaudit de tolerància política, també podem parlar d'una certa tolerància social: que un grup de joves es trobes i es reunis en una parròquia crea obviament molts menys recels (de la família, per exemple) que si ho fes en altres llocs.
- . Espai associatiu; la parròquia ha estat un espai de trobada en tant que han tingut certs rituals que apleguen el veïnat, aquesta conjunció periòdica de gent en un mateix espai combinada amb la presència del capellà que actuaria com a animador, actuaria com a estímul a l'associacionisme.
- . Possibilitats de locals, ja n'em parlat anteriorment de l'importància cabdal dels locals pel desenvolupament de l'associacionisme. En una ciutat amb escasso

60

espais de trobada, els locals parroquials ha resultat cabdal.

- . Motius religiosos/ideològics; evidentment els motius religiosos, la fé com a element significatiu del -- grup, són també importants, com ho prova sobretot l'existència de moviments confessionals especialitzats. Cal dir, però, que generalment l'església ha estat bastant tolerant en aquest sentit i ha allotjat també associacions no confessionals en les paròquies.

Un tema important és l'escàs ús que dels locals escolars en fa l'associacionisme, essent com son locals amb disponibilitat de temps per a ser utilitzats, les poques escoles utilitzades com a seu d'entitats són majoritàriament privades religioses, i quasi només com a seus d'associacionisme infantil. A nivell juvenil la única entitat que coneixen (a més d'associacions d'ex-alumnes) es la Taula de Joves Comtal, lligada a La Salle Comtal. L'associacionisme estudiantil com l'AJEC o el MUEC no utilitza els locals escolars com a seu en cap cas. Caldria apuntar però l'existència de cert associacionisme, més o menys lligat a la vida acadèmica i força inestable, com poden ser les comissions culturals existents en alguns instituts.

Si em introduït el tema de les escoles és perquè pensen que el sector estudiantil és un sector poc vertebrat encara malgrat que el fet de reunir joves en un mateix edifici moltes hores podria ser a priori un factor afavoridor. També caldria plantejar-se les escoles com a locals aprofitables per les entitats en les hores no lectives, donat que una de les demanes més freqüents de l'associacionisme és el de locals.

Per completar el mapa, assenyalar que els Dtes. I i II els Centrals, concentren la pràctica totalitat de seus Barcelonines de les entitats, és a dir, els equipament de Ciutat, cosa explicable per la seva centralitat.

També, i això por ser més interessant, és en aquest districtes on es concentren les escasses entitats de serveis, que tenen normalment un caràcter ciutadà, possiblement perque requereixen més infraestructura que un simple local. (serveis d'informació, escoles,...)

Finalment caldria analitzar si les entitats d'uns barris o altres son gaire diferents, si a més de la desigual distribució hi ha tipus d'entitats diferents.

El cert és que hi ha algunes diferències, hi ha moviments que han nascut i s'han desenvolupat prioritariament en algunes zones. A nivel juvenil és bastant clara la desigual distribució de les entitats, però aquesta desigualtat s'explica no només en funció de diferències de plantejaments i ideològic sino que s'explica també per la dèbil implantació que genericament tenen tots els moviments. És per aixó que pot ser més significatiu l'anàlisi dels moviments infantils, on poden constatat que els barris amb menor associacionisme, aquest associacionisme esta a la vegada menys associat, és a dir al marge de les grans federacions, tractant-se sobretot de Centres d'Esplai i amb molt poc escoltisme (aquest, allí on existeix, està quasi sempre federat).

Així podem afirmar que en els barris amb alta taxa (relativa) d'associacionisme aquest està més vertebrat a nivell de Ciutat, a través de les federacions, i a més es recull en aquests barris tot tipus d'entitat, no podent parlar-se d'entitats específiques pròpies de barris amb baix associacionisme.

Aixó fa pensar que, en principi, l'associacionisme existent avui podria desenvolupar-se en aquest barris més desvertebrats si tingues possibilitats de fer-ho. Diem però, "en principi" ja que encara que aparentment sembli que no hi hagi diferències importants entre l'associacionisme d'uns i altres barris, podria ser que aixó fos només aparent. És a dir, sota una mateixa forma institucional i un mateix nom, per exemple Centre d'Esplai, podem amagar realitats diferents. En tot cas si mirem aquesta constatació amb la que apareix en l'enquesta, el desconeixement absolut de les entitats juvenils existents, ens sembla prematur parlar de possibles sostres de l'actual associacionisme, el que no vol dir que aquest sostre pugues existir (en tot cas semblaria que és més alt del que estem ara) ni tampoc vol dir que no existeixin realment "buits" associatius; espais possibles per associacionisme avui no existents.

34 PAPP: Conclusions i prepostes

Propostes per a una acció municipal a Barcelona

1. A partir del cens que oferim en aquest estudi, cal elaborar un cens oficial de l'Associacionisme juvenil de Barcelona.

Aquest cens ha d'estar constanternent actualitzat, degut a que concluint que la renovació associativa juvenil és constant i, per tant, en dos anys el panorama associatiu pot ser radicalment diferent.

L'elaboració d'aquest cens, i la seva actualització, ha de ser feta per districtes i, a poder ser, per barris, de forma descentralitzada. Hem arribat també a la conclusió de que el barri tenora dinàmiques que afavoreixen l'aparició de grups, però aquests no arriben a ser coneguts fora de l'àmbit territorial que els és propi.

2. Distinguir entre els diferents models associatius i aplicar a cada un d'ells mesures diferents.

a) Per les entitats amb implantació regular, i més o menys estable, promoure convenis amb condicions que afavorixin descomentant el seu creixement i la seva major implantació territorial. Proposer les següents mesures concretes, que poden ser volèmiques, però que obligarien a les properes associacions a prendre'ls seriosament una bona identificació:

- a.1) Campanyes de divulgació de la vida associativa juvenil per tota la ciutat. (A tall d'exemple, es pot establir un conveni amb alguna entitat que s'hà vulgut prestar).
- a.2) Fermer l'incorporació de nous afiliats. Per exemple, no augmentar les assignacions econòmiques si no s'augments de nombre d'afiliats.

- b) Pels grups que neixen, cal establir una política de dotació d'infraestructura (bàsicament de locals per trobar-se) i de difusió. La xarxa de casals i centres cívics pot servir tant per la difusió com per la consolidació d'aquests nous grups.
- c) Pels casals de joves proposar les següents mesures:
- c.1) La formació de quadres per l'animació dels casals
 - c.2) Potenciació de la coordinació de casals de joves, per tal d'aconseguir clarificar els objectius i intercanviar experiències.
 - c.3) Campanya publicitària sobre l'existència de casals i les activitats que s'hi realitzen.
 - c.4) Plantejar els casals en un doble sentit: centre de reunió de joves (associats i no associats) i centre d'irradiació socio-cultural.
3. Clarificar els criteris que l'Ajuntament té sobre l'associacionisme, i potenciar les següents característiques:
- L'associacionisme regular i estable, subjecte a convenis amb les institucions, ofereix més avantatges que no pas l'associacionisme esporàdic.
 - L'arrelament al barri i al sentit de territorialitat - desenvolupar la rehabilitació dels joves.
 - Els objectius concrets i concrets aconseguir: l'activitat del treball i l'estabilitat dels grups, sobre tot dels grups que s'initien. Ferar, fones, facilitat de legalització i d'adquisició de material als nous grups que neixen amb aquests objectius concrets (grups de fotogràfic, literaris, artístics, etc.).
 - Distinció entre associacionisme juvenil (en sentit estricte) i associacionisme infantil (o d'educació dels infants i adolescents), i potenciar especialment els grups de joves i els aspiradors.

4. Assajar la creació d'espais de treball massiva (bé per barris, bé a nivell ciutadà) on els joves tinguin oportunitat de:

- practicar esport
- escoltar música
- informar-se

Aquests espais (en centres cívics, en places, etc.) haurien de tenir la virtut de "crear costur" o "crear hàbit" des d'un punt de vista ciutadà. Serien espais de relació social, jugant el paper que tenen el "passeig del poble" o la "disco" del barri.

5. Detectar els buits associatius que existeixen en cada zona o barri, i potenciar les noves iniciatives que puguin omplir aquests buits.

6. Agilitzar la gestió administrativa de l'Ajuntament. Ser més flexibles en els tràmits burocràtics (permisos, subvencions) acostant l'administració als joves. Estudiar formes administratives més agils, com són els organes de gestió directa (patronats o instituts autònoms) que, d'altra banda, l'Ajuntament de Barcelona té per altres actuacions.

Dins d'aquest mateix aspecte jurídic, potenciar la creació de serveis (a cada barri) de consulta juvenil, incloure la consulta jurídica, tant per donar la solució (la solució de grups, penes, etc.) com per problemes individuals (denúncies de fills/es, maltractaments, problemes d'assistència social, etc.).

7. Els centres d'ensenyament han de ser canal d'informació i de promoció de l'associacionisme juvenil i per l'aprofitament del temps lliure. El treball iniciat als Instituts, caldrà mantenir una atenció continuada a les Universitats catalanes, potenciant també les activitats de les associacions estudiantils.

8. Especial atenció s'ha de fer a les associacions de joves contra l'atur, alternativa a la formació i al temps lliure de força joves que no troben el seu primer lloc de treball. L'Ajuntament ha d'assistir a aquestes entitats que van prenent cada cop més volada, i que responen a uns interessos molts concrets i a una situació de crisi coneguda de tothom.
9. Cal que l'Ajuntament faci servir els medis de comunicació per a divulgar les possibilitats d'ocupació del temps lliure i de l'associacionisme juvenil. Les dades de televisió, els diaris i, sobre tot, les ràdios, són mitjans ~~de~~ útils per fer campanyes a favor de les associacions. Per exemple, crear un programa radiofònic amb responsabilitat directa del Consell de la Joventut de Barcelona.

Conclusions

Convé, abans de fer unes propostes operatives, sistematitzar les conclusions que hem anat apuntant.

D'entrada, i malgrat que d'altres estudis sectorials ho hauran treballat més a fons (i, per tant, haurem d'estar atents als seus resultats i afirmacions) hem vist que els joves de Barcelona tenen temps lliure més que suficient per dedicar-se a activitats socials i lúdiques, i això degut a la situació laboral i professional que viuen, insatisfactoria per una gran quantitat de joves, - que no troben feina i/o es veuen abocats a continuar uns estudis (que potser no els interessin) o a no fer res de profit i realitzador. Hi ha, doncs, a Barcelona, un autèntic "exèrcit", compost per desenes de milers de nois i noies de 15 a 24 anys, que tenen hores buides quasi diàriament.

Això es concentra en el sector de joves de 19 a 21 anys i en la zona 3 (que hem anomenat "resta de barris") en una proporció significativament superior.

Un canvi, la capacitat econòmica dels joves (que, quantitativament, no hem estudiat) està mediatitzada aclaparadorament pels pares i familiars, dels quals depenen la immensa majoria. La manca d'una xarxa o teixit social que pugui acollir aquests joves - deu provocar que, el poc que tenen per consumir, ho dediquin a aquells sectors comercials que poden bombardejar amb més eficàcia als ciutadans, a través de la publicitat i els mitjans de comunicació. Però, al mateix temps, i tenint en compte els percentatges (no tenc entenció) de rent que ocupen el seu temps lliure en les activitats que nosaltres indicuem a l'enquesta, i d'acord amb altres treballs fets anteriorment, hem de concloure que hi ha una multitud de joves que, financerament, en el seu temps lliure no surt de casa: la televisió en primera instància és la seva sortida.

Trencar aquesta dinàmica és lluitar contra corrent, i només es podrà fer oferint alternatives als joves que siguin variades (en el sentit de respondre a interessos diversos), propres (localitzades en els propis barris, evitant els llargs desplaçaments) i barates (si pot ser, barates com la televisió).

L'associacionisme és una possible alternativa. A part de complir aquestes condicions, hem comprovat que estem en unes taxes d'afiliació baixíssimes. Només en el camp esportiu es pot estar una mica satisfet, i contra les crítiques al que han anomenat "associacionisme clàssic", nosaltres pensem que les entitats juvenils, culturals i artístiques poden ser atractives per molts joves, tal com ells mateixos opinen. Aquesta és una de les grans paradoxes de la societat actual. Els joves clamem, majoritàriament, que les associacions i entitats existents són interessants i molt interessants, però no en formen part.

Per què? La raó de "manca de temps" es absolutament inacceptable, des del nostre punt de vista, perquè ja hem dit que de temps n'hi ha, i molt. La resposta és una furida d'estudi per molts enquestats, cosa lògica d'altra banda. En lloc de pagar és fàcil en la "manca d'informació".

Aquesta manca d'informació es deriva a dos factors. En primer lloc per la pròpia dinàmica de les associacions (tancades en si mateixes) que comporta que siguin poc conegudes, àdhuc en el lloc o al barri on actuen. En segon lloc, per la poca implantació i nombre d'afiliats que tenen, que en definitiva han de ser els que atrauen d'altres. És lògic, i així apareix en els nostres resultats, que si han no coneix ningú d'una associació no s'hi figui, malgrat considerar que potser és interessant.

Un aspecte que hem de tenir en compte, malgrat les reserves que ja he comentat en el capítol corresponent, és el de la representativitat dels joves pertanyent per les associacions juvenils que existeixen. La quantitat que la manca de tradició de l'associacionisme al nostre país està a l'arrel del problema: encara hi ha moltes associacions que no estan conegudes per cap organització, i també associacions existents que no troben el seu rol. En aquest sentit ens expliquen les crisis d'identitat de les associacions juvenils polítiques (que són poc interessants pels joves, segons els resultats) i la desaparició d'algunes entitat o organització juvenil.

Respecte dels interessos i atraccions que les entitats ofereixen als joves hi ha dues conclusions molt clares i coherent entre elles: els joves busquen un lloc d'activitat i de relació amb altres.

i així ho confirma el fet que a quasi la meitat dels joves els agradaria pertanyer a una entitat esportiva. Dins les preferències, destaquem també que més de la quarta part dels joves -- diuen que els agradaria pertanyer a una entitat cultural, mentre que altres tipus d'entitats tenen molt menys poder d'atracció. També cal destacar que, pel que fa a les entitats esportives, aquestes es relacionen particularment amb l'edat el gran lligament, i al revés pel que fa a les entitats culturals, que presenten un augment d'acceptació amb l'edat.

Observem també una fortíssima sensibilització per dues qüestions: la lluita per la pau i el desarmament i la conservació de la natura. Aquestes són dues coses imprescindibles, segons el material dels joves, per la pràctica de les associacions juvenils. Tanmateix, que la catalanitat sigui un aspecte important, però secundari en relació als altres, i que siguin els barris de la zona 3 (resta de barris) els qui mostrin més sensibilitat per la qüestió catalana.

La indentificació del rock amb la joventut ho podem qualificar de simple tòpic, si tenim en compte que només una cinquena part dels joves escollirien anar a un concert de música rock d'entre varies alternatives. Recitals de cantants i música clàssica, sorprenentment, tenen més acceptació, la qual cosa fa que hagin de canviar, potser, el nostre concepte del gust musical dels joves. Significatiu, també, el baix percentatge de joves que no responen aquesta pregunta.

En canvi, a l'hora de mobilitzarse, quasi una tercera part no es ballucarien de casa si es les convocava una manifestació. Ni llocals ni el país són capaçs suficients per convocar. Tanmateix més de la meitat dels joves es mobilitzarien bé per una, bé per l'altra o bé per ambdues manifestacions.

Les causes populars, que tanta veu s'ha donat darrerament, - no és l'activitat esportiva escollida per primer lloc pels joves. Quasi la meitat dels joves es ballucarien per fer manifestes, i més d'un quart sentí voler fer aquest tipus.

Finalment, per indicar que la proporció de joves que van assíduament a algun espectacle, a la discoteca o a un centre cívic, és relativament petita. Els centres cívics o similars tenen poc poder d'atracció. La discoteca, amb l'edat, baixa en interès per passar a ser un divertiment ocasional. La limitació més gran per assistir a espectacles deu ser la capacitat econòmica i els horaris de programació.

La voluntat de mobilitzar-se i participar és alta. No podem evitar de pensar que si hi ha molt voluntarisme, i que a l'hora de la veritat molts tampoc sortirien de casa per organitzar activitats. Però en tal cas el nivell de possibilitats de mobilitzar els joves és molt més alt que el nivell de participació actual.

ALEXYS

DISTRITO 1

Preg. 22

- CRUZ ROJA
- LIGA PROTECCION DE ANIMALES
- CLUB de la JUVENTUD CULTURAL
- MOVIMIENTO HORA-3
- CLUB NATACION MONTJUIC
- CENTRO FUTBOL SALA
- PARROQUIA SAN DOMENECH
- CLUB NATACION BARCELONETA

DISTRITO 2 Preg. 22

- CLUB NATACION MONTJUIC
- NOTRE DAME DE LOURDES
- ESBART CONTAL
- PATRONATO SOCIAL (Baloncesto)
- SALESIANAS (Sepúlveda) CENTRO IXENT
- RELIGIOSA MTA
- ANALOT
- CENTRO PARROQUIAL JUVENIL EL BON RECER
- CRUZ ROJA VOLUNTARIOS
- CLUB NAUTICO MASNOU
- ASOCIACION DE EXALUMNOS
- D Y R deporte y recreación
- CLUB NAUTICO PREMIA
- CENTRO CATOLICO HOSPITALET
- D I R
- V E C
- JUVENTUD NACIONALISTA DE CATALUÑA
- CLUB DE TENIS COMARRUGA
- CLUB BALONCESTO ESCOLAPICS
- CAER (Centro de actividades excursionistas Rocafort)
- ASOCIACION FOTOGRAFICA DE CATALUNYA
- C.N. MONTJUIC

- FOMENT D'ESPORTS DE TONA
- ESPLAI APACS
- C. DEPORTIVO LAYETANO
- ASOCIACION DEPORTIVA SARRIA
- ENCUENTROS DE PROMOCION JUVENIL PRODEAR (Asoc. ARTE)

TOTAL ENCUESTAS 79.

DISTRITO 3 prg. 22

- JUVENTUDES MAÑANAS VICENCIANAS
- CENTRO EXCURSIONISTA DE CATALUNYA
- COLEGIO LA PAU
- GRUPO ITCA
- CENTRO DE JOVENES CRISTIANOS C J C
- UNIÓ ESPORTIVA DE SANTS
- ESPLAI DE COLEGIOS RELIGIOSOS
- COROS Y DANZAS DEL HOGAR EXTREMEÑO
- CLUB ESPORTIU MEDITERRANI
- UNIO EXCURSIONISTA DE CATALUNYA
- MONITORS D'ESPLAI ESPECINS DE SANTS
- COLEGIO CATALAN DE ARBITROS DE FUTBOL DE SALA
- ESCOL.LES CATALANES
- MONITORS D'ESPLAIS
- CLUB DE FUTBOL RIERA BLANCA
- CLUB DEPORTIVO SAN ANDRES
- BIBLIOTECAS
- CLUB DE LA VANGUARDIA
- CLUB DE JUDO CONDAL
- AGRUPACIO ATLETICA CATALUNYA

DISTRITO 4 Preg. 22

- GRUPOS DE EMPRESAS AGUAS (Balommano)
- ESPLAI SHAMON
- J N C
- LOS AMIGOS DE LA DANZA
- JOVENTUTS MUSICALS
- REAL CLUB DE TENIS BARCELONA
- TIRO OLIMPICO DE MONJUIC
- CLUB LLAMPEC DE LAS CORTS

DISTRITO 5 preg. 22

- AUXILIA
- CLUB MARITIMO LA SALLE BONANOVA
- MOVIMIENTOS UNIVERSITARIOS
- ESTUDIANTES CRISTIANOS
- ORFEÓ CATALÀ DEL PALAU DE LA MÚSICA
- DEU MANS D'ESPLUGUES
- CLUB DEPORTIVO UNIVERSITIS
- CLUB TERRAMAR DE GOLF DE SITJES
- ESPLAI MAQUIRADA
- CENTRO USETLLAINA VERDUM DE GRACIA
- GRAN SOCIETAT CANINA
- ZONA UNIVERSITARIA ASOCIACION DEPORTIVA
- CLUB DE TENIS REUS-PLOMS
- CLUB BASKET BONANOVA
- CLUB ALPINO NURIA- MARSELLA (esquí)
- LOS BLAUS

DISTRITO 6 preg. 22

- SAN CARLOS BORROMEIO
- POMPEYA
- FOMENT EXCURSIONISTA DE BARCELONA
- MARIN CENTRO DEPORTIVO
- IGLESIA ADVENTISTA DEL 7º DIA
- CENTRO PARROQUIAL DE SARRIA
- COLEGIO BIROLAY
- ASOCIACION TESTIGOS DE JEHOVA
- COLEGIO SAGRADO CORAZON

DISTRITO 7

- CLUB NATACION HORTA
- CHARXA
- HERMANOS PADRE CLARET (Centre Excursionista)
- CEJAC
- CENTRO EXCURSIONISTA DE GRACIA
- CENTRO RELIGIOSO TESTIGOS DE GEHOVA
- CLUB DE FUTBOL VARSOVIA
- FONOTECA DE MUSICA CLASICA
- GIMNASIO BARCELONES
- VALL PARC
- PCC
- AT. VERDUM CLUB DE FUTBOL
- BARÇA
- FUTBOL-SALA CERDEÑA
- FUTBOL CLUB CANYELLES
- LA SALLE BONANOVA (Equipo deportivo)
- GIMNASIO GUINARDO
- U.D. CELTI
- COLEGIO DE NRTA. SRA. DEL COLL

ENQUESTAS 79.

DISTRITO 8 78 encuestas

PREG. 22: BOSCO HORTA (Centre d'Esplai)

CLUB TENIS ESPID

MAS GUINARDO (Equipo Baloncesto)

LA IDEAL DE EN CLAVE

JESUITAS DE SAN IGNACIO

UNION DEPORTIVA GAUDI

PARROQUIA SAN JUAN HORTA

CLUB DEPORTIVO GUINEUETA

ESCUELAS TECNICAS DEL CLOT

CLUB DE FUTBOL MONTAÑESA

DIANA

CLUB BARCELONA UNION CLUB (Rutby)

BROTS EULALIENCS

JUVENTUD PARA CRISTO (Gran Via)

K.M.C. ("Escuderia Automovilismo")

ESCOLTE JACINTO VERDAGUER

ASOCIACION DEPORTIVA SAN JUAN PEMATA

LES CORTS

DISTRITO 9

PREG. 22: PISCINAS SANT ANDREU I

CENTRO D'ESPLAI LA SAGRERA

CLUB BALONCESTO BUEN PASTOR

PARE BELTRAN

ACADEMIA MODERNA (Futbol)

MET I (deportiva)

SAGRADA PROVENSALES

GUEC DE HORTA

CLUB VIVIENDAS DEL CONGRESO

HOSPITALET A T

CLUB NATACION SAN ANDRES

A.E. MUNTANYA (Federación Catalana)

CENTRO JUVENIL SAN ANDRES

ESCUELA DE INICIACION DEPORTIVA

CLUB BALONCESTO BUEN PASTOR

SANT PABLC (Entitat cultural no juvenil)

DISTRITO 10

76 encuestas

PREG.: PEÑA ESPAÑOLISTA MANIGUA

ATENEO LA FLOR DE MAYO

JUVENTUDES SOCIALISTAS -P.S.C.

CLUB NATACION BARCELONA

JOAN SERRAHIMA

CLUB DEPORTIVO MONOPOL

S. LUIS GONZAGA

CLUB SAN ANDRES

CLUB CICLISTA SAN MARTI

CLUB DEPORTIVO JUPITER

FRANCAS

BIBLIOTECA

CAJA DE PENSIONES

CLUB NATACION SAN ANDRES

CRUZ ROJA JUVENTUD

GRUPO DE JOVENES GUIMERA

E.P. CATALONIA

PROVENÇALS BALONCESTO

UNION CRISTIANA DE JOVENES

SQUASCH DIAGONAL